

HISTORY OF INDIA INSCRIPTIONS PART 10

DR SUVARNA NALAPAT TRUST

ഉള്ളടക്കം

1. മഹാബലിപുരം പല്ലവലിഖിതങ്ങൾ
2. റായിഷട്ട് പ്ലേറ്റ് വിജയാദിത്യ
3. ധവള ഹസ്തികുണ്ഡി ബീജാപൂർ ലിഖിതം
4. സോമേശ്വരന്റെ കുരുസ്‌പാൽ ലിഖിതം
- 5 ധാരണമഹാദേവി കുരുസ്‌പാൽ ലിഖിതം
- 6 ജയസിംഹദേവ സുനാർപാൽ ശിലാലിഖിതം
- 7 സോമേശ്വദേവ കുരുസ്‌പാൽ ശിലാലിഖിതം
- 8 തോമാരാ സതിക്കല്ല് ലിഖിതങ്ങൾ ശകം 1019
- 9 നാഗവംശി നരസിംഹദേവകാലം 2 ലിഖിതം
- 10 സിംഹവർമ്മൻ അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതം
- 11 പരമാദിദേവ പച്ചർ പ്ലേറ്റ്.

- 12 മഹാരാജാ നന്ദനന്റെ അമൗനപ്പേര്
- 13 പാർവ്വീ പേര് ധാരാസേന
- 14 ധർമ്മപുരിയിലെ 2
നോലംബലിഖിതം
- 15 കുമാരഗുപ്തകാലത്തെ കരംദാസ്യ
ലിഖിതം
- 16 സംഗ്രാമസിംഹന്റെ സുനാവോകല
പ്പേര്
- 17 മൂലരാജാ 1 ബാലേറാ പേര്
- 18 വാൻഹദകന്റെ പെഷവാർ മൃഗസിയം
പ്പേര്
- 19 ധാരാവർഷധ്രുവരാജന്റെ പിംപരി
പ്പേര്
- 20 ലാസയിലെ തച്ചൗസുക്ഷേത്രം
തിബത്തൻ ലിഖിതം
- 21.ഹരിശ്ചന്ദ്രദേവ മച്ചിലീശ്വർ ലിഖിതം
- 22 വിക്രമാദിത്യ 1 ഗഡ്ഡാൽ പേര്
എഡി 674

23 സിമിയൻ കാലത്തെ ബ്രാഹ്മി
ലിഖിതങ്ങൾ

24 ചോളരാജാക്കന്മാർ

25 പാണ്ഡ്യരാജാക്കന്മാർ

26 ശ്രീവിജയ ദാനവുലപ്പാട്
സ്തംഭലിഖിതം

17 ബ്രാഹ്മി ലിഖിതങ്ങൾ എഡി 400
വരെ (അശോകന്റെ ഒഴികെ)
വടക്കൻ, തെക്കൻ ലിഖിതങ്ങൾ

പല്ലവലിഖിതങ്ങൾ (മഹാബലിപുരം)

മാവലിപുരം എന്ന് തമിഴിലും മഹാബലി
പുരം എന്ന് സംസ്കൃതത്തിലും പറയുന്ന
സ്ഥലത്തെ കടൽത്തീരക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഒരു
ചോളലിഖിതം മാമല്ലപുരം എന്നും തിരു
ക്കടൽമല്ലൈ (നാലായിരം ദിവ്യപ്രബന്ധം)
എന്നുമാണ് കാണുന്നത്. ആം ഗ്ലോഇന്ത്യൻ
നാമം ഏഴു പഗോഡ എന്നാക്കി. മാമല്ലപു
രം ആമൂർകോട്ടത്തിലെ ആമൂർനാടിലാണ്
ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നത്. മാമല്ലപുരത്തിനടുത്തുള്ള

ഗ്രാമമാണ് ആമൂർ. 2 മൈൽ മാവലിവാറ
 ത്തിനു വടക്ക് സാളുവൻ കുപ്പമെന്ന ഗ്രാമ
 ത്തിലും ലിഖിതങ്ങളുണ്ട്. മഹാബലിപുരം
 ക്ഷേത്രങ്ങളെ 1869ലും 1880ലും കോറോമാ
 ണ്ഡൽതീ രത്തെ പഗോഡകളെന്ന പേരിൽ
 യൂറോപ്യർ വിവരിച്ചു. 1890ൽ പ്രൊ ഹു
 ശ്വർത്സ് അവിടുത്തെ ലിഖിതങ്ങളെ പ്രസിദ്ധീ
 കരിച്ചു. 2 എണ്ണം വെങ്കലയും പ്രസിദ്ധീക
 രിച്ചു. എപ്പിഗ്രാഫിക്ക ഇൻഡിക്ക വാല്യം
 10ൽ ഹുശ്വർത്സ് 26 ലിഖിതങ്ങളാണ് പ്രസി
 ധീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഭാഷ സംസ്കൃതമാണ്.
 1-19, 25, 26 ഗദ്യം. 20-24 പദ്യം. പല്ലവവംശ
 ത്തിന്റെ ലിഖിതങ്ങളാണ്. നാല് വ്യത്യസ്ത
 ലിപികളാണ് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. 3
 എണ്ണം തെക്കൻലിപി, 1 മാത്രം വടക്കൻ
 ലിപി.

1-16 വരെയുള്ള ചെറിയ ലിഖിതങ്ങൾ
 ധർമ്മരാജരഥത്തിലാണ്. സിയാമംഗലം,
 മഹേന്ദ്രവാടി ഗുഹാലിഖിതങ്ങളുടെ
 സാദൃശ്യമുള്ളവയാണ്. (മഹേന്ദ്രവർമ്മ 1
 കാലം) ധർമ്മരാജരഥത്തിലെ ലിഖിതങ്ങ
 ലിൽ 2 പ്രാവശ്യം നരസിംഹ എന്ന്
 പേരുണ്ട്. (1,7) ലിഖിതങ്ങൾ കൂട്ടത്തിൽ
 വെച്ച് പഴയവയായതിനാൽ നരസിംഹ

വർമ്മ 2വിന്റെ അചരൻ പരമേശ്വരവർമ്മന്റെ ലിഖിതങ്ങളാവാണം. ധർമ്മരാജരഥത്തിലെ നരസിംഹൻ മഹേന്ദ്ര വർമ്മ 1 ന്റെ മകൻ നരസിംഹവർമ്മ 1 ആകണം. ഇദ്ദേഹം പുലകേശി 2 (എഡി 609-642) സമകാലീനനാണ്. ബാദാമി ലിഖിതം (നരസിംഹവർമ്മ 1 ന്റെ) സാദൃശ്യം വെച്ചാണ് ഈ തീരുമാനം. ധർമ്മരാജരഥം 7ആം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യകാലത്ത് പണിതതായി ഇതുവെച്ച് ഹുൾട്ട്സ് പറയുന്നു.

ഗണേശക്ഷേത്രം, ധർമ്മരാജമണ്ഡപം, രാമാനുജമണ്ഡപം എന്നു വിളിക്കുന്നവയിലും (20,21, 22,) ധർമ്മരാജരഥത്തിലെ ചെറിയ ലിഖിതത്തിലും (17) പല്ലവ അത്യന്തകാമന്റെ ലിഖിതമാണ്. രാജസിംഹന്റെയും മകൻ മഹേന്ദ്രവർമ്മൻ 3ന്റേയും കാഞ്ചി ലിഖിതത്തിനു സദൃശമാണ് ഇവയിലെ ലിപി.കാഞ്ചിലിഖിതം രാജസിംഹനെ നരസിംഹവിഷ്ണു എന്നും വിളിക്കുന്നു, രണരസികന്റെ നഗരം നശിപ്പിച്ച ഉഗ്രദണ്ഡന്റെ മകനാണ് ഇദ്ദേഹം. പ്ലീറ്റ് കാഞ്ചിലിഖിതങ്ങളിൽ ഉഗ്രദണ്ഡനാമം പരമേശ്വര 1 ന്റേതാണെന്നും രണരസിക നാമം വിക്രമാദിത്യ 1

(എഡി 655-689) ആണെന്നും ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. മാത്രമല്ല, രാജസിംഹനരസിംഹവിഷ്ണു പല്ലവനരസിംഹവർമ്മ 2 (താമ്രപത്രഗ്രാന്തുകൾ) ആണെന്നും തെളിയിച്ചു. ഇദ്ദേഹമാണ് കാഞ്ചി കൈലാസനാഥക്ഷേത്രം നിർമ്മിച്ചത്. അത്യന്തകാമന്റെ ലിഖിതങ്ങളിലെ ലിപി കൈലാസനാഥക്ഷേത്രലിഖിതലിപിയോട് സാമ്യമുള്ളതിനാൽ അവക്ക് ഒരേ കാലമാണ് തീരുമാനിച്ചത്. 20ആം ലിഖിതത്തിലെ 2ആം ശ്ലോകം വെച്ച് ഹൗൾട്ട്സ് അത്യന്തകാമന്റെ യഥാർത്ഥനാമം പരമേശ്വരനെന്നാണെന്ന് കരുതുന്നു. പരമേശ്വരവർമ്മൻ 1 (രാജസിംഹ പരമേശ്വരവർമ്മൻ 2 വിന്റെ പിതാവ്) ആണ്. കാഞ്ചി ലിഖിതം രാജസിംഹന്റെ മറ്റൊരു മകൻ മഹേന്ദ്രവർമ്മ 3നെ പറയുന്നു. ഈ ഗ്രൂപ്പിലെ ലിഖിതങ്ങളെ അദ്ദേഹം 7ആം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ 3ആം പാദത്തിലെന്ന് വിചാരിക്കുന്നു.

മൂന്നാം ഗ്രൂപ്പിലെ ലിപി സാളുവംകുപ്പം ഗുഹയുടെ ഇടത്തുവശത്തും (പല്ലവ അതിരണചന്ദ്ര) അതേ ഗുഹയിലെ മുകൾഭാഗത്തും (23, 25 ഇവ), ധർമ്മരാജര

മത്തിലും (18)ഗോപികളുടെ മണ്മനത്തിലും (19) ഉള്ളതാണ്. ലിപിസാദൃശ്യം നന്ദിവർമ്മന്റെ കാസക്കുടി പ്ലേറ്റിനോടാണ്. അതിരണചന്ദ്രനെ നാമം വേറെ ഒരു ലിഖിതത്തിലുമില്ല. പടിഞ്ഞാറൻചാലുകൃവിക്രമാദിത്യ 2 ന്റെ സമകാലീനനായ നന്ദിവർമ്മന്റെ ലിഖിതങ്ങളെന്ന് ലിപിസാമ്യം വെച്ച് തീരുമാനിച്ചതാണ്.

നാലാമത്തെ ലിപി വളരെ പുരാതനമായ നാഗരി. സാളുവൻകുപ്പം ഗുഹയിലെ വലത്തുവശത്തെ ലിഖിതത്തിലുണ്ട്, അതേ ഗുഹയിലെ മുകൾഭാഗത്തുമുണ്ട്. (24, 26) 24ലെ ആദ്യത്തെ 6 ശ്ലോകം അതേ ഗുഹയിലെ (23) അതിരണചന്ദ്ര ലിഖിതത്തിന്റെ പകർപ്പാണ്. 26 ആവർത്തനവുമാണ്- (25ന്റെ.) കീർത്തിവർമ്മ 2 (ചാലുകൃ) പട്ടാടക്കൽ ലിഖിതത്തിലെ നാഗരിയോടാണ് സാമ്യം. വിക്രമാദിത്യ 2 (കീർത്തിവർമ്മന്റെ മുൻഗാമി) കാഞ്ചി പല്ലവരെ തോൽപ്പിച്ചതാണ് മഹാബലിപുരം ക്ഷേത്രങ്ങളുടെ നിർമ്മിതി പണി തീരാതിരിക്കാനുള്ള കാരണം. അതിനാൽ അക്കാലത്തെ രാജാവായ നന്ദിവർമ്മനാവണം അതിരണചന്ദ്രൻ. കാഞ്ചി കൈ

ലാസനാമക്ഷേത്രത്തിലും ഇവിടത്തെ പോലേ പല ലിപികളിലാണ് ലിഖിതം. ഈ ക്ഷേത്രപ്രാകാരത്തിൽ 3 പ്രാവശ്യം ഒരേ ലിഖിതം ഉണ്ട്. മൂന്നാമത്തേത് നരസിംഹവർമ്മൻ 2ആമന്റെ ലിഖിതത്തോട് സാമ്യമുണ്ട്. 2, 1 ഇവ സാളവൻകുപ്പത്തെ ഇടത്ത്, വലത്ത് ലിഖിതത്തോടാണ് ക്രമത്തിൽ സാമ്യം. അവ പിന്നീട് അതിഗണചന്ദ്ര നന്ദിവർമ്മൻ ചേർത്തതാകാമെന്ന് ഊഹമാണ്. പല്ലവരാജ്യം വിക്രമാദിത്യ 2 എടുത്തശേഷമാവണം ഈ ലിഖിതങ്ങൾ. വടക്കൻലിപിയുടെ ഉപയോഗം കാണിക്കുന്നത് അക്കാലത്ത് ശിൽപ്പികളും ലിപികരും വടക്കുനിന്ന് വന്ന തൊഴിലാളികളും കൂടിയിരുന്നതിനാലാകാമെന്ന് ഹൗൾട്ട്സ് ഊഹിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം കൊടുക്കുന്ന കാലം എഡി 733- 747 വരെയാണ്. ഫെർഗൂസൻ മഹാബലിപുരം ക്ഷേത്രങ്ങളുടെ കാലം എഡി 650-700 ആണ് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ചാലൂക്യസമകാലികർ, അവരുടെ ഗ്രാന്തികളുള്ള പല്ലവനാഥം, പല്ലവരുടെ വംശാവലി, കാഞ്ചിലി വിതത്തിലെ രാജനാഥം, മഹാബലിപുരത്തെ ലി

വിതങ്ങളിലെ രാജനാഥം, ഇവിടെ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ലിഖിതങ്ങളുടെ നമ്പർ എന്നിവ പട്ടികരൂപത്തിൽ തന്നിരിക്കുന്നു. ഈശ്വരക്ഷേത്രങ്ങളിൽ (ശിവ) അതാതു പല്ലവരാജാവിന്റെ പേരുണ്ട്. ഗണേശക്ഷേത്രവും ധർമ്മരാജ മണ്ഡപവും (20, 21) അത്യന്തകാമപല്ലവേശ്വരഗൃഹമെന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്നു. സാളുവകുപ്പം ഗൃഹം അതിരണ ചന്ദ്രപല്ലവേശ്വരഗൃഹമെന്നാണ് പേര്. (25, 26)

ചാലൂക്യസമകാലീന രാജാക്കന്മാർ	ചാലൂക്യഗ്രന്ഥകളിലെ പല്ലവരാജനാമം	പല്ലവരാമപത്രം വംശാവലി	കാഞ്ചിയിലെ പല്ലവ നാമങ്ങൾ	മഹാബലിപുരയിലെ പല്ലവനാമങ്ങൾ	ലിഖിത നമ്പർ
		സിംഹവിഷ്ണു			
		മഹേന്ദ്രവർമ്മ 1			
പുലകേശി 2	നരസിംഹ	നരസിംഹവർമ്മ 1		നരസിംഹശ്രീഭരതരത്നകാമശ്രീനിധി	1-16
	മഹേന്ദ്ര	മഹേന്ദ്രവർമ്മ 2			
വിക്രമാദിത്യരണരസിക	ഈശ്വരപോതരാജാ	പരമേശ്വരവർമ്മ 1	പരമേശ്വരഗ്രന്ഥലോകാദിത	പരമേശ്വരശ്രീഭരതരത്നകാമശ്രീനിധി രണ്ടയ	17, 20-22
	നരസിംഹപോതവർമ്മ	നരസിംഹവർമ്മൻ 2	രാജസിംഹരത്നകാമശ്രീഭരതരണ്ടയനരസിംഹവിഷ്ണു		
		പരമേശ്വരവർമ്മ 2	മഹേന്ദ്രവർമ്മൻ 3		
വിക്രമാദിത്യ 2	നദിപോതവർമ്മൻ	നദിവർമ്മപല്ലവമല്ല		അതിരണചന്ദ്രരത്നകാമശ്രീനിധി ശ്രീഭരതരണ്ടയ	18, 19, 23-26

നരസിംഹ, പരമേശ്വരി, അതിരണചന്ദ്ര എന്നിവർക്ക് ശ്രീനിധി, ശ്രീഭരത എന്ന് ബിരുദനാമങ്ങളുണ്ട്. മഹാബലിപുരത്തെ ചില നാണ്യങ്ങളിൽ പല്ലവചിഹ്നമായ ഋഷഭം ഉണ്ട്. മുകളിൽ ചെറിയ

ലിഖിതവും കാണും. ഒന്നിൽ മാത്രം നക്ഷത്രവും കൂടി ഉണ്ട്. അതിലെ ലിഖിതം ശ്രീഭര എന്നാണ്. വേറെ ഒന്നിൽ പാണ്ഡ്യചിഹ്നമായ മത്സ്യവും ശ്രീനിധി എന്ന് ലിഖിതവും, മൂന്നാമതൊന്നിൽ ബ്രാഹ്മിയിലെ കകാരവും മാനപര എന്ന് ലിഖിതവും. അതിമാന എന്നതിലെ മാന ആണ് ഇതെന്ന് (9 ധർമ്മരാജപുരം) വിചാരിക്കുന്നു.

ധർമ്മരാജരഥത്തിലെ ലിഖിതങ്ങൾ:-
 അത്യന്തകാമേശ്വരഗൃഹമാണ് ധർമ്മരാജരഥം. ആദ്യനില വടക്ക് ശ്രീനരസിംഹ (1), കിഴക്ക് പൃഥ്വിവിസാരഃശ്രീഭരഃ (2) ഭൂമിയും ശ്രീയും വഹിക്കുന്നവൻ. വിഷ്ണു, തെക്ക് ഭൂവനഭാജന (3) ഭൂവനത്തെ ഭൂജിക്കുന്നവൻ , ശ്രീമേഘഃ ത്രൈലോക്യവർദ്ധനഃ വിധിഃ (തൈലോക്യവും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന ശ്രീമേഘമായ വിധി. മഴ പെയ്യിക്കുന്നത് പർജ്ജന്യ.(4)അത്യന്തകാമഃ അനേകോഭായഃ അത്യന്തം കാമമുള്ളവനും അനേകം ഉപായങ്ങളാൽ എല്ലാ കാമവും സാധിപ്പിക്കുന്നവനും (5)

രണ്ടാം നില വടക്ക് സ്ഥിരഭക്തി: മദനാ
 ഭിരാമ: വിധി: സ്ഥിരമായ ഭക്തി, കാമ
 ദേവനെപ്പോലെ അഭിരാമൻ വിധി (6).
 ശ്രീനരസിംഹ: ഭുവനഭാജന: ശ്രീമേഘ:
 അപ്രതിഹതശാസന) ഭുവനഭാജനനും
 ശ്രീമേഘവും അപ്രതിഹതശാസനനുമായ
 ശ്രീനരസിംഹ (7) കാമലലിത: അമേയ
 മായ: സകലകല്യാണ: (8)

നയനമനോഹര: വാമ: അതിമാന: (9)

കിഴക്ക്. വാമ:പരാപര:(10)

അനുപം:നയാങ്കുര:(11)

തെക്ക് ലലിത:(12) നയനമനോഹര:

സർവ്വതോഭദ്ര: (13)

ശ്രീനിധി:നിരുത്തര: (14) വിധി:

വിഭ്രാന്ത:(15)

പടിഞ്ഞാറ് സത്യപരാക്രമ: പരാപര:(16)

മൂന്നാം നില കിഴക്ക് ശ്രീഅത്യന്തകാമ
 പല്ലവേശ്വരഗൃഹം രണജയ: (17)

പടിഞ്ഞാറ്

അത്യന്തകാമപല്ലവേശ്വരഗൃഹം (18)

ഗോപീമനത്തിനടുത്ത് . ശ്രീവാമാങ്കുശഃ
(19)

ഗണേശക്ഷേത്രത്തിലുള്ളത് (20) ഇത്
20ആം ലിഖിതമാണ്. 1-19 വരെയുള്ളത്
ചേർത്തുവായിച്ചാൽ വിഷ്ണു നരസിം
ഹമുർത്തിക്കുള്ള സ്തുതിരൂപം കിട്ടും.

20- സംഭവസ്ഥിതിസംഹാരകാരണം വീത
കാരണം ഭൂയാദത്യന്തകായ ജഗതാം
കാമമർദ്ദനഃ അമായശ്ചിത്രമായോസാവ
ഗുണോ ഗുണഭാജനഃ
പാതാലമഗമൻമൂർദ്ധാ ശ്രീനിധിസ്തംബി
ഭർത്തൃജം

ഭക്തിപ്രപ്തേണ മനസാ ഭവൻഭൂഷണലീല
യാ ദോഷ്ണാ ച യോ ഭൂവോ ഭാര
ഞ്ചീയാത്സ ശ്രീഭരശ്ചിരം

അത്യന്തകാമോ നൃപതിർന്നിർജ്ജിതാ
രാതിമണ്ഡലഃ പ്യാതോ രണജയഃ
ശംഭോസ്തേനേദം വേശ്മ കാരിതം

ജ്ഞഃ സ്ഥാണുർനിഷ്കലഃ സോമഃ
പാവകാജ്ഞാ വിയദ് വപുഃ ഭീമഃ
ശിവോ വിജയതാം ശങ്കരഃ കാമസൂദനഃ

രാജരാജോ ന വിരസശക്രഭൂന്ന
ജനാർദ്ദനഃ താരകാധിപതിഃസ്വന്ധോ
ജയതാത്തുണാങ്കുരഃ

ശ്രീമതോത്യന്തകാമസ്യ
ദിഷദർപ്പാപഹാരിണഃ
ശ്രീനിയേഃകാമരാഗസ്യ
ഹരാരാധനസംഗിനഃ
അഭിഷേകജലാപൂർണ്ണേ
ചിത്രരത്നാംബുജാകരേ ആസ്തേ
വിശാലേ സുമുഖഃ ശിരസ്മരസി ശങ്കരഃ
തേനേദവാരിതന്തുംഗദ്ധൂർജ്ജടേർമ്മന്ദിരഗ്യ
ഹം പ്രജാനാഭീഷ്ടസിദ്ധാർത്ഥേ
ശാങ്കരീബൂതിമിഹതാ
ദിക്ക്കുഷാബ്ധിക്ക്കുഷാമ്പുനരപി
ദിഗ്ദിഗസ്തു ധിക്ക്കുഷാം യേഷാത്ര
വസതി ഹൃദയേ
കൃപമഗതിവിമോക്ഷകോ രുദ്രഃ
അത്യന്തകാമപല്ലവേശ്വരഗൃഹം .
നരസിംഹവിഷ്ണുവിനെ രുദ്രരൂപത്തി
ൽസ്തുതിക്കുന്നു. സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാര
രൂപമായും, കാമദഹനനായും ചിത്ര

മായാരുപിയായും സഗുണ, നിർഗുണ
 നായും ഗുണഭഞ്ജനനായും സ്വസ്ഥനും
 നിരുത്തരനുമായും പരമേശ്വരനായും
 ആണ് സ്തുതി. നൃസിംഹരൂപം
 വിഷ്ണുവിന്റെ ശിവരൂപമാണ്, സംഹാ
 രശക്തിയാണ്. രാജാവിനും ഈശ്വരനും
 രണ്ടുവിധത്തിലും യോജിക്കുന്ന സ്തുതി
 യാണ്. ശ്രീനിധിയായ വിഷ്ണു അജ്ഞാ
 യ ശിവനെയും അവന്റെ വിരലു കൊ
 ണ്ട് അമർത്തിയപ്പോൾ പാതാളം വരെ
 കൈലാസശൃംഗത്തോടൊപ്പം താണുപോയ
 രാവണനേയും ശിരസ്സിൽ വഹിക്കുന്ന
 അനന്തനാണ്. ആ ശ്രീഭരൻ ഭവനെ ഭക്തി
 യാൽ അഹങ്കാരരഹിതനാക്കി സ്വന്തം
 മനസ്സിൽ വഹിക്കുന്നു. ഭൂമിയെ കയ്യിൽ
 ഒരു കളിയാഭരണം പോലെ വഹിക്കു
 ന്നു. രണജയനായ അത്യന്തകാമൻ ശത്രു
 കളെ ജയിച്ച് ശംഭുവിന് ഗൃഹം പണി
 തു. അദ്ദേഹം വിജയിക്കട്ടെ. സ്ഥാവരജം
 ഗമങ്ങളുടെയെല്ലാം , സൂര്യചന്ദ്രാഗ്നി
 കളുടെയെല്ലാം ഭർത്താവും ഭീമനുമായ
 ശിവൻ കരുണാമയനായി ശങ്കരനായി

കാമനെ ജയിച്ച് വിജയിക്കട്ടെ. രാജരാജനായ തരുണാങ്കുരൻ ചക്രഭൃത്തും ജനാർദ്ദനനുമായ വിഷ്ണുവെപ്പോലെ സുന്ദരനായ ചക്രവർത്തി സ്വസ്ഥനും സ്വതന്ത്രനുമായി സംരക്ഷകനായി ഇരിക്കുന്നു. അവൻ കുബേരനെപ്പോലെ വിരുപീയല്ല, എന്നാൽ ധനികനാണ്. സൂര്യനെപ്പോലെ രാത്രി. കാണാതാവുന്നില്ല, ചന്ദ്രനെപ്പോലെ കറുത്ത പക്ഷത്തിൽ ക്ഷയിക്കുന്നില്ല, ഗ്രഹണവിധേയനുമല്ല. ജലസമുദ്ധവും താമരപ്പൂ നിറഞ്ഞതുമായ തടാകം സ്നാനയോഗ്യമാണ്. അതുപോലെ സുന്ദരനായ ശിവന്റെ ശിരസ്സിലെ രത്നകിരീടത്തെ അഭിഷേകം ചെയ്യുന്ന അത്യന്തകാമൻ ശത്രുക്കളെ അടക്കി, അഹങ്കാരം നീക്കി, ശ്രീനിധിയായി കാമരാഗം (അനുരാഗത്തിന്റെ വർണ്ണം) ആരാധിക്കുന്നവർക്ക് കൊടുക്കുന്നു. ശിവനെ നിഷ്ഠാപൂർവ്വം ആരാധിക്കുന്നവർക്ക് കാമം, അർത്ഥം ഇവയും ലഭിക്കുന്നു. ശങ്കരന്റെ പ്രതാപം ലഭിക്കണമെങ്കിൽ ദുർജ്ജടിയുടെ (ശിവ) ക്ഷേത്രം നിർമ്മിക്കണമെന്ന്

സംഭവസ്ഥിതിസംഹാരകാരണം വോതകാ
രണം. ഭൂയാതത്യന്തകാമായ ജഗതാം
കാമമർദ്ദനഃ അമായചിത്രമായോ
സാവഗുണോ ഗുണഭാജനഃ സ്വസ്ഥോ
നിരുത്തരോ ജീമാദനിശ)പരമേശ്വരഃ
യസ്യാംഗുഷ്ഠഭരാക്രാന്തഃ കൈലാസസ്ഥ
ദൃശാനനഃ പാതാളമഗമൻമൂർദ്ധാ ശ്രീനിധി
സ്തമബിഭർത്യജം ഭക്തിപ്രപ്തേണ മനസാ
ഭവം ഭൂവലലീലയാ ദോണാ ച യോ
ഭൂവോ ഭാരം ജീയാത്വ ശ്രീഭരശ്ചിരം
അത്യന്തകാമോ നൃപതിർനിർജ്ജിതാരാതി
മണ്ഡലഃ പ്രയാതോ രണജയഃശംഭോ
സ്തേനേദം വേഗ്വൈകാരിതം. ജ്ഞഃ
സ്ഥാണുർനിഷ്കലഃ സോമഃ പാവകാത്മാ
വിയദ് വപുഃ ഭീമഃ ശിവോ വിജയതാം

ശങ്കരഃ കാമസൂദനഃ രാജരാജോ ന
 വുരസച്ചക്രഭൂന്ന ജനാർദ്ദനഃ
 താരകാധിപതിഃ സ്വസ്ഥോ
 ജയതാത്തരുണാങ്കുരഃ
 ശ്രീമതോത്യന്തകാമസ്യ
 ചിത്രരത്നാംബുജാകരേ ആസ്തേ
 വിശാലേ സുമുഖഃ ശിരസ്മരസി ശങ്കരഃ
 തേനേദം കാരിതന്തുംഗർധൂർജ്ജഭേ
 ന്നന്ദിരഗൃഹം പ്രജാനാഭീഷ്ടസിദ്ധ്യർത്ഥം
 ശാങ്കരീം ഭൂതിമിഹയാ. ശ്രീ
 അത്യന്തകാമപല്ലവേശ്വരഗൃഹം. ദിക്ക്കേ
 ഷാൻധിക്ക്കേ ഷാമ്പുനരപി ദിഗ്വിധഗസ്തു
 ധിക്ക്കേഷാം. യേഷാന്ന വസതി ഹൃദയേ
 കുപമഗതിവിമോക്ഷകോ രുദ്രഃ

22. രാമാനുജമണ്ഡപം ലിഖിതം

20, 21 ലെ അവസാനശ്ലോകം ഇതിൽ കാണുന്നു.

ശ്രീദിക്ക്കേഷ ധിക്ക്കേഷാം പുനരപി
 ദിഗ്വിധിഗസ്തു ധിക്ക്കേഷാം യേഷാന്ന
 വസതി ഹൃദയേ കുപമഗതിവിമോക്ഷ
 കോ രുദ്രഃ

23 സാമുവം കുപ്പം ഗുഹാലിഖിതം
 അതിരണചന്ദേശം രം (ചണ്ഡേ)
 ശിവക്ഷേത്രം. 1, 2 , 3 ശ്ലോകങ്ങൾ
 അത്യന്ത കാമ, ശ്രീനിധി, കാമരാഗ,
 ശ്രീഭര എന്നീ നാമങ്ങളുണ്ട്. രണജയ,
 അനുഗ്രശീല, കാലകാല, സമരധനഞ്ജയ,
 സമ രധീര മുതലായ മറ്റു നാമങ്ങളും
 കാഞ്ചി ലിഖിതത്തിൽ രാജസിംഹന്റെ
 ബിരുദങ്ങളാണ്. 24ആം ലിഖിതം 23 ന്റെ
 നാഗരി കോപ്പിയാണ്. 25 , ലിഖിതം
 23ന്റെ ലിപി. 26 നാഗരിലിപി 24ലെ
 പോലെ.

ശ്രീമതോത്യന്തകാമസ്യ ദ്വിഷദർപ്പഹാരി
 ണഃ ശ്രീനിയേഃ കാമരാഗസ്യ ഹരാദായന
 സംഗിനഃ അഭിഷേകജലാപൂർണ്ണേ ചിത്ര
 രത്നാംബുജാകരേ ആസ്തേ വിശാലേ
 സുമുഖഃ ശിരസ്മരസി ശങ്കരഃ തേനേദം
 കാരിതം ശംഭോർഭവനം ഭൂതയേ ഭൂവഃ
 കൈലാസമന്ദിരനിഭം ഭൂഭൂതാം മുർദ്ധ്നി
 തിഷ്ഠതാ. ഭക്തിപ്രപ്തേണ മനസാ ഭവം
 ഭൂഷണലീലയാ അതിരണചണ്ഡഃ പതി
 രവനിഭൂജാമതിരണചണ്ഡേശ്വര

മിദമകരോത. ഇഹ ഗിരിതനയാഗൃഹ
ഗണസഹിതോ നിയതകൃതരതിർഭവതു
പശുപതിഃ ഗുർവ്വോർമ്മീശാനഭക്തിം
ശ്രിയമതിശയനീം

ദുർവ്വഹം ഭാരഭൂക്ത്യാ നിർമ്മാമാന്യഞ്ച
ദാനം സമമതിരണചണ്ഡാഖ്യയാ (യോ
ബിഭർത്തി) സ്ഥാനേ നിർമ്മാപിതേ
സ്ഥിനപിദി തരണജയസ്ഥാതിനാ തേന
ഭർത്താ ഭൂതാനാമഷ്ടമൂർത്തിശ്ചരിമതി
രണചണ്ഡേ ശ്വരേ യാതു നിഷ്ഠാമ.
അനുഗ്രശീലഃ യദി ന വിധാതാ ഭരതോ
യദി ന ഹരിർന്നാരദോ ന വാ സ്കന്ധഃ
ബോദ്ധ്യം ക ഇവ സമർഥേസ്സംഗീതം
കാലകാലസ്യ.

ഓം . സമരധനഞ്ജയഃ സംഗ്രാമധീരഃ
ഓം

അതിരണചണ്ഡേശ്വരക്ഷേത്രത്തിൽ പശു
പതി പാർവ്വതിയോടും ഗുഹനോടും
(സ്കന്ധ) ഗണങ്ങളോടും കൂടി സ്ഥിരം
വസിക്കട്ടെ എന്ന് കാണുന്നു. പാശുപത
രുടെ സംഘമായിരിക്കണം ഇവിടെ

ഉണ്ടായിരുന്നത്. അഷ്ടമൂർത്തിയായ ശിവൻ എന്ന് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതും ശ്രദ്ധിക്കുക. കാലകാലന്റെ സംഗീതവും നൃത്തകലയും ഭരതനും (മുനി) ഹരിക്കും നാരദനും സ്കന്ധനുമല്ലാതെ ആർക്കാണ് ഗ്രഹിക്കാനാവുക. സമരധനഞ്ജയനും സംഗ്രാമധീരനുമായ അനുഗ്രഹശീലനാണ് എന്നും ഇവിടെ പറയുന്നു.

ആയോധനകല, ആനുഗ്രഹശീലം, നടനം സംഗീതം ,യൈര്യം, ഇപ്രകാരം നിരവധി ഗുണങ്ങളെ ശിവൻ പറയുന്നു. കാഞ്ചിലി പിതത്തിൽ രാജസിംഹനെ വാദ്യവിദ്യാധര, വീണാനാരദ, അതോദ്യതുംബുരു മുതലായ ബിരുദങ്ങൾ പറഞ്ഞ് വിളിക്കുന്നുണ്ട്.

24. ശ്രീമതോത്യന്തകാമസ്യ ദ്വിഷദർപ്പാപഹാരിണഃ ശ്രീനിയേഃ കാമരാഗസ്യ ഹരാ രാധനസംഗിനഃ അഭിഷേകജലാപൂരണേ ചിത്രരത്നാംബുജാകരേ ആസ്തേ വിശാലേ സുമുഖഃ ശിരസ്മരസി ശങ്കരഃ തേനേദം കാരിതം ശംഭോർഭവനം ഭൂതയേ ഭൂവഃ കൈലാസമന്ദരനിഭം

ഭൂഭൂതാം മുർദ്ധ്വനി തിഷ്ഠതാം. ഭക്തി
 പ്രപ്തേണ മനസാ ഭവ ഭൂഷണലീലയാ.
 ദോഷിണാ ച യോ ഭൂവന്ധനേ ജീയാത്സ
 ശ്രീഭരശ്ചിരം. അതിരണചണ്ഡഃ പതി
 രവനിഭൂജാമതിരണചണ്ഡേശ്വരമിദമ
 കരോത്. ഇഹ ഗിരിതനയാഗുഹഗണ
 സഹിതോ നിയതകൃതരതിർഭവതു
 പശുപതിഃ ഗുർവ്വോർമീശാനഭക്തിം
 ശ്രീയമതിശയനീം ദുർവ്വഹം ഭാരമുഖ്യാ
 നിർമ്മാമാന്യഞ്ച ദാനം സമമതി രണ
 ചണ്ഡാഖ്യായാ യോ ബിഭർത്തിം സ്വാനേ
 നിർമ്മാപിതേസ്ഥിനപിദിതരണജയഖ്യാതി
 നാ തേന ഭർത്താ ഭൂതാനാമഷ്ടമൂർത്തി
 ശ്ചിരമതി രണചണ്ഡേശ്വരേ യാതു
 നിഷ്ഠാം . സ്വസ്തി!.

25. അതിരണചണ്ഡപല്ലവേശ്വരഗൃഹം
 26 അതിരണചണ്ഡപല്ലവേശ്വരഗൃഹം
 ഇവയാണ് 26 ലിഖിതങ്ങൾ.

വിജയാദിത്യന്റെ രായഗഡ് പ്ലേറ്റുകൾ
 ശകം 625

3 താമ്രപത്രം. കോലാബ ജില്ലയിലെ മഹദ് താലൂക്ക് രായഗഡ്. സീലിൽ നിൽക്കുന്ന വരാഹം ഇടത്തോട്ട് അഭിമുഖം. ലിഖിതത്തിലെ ചരിത്രഭാഗം വിജയാദിത്യന്റെ നേരൂർ താമ്രപത്രങ്ങളോടും (പ്ലീറ്റ്) കീർത്തിവർമ്മ 2 ന്റെ കേന്ദൂർ, വക്കലേരി പ്ലേറ്റുകളോടും സദൃശമാണ്. വിജയാദിത്യന്റെ 8ആം വർഷം ശകം 625 കഴിഞ്ഞ് ജല്ല, ...നിരൂപന എന്ന 2 ഗ്രാമം കരഹാതകത്തിലെ മരിവസതിയിലെ വിജയശിഖിരത്തിലിരിക്കുന്ന രാജാവ് ബ്രാഹ്മണൻ ദാനം കൊടുത്തു. ലിഖിതം എഴുതിയ നിരവദ്യപുണ്യവല്ലഭൻ, ശകം 616ൽ വിനയാദിത്യന്റെ ഹരിഹർ പ്ലേറ്റ് എഴുതിയ ശ്രീരാമ പുണ്യവല്ലഭന്റെ പിൻഗാമിയാണ്. വിക്രമാദിത്യ 2 ന്റെ കാഞ്ചിലിഖിതം എഴുതിയത് നിരവദ്യശ്രീമദ് അനിവാരിതപുണ്യവല്ലഭനാണ്. ശകം 672 ൽ കേന്ദൂർ ഗ്രാന്റ് എഴുതിയ ധനഞ്ജയപുണ്യവല്ലഭൻ, വാക്കലേരി പ്ലേറ്റിൽ (679) സ്വയം ശ്രീമദ് അനിവാരിത ധനഞ്ജയപുണ്യവല്ലഭനെന്ന് പറയുന്നു. നാലു തലമുറ ലിപികന്മാരെ കാണുന്നു. ശ്രീരാമ, നിരവദ്യ, അനിവാരിത, ധന

ഞ്ജയ. പുണ്യവല്ലഭനെന്നത് കുടുംബ
നാമമാണ്. നിരവദ്യ എന്നത് വിജയാദി
ത്യന്തെയും അനിവാരിത എന്നത് വിക്ര
മാദിത്യ 2 ന്തെയും ബിരുദമാണ്. ഈ
പേരുകൾ അവരുടെ ലിപികരും ഉപ
യോഗിക്കുന്നു. നിരവദ്യപുത്രൻ അനിവാ
രിതപുണ്യ വല്ലഭനെന്നാണ് നിരവദ്യശ്രീമ
ദ് അനിവാരിത പുണ്യവല്ലഭനെന്നതിന്
അർത്ഥം. അനിവാരിതന്റെ മകൻ ധന
ഞ്ജയൻ. ആദ്യത്തെ ആളാണ് ശ്രീരാമൻ.
ഇതാണ് 4 തലമുറ.

സ്വസ്തി! ജയത്യാവിഷ്കൃതം വിഷ്ണോ
ർച്ചാരാഹം ക്ഷോഭിതാർണ്ണവം ദക്ഷി
ണോന്നതദംഷ്ട്രാഗ്രവിശ്രാന്തഭൂവനം വപുഃ
ശ്രീമതാം സകലഭൂവനസംസ്തൂയമാനവ്യ
സഗോത്രാണാം ഹാരിതീപുത്രാണാം
സപ്ത ലോകമാത്യഭിരഭിവർദ്ധാനാം
കാർത്തികേയ പരിരക്ഷണപ്രാപ്ത
കല്യാണപരമ്പരാണാം ഭഗവന്നാരായണ
പ്രസാദസമാസാഹിതവരാഹലാഞ്ചരനേ
ക്ഷണക്ഷണവശീകൃതാശേഷമഹീഭൂതാം
ചലികൃാനാം കുലമലങ്കരിഷ്ണോര
സ്വമേധാവഭൂയസ്വാനപവിത്രീകൃതഗാത്ര
സ്യ ശ്രീപുലകേശീവല്ലഭമഹാരാജസ്യ

സൂനൂഃ പരാക്രമാക്രാന്തവനവാസ്യാദി
 പരന്യപതിമണ്ഡലപ്രണിബഹധിശുദ്ധകീ
 ര്ത്തിഃ ശ്രീകീർത്തിവർമ്മപൃഥ്വിവീവല്ലഭ
 മഹാരാജസ്യ പ്രിയാത്മജഃ സമരസംസ
 ക്തസകലോത്തരാ പമേശ്വര ശ്രീഹർഷവ
 ര്ദ്ധനപരാജയോപാത്ത പരമേശ്വരശബ്ദ
 സ്യ സ്വസ്ത്യാശ്രയശ്രീപൃഥ്വിവീ വല്ലഭ
 മഹാരാജാധിരാജപരമേശ്വരസ്യ
 പ്രിയതനയസ്യ പ്രജ്ഞാതനയസ്യ ഖണ്ഡ
 മാത്രസഹായസ്യ ചിത്കണ്ഠാഭിധാന
 പ്രവസ്തുരംഗമേണൈകേനേവോത്സാരിതാ
 ശേഷവിജിഗോഷോരവനിപതിത്രിതയാന്ത
 രിതാംസ്വഗുരോഃ ശ്രീയമാത്മസാത്കൃത്യ
 പ്രഭാവ കുലിശദലിതപാണ്ഡ്യചോളകേരള
 കലഭ്ര പ്രഭൃതിഭൂഭൂഭ്രമസ്യാനന്യാവനത
 കാഞ്ചീപതിമകുടചുംബിതപാദാംബുജസ്യ
 വിക്രമാദിത്യസ്യ സ്വസ്ത്യാശ്രയശ്രീപൃഥ്വിവീ
 വല്ലഭമഹാരാജാധിരാജപരമേശ്വരഭട്ടാരക
 സ്യ പ്രിയസൂനോഃ പിതൃരാജ്ഞയാ
 ബാലേന്ദുശേഖരസ്യ താരകാരാതിരിവ
 ദൈത്യബലമതിസമുദൃത്തം ഭ്രൈത്രരാജ്യ
 കാഞ്ചീപതിബലമവഷ്ടഭ്യ കരദോക്യതക
 മേവേരപാരസീകസിംഹകാദിദീപാധിപ
 സ്യ സകലോത്തരാപഥനാഥ മമനോപാ

രജിതോർജ്ജിതപാണിധ്വനിജാദിസമസ്ത
 പാരമേശ്വര്യചിഹ്നസ്യ വിനയാദിത്യ
 സത്യാശ്രയശ്രീപൃഥ്വിവീര്യഭൂമഹാരാജാധി
 രാജപരമേശ്വരഭട്ടാരകസ്യ പ്രിയാത്മജ
 ശ്ലൈശ്വര ഏവാധിഗതശേഷാസ്ത്ര
 ശാസ്ത്രോ ദക്ഷിണാഷാശാവിജയിനി
 പിതാമഹേ സമനുന്മൂലിതനിഖിലകണ്ടക
 സംഹതിരുത്തരാഷപഥവിജിഗീഷോർഗു
 രോരഗ്രത ഏവാഹവവ്യാപാരമാചര
 നിന്നരാതിഗജധടാപാടനവിശോഷമാണക്യ
 പാണ്ഡാരസ്തമഗ്രവിഗ്രഹാഗ്രേ
 സത്മാവാസരസികസ്തപരാമസികൃത
 ശത്രുമണ്ഡലോ ഗംഗായമുനാപാണിധ്വജ
 പട്രക്കാമഹാശബ്ദചിഹ്നകമാണിക്യമതം
 ഗജാദിൻപിസാത്കർവ്വൻപ
 റൈപണായമാനൈരാസാധ്യ കഥമപി
 വിധിവശാദപനീതോപി പ്രതാപാദേവ
 വിഷയപ്രകോപമരാജകമുത്സാരയന്വത്സ
 രാജ ഇവാണപേക്ഷിതാപരയസഹായക
 സ്തദവഗ്രഹാന്നിർഗത്യ സ്വഭൂജാവഷ്ടംഭ
 പ്രസാധിതാശേഷ വിശ്വഭരണപ്രഭു
 രഖണ്ഡിതശക്തിത്രയത്യാഹർത്രുമദഭഞ്ജന
 ത്യാദുദാകരത്യാന്നിരവത്യത്യാധ്യഃ

സമസ്തഭുവനാശ്രയത്വാഹരത്വാസ്ഥകുലപാ
 രമൈശ്വര്യവൃക്തിഹേതുപാണിധ്വജായു
 ജലപ്രാജ്യരാജ്യോ വിജയാദിത്യ
 സത്യാശ്രയശ്രീപൃഥ്വിവീവല്ലഭമഹാരാജാധി
 രാജപരമേശ്വര ഭട്ടാരകസ്തർവ്വാനേവം
 ജ്ഞാപയതി വിദിതമസ്തു വോസ്ഥാഭി
 ണ പഞ്ചവിംശത്യുത്തരശഷ്ട്യാഹരതേഷു
 ശകവർഷിശ്ചത്വതീരേഷു പ്രവർദ്ധമാന
 വിജയ രാജ്യസംവത്സരേ അഷ്ടമേ
 വർത്തമാനേ കരഹാടാന്തഗ്ഗാരതമരി
 വസതിവിജയസ്വാ സ്കന്ധാവരേ മഹാ
 പുഷ്ടമീദിവസേ ശാഖ്യപൃഥ്വീഗോത്രായ
 അന്നസ്വാമിനഃ പൗത്രായ ദേവവീതി
 ക്ഷിതപുത്രായ നാഥേരചതുർവ്വേദി
 പായകാജ്ഞാണവിഷ്ണു അപരോത്തര
 ദിശി താലിതടാഹാരവിഷയേ വല്ലഗ്രാമ
 സ്ഥവി നിരുളണഗ്രാമഃചതുസീമാന്ത
 സർവ്വാബാധാപരിഹാരോ ഭത്തഃ
 തദാഗാമിഭിരസ്ഥദുംശൈ രന്യൈശ്ച
 രാജഭിരായുരൈശ്ചരാദിനാം വിലസിത
 മചിരാംശുചഞ്ജലമവഗാഹതിദ്ധാരാചന്ദ്രാ
 രക്തധരാർണ്ണവാസ്തിസമകാലം യശഃഹരി
 ഭിഃ സ്വദത്തനിർവ്വീസേഷം പാലനീയമുക്ത
 ണ്വ ഭഗവതാ വേദവ്യാസനേ വ്യാസേന .

ബഹുഭിർവസുധാ ഭൂക്താ രാജഭിസ്സഗരാ
 ദിഭിര്യസ്യ യസ്യ യപദാ ഭൂമിസ്തസ്യ
 തസ്യ തദാ ഫലം. സ്വദാതും സുമവഹര
 ക്യാം ദുഃഖമന്യയ്യസ്യ പാലനം ദാനം വ.
 പാലനം വേത്തി ദാനാഘോരയോനുപാല
 നം. സ്വദത്താം പരദത്താം വാ യോ
 ഹരേത വസുന്ധരാം ഷഷ്ഠിം വർഷസ
 ഹസ്രാണി വിപാഷ്ഠായാം ജായതേ
 കൃമിഃ നിരവദ്യപുണ്യവല്ലഭേന ലിഖിത
 മിദം ശാസനം.

ഹസ്തികുണ്ഡി ധവളന്റെ ബീജാപൂർ
 ലിഖിതം വിക്രമസംവത് 1053

ജോയ്പൂർ മഹാരാജാ അജ്മീർ മ്യൂസി
 യത്തിലേക്ക് അയച്ചത്. ബീജാപൂരിലെ
 ഒരു മന്ദിറിന്റെ വാതിലിന്റെ ഉൾവശത്താ
 ണ് ഉണ്ടായിരുന്നത്. ഈ ക്ഷേത്രം ബീജാ
 പൂരിൽ നിന്ന് അൽപ്പം മാറി, ഉദയ്പൂ
 ൽ-സിറോഹി റോഡിൽ അബുവിന് അടു
 ത്താണ്. ബീജാപൂരിൽ നിന്ന് 2 മൈൽ
 അപ്പുറമുള്ള ജൈനക്ഷേത്രത്തിലാണ് കല്ല്
 ആദ്യം പതിച്ചിരുന്നതെന്ന് അവിടത്തെ
 നിവാസികൾ അവകാശപ്പെടുന്നു. (ബാലി
 അഥവാ ഗോദാർജിലൂ (ജോയ്പൂർ

സംസ്ഥാനം) ആണ് ഈ ക്ഷേത്രം. പിന്നീട് ബീജാപൂരിലെ ജൈനമഹാജനങ്ങളുടെ ധർമ്മശാലയിലേക്ക് അതിനെ എടുത്തു കൊണ്ടു പോയി. അവിടെ നിന്നാണ് സംസ്ഥാനത്തിലെ ചരിത്രവിഭാഗത്തിലേക്കും അജ്മീർ മ്യൂസിയത്തിലേക്കും എത്തിയത്. 32 വരി ഉണ്ട്. 1. 2 വരി മാഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അവിടെയും ഇവിടെയും ചില അക്ഷരങ്ങൾ പോയിട്ടുണ്ട്. വടക്കൻ നാഗരി ലിപി. വിക്രമസംവത് 1080 ലെ വിഗ്രഹരാജന്റെ ഹർഷലിഖിതത്തോട് സാമ്യം. (കിൽഹോൺ). ഭാഷ സംസ്കൃതം പദ്യം. വരി 22, 32 മാത്രമേ ഗദ്യം ഉള്ളൂ. ബ , വ ഇവ വേർതിരിക്കാൻ തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

വാസ്തവത്തിൽ 2 ലിഖിതങ്ങൾ ഒരേ കല്ലിൽ കൊത്തിയിരിക്കുകയാണ്. ആദ്യത്തേത് വിക്രമസംവത് 1053 , രണ്ടാമത്തേത് വിക്രമ സംവത് 996. 1-22 വരെയുള്ള ആദ്യലിഖിതം 40 ശ്ലോകമാണ്. സൂര്യാചാര്യൻ രചിച്ച ഒരു പ്രശസ്തിയാണ്. ജിന,തീർത്ഥങ്കരന്മാരെ സ്തുതിച്ച് ആരംഭിക്കുന്നു. മൂന്നാം ശ്ലോകത്തിൽ രാജനാഥം ഉണ്ട് എന്നാൽ അത് നഷ്ടമായിരിക്കു

ന്നു. നാലാം ശ്ലോകം രാജകുമാരൻ ഹരി
 വർമ്മനേയും ഭാര്യ രുചിയേയും പറയു
 ന്നു. ഹരിവർമ്മപുത്രൻ വിദഗ്ദ്ധൻ .
 ഇദ്ദേഹത്തെ രണ്ടാം ഭാഗത്ത് രാഷ്ട്രകൂട
 നെന്ന് പറയുന്നുണ്ട്. വിദഗ്ദ്ധരാജന്റെ
 ഗുരു വാസുദേവൻ. അദ്ദേഹം രാജകുമാ
 രനെ ആത്മീയകാര്യത്തിൽ ശ്രദ്ധാവാന്നാ
 ക്കി, ക്ഷേത്രം പണിയാൻ പ്രോത്സാഹി
 പ്പിച്ചു. ഹസ്തികുണ്ഡിനഗരത്തിലെ ക്ഷേ
 ത്രം പണിയുന്നത് ഇപ്രകാരമാണ്. രാജ
 കുമാരന്റെ തുലാഭാരം നടത്തി, മൂന്നിൽ
 2 ഭാഗം സ്വർണ്ണം ദേവന് ദാനം
 ചെയ്തു. ബാക്കി ഗുരു വാസുദേവന്
 കൊടുത്തു. വിദഗ്ദ്ധനു ശേഷം മമ്മടൻ,
 പിന്നീട് ധവളൻ രാജാവായി. ധവളനെ
 10 ശ്ലോകം കൊണ്ട് പ്രശംസിക്കുന്നു.
 മേദാപാതത്തെ (മേവാർ)മുഞ്ജരാജൻ
 ആക്രമിച്ച് ആഘാതം നശിപ്പിച്ച കാലത്ത്,
 ഈ രാജാവ് അവിടത്തെ ഗുർജ്ജരരാജാ
 വിന്റെ സൈന്യത്തിന്(ഓടിപ്പോകുന്ന)
 അഭയം കൊടുത്തു. മുഞ്ജരാജാ, മാശ്വ
 യിലെ വാക്പതി മുഞ്ജയാണ്. (വിക്രമ
 1031, 1036, 1050ലെ ലിഖിതങ്ങളുണ്ട്)
 ശ്ലോകം 12ൽ പറയുന്ന

ചാലൂക്യചക്രവർത്തി മൂലരാജാ 1 ആണ് ഗുർജരരാജാവ്. മേദാപതത്തിലെ രാജ കുമാരന്റെ നാമം വ്യക്തമല്ല. ആഘാതം അഹദ് ആണ്. ഇവിടെ നിന്നാണ് ഗെ ഫ്ലോട്ട് രാജവംശം ആഹരിയ എന്ന നാമം സ്വീകരിക്കുന്നത്. ഇത് ഉദയ്പൂരിനടുത്താണ്. 11ആം ശ്ലോകം ധവളൻ ദുർല്ലഭരാജനെതിരെ മഹേന്ദ്രൻ രക്ഷ കൊടുത്തു എന്ന് പറയുന്നു. ദുർല്ലഭരാജാ ചാഹുമാന വിഗ്രഹരാജന്റെ സഹോദരനാണ് (വിക്രം 1030 ലെ ഹർഷലിഖിതം എഴുതിച്ച ആൾ). ബിജോലിയ, കിൻസാരിയ ലിഖിതങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരുണ്ട്. വിഗ്രഹപാലന്റെ മകനും ലക്ഷ്മണന്റെ പൗത്രനുമാണ് മഹേന്ദ്ര. (നസ്സൂലത്തിലെ ചാഹുമാനൻ പ്രൊ കീൽഹോൺ). ധവളൻ മൂലരാജനാൽ ശക്തി നഷ്ടപ്പെട്ട ധരണീവരാഹനും സഹായം കൊടുത്തു (ശ്ലോകം 12) ധരണീവരാഹൻ ചാലൂക്യവംശമാണ്. പരമാരരാജാവിനും ഈ പേരുണ്ട്. (നവകോട് മാർവാനിലെ ഭരണാധികാരി. 9 സഹോദരന്മാർക്ക് 9 കോട്ട ഭാഗിച്ച് നൽകി). 13-18 ധവളപ്രശസ്തി .

19ആം ശ്ലോകം വാർദ്ധക്യത്തിൽ അദ്ദേഹം രാജ്യം ത്യജിച്ച് സിംഹാസനത്തിൽ മകൻ ബാലപ്രസാദനെ ഇരുത്തിയതായി പറയുന്നു. ശ്ലോകം 22 ബാലപ്രസാദന്റെ തലസ്ഥാനം ഹാത്തൂണ്ടി (ഹസ്തികുണ്ഡിക) ആണെന്ന് പറയുന്നു. 23-27 ആ നഗരത്തിന്റെ വിവരണം. 28-29 ശാന്തിഭദ്ര സൂരിയെ കുറിച്ചാണ്. ശ്ലോകം 30 ഇദ്ദേഹം വാസുദേവന്റെ ശിഷ്യനാണെന്ന് പറയുന്നു. ശ്ലോകം 33 ഹസ്തികുണ്ഡിയിലെ ഗോഷ്ഠി ഋഷഭനാഥക്ഷേത്രം പുനരുദ്ധരിച്ചതായി പറയുന്നു. 36-37 ക്ഷേത്രം ആദ്യം നിർമ്മിച്ചത് വിദഗ്ദ്ധരാജനാണെന്നും പുനരുദ്ധാരണശേഷം പുനപ്രതിഷ്ഠ ചെയ്തത് ശാന്തിഭദ്രനാണെന്നും പറയുന്നുണ്ട്. വിക്രമസംവത് 1053 മാഘശുക്ല ത്രയോദശിക്ക് ഈ പുനഃപ്രതിഷ്ഠ നടന്നു. ധവളനും മകനും കൂടി പിപ്പല എന്ന കിണറും ക്ഷേത്രത്തിന് കൊടുത്തു. ശ്ലോകം 30 ക്ഷേത്രം ശാശ്വതമായി നിലനിൽക്കാനുള്ള പ്രാർത്ഥനയാണ്. ശ്ലോകം 40 പ്രശസ്തി രചിച്ചത് സൂര്യാചാര്യനാണെന്ന് പറയുന്നു. പിന്നീട് ഗദ്യത്തിൽ കാലം ഒരിക്കൽകൂടി പറയുന്നു. ഞായറാഴ്ച

പുഷ്പന്ക്ഷത്രം മാഘശുക്ലപക്ഷ ത്രയോദശി വിക്രമസംവത് 1053. (എഡി 997 ജനുവരി 24) മൂലനായകപ്രതിമ പ്രതിഷ്ഠിച്ച ഗോഷ്ഠിയിലെ അംഗങ്ങളുടെ പേരും ആലേഖനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

രണ്ടാം ഭാഗം 21 വരി. ഇത് ആദ്യത്തേതിനോട് ചേർത്തതാണ്. ജൈനഗുരുക്കന്മാരും മറ്റും ക്ഷേത്രത്തിന് ചെയ്ത ദാനങ്ങളാണ്. മമ്മടൻ വരെയുള്ള വംശാവലി ആവർത്തിക്കുന്നു. ജൈനമതപ്രശസ്തി ഉണ്ട്. രാഷ്ട്രകൂടവംശത്തിലെ കൽപ്പതരുവായാണ് വിദഗ്ദ്ധരാജനെ പറയുന്നത്. വിദഗ്ദ്ധൻ ഗുരു ബലഭദ്രനുവേണ്ടിയാണ് ക്ഷേത്രം പണിതതെന്ന് പറയുന്നു. മമ്മടൻ വിദഗ്ദ്ധൻ കൊടുത്ത ഗ്രാന്റ് പുതുകുടിക്കൊടുത്തു. 8-17 ശ്ലോകം ഇതിനെ പറയുന്നു:- വിൽക്കാൻ കൊണ്ടുവരുന്ന ഓരോ 20 ചുമടിനും (പ്രവഹനം അഥവാ പോതം) ഒരു രൂപ. , ഗ്രാമത്തിൽനിന്ന് പോകുന്നതോ വരുന്നതോ ആയ ഓരോ വണ്ടിനിറയെ സാധനങ്ങൾക്കും 1 രൂപ, ഓരോ എണ്ണമില്ലിനും ഒരു ഗാഡ്ക്ക് 1 കാർഷം, ഭട്ടന്മാർക്ക് 13 ചോളളിക വെറ്റില, ചുതുകളിക്കാർക്ക് പെല്ലുകപെല്ല

ക, ചക്രം വെച്ച കിണറിൽ (അരഘട്ട) ഓരോന്നിന് 1 ആഡകം (4 സേർ) ഗോതമ്പോ ബാർലിയോ,പെട്ടുക്ക് 5 പലം, ഓരോ ഭാരത്തിനും (2000 പലം) 1 വിംശോപാകം നാണ്ടും, പഞ്ഞി, പരുത്തി, താമ്രം,കുങ്കുമം,ഗുഗ്ഗുലു മുതലായവ ഓരോ ഭാരത്തിന് 10 പലം, 1 ദ്രോണം ഗോതമ്പ്,ഉഴുന്ന്, ബാർലി, ഉപ്പ്, രാല, മറ്റു അളക്കാവുന്ന വസ്തുക്കൾക്ക് 1 മാനകം. ഇതാണ് വിദഗ്ദ്ധൻ അനുവദിച്ച ഗ്രാന്റ്. ഇതിലെ മൂന്നിൽ 2 ഭാഗമാണ് ആർഹാത്തിന്. (ജിനക്ഷേത്രം) ബാക്കി വിദ്യാഭ്യാസമായി ബലഭദ്രനു കൊടുത്തു. സംവത് 973 ആഷാഢം. മമ്മടന്റെ പുനരുദ്ധാരണം സംവത് 996 മാഘകൃഷ്ണപക്ഷഘൃകാദശി. ഇതെല്ലാം പർവ്വതങ്ങളും ഭൂമിയും സൂര്യനും ഭാരതവണ്ഡവും ഗംഗയും സരസ്വതിയും നക്ഷത്രങ്ങളും പാതാളവും സമുദ്രങ്ങളും ഉള്ള കാലം വരെ കേശവദേവസ്മുരിയും അനന്തരാവകാശികളും (ആചന്ദ്രതാരം) അനുഭവിക്കണമെന്ന് പറയുന്നു. സംഖ്യകളിലും കാലം എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. സൂത്ര

ധാര ശാതയോഗേശ്വരനാണ് ലിഖിതം കൊത്തിവെച്ചത്.

സോമേശ്വരദേവന്റെ
കുരുസ്‌പാൽശിലാലിഖിതം

ബസ്താർസംസ്ഥാനത്തിൽ കുരുസ്‌പാൽ ഗ്രാമത്തിൽ റായ് ബഹദൂർ ദിവാൻ ബൈജ്നാഥ് കണ്ടെത്തി. റെ ബഹദൂർ ഹീരാലാലാണ് വായിച്ചിരിക്കുന്നത്. നാഗരിലിപി. സംസ്കൃതഭാഷ. 6ആം വരിവരെ വംശത്തിലെ ബിരുദങ്ങളാണ്. അത് ഗദ്യമാണ്. തെക്കൻശൈലിയിലാണ്. താഴെ പശു, ശിവലിംഗം, വാൾ, പരിച, സൂര്യൻ ഇവ ഉണ്ട്. ഇന്ദ്രനദി തെക്കും ആരംഗഗ്രാമം കിഴക്കും കാപാലികഗ്രാമം പടിഞ്ഞാറും അതിരിടുന്ന ഒരു ഗ്രാമം സോമേശ്വരൻ ദാനം ചെയ്യുന്ന രേഖയാണ്. ഇത് നാരായണപാൽ അഥവാ നാരായണപുരമാണ്. രാജാവ് നാഗവംശം കശ്യപഗോത്രമാണ്. പുലിലാണ് ഉരന, നാഗം കൊടിയടയാളം, ചക്രകൂടാധിപത്യം ലഭിച്ചത് വിന്ധ്യവാസിനി എന്ന ദേവിയുടെ പ്രസാദത്താലാണ്.

ചക്രകൂടം ബസ്തറിന്റെ തലസ്ഥാനത്തി-
 നടുത്താണ്. ധാരാവർഷന്റെ മകൻ കാ-
 ന്ഹരദേവൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പൗ-
 ത്രൻ. മഹാരാജാധിരാജാ പരമഭട്ടാരക
 പരമേശ്വര സോമേശ്വരദേവ എന്ന്
 പൂർണ്ണനാമം. . കാൻഹരദേവൻ ലിഖി-
 തമെഴുതുന്ന കാലത്ത് യുവരാജാവാണ്.
 ചരിത്രപരമായി ഈ ലിഖിതം പ്രധാനമാ-
 കുന്നത് അക്കാലത്തെ ചില രാജാക്കന്മാ-
 രും അവരുടെ തലസ്ഥാനങ്ങളും പറയു-
 ന്നതുകൊണ്ടാണ്. ഉദ്ര, ലഞ്ചി, രത്നപു-
 രം, ലെംന, വെങ്കി, ഭദ്രപട്ടണം, വജ്ര
 എന്നിവ സോമേശ്വരൻ പിടിച്ചടക്കി.
 മധുരാന്തകനെ യുദ്ധത്തിൽ വധിച്ച്
 നാരായണതുല്യനായി. സോമേശ്വരന്റെ
 പരമ്പരാഗതനഗരമായ ചക്രകൂടം മധു-
 രാന്തകൻ കയ്യേറിയിരുന്നു (രാജപുരം
 പ്ലേറ്റ്) അർജ്ജുനൻ ഖാണ്ഡവപ്രസ്ഥം
 പോലെ വെങ്കി ദഹിപ്പിച്ചതാണ് മറ്റൊരു
 കൃത്യം. ചക്രകൂടം ഗോദാവരിയുടെ
 അക്കരെയുള്ള രാജാക്കന്മാർ (വെങ്കി)
 പലവട്ടം ദഹിപ്പിച്ചതിനുള്ള പ്രതികാര-
 മാണ് ഇത്. വെങ്കി ഗോദാവരിക്കും
 കൃഷ്ണക്കും ഇടയിലാണ്. അവിടെ

തന്റെ അച്ഛൻ ഭരിക്കാനേൽപ്പിച്ച വീര
 ചോഡനായിരുന്നു ലിഖിതകാലത്ത് രാജാ
 വ്. വഭ്രരാജ്യത്തെ വനം സോമേശ്വരൻ
 ദഹിപ്പിച്ചു. 11ആം ശ്ലോകം ദക്ഷിണകോ
 സലദേശത്തെ 6 ലക്ഷത്തി 96 ഗ്രാമം സോ
 മേശ്വരൻ സ്വന്തമാക്കി എന്ന് പറയുന്നു.
 മഹാകോസലമാണ് ഇത്. ബേരാർ മുതൽ
 ഒറീസ് വരെയും, അമരവണ്ഡകം മുതൽ
 ബസ്തർ വരെയും വ്യാപിച്ച സ്ഥലമാ
 ണിത്. 1114 എഡിയിലെ ജജ്ജദേവലി
 വിതം ഇത് ശരി വെക്കുന്നു. രത്തൻപു
 രിൽ ഭരിക്കുന്ന ജജ്ജലദേവ വലിയ
 സൈന്യത്തെ നശിപ്പിച്ച് സോമേശ്വരനെ
 തോൽപ്പിച്ച് ദക്ഷിണകോസലം കീഴടക്കി.
 എഡി 1108ലെ ബാർസൂർ ലിഖിതകാ
 ലത്തും 1111 ലെ നാരായൺപാൽ ലിഖി
 തകാലത്തും സോമേശ്വരന്റെ മരണശേ
 ഷം ഭരിച്ച കാൻഹരദേവനാണ് ഭരിക്കു
 നത്. ഉഡ്ര ഒറീസ്സ. ലഞ്ചി ബാലാ ഘട്ടി
 ലെ പ്രസിദ്ധസ്ഥലം, രത്നപുരം ദക്ഷിണ
 കോസലത്തിലെ ഹൈന്ദവതലസ്ഥാനം,
 വെങ്കി ഗോദാവരീകൃഷ്ണാസമതലം.
 ലെംന ലവണ റായ്പൂരിന്റെ കിഴക്ക് ഭാ
 ഗം. വജ്ര തമിഴ് ലിഖിതങ്ങളിലെ വൈര

ഗ്രാമം. (ചിലപ്പതികാരത്തിലുണ്ട്. 110-140 എഡിക്ക് ഇടയിൽ രചിച്ചു. ചോള കരി കാലൻ വജ്ര, മഗധ, അവന്തിരാജ്യങ്ങളുമായി സുഹൃദ്ബന്ധത്തിലാണെന്ന് ഈ കാവ്യം പറയുന്നു.)10, 11 നൂറ്റാണ്ടുകളിൽ വൈശ്വനാഥത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം കുറഞ്ഞു. തമിഴു ലിഖിതങ്ങളിൽ എപ്പോഴും ചക്രക്കോട്ടത്തോട് ചേർന്നാണ് ഈ ഗ്രാമം പരാമർശിക്കപ്പെടുന്നത്. അക്ബറുടെ കാലത്തുപോലും വജ്രഗൃഹം വൈശ്വനാഥനായിരുന്നു എന്ന് ഐനി അക്ബാരി സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. അതിൽ പറയുന്നത്:- കല്ലും വളരെ പഴയ പ്രധാനനഗരമാണ്. അത് അവിടത്തെ മഹിഷ(എരുമ)ങ്ങൾക്ക് പ്രസിദ്ധമാണ്. ഗോണ്ടു വംശത്തലവനായ ബാബ്ജിയോ അഥവാ ചാൻ അവിടെ ഭരിക്കുന്നു. 1000 കുതിരപ്പടയും 40000 കാലാളും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ട്. ബിരാഗാർഹ് എന്ന വജ്രവനിയും ചിത്രപ്പണിയുള്ള തുണികളും അവയുടെ നെയ്ത്തും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അധീനത്തിലാണ്. ചുറ്റും കാട്ടാനക്കൂട്ടമുണ്ട്. (അബുൾ ഫൈസി)

രാജേന്ദ്രചോള കുലോത്തുംഗ 1 നിരവധി കാട്ടാനക്കൂട്ടങ്ങളെ വൈരഗ്രാമത്തിൽനിന്ന് കൊണ്ടുപോയി എന്ന തിരുവൊറ്റിയൂർ ലിഖിതത്തിലെ പരാമർശം ഇതോട് തുലനം ചെയ്യുക. വൈരഗ്രാമത്തിൽ നിരവധി മാന രാജാക്കന്മാർ തലസ്ഥാനമായി ഭരിച്ച പാരമ്പര്യമുണ്ട്. മാന അഥവാ മാനി പഴയ ഒരു ട്രൈബൽ ഗ്രൂപ്പ് ആണ്. മാണിക്യഗൃഹത്തിൽ നിന്ന് വന്ന നാഗ വംശികളാണെന്നും ദുർഗ്ഗയെ മാണിക്യദേവി എന്ന നാമത്തിൽ ആരാധിക്കുന്ന വരാണെന്നും അവർ പറയുന്നു.

മുഗളന്മാർക്ക് മുമ്പുതന്നെ എഡി 1474ൽ ബാഹ്മണി സുൽത്താൻമാർക്ക് വൈരവനിയെക്കുറിച്ച് അറിവു കിട്ടിയിരുന്നു. അവിടെ ഭരിച്ചിരുന്ന ജതക് രായരെ തോൽപ്പിച്ച് അത് സ്വന്തമാക്കാൻ അവർ അദിൽവാനെ അയക്കുകയും അപ്രകാരം അത് സ്വന്തമാക്കുകയും ചെയ്തു.

കേണൽ ലൂല സ്മിത്തിന്റെ ചാൻസെറ്റിൽമെന്റ് റിപ്പോർട്ടിൽ, എഡി 870 ൽ അവിടെ ഗോണ്ടുകൾ പിടിച്ചതായും , അതിനു മുമ്പ് മാനരാജാക്കന്മാർ അവിടം ഭരിച്ചിരുന്നതായും എഴുതിയിട്ടുണ്ട്.

ചാൻ ഡിസ്ട്രിക്ട് ഗസറ്റർ , ഗോണ്ടുകൾ 13, 14 നൂറ്റാണ്ടുകളിലാണ് അവിടെ ഭരിക്കാനാരംഭിച്ചത്. അതുവരെ മാന രാജാക്കന്മാരാണ് എന്ന് പറയുന്നു. എലിയട്ടിന്റെ ബസ്തർ റിപ്പോർട്ട് (1861) ബസ്തർ രാജാക്കന്മാർ മാണിക്യേശ്വരിയെ ആരാധിക്കുന്നവരാണെന്നും ബസ്തറിലെത്തും മുമ്പ് ഇവർ ദേവിയെ ദന്തേശ്വരി എന്ന പേരിലാണ് ആരാധിച്ചിരുന്നതെന്നും പറയുന്നു. സോമേശ്വരൻ മാണിക്യദേവിയെ ആരാധിക്കുന്ന രാജവംശമാണ്. അത് നാഗവംശികളുടെ ദേവതയാണ്. ഗോണ്ട് ട്രൈബുകളുടെ ദേവതയായ ദന്തേശ്വരീനാഥം അതിനോട് ചേർത്തതാണ്. ജജ്ജല്ലദേവകാലത്ത് (എഡി 1114) വൈരാംഗാറിലെ രാജാക്കന്മാർ ദക്ഷിണകോസലത്തിലെ ഹൈഹയന്മാർക്ക് കപ്പം കൊടുക്കുന്നുണ്ട്. (രത്നപുരി ലിഖിതം)

ഭദ്രപട്ടണം ഭദ്രാവതിയാണ്. ഇപ്പോഴത്തെ ബണ്ടക്ക് പഴയ ഭദ്രാവതിയാണ്. ഇത് വജ്രപട്ടണത്തിന് വളരെ അടുത്താണ്. 70 മൈൽ അപ്പുറമാണ്. മഹാകോസലത്തിന്റെ തലസ്ഥാനമായിരുന്ന ഇവിടെ ഹ്യുയാങ് സാങ് സന്ദർശിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇന്ദ്രനദി ഇന്ദ്രാവതിയാണ്. കുരുസ്‌പാലി
ൽനിന്ന് 1 മൈൽ അപ്പുറം ചക്രകൂട
ത്തിലൂടെ ഒഴുകുന്നു. ചിത്രകൂടം ആണ്
ചക്രകൂടം. അത് ഭാദ്രാജവംശക്കാരായ
നാഗങ്ങളുടെ സ്ഥാനമാണ്. രാമായണകാ
ലം മുതലേ പ്രസിദ്ധവുമാണ്.

ഈ ലിഖിതം അവിടത്തെ താമസക്കാ
ർക്ക് മാത്രമല്ല, നാനാദേശക്കാരായ പല
വിധം തൊഴിലെടുക്കുന്നവർക്കും കൂടി
ഉള്ള ദാനമാണ്. മദ്യം ഉണ്ടാക്കുന്നവരും
എണ്ണക്കാരും, കുശവന്മാരും തോലിൽ
പണി ചെയ്യുന്നവരും ചായം മുക്കു
ന്നവരും ഗ്രന്ഥം തുന്നിക്കെട്ടുന്നവരും
ചുളയിൽ പണി ചെയ്യുന്നവരും ബ്രാഹ്മ
ണരും എല്ലാ കമ്മാളന്മാരും ഇതിൽ
ഭാഗഭാക്കാവുന്നു. (കലാത്തവാടി, തേലി
വാടി, ക്കുഞ്ഞരവാടി, പരിയടവാടി, ചമാ
രവാടി, ഹരപാവാടി, മോചിവാടി, കമ്മാ
രവാടി, ഏവമാദികാന്വണിഗ്വരാൻ ബ്രാ
ഹ്മണാൻ ആദയ ദത്തവാൻ)

ഇത്രയും വണിക്കുകൾക്കും താമസക്കാ
ർക്കും ബ്രാഹ്മണർക്കും കൂടിയാണ് ബ്രാ
ഹ്മണരെ ഗ്രാമം ഏൽപ്പിക്കുന്നത്. ഇത്

പഴയ കാലത്തെ പതിവിനെ വ്യക്തമായി വരച്ചുകാട്ടുന്നു.

സോമേശ്വരകാലത്തെ ധാരണാദേവിയുടെ
2 കുരുസ്‌പാൽ ലിഖിതങ്ങൾ:

1 മൈൽ നാരായണപാലിൽനിന്നും 22 മൈൽ ജഗദലപുരിൽനിന്നും ദൂരമുള്ള കുരുസ്‌പാൽ ബസ്‌തർസംസ്ഥാനത്തിന്റെ തലസ്ഥാനമാണ്. നിറയെ തജീർണ്ണാവശിഷ്ടങ്ങളും റാണിതാരെ എന്ന തടാകവും ഇവിടെയുണ്ട്. ഒരു ലിഖിതം ഈ തടാകത്തിലെ പടികളിലാണ്. വയലിൽ ഒരു കല്ലും കിട്ടി. തടാകത്തിനു മധ്യത്തിൽ ഒരു ക്ഷേത്രമുണ്ടായിരുന്നു. കാമേശ്വര ക്ഷേത്രം (ശിവ) ആണ്. രണ്ട് ലിഖിതവും കലംബത്തിനടുത്ത് ഭൂമി ദാനം ചെയ്ത രേഖയാണ്. സോമേശ്വരന്റെ പത്നി ധാരണമഹാദേവിയാണ് ദാനം കൊടുക്കുന്നത്. നാരായണപാൽ ഗുണ്ടമഹാദേവി ലിഖിതത്തിലും ഈ ദേവിയുടെ പേരുണ്ട്. അതിലെ മഹാകദേവദാസ മുതലായ പേരുകളും ഇതിലുണ്ട്. നാരായണപുരത്തും തേമാരയിലും (കുരുസ്‌പാലി

നടുത്ത്) താമസിക്കുന്ന ചിലരുടെ പേരും ഉണ്ട്. നാരായണപാൽ ലിഖിതം ശകം 1033ലാണ്. ഇതിന് അതിലും പഴക്കമുണ്ട്. മഹാ രാജാധിരാജാ സോമേശ്വരദേവകാലത്താണ്. തടാകത്തിലെ കല്ലിൽ സൗമ്യസംവത്സരം എന്ന് ഉണ്ട്. ഇത് ശകം 991 ആണ്. (എഡി 1069) സോമേശ്വരദേവ നാഗവംശീയനാണ്. സിന്ധവംശീയരുടെ ബസ്തർശാഖ രാജാക്കന്മാരുടെ ഭരണകാലത്തെ കുറിച്ച് ചരിത്രപരമായ ചില കാര്യങ്ങൾ ഈ ലിഖിതത്തിലുണ്ട്. തടാകത്തിലെ സ്താമ്പിൽ 26 വരി. മുകളിൽ ശിവ ലിംഗം, ഇടത് വശം സൂര്യനും ചന്ദ്രനും, വലത് ഒരു വരിയായി 5 വൃത്തം, (5 ഗ്രഹം) താഴെ പശു, വാൾ, പരിച, കഴുതയും പന്നിയും (പരസ്പരം പിൻതുടരുന്ന, ചിഹ്നം) വയലിലെ ലിഖിതം 16 വരി. അപൂർണ്ണമാണ്. മുകളിലെ ചിത്രങ്ങളില്ല. താഴെ ചിത്രമുണ്ട്. തടാകത്തിലെ ലിഖിതം ദാമോദരസൂത്രധാരനാണ് എഴുതിയത്. നാഗരി ലിപി.

ഭാഷ സംസ്കൃതം . ചില സ്ഥലത്ത് യ
എന്നതിന് ജ എന്ന് ഉപയോഗിക്കുന്നു.

ഓം സ്വസ്തി!

സഹസ്രഫലമണികിരണനികരാവഭാസപര
നാഗവംശോത്തഭവ ഭോഗവതീപുരവരേശ്വ
ര സവത്സവ്യാഘ്രലാഞ്ചന കാശ്യപഗോത്ര
പ്രകടിതവിജയഘോഷ വിശ്വഭരേശ്വര
പരമമഹേശ്വരപരമഭട്ടാരക മഹാമഹേ
ശ്വരചരണകാഞ്ചകിഞ്ചൽക്കുപുണ്ജപിഞ്ജ
രിത്തഭ്രമരായമാന. ശ്രീമദ് രാജഭൂഷണ
മഹാരാജാധിരാജശ്രീ സോമേശ്വരദേവ
പാദാനുകല്യാണവിജയരാജ്യേ സംവത്
സൗമ്യ . സ്വസ്തി!

ഗംഗാജലധൗതപരമപവിത്രീഗദേകമാതാ.
ശ്രീമദ് സോമലമഹാദേവീ. ദ്വിതീയാ
ധാരണമഹാദേവി . തസ്യ ധർമ്മ.
കലംവു സമീപസ്ഥ ഭൂമി ദത്തം. ദേവ
നാമേശ്വരസ്യ അകരേണ സർവ്വവാധാ
പരിഹാരേണ. പണ്ഡിത തത്താകടല
മഹാനാക ദേവതായാ സമംകൃതാ ഭൂമി.
ദേവസ്യ ദത്തം. ജസ്യ യസ്യ ജദാ ഭൂമി.
തദാ തസ്യതദാ ഫലം. ഷഷ്ഠിം വരിഷ
സഹസ്രാണി സ്വർഗ്ഗേ മോദന്തി ഭൂമിദ.

മഹാനഗപ്രഭു തേമരായി ഭത്ത.
 സാരിനായക ഭത്തി. നായക പ്രഗിത
 കാമത്തി മോവനാരാണ ഭോന്തയോ
 സമസ്ത ധർമ്മധിക വിസുവാ .കോരി
 ദേവകാമേശ്വരസ്യ ഭത്ത ഗ്രാമനായക
 അതവന്നി മഹാപരിവ്രപണ്ഡിതസോമ
 സമത്തമന നായകഗയാധര സാധു
 മൈധര സാധു ആമദേവ ജിനഗ്രാമ
 സാധുസോമന സിധുദേവു സാധുസോമ
 സാധു സഹദേവ സിംഗ. മഹാജന
 ജനോജനീത സുകീനായക കാനമ
 ഉപരി....മഹ യുഗിദരപഹ്ലകമാ.
 നാരായണപുരവാസികാ . ഭാമിക
 സാധുഭീമ സർഗ്ഗഗാവോം തസ്യ സുത.
 ദേവ ലിഖിതം ഹിസ്യാന്തി
 .....മധികാക്ഷര വാ സർവ്വാ പതിപന്ന
 മസു. മംഗളമഹാശ്രീ ജോ അന്യമാ
 കരോതി. തസ്യ പിതാ ഗർഭഭൂ സുകരീ
 മാതാ. ഉത്കീരിതം സൂത്രധാരി ദാമോദര.
 പജ്യം രചിത തിക്ഷമ.

മഹേശ്വരപാദകമലപ്പൂവിലെ പരാഗം
 പുരണ്ട് മഞ്ഞനിറമായ ഭ്രമരം പോലെ
 എന്ന് രാജാവിനെ ശിവഭക്തനായി
 കാണിക്കുന്നു. സോമലാദേവി ഗംഗയിലെ

പുണ്യജലത്തിൽ കുളിച്ച് പാവനഗാ
 ത്രിയായി, രണ്ടാം ഭാര്യ ധാരണമഹാദേ
 വിയുടെ ദാനത്തിന് സാക്ഷ്യം വഹിക്കു
 നുണ്ട്. നികുതികളില്ലാതെ കാമേശ്വരദേ
 വന് കലംബത്തിനടുത്ത് ഗ്രാമം ദാനം
 ചെയ്തു. പണ്ഡിത തത്താക്ഷല മഹാ
 നാകനാണ് ദേവദായം സ്വീകരിച്ചത്.
 തേമാരനഗരത്തിലെ സാക്ഷിപ്പട്ടിക:-, ,
 നായകദാത്തി, നായകപ്രഗീതാ കാമത്തി,
 മോവനരാണാ, ദോന്തയോ, വിസുവ,
 (ജില്ലയുടെ ന്യായാധിപൻ), കോരി,
 നായക അതാവന്നി, . മഹാപരിവ്രാജക
 പണ്ഡിതസോമ, സമത്തമന, നായക
 ഗയാധര, സാധു മൈധര, സാധു
 ആമദേവ, ജിനഗ്രാമസാധു സോമന,
 സാധുദേവ, സാധുസോമ, സാധുസഹ
 ദേവ, സിംഹമഹാജനം, ജനോജനിത,
 സുകിനായകകാനമ .

നാരായണപുരം നിവാസികളിലെ
 സാക്ഷികൾ:- ഭാമികസാധുഭീമ ,
 വിഷ്ണുബോധി, പലവബോധി, സേത്തി,
 മഹന്ത, ബ്രഹ്മൗഘസാധു, . ഭീമ
 സ്വർഗ്ഗസ്ഥനായതിനാൽ മകൻ ദേദു,
 എഴുതിയ ദാമോദരസൂത്രധാരൻ ഈ

ശാസനം പാലിക്കാത്തവരുടെ അഹരൻ കഴുതയും അമ്മ പന്നിയുമാണെന്ന് എഴുതിയിരിക്കുന്നു. ഈ അർത്ഥമാണ് ലിഖിതത്തിനു താഴെയുള്ള ചിത്രവും എന്ന് അനുമാനിക്കാം.

രണ്ടാം ലിഖിതം

ഗംഗാജലധൗതജഗദേകമാതാ റാണി ധാരണാമഹാദേവി ഭൂമി കൊടുക്കുന്നത് ദേവശ്രീ നാമേശ്വരനാണ്. സർവ്വബാധാ പരിഹാരത്തിനായി ദാനം ചെയ്യുന്നു.

ജയസിംഹദേവന്റെ സുനർപാൽ ശിലാലിഖിതം

ബസ്തരിൽ നാരായൺപാലിൽ നിന്ന് 10 മൈൽ അകലെ സുനർപാൽ. സുനർപാൽ എന്നത് സുവർണ്ണപുരം ആണ്. ലിഖിതത്തിനു മുകളിൽ പശുവും കുട്ടിയും വാളും പരിചയും ശിവലിംഗവും. സൂര്യചന്ദ്രന്മാരും ഉണ്ട്. നാഗരി ലിപി. ഭാഷ തെറ്റു നിറഞ്ഞ സംസ്കൃതം. ആധകാടമാണ് ദാനം ചെയ്ത ഗ്രാമം. രാജാധിരാജാ മഹാരാജാ ശ്രീജയസിംഹ

ദേവനെന്ന നാഗവംശി. കശ്യപഗോത്ര
 ഭോഗവതീവരപുരേശ്വരന്റെ രാജ്ഞിയാണ്
 ദാനം ചെയ്യുന്നത്. പഞ്ചപ്രധാനന്മാരെ
 പറയുന്നുണ്ട്. (വരി 11) കിഴക്കൻ
 ചാലൂക്യരേഖകളിൽ രാജാവ് ദാനം
 ചെയ്യുന്നത് മന്ത്രി, പുരോഹിത, സേനാപ
 തി, യുവരാജാ, ദ്വാരപാലക ഇവരുടെ
 സാന്നിധ്യത്തിലാണ്. (ഉദാ: വീര ചോഡ
 ന്റെ ചെല്ലൂർ, പിത്താപുരം പ്ലേറ്റുകൾ)
 നാഗവംശീയരാജാക്കന്മാരുടെ ലാഞ്ചന
 പുലിയും കുട്ടിയുമാണ്. ലോകമഹാദേ
 വി, ശാസനാ ദേവിയായ സോമലാദേവി,
 5 പ്രധാനികൾ, ഇവരും സാക്ഷികളായി
 ഉണ്ട്. പശുഘാതകനോ ഗുരുതല്പ്തം
 അശുദ്ധമാക്കുന്നവനോ പാപപരിഹാര
 മില്ല. അതുപോലെ ദാനം കൊടുത്ത
 ഭൂമി അപഹരിക്കുന്നവനോ നശിപ്പിക്കു
 ന്നവനോ പാപപരിഹാരം ഇല്ല. ജലര
 ഹിതമായ മരുഭൂമികളിൽ കരിനാഗങ്ങളായി
 അവർ ജനിക്കും. , രാമാ, ഇത്
 പുല്യമനായകനാൽ എഴുതപ്പെട്ടു. .
 (യാജ്ഞവൽക്യസ്മൃതിയിലെ ഉദ്ധരണി

യിൽ മകളെയും അച്ഛന്റെയും അമ്മയുടേയും സഹോദരിയേയും അമ്മാമന്റെ പത്നിയേയും സഹോദരി.അച്ഛന്റെ പത്നി-രണ്ടാനമ്മ- ഇവരേയും പ്രാപിക്കുന്നവർക്കും ഇതാണ് ഗതി.)

സോമേശ്വരദേവന്റെ

കുരുസ്‌പാൽ‌ലിഖിതം ശകം 1019

147 സ്റ്റേപ്പ് വെല്ലുകളും അത്ര തന്നെ തടാകങ്ങളും നിരവധി ജീർണ്ണിച്ച അവശിഷ്ടങ്ങളുമുള്ള സ്ഥലമാണ് കുരുസ്‌പാലും ബസ്‌തറും. ചോര്യാതാരെ എന്ന തടാകക്കരയിലാണ് ഈ ലിഖിതം കിട്ടിയത്. നാഗവംശി സോമേശ്വരദേവ കാലമാണ്. നാഗരി ലിപി. സംസ്കൃതം ഭാഷ. ഗ്രാമത്തിലെ ജനം ലോകേശ്വരന് ദീപം സമർപ്പിച്ച രേഖയാണ്. ഇതിനായി അവർ 11 ഗഡ്യാണകം സ്വരൂക്കൂട്ടി.

ശകം 1019 നാഗവംശീയനായ ഭോരപുരീ പുരേശ്വരൻ സോമേശ്വരദേവന്റെ വിജയകാലത്ത് ,10 ദിശയിലും വിജയപ്പെരുമ്പറനാദം മുഴങ്ങവേ, ഈ ദാനം നടന്നു. പശുവും പുലിയും ലാഞ്ചനയായ,

ഛരിന്ദവംശത്തിന്റെ (സിന്ധ)സൂര്യനും താമ
 രയുമാണ് സോമേശ്വരൻ. മഹേശ്വരപാദ
 കമലത്തിലെ മഞ്ഞപ്പൂമ്പോടി പൂശിയ
 ഭ്രമരമാണ്. രാഷ്ട്രതന്ത്രജ്ഞനും സകല
 ലോകാശ്രയവും ധനുർവ്വിദ്യയിൽ
 അർജ്ജുനനും രാജരാജനും കാമദേവ
 തുല്യം സുന്ദരനും ശത്രുക്കളോട്
 പ്രതിഗന്ധഭൈരവനും രാജാക്കന്മാർക്കിട
 യിലെ പുരൂരവസ്സും ആനന്ദത്തിൽ ദേവ
 നും ധൈര്യത്തിൽ നാരായണനും സത്യ
 ത്തിൽ ഹരിശ്ചന്ദ്രനും വികാരങ്ങളെ അട
 ക്കുന്നതിൽ മഹാദേവനും ഐശ്വര്യത്തി
 ൽ ഇന്ദ്രനുമാണ്. സ്വന്തം ഭൂജബലത്താൽ
 സാമ്രാജ്യം നേടിയവനാണ്. രാജപുര
 പ്ലേറ്റിലെ മധുരാന്തകദേവന്റെ ബിരുദാ
 വലി ഇദ്ദേഹത്തിനുമുണ്ട്. മധുരാന്തകനെ
 സോമേശ്വരനാണ് യുദ്ധത്തിൽ വധിച്ചത്.
 ഇവരിരുവരും ഒരേ വംശമാണ്. (ബന്ധു
 കളാണ്) ഇവരുടെ തെലുഗുലിഖിതങ്ങൾ
 ചർച്ച ചെയ്യും മുമ്പ് ഇക്കാര്യം ചർച്ച
 ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

തിമി സപ്തമി, നക്ഷത്രം സ്വാതി. ശനി
 യാഴ്ച, മാസവും പക്ഷവും നഷ്ടമായിരി
 കുന്നു.ശകം 1019 ഈശ്വരസംവത്സരം
 എഡി 1097 ജൂലൈ 18. ശ്രാവണം ശുക്ല
 പക്ഷത്തിലാണ് ഈ കാര്യമെല്ലാം
 ഒത്തുവന്ന തീയതി.

ശകം 1246ലെ തേമര സതിക്കല്ല്
 ലിഖിതം.

കുരുസ്‌പാലിനടുത്ത് ഉള്ള ഗ്രാമം. ശകം
 1249 ഹരിശ്ചന്ദ്രദേവകാലത്ത് ചക്രകോട്ട
 രാഷ്ട്രത്തിലെ സൈരഹരാജ്യരാജ്യത്ത്
 തേമരസ്ഥാനത്ത് ഭർത്താവിന്റെ മരണം
 കാരണം മാണിക്യദേവി സതി അനു
 ഷ്ഠിച്ചു. എഡി 1324 ആണ് ശകം 1249.
 അക്കാലത്ത് ബസ്തർ ചക്രക്കോട്ടമായി
 അറിയുന്നുണ്ട്. ഛന്ദ(സിന്ധ)നാഗവംശം
 തന്നെയാവാം ഹരിശ്ചന്ദ്രനും.

സ്വസ്തിശ്രീ ചക്രകോട്ടരാഷ്ട്ര ശ്രീസൈര
 ഹരാജരാജ്യേ തേമരാസ്ഥാനേ മഹാഗോ
 ഷ്ഠംസമാവാസ ശ്രീകലാങ്കാം നാരായണ
 പ്രേക്ഷിതസത്യവക്താ സത്യഗുരുരാജശ്രീ
 ഹരിശ്ചന്ദ്രദേവരാജ്യേ ശകേ 1246

രക്താക്ഷിസംവത്സരേ ചൈത്ര സുദി 12
ശനൌ ശ്രീഹരിശ്ചന്ദ്രദേവആദേശകാരി
ആമനസ്വർഗ്ഗലോകേ ഗതേ തത് സഖി
സതി ശ്രീ മാണിക്യദേവീ അഗ്നൌ
പ്രവിശ്യ

കൽപ്പാന്തം.....രവിലോകാ.....

നാഗവംശിരാജാവ് നരസിംഹദേവന്റെ 2
ലിഖിതങ്ങൾ

1897ൽ റാവുബഹാദൂർ ഹീരാലാൽ
ദന്തേവാരയിലെ ദന്തേശ്വരീക്ഷേത്രം
സന്ദർശിച്ചു. നാലു വശവും മുഖം
കൊത്തിയ ശിലാസ്തംഭം അവിടെ
അജബലി നടക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് അദ്ദേഹം
കണ്ടു. അത് യുപമായി ഉപയോഗിച്ചിരു
ന്നു. അതിലെ ലിഖിതം എന്താണെന്ന്
അവിടത്തെ പുരോഹിതന്മാർക്ക് അറി
വുണ്ടായിരുന്നില്ല. 2 മുഖത്തെ ലിഖിതം
നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു. 43 വരി. കൂടാതെ 7
വരി. ആകെ 50 വരി. ആദ്യമുഖത്തിൽ
മുകളിൽ സൂര്യചന്ദ്രന്മാർ. ഇന്ദ്രാവതിയു
ടെ തെക്കുള്ള ദന്തേവാരാ നാഗരി,
തെലുഗു ലിപികളുടെ അതിർത്തിസ്ഥാനം

കൂടിയാണ്. ഇതിലെ ഭാഷ തെലുഗു ആണ്. ശകം 1147 ജ്യേഷ്ഠമാസം കൃഷ്ണപക്ഷദശമി ജഗദേകഭൂഷണമഹാരാജാ നരസിംഹദേവൻ കൊടുത്ത ദാനമാണ് . എഡി 1224 ജൂൺ 13 ആണ് ഇത്. ശ്രീമന്തനരസിംഹ ദേവമഹീരാജുലരാജ്യ എന്നത് കൃത്യമായി രാജനാമം പറയുന്നു.

മറ്റേ ലിഖിതം ജതൻപാലിൽ (40 മൈൽ ദന്തേവാര നിന്ന് ദൂരം) ഇന്ദ്രാവതിക്ക് വടക്ക് നാഗരി ലിപിയിലാണ്. 18 വരി. 16-17 വരികളുടെ ഇടക്ക് പന്നിയെ പിൻതുടരുന്ന കഴുതയുടെ ചിത്രമുണ്ട്. ലിഖിതത്തിനു മുകളിൽ 7 ചെറിയ വൃത്തം , സൂര്യചന്ദ്രന്മാർ ഇവ കാണാം. (ഗ്രഹങ്ങൾ) ഭാഷ സംസ്കൃതഗദ്യം. കാമനായകൻ രാഹിലപാണ്ഡ്യക്ക് കൊടുത്ത ദാനം. മഹാരാജാ നരസിംഹദേവന്റെ കീഴിലുള്ള സോമരാജനെന്ന മുഖ്യന്റെ കീഴിലാണ് കാമനായകൻ ജോലി ചെയ്യുന്നത്. രാജാവിന്റെ പേരിനു മുമ്പ് അമ്മ ഗംഗാദേവിയുടെ പേരുണ്ട്. എഡി 1218

ആണ് പറയപ്പെട്ട ശകവർഷം.അന്ന്
 ജ്യേഷ്ഠമാസത്തിൽ സൂര്യഗ്രഹണ
 മൂണ്ടായിട്ടുണ്ട്. നരസിംഹദേവനും
 നാഗവംശിയാണ്. വേറെയും ചില
 ലിഖിതങ്ങൾ ഇദ്ദേഹത്തിന്റേതായി
 ബസ്തറിൽനിന്ന് കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്.

സ്വസ്തിശ്രീമതുസമസ്തപ്രശസ്തസഹിതം
 ശ്രീമജ്ജഗദേകഭൂഷണമഹാരാജാജ്ഞൈന
 ശ്രീമൻനരസിംഹദേവമഹാരാജാജ്ഞാ
 ഭിവൃദ്ധി പ്രവർദ്ധമാനമുഗനാചന്ദ്രാർക്ക
 മൃഗാ

സ്വസ്തിശാകവരുഷംബുലു114(7)മ്താവു
 മേന്തി ജ്യേഷ്ഠമാസമുന ബഹുലദശമി
 ക.....കും.....ദവ.....ദേവി.....ന
 നസ്സ.....ഗാമ.....ലിഅംഭ്യ.....മ്ഭു
 പോട.....മരുദീപ....മുനകു.....

.....അവ.....ഇത
 .....തന്ത്രി.....ന തമ്മു.....,ടകുന
 ചന്ദ്രാർക്ക....ദപംഗ....ദീനികി...ലുമം....കു
 ണ്ടുപടി,.....തിനായകുണ്ടു....ദപനായകും...
 ..ഭു മതപുടി.....സേനബോധവ രേ

....നംഭു....മു പെടിച്ചിനാം....ധർമ്മമു
ഏ.....വാരുന്നൂരു.....പി നൂരു...

വളരെ അപൂർണ്ണം. എങ്കിലും കാലം,
രാജനാഥം, ഇവ ഉണ്ട്. സൂക്ഷിച്ചുനോ
ക്കിയാൽ മരുദീപം (മരുദീപം) എന്ന
ഒരു വാക്കും കാണാം. (മരുദേശം
എന്നത് വളരെ പഴയ ഒരു സ്ഥലമാണ്.
ഇതിനെ കേരളത്തിലെ തൃക്കാരിയൂർ
ലിഖിതകാലത്ത് പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്.)

ജതൻപാലിലെ ലിഖിതം- സ്വസ്തിശ്രീ
മഹാരാജാ നരസിംഹദേവ രാവ
ഗംഗാദേവിമാതാ മംഭലിക സോമരാജാ
കാമനായക ദത്താ ഭൂമി രാഹിലപാഠ്ഞേ
പ്രതിഗ്രാഹി. മേദനിപാഠ്ഞേ ദേവനായക
ജാമു സാഹു. ഗീകസേത്തി സോമൈ
ഏതേ പാലകഃ വ്രഹവധ ഗോവ
പിത്രിവധ വാലഘാതക ഏതത്
പാപേഷു ലിപ്യതേ. അസ്യ ഭൂമീ
പ്രലോപയേ സ്വദത്ത ച പരദത്ത ച
വാ ജോ ഹർത്തോ വസുധരാ ഷഷ്ഠി
വരുഷസഹസ്രാ ണി നരകേ ജായതേ
ക്രിമി ശാകേന 1140 ജസ്യ ഭൂമി

പ്രലോപയതി തസ്യ ഗർഭഭ വാബപ
സുകരീ മായി.

ഇവിടെ രാജനാഥം, അമ്മ ഗംഗാദേവി,
മാണ്ഡലിക സോമരാജാ, കാമനായക
നെന്ന സേനാപതി ഇവരുടെ നാമമുണ്ട്.
ഇവരുടെ സാന്നിധ്യത്തിലാണ് (ഇവരാ
ണ്) ഭൂമി കൊടുക്കുന്നത്. വാങ്ങുന്നവർ
രാഹിലപാണ്ഡേ, മേദനി പാണ്ഡേ , ദേവ
നായക, ജമ്മു സാഹു, ഗീകസേത്തി,
സോമെ. ദാനം സംരക്ഷിക്കേണ്ട ചുമതല
അവർക്കാണ്.

(ജമ്മുസാഹി എന്ന് കാശ്മീരിലെ
സാഹിവാംശത്തെയെന്നോ പറയുന്നത്
എന്ന് അറിയില്ല. ആകാന്നുള്ള സാധ്യത
ഉണ്ട്.) ബ്രാഹ്മണഹത്യ, ഗോഹത്യ, പിതൃ
ഹത്യ, ശിശുഹത്യ, ഇവ ചെയ്യുന്നവരെ
പ്പോലെ ഈ ഭൂമി നശിപ്പിക്കുന്നവരും
നരകത്തിൽ 6000 വർഷം കുമിയിായി
കിടക്കും. ശകം 1140. ഇത് അനുസരി
ക്കാത്തവന്റെ അമ്മ സുകരിയും (പന്നി)
അച്ഛൻ കഴുതയുമാണ്. (സങ്കരജീവി).
ഇപ്രകാരം ലിഖിതാവസാനം.

സിംഹവർമ്മന്റെ അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതം

1890ൽ പ്രൊ ഹൗൾട്ട്സ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. അതിലെ ആദ്യശ്ലോകം അദ്ദേഹം തന്നെ അൽപ്പം മാറ്റത്തോടെ പുനപ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതാണ് ഈ കുറിപ്പ്. ആ ശ്ലോകം ബാണന്റെ കാദംബരിയിലെ ആദ്യശ്ലോകമാണെന്ന് സുഹൃത്ത് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. പല്ലവരാജാവ് സിംഹവർമ്മന്റെ ലിഖിതമാണ്. തെലുഗുകന്നഡലിപിയുടെ പരിണാമകാലമാണ്. (ഡോ ബർണ്ണൽ) ബർണ്ണൽ ച,ധ,ഭ,സ എന്നീ 4 അക്ഷരങ്ങളുടെ സാമ്യം കാണിച്ചുകൊടുത്തു. അതിനെ തുടർന്ന് ഹൗൾട്ട്സ് തെലുഗുഭേദത്തെ താഴെ പറയുന്ന ലിഖിതങ്ങളെ വീണ്ടും പരിശോധിച്ചു.

1. മയിലപ്പൂണ്ടി ഗ്രാന്റ് അമ്മരാജാ 2
(വാള്യം 9. എഡി 945 നു ശേഷം
2. രണസ്തിപൂണ്ടി ഗ്രാന്റ് വിമലാദിത്യ
വാള്യം 6 എഡി 1018-19

- 3.കോരുമല്ലി പ്ലേറ്റ് രാജരാജാ 1.
വാള്യം 14 ഇന്ത്യൻ ആന്റിക്വറി
എഡി 1022 നുശേഷം
- 4.തേക്കി പ്ലേറ്റ് ചോഡഗംഗ വാള്യം 6
എഡി 1086-87
- 5.പിത്താപുരം പ്ലേറ്റ് വീരചോഡ
വാള്യം 6 എഡി 1092-93
- 6.ചെമ്പോലു ലിഖിതം വിക്രമചോള
വാള്യം 6 എഡി 1127
- 7.ചെല്ലൂർ പ്ലേറ്റ് കുലോത്തുംഗ 2.
ഇന്ത്യൻ ആന്റിക്വറി വാള്യം 14
എഡി 1143

ആദ്യത്തേതിൽ 4 അക്ഷരവും പഴയ ലിപിയാണ്. ധ പുതിയ രൂപത്തിൽ ആദ്യമായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത് രണ്ടാം ലിഖിതത്തിലാണ്. ച, ഭ ഇവ മൂന്നാം ലിഖിതത്തിലാണ്. തെലുഗു സ 4-7 വരെ യുള്ള ലിഖിതത്തിലും അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതത്തിലുമുണ്ട്. അതിനാൽ ഈ സ്തംഭലിഖിതം മൂന്നിനുശേഷം വരേണ്ടതാണ് എന്ന് ഹുൾട്ട്സ് വിചാരിക്കുന്നു. അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതത്തിന്റെ

കാലനിർണ്ണയം ഹ എന്ന അക്ഷരം കൂടി പരിശോധിച്ചാൽ കുറെക്കൂടി എളുപ്പമാവും എന്നദ്ദേഹം കരുതുന്നു. 1-5 വരെയുള്ള ലിഖിതങ്ങളിലും അമരാവതി സ്തംഭത്തിലും അതിന്റെ വലത്തുഭാഗത്തെ വളവ് രേഖക്ക് താഴെ വരെ ഉണ്ട്. 6ലും 7ലും വളരെ കുറച്ചേ താഴേക്ക് ഉള്ളൂ. (ഇടത്തേ വളവിനേക്കാൾ). അതിന് തെലുഗു ഹ യുടെ ആകൃതി ഉണ്ട്. 4-5 ഇവ അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതത്തിലെ ലിപിയോട് കൂടുതൽ സാമ്യം ഉണ്ട്. അതിനാൽ അവ 3, 6 ഇവക്ക് മുമ്പ് എഡി 1100ൽ ആവണം.

38-47 എന്നീ വരികളിൽ ധാന്യഘടമെന്ന നഗരത്തെ പറയുന്നു. ഇത് ധാന്യഘടകമാണ്. ശിവക്കന്തവർമ്മന്റെ കാലത്തുതന്നെ കാഞ്ചിപല്ലവസാമ്രാജ്യത്തിൽ ഈ നഗരം ഉണ്ട്. (ധാന്യം നിറച്ച ഘടം അഥവാ കൂടം ആണ് ധാന്യഘടം. നെല്ലറ എന്ന് പറയുന്നപോലെ)

പരമാർത്ഥിദേവന്റെ പച്ചർ പ്ലേറ്റ് വിശ്രമസംഖ്യ 1233

ത്യാൻസിനിന് 12 മൈൽ വടക്കുകിഴക്ക് ആണ് പച്ചർ ഗ്രാമം. ഗണേഷ് ത്യാ തന്റെ വീടിന്റെ സ്ഥാനം കുഴിക്കുമ്പോളാണ് താമ്രപത്രം കിട്ടിയത്. കാളിയുടെ മകൻ ബിന്ദുബൻ എന്ന ബ്രാഹ്മണൻ (സമീനാർ) അത് സൂക്ഷിച്ചു. അദ്ദേഹം ഗവർണ്മെന്റിന് കൈമാറി. ലക്നൗ പ്രോവിൻഷ്യൽ മ്യൂസിയത്തിലുണ്ട്. ഒരു പ്ലേറ്റ്. മുകളിലായി ആദ്യത്തെ 4 വരിയുടെ നടുക്ക് ചതുർബ്ബാഹുവായ ദേവി ഇരുവശവും ആനകളുമായി ഇരിക്കുന്നു. (ഗജലക്ഷ്മി) ബാൻഡ് പ്ലേറ്റിലും (മദനവർമ്മദേവ), ഇച്ചാവർ പ്ലേറ്റിലും (പരമാർത്ഥിദേവ) സെൻഡ് പ്ലേറ്റിലും (പരമാർത്ഥിദേവ) ഇതേ രൂപമുണ്ട്. സെൻഡ് പ്ലേറ്റിൽ ദേവി താമരപ്പൂവിലാണ് ഇരിക്കുന്നത്. കാടക് രാജാ മഹാഭവഗുപ്ത1, അരംഗ് താമ്ര പത്രം (മഹാജയരാജ റൈപൂർ പ്ലേറ്റ് (മഹാസുദേവ രാജാ) ഇവയിലും ഇതേ രൂപം കാണാം. വടക്കും തെക്കും ഭാരതത്തിൽ ഗജല

ക്ഷ്മി വളരെ പോപ്പുലറായിരുന്നു. നാഗരി ലിപി. സംസ്കൃതം ഭാഷ. ചന്ദ്രാത്രേയരായ ചന്ദേലവംശത്തിന്റെ ലിഖിതമാണ്. ബന്ധജില്ലയിലെ ബന്ധേൽവണ്ടിൽ കാലഞ്ജരപർവ്വതത്തിലെ രാജാക്കന്മാരായിരുന്നു ഇവർ. കേരള ചരിത്രത്തിലും ഇവരിലെ ഉദയനരാജാ കേരളരാജപുത്രിയായ വാസവദത്തയെ വിവാഹം ചെയ്ത് ജനിച്ച നരവാഹനദത്തനെന്ന വിദ്യാധരരാജാവ് (സോമവംശി, പാണ്ഡുവംശി) ഭരിച്ചിട്ടുണ്ട്. യമുനക്കും നർമ്മദക്കും ഇടയിലുള്ള ജേജകഭുക്തി എന്ന ഭൂഭാഗം ചന്ദ്രാത്രേയരാണ് ഭരിച്ചിരുന്നത്. ജയശക്തി (ജേജ) എന്ന ആദ്യകാലത്തെ രാജാവിനു ശേഷമാണ് ഈ പേരു വന്നത്. ബുന്ദേൽഖണ്ഡിന്റെ പഴയ പേരും ഇതായിരുന്നു. ഇതുപോലെ തീർഹൂത്തിന്റെ പഴയ പേര് തീരഭുക്തി എന്നായിരുന്നു.

ലിഖിതാരംഭം ചന്ദ്രാത്രേയവംശത്തേയും ജയശക്തി, വിജയശക്തി എന്നീ രാജാക്കന്മാരേയും പ്രശംസിച്ചുകൊണ്ടാണ്.

പരമഭട്ടാരക മഹാരാജാധിരാജാ പരമേശ്വര പരമാർദ്ദിദേവ മഹേശ്വരഭക്തനും ശ്രീമദനവർമ്മദേവന്റെ പദാനുധ്യായി യും ആണ്. വിലാസപുരത്ത് കരിഗാവ വിഷയത്തിലെ ലൌഛ ഗ്രാമം അദ്ദേഹം ദാനം ചെയ്തു. സംവത് 1233 കാർത്തികമാസകൃഷ്ണ പക്ഷത്തിലെ അഷ്ടമി ബുധനാഴ്ച കാശ്യപഗോത്രത്തിലെ വാജസനേയശാഖയിലെ ത്രിപ്രവരം (കാശ്യപ, ആവത്സാര,നൈധുവ) പണ്ഡിത കേശവശർമ്മനെന്ന ബ്രാഹ്മണനാണ് ദാനം കൊടുത്തത്. അദ്ദേഹം മുത്തൗഷ എന്ന ഭട്ടാഗ്രഹാരത്തിൽനിന്ന് വന്നവനാണ്. ദ്വിവേദി തിക്ഷവപുത്രനും രാതിഹുനപാലപൌത്രനും ചൌവലഹവാപ്രപൌത്രനുമാണ്. വാസ്തവ്യവംശത്തിലെ ശുഭാനന്ദനാണ് എഴുതിയത്. രാജപാലപുത്രനായ പാൽഹണനെന്ന വൈദഗ്ദ്ധോവിശ്വകർമ്മൻ കൊത്തിവെച്ചു.

കാലചുരി , ചാണ്ടേല, കാനൂജ് രാജാക്കന്മാരെല്ലാം പരസ്പരം ബന്ധപ്പെട്ടവരും ചന്ദ്രവംശജരും ആത്രേയരുമാണ്. ഇതേ

വംശമാണ് കേരളത്തിലെ മൂഷകവംശവും (യാദവഹൈഹയ) . പാണ്ഡ്യവംശവും ഇവരുടെ ശാഖയാണ്. ചോളന്മാർ മാത്രമാണ് സൂര്യവംശം എങ്കിലും അവരും വിവാഹം കഴിക്കുന്നത് ചന്ദ്രവംശികളോടുകൂടാതെ പുരുഷപ്രജകൾ ഇരൂരാജ്യത്തും ചക്രവർത്തിയാകാനുള്ള അർഹത ഉള്ളവരാണ്. എഡി 1167-1201 വരെ പരമാർദ്ദിദേവന്റെ ലിഖിതങ്ങൾ കിൽബേൺ പഠനവിയേയമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ജെജുജുക്തിയിലെ പരമാർദ്ദിദേവൻ ചാഹുമാന പൃഥ്വീരാജനാൽ എഡി 1182ൽ പരാജിതനായി. എഡി 1203 ഏപ്രിൽ 27ന് കലിങ്ജർ കോട്ട കുത്തുബ് ഉദീൻ ഐബക്കിന് കീഴടങ്ങി. കലിങ്ജർ ലിഖിതങ്ങളിൽനിന്ന് പരമാർദ്ദിദേവൻ നല്ല കവിയാണെന്നു എന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. അദ്ദേഹം പുരാരിയായ ശിവന് ഭക്തിപൂർവ്വം കവിതകൾ സമർപ്പിച്ചിരുന്നു.

ലൗവു ഗ്രാമം പച്ചറിൽനിന്ന് 3 മൈൽപടിഞ്ഞാറ് ഇപ്പോൾ ലേവ എന്നു വിളിക്കുന്നതാണ്. ത്യാൻസിക്കടുത്ത് കർഗവാണെന്ന് വിളിക്കുന്ന നിരവധി

ഗ്രാമങ്ങളുണ്ട്. . ഇതിൽ പ്രധാനം പച്ചറിന് 9 മൈൽ വടക്കുകിഴക്കും ചിർഗാനോനിന് 5മൈൽ വടക്കുകിഴക്കും ആണ്. 4-5 തലമുറ മുൻ പച്ചറിനെ വിലാസ്പൂരെന്നാണ് പറഞ്ഞിരുന്നത്. അവിടെ ഛന്ദേല നിർമ്മിതികളുണ്ട്. ചെറിയതും 8 അടി സമചതുരവും ആയ സാധാരണ ഛന്ദേല ശൈലിയിലുള്ള ക്ഷേത്രം ഇതിൽ പ്രധാനമാണ്. ഗ്രാമമധ്യത്തിൽ 10 അടി ഇപ്പോളത്തെ ഭൂമിരപ്പിൽനിന്ന് താഴെയാണ് ഇത്. വളരെ ലളിതമായ ഛന്ദേലശൈലിയിലുള്ള ചതുരശ്ശികളും കരിങ്കല്ല് തൂണുകളും ഉണ്ട്. ഇറങ്ങാനുള്ള പടികളുണ്ട്. ഭൂമി ഇടിയാതിരിക്കാൻ ചുറ്റും ഇഷ്ടികമതിലുണ്ട്.

വിലാസപുരത്തുനിന്ന് പുറപ്പെടുവിച്ച പരമാദിദേവന്റെ ഇച്ചവാര പ്ലേറ്റു കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. അത് സംവത് 1228 എഡി 1171ലെയാണ്. രാജപാലപുത്രൻ പൽഹാനയാണ് കൊത്തിയത്. ഈ രണ്ടും ഒരേ സ്ഥലത്തുനിന്നാവണം പുറപ്പെടുവിച്ചത്. ഏഴര ദ്രോണം വിത്തുവിതക്കാവുന്ന നിലമാണ് ദാനം ചെയ്തത്. വാപഗത്യാ കോരഡേ സാർദ്ധ ദ്രോണസപ്തപരി

കലിതാ പ്രസ്ഥപ്രത്യേക ബാധവ്യവസ്ഥയാ. ദശഹലാവചരിനാ ഭൂമി: എന്ന് 8ആം വരിയിലുണ്ട് ലൌവ്യയിൽ ബാവോലി (വലിയ കിണർ) ചതുരക്കല്ലുകളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട് കാണുന്നു അടുത്ത് ചാനേലനിർമ്മിതിയുടെ കരിങ്കല്ലും സതിക്കല്ലുമുണ്ട്. കാർഗവാനിലും പഴയ മറാത്തകോട്ടച്ചുമരിൽ ഒരു ചാനേലകരിങ്കല്ലു ശില അന്നത്തെ ശിൽപ്പങ്ങളോടെ കാണുന്നു. അവിടെയും വലിയ ചാനേല ഇഷ്ടികകൊണ്ട് കെട്ടിയ വലിയ കിണറുണ്ട്. ഓർച്ചസംസ്ഥാനത്തിൽ ത്യാൻസിജില്ലയിൽമൌ രാണിപ്പൂരിൽനിന്ന് 20 മൈൽ തെക്ക് ജതാരയിലെ ബൈരാഗി പല്ലവദാസ് ഇതുപോലെ 40-50 ക്ഷേത്രങ്ങളുണ്ടായിരുന്നതായി (50 വർഷം മുമ്പുവരെ) വിവരം കൊടുത്തതായി ത്യാൻസി കളക്ടർ പറഞ്ഞു. ഇപ്പോളുള്ള ക്ഷേത്രത്തിന്റെ കിഴക്ക് 2, വടക്ക് 1, ഉണ്ടായിരുന്നു. ഈ ക്ഷേത്രങ്ങളെല്ലാം മണ്ണിനടിയിലായി. വലിയ കിണറിനടുത്ത് ഒരു അണു ഉണ്ടായിരുന്നതായി പല്ലവദാസ് പറഞ്ഞത് കുഴിച്ചെടുത്തു. ഇത് ഗ്രാമത്തിന് 5 ഫർലോങ്ങ് കിഴക്കാണ്. വലിയ

ഇഷ്ടിക താഴെ പാകിയതാണ്. സെറ
പ്ലേറ്റിന്റെ ലിപികനെ പല്ലവ എന്ന്
പറയുന്നു. (പൽഹന)

സംവത് 1190ലെ മദനവർമ്മദേവലിഖിതം
ദലദശംഗേപി ഹല 10 സത്കഭൂമിര്യത്ര
വൗഗേ കോരദേ ഭ്രോണസാർദ്ധപ്രസ്ഥ
...ദത്തേതി എന്ന് പറയുന്നു. വാപഗത്യാ
എന്നതിന്റെ പ്രാകൃതരൂപമാണ് വൗഗേ.
പ്രസ്ഥസ്യ പ്രത്യേകബാധ , പ്രസ്ഥപ്രത്യേ
കബാധ . അതിന്റെ വ്യവസ്ഥ ഹല
ദശം. (10 കലപ്പ) 1 ദിവസം 10 ജോഡി
കാളകൾക്ക് ഉഴാവുന്ന നിലം. ഇതിനു
ള്ള വ്യവസ്ഥ , ഓരോ പ്രസ്ഥം വിത്ത്
വിതക്കാനുള്ള നിലവും രേഖ അഥവാ
അതിർത്തി ഇട്ട് തിരിച്ചിട്ടാണ്. ആകെ
വിതക്കാവുന്ന വിത്ത് ഏഴര ഭ്രോണം.
കോരഡേ എന്നത് കിൽഹേൺ പ്രത്യേക
തരം ധാന്യമെന്നാണ് പറയുന്നത്. കോദ്ര
വം അഥവാ കോവദ്രം എന്നും വായി
ക്കാം. കോദ്രവമെന്ന സംസ്കൃതപദം
ഹിന്ദിയിൽ കോദ(കോദോ)അവ . ഇതാ
ണ് കോരഡേ . മറാത്തിയിൽ കോരഡാ
ഉണങ്ങിയ എന്നാണ്. (ഉണങ്ങിയ വിത്ത്)
ഏഴര ഭ്രോണം ഉണങ്ങിയ വിത്ത്

വിതക്കാവുന്ന സ്ഥലം. ഗ്വാളിയോരിലെ വല്ലഭട്ടസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിലും വലഭി ധാരാ സേനന്റെ ഒരു ഗ്രാൻ്റിലും ഇപ്രകാരം വിതക്കുന്ന വിത്തിന്റെ അളവു വെച്ചാണ് നിലം പറയുന്നത്. തിരുനെൽവേലി ജില്ലയിലും തെലുഗുരാജ്യത്തും ഇത് ഉണ്ടായിരുന്നു.

മഹാരാജാ നന്ദനന്റെ അമൗനാ പ്ലേറ്റ്
ഗുപ്തസംവത് 232

ഗയയിലെ പർഗാനാ അർവലിലെ അമൗന സെമിനാർ ബാബു ജാനകീ വല്ലഭപ്രസാദ് നാരായൺ സിംഹയുടെ എസ്റ്റേറ്റിൽ നിന്ന് കിട്ടിയത്. ഗയജില്ലയിൽ സോൺനദിയുടെ കിഴക്കേ കരയിലാണ് അമൗനാ. ദൌദ്നഗറിലെ ചന്തക്ക് 2 മൈൽ വടക്കുകിഴക്കാണ്. 1909ൽ ഏഷ്യാറ്റിക് സൊസൈറ്റി ഓഫ് ബെംഗാളിന്റെ പ്രൊസീഡിങ്സിൽ നന്ദനന്റെ മല്ലയഷ്ടിക എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. അതിൽ പരമേശ്വർ ദയാൽ 1907ൽ മൗസ അമനയിലെ ബേന്ദിയ

ബീഗ എന്ന വയലിൽനിന്ന് ലഭിച്ചത് എന്ന് പറയുന്നു. മഴ പെയ്ത് പുറമണ്ണ് നീങ്ങിയപ്പോൾ പൊന്തിവന്നതെന്നാണ് പറയുന്നത്. എന്നാൽ കിട്ടിയ സ്ഥലം ലവണങ്ങളുള്ള ഉയർന്ന ഭൂമിയാണ് കൃഷിഭൂമിയല്ല. അവിടെ പഴയ അവശിഷ്ടങ്ങളൊന്നും ഇല്ല. അതിന്റെ വടക്കു പടിഞ്ഞാറായി മൺകോട്ടയുടെ അവശിഷ്ടമുള്ള ഭാഗത്തുനിന്നാണ് ലഭിച്ചതെന്ന് ഡോ ബ്ലോച്ച്. ഒരു പ്ലേറ്റ് മാത്രം. ഒരുവശത്ത് 8 വരി. ആം വരിയിലെ സംവത് 232 ഗുപ്തസംവത് ആണെങ്കിൽ എഡി 551-552 ആണ് കാലം. ഭാഷ സംസ്കൃതം. ആക്ഷേപ എന്നതിന് ആച്ചേട്ട എന്നും മറ്റും തെറ്റായാണ് എഴുതിയിരിക്കുന്നത്. അക്കാലത്തെ ഉച്ചാരണം ഇപ്രകാരമായിരിക്കണം. മല്ലയഷ്ടികാഗ്രാമം ഗാർഗ്ഗയഗോത്രം വാജസനേയശാഖ രവിസ്വാമിൻ എന്ന ബ്രാഹ്മണൻ ദാനം ചെയ്യുന്ന രേഖയാണ്. മഹാരാജാ നന്ദന പുദ്ഗലത്തിൽനിന്നാണ് ദാനം ചെയ്യുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന് കുമാരാമാത്യ എന്നാണ് ബിരുദം.

30. അദ്ദേഹം ഗുരുദേവപദാനുധ്യായി
 യാണ്. കുമാരാമാത്യ എന്നതിനാൽ
 അദ്ദേഹം സാമന്തനാവണം. ഗുപ്തരാജാ
 ക്കന്മാരുടെ സാമന്തനാകാം. 200 30 2
 എന്ന് സംഖ്യയിലാണ് കാലം എഴുതിയി
 രിക്കുന്നത്. മാഘം 20നാണ് ലിഖിതം.
 അക്കാലത്തും സൂര്യാധിഷ്ഠിതമായ കാല
 ഗണന മഗധയിലുണ്ട് എന്നാണ് അർത്ഥം.
 ബീഹാറിൽ കൃഷിക്ക് അതാണ് മുമ്പും
 ഉപയോഗിച്ചിരുന്നത്. (ഞാറ്റുവേല കേര
 ളത്തിലെമ്പോലെ) അവിടെ ചന്ദ്രരാശിക
 ളായല്ല, സൂര്യസ്ഥാനങ്ങളായാണ് കൃഷി
 ക്കാരെല്ലാം നക്ഷത്രങ്ങളെ കാണുന്നത്.
 വാസ്തവത്തിൽ ഇന്ത്യയിൽ ചന്ദ്രസൂര്യ
 സ്ഥിതി രണ്ടും നക്ഷത്രങ്ങളെ ആസ്പദമാ
 ക്കി (നിരയനതാരം) ഗണിക്കുന്നു സൂര്യ
 ഘടികാരവും ചന്ദ്രഘടികാരവും നക്ഷത്ര
 സ്ഥാനം നോക്കി നിശ്ചയിക്കുന്ന ശാസ്ത്ര
 മാണ്. ലിഖിതം കൊത്തിവെച്ച ലിപിക
 നാമം ശൂദ്രകനെന്നാണ്. (ശൂദ്രകോത്കീ
 ര്ണ്ണം). ഈ നാമം മുഹൂർത്തം വഴി
 നമുക്ക് പരിചിതനാമമാണ്. വേറെ 2

ഗയ ലിഖിതങ്ങളിലും ഈ നാമം വരുന്നുണ്ട് (കിൽഹോൺ) ഒന്ന് നയപാല കാലത്തും മറ്റേത് യക്ഷപാലകാലത്തുമാണ്. (9-10 നൂറ്റാണ്ട്)

കൗമാരകാലത്തു തന്നെ അമാത്യനായവനെന്നാണ് കുമാരാമാത്യനെന്നാൽ അർത്ഥം. യുവരാജാവിനെ കുമാരനെന്ന് പറയും. അമാത്യനായ യുവരാജാവ്. മൂഛകടികത്തിലും ദണ്ഡിയുടെ കാവ്യാദർശത്തിലും ലിഖിതൈവ തമോദ്ഗാനി വപന്തീദാഞ്ജനം നമഃ എന്ന് കാണുന്നതിനാൽ ദണ്ഡിയാണ് മൂഛകടികകർത്താവെന്ന് പ്രൊ പിശ്ചൽ കരുതുന്നു. കാവ്യാദർശത്തിൽ ഉദ്ധരിച്ച ഉദാഹരണങ്ങളെല്ലാം ദണ്ഡിയുടെ കാവ്യങ്ങളിൽനിന്നു തന്നെയാണ്.

സ്വസ്തി! പുദ്ഗലായാ ദേവഗുരുപാദാനുധ്യായാതാ കുമാരാമാത്യമഹാരാജാ നന്ദന കുശലീ മല്ലയഷ്ടികായാം ബ്രാഹ്മണാദീൻ യഥാ പ്രതിവാസിനോ മാനയതി വിദിതം വോ ഭവിഷ്യതി യഥാ മൈഷഗ്രാമാ അസ്ഥൈ ഗാർഗ്ഗസഗോത്രായ

വാജസനേയസബ്രഹ്മചാരിണേ ബ്രാഹ്മണ
 രവിസ്വാമിനേ മാതാപിത്രോർ ആത്മ
 നൈശ്വ ധർമ്മോപചയാർത്ഥം ആചന്ദ്രാ
 ര്ക്കസമകാലികാ പുത്രപൗത്രാദിഭോഗ്യാ
 ഭൂമിഹരിദ്രന്യായേനാഗ്രഹാരാത്വേനാതിസ്ര
 ഷ്ടസ്ഥന്ന കേനാചിദ് അസ്ഥദ് വംശേനാ
 ന്യേന വാ സ്വധർമ്മയശോർത്ഥിനാ
 ആക്ഷേപാ പീഡാ വാ കർത്തവ്യ
 .ഉക്തം ച ഷഷ്ഠിം വർഷസഹസ്രാണി
 സ്വർഗ്ഗേ മോദതി ഭൂമിദാ അച്ഛേട്ടാ
 ചാനുമന്ത ച താനി ഏവ നരകേ
 വസേദിതി. സ്വമുഖാജ്ഞാ സംവത് 200
 30 2 മാർഗ്ഗ ദി 20 ശൂദ്രകരേദ്രക്ഷുണാ.
 (മി ദയാൽ ശൂദ്രകാരാദ്രക്ഷുണ്ണ എന്ന്
 വായിച്ച് ശൂദ്രന്മാരുടെ കയ്യിൽനിന്ന്
 സംരക്ഷിക്കുക എന്ന് തെറ്റായി അർത്ഥം
 പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.)

ധാരാസേനന്റെ പർദ്ദി പ്ലേറ്റുകൾ സംവത്
 207

1884ൽ ഗുജറാത്തിലെ പർദ്ദിയിൽ നിന്ന്
 (സൂറത്ത് ജില്ല) തടാകം കുഴിക്കുമ്പോൾ

കിട്ടിയത്. റോയൽ ഏഷ്യാറ്റിക് സൊ
 സൈറ്റിയുടെ ബോംബേ ശാഖ പ്രസിദ്ധീ
 കരിച്ചു. 2 പ്ലേറ്റ്. പണ്ടത്തെ തെക്കൻലി
 പി. നകാരം ന ആയും ണ ആയും ഉപ
 യോഗിക്കുന്നു. (നന്ന, അർണ്ണവ ഉദാഹ
 രണം) 3.7.10,200 ഇവയും തിമി പറയും
 ബോൾ സംഖ്യയും അക്ഷരവും പ്രയോ
 ഗിക്കുന്നുണ്ട്. ഭാഷ സംസ്കൃതം. മഹാഭാ
 രതം ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്. സന്ധിനിയമം
 കൃത്യമായി പാലിക്കുന്നുണ്ട്. (സ്വാമിനാ,
 വൃദ്ധയേ ഇവയിൽ ഒഴികെ) പാണിനി
 യുടെ നിയമപ്രകാരം ര ക്ക് ശേഷം വരു
 ന്ന വ്യഞ്ജനം ഇരട്ടിക്കുന്നുണ്ട്. ശന്തക,
 കൃഷ്ണതോ എന്നിവ പ്രാകൃതത്തിന്റെ
 പ്രചോദനം കാണിക്കുന്നു. ത്രൈകൂടകവും
 ശത്തിലെ ധാരാസേനൻ ബ്രാഹ്മണൻ
 ദാനം ചെയ്യുന്ന രേഖയാണ്.
 അന്തർമണ്ഡലിവിഷയത്തിലെ കനിയ
 സ്തടാകശാരികഗ്രാമമാണ് ദാനം ചെയ്യു
 ന്നത്. രാജാവ് ആമ്രകത്തിലിരുന്നാണ്
 ദാനം കൊടുക്കുന്നത്. ദാനം സ്വീകരിച്ച
 വ്യക്തി കാപ്പൂരിലാണ് താമസം. അദ്ദേ
 ഹത്തിന് സന്ദേശം എത്തിക്കുന്ന ദൂതൻ
 ബുധഗുപ്തനാണ്. ത്രയോദശിതിമി,

വൈശാഖം ശുക്ലപക്ഷം സംവത് 207.
 ത്രൈകുടകത്തിലെ രാജാക്കന്മാരുടെ കാ
 ന്ഹേരി ലിഖിതം സംവത് 245 ലാണ്.
 (പണ്ഡിറ്റ് ഭഗവാൻലാൽ ഇന്ദ്രാജി) ഇത്
 കാലചൂരി ചേദി സംവത് 249 എന്ന്
 കണ്ണിങ്ങാം. എഡി 245 എന്ന് പണ്ഡിറ്റ്.
 കാലചൂരി സംവത് ആരംഭിക്കുന്നത്
 എഡി 249ലാണ്. പ്ലീറ്റിന്റെ അഭിപ്രായം
 ഇത് എഡി 456 ഏപ്രിൽ 4 നാണ്
 എന്നാണ്. അല്ലെങ്കിൽ ഇത് കഴിഞ്ഞുപോ
 യ വർഷമെന്ന് എടുത്താൽ, എഡി 457
 ഏപ്രിൽ 23. കാൻഹേരി ലിഖിതം
 സംവത് 245 ത്രൈകുടകരാജാവിന്റെ
 പേരു പറയുന്നില്ല. പർട്ടി പ്ലേറ്റിൽ
 ധാരാസേനനാണ് സംവത് 207 ൽ (എഡി
 456-457 ൽ) ഭരിക്കുന്നത്. നാണ്യങ്ങളിൽ
 ഇന്ദ്രഭത്തനും (ധാരാസേനന്റെ അച്ഛൻ)
 വ്യാഘ്രസേനനും (ധാരാസേനന്റെ മകൻ)
 കാണുന്നുണ്ട്. മി. ജാക്സൺ സൂരത്തിൽ
 നിന്ന് കിട്ടിയ പ്ലേറ്റിൽ കാലചൂരി ചേദി
 231 വ്യാഘ്രസേനകാലമെന്ന് കണ്ടിട്ടുണ്ട്.
 ധാരാസേനനും വ്യാഘ്രസേനനും നാണ്യ
 ങ്ങളിൽ പരമവൈഷ്ണവ എന്നാണ്
 വിളിക്കുന്നത്. പർട്ടിപ്ലേറ്റിൽ ഭഗവദ്പാ

ദകർമ്മകാര എന്നും. (പത്മനാഭദാസ പോലെ)

വടക്ക് മിന്ധോലയും തെക്ക് പൂർണ്ണാനദിയും അതിരിടുന്ന ദേശമാണ് അന്തർവേദിദേശം. മിന്ധോലയുടെ തെക്കേക്കരയിലെ വലിയ ഗ്രാമമാണ് കാപൂര എന്ന് പ്ലീറ്റ്. ബറോഡയുടെ തലസ്ഥാനമായ വ്യാരയുടെ തെക്കുപടിഞ്ഞാറായി ഇങ്ങനെ ഒരു ഗ്രാമമുണ്ട്. കനിയത്സാകസരിക ചെറിയ ത്സാകസരിക കപ്പൂരയിൽനിന്ന് 15 മൈൽ പടിഞ്ഞാറ് തർസരിയാണെന്ന് പ്ലീറ്റ് കരുതുന്നു. ഇത് മിന്ധോലക്കും പൂർണ്ണക്കും മദ്ധ്യത്തിലാണെന്നും. കപ്പൂരയിൽനിന്ന് 2 മൈൽതെക്ക് മാപ്പിൽ കാണുന്ന അംബച്ച് , ആമ്രകമാവാം എന്നും പറയുന്നു. ഉഷഭദത്തന്റെ നാസിക ലിഖിതത്തിലും കപൂരാഹാര പറയുന്നുണ്ട്. ചിക്കലപദ് ആ ലിഖിതത്തിൽ ഉള്ളത് മാപ്പിലെ ചിക്കൽദ ആകാം (മിന്ധലയുടെ തെക്കേ കര) രണ്ടര മൈൽ കപ്പൂരക്ക് വടക്കുകിഴക്കാണ് ഇത്. സ്വസ്തി!. വിജയസ്കന്ധവാരാത് ആമ്രകവാസാത് ത്രൈകൂടകാനാം

മാതാപിതൃപാദാ നൃധ്യായതോ
 ഭഗവദ്പാദകർമ്മകരോ അശ്വമേധാ
 ഹർത്താ ശ്രീമഹാരാജധാരാസേന
 സർവ്വാനേവാസ്മത് സന്തകാൻ അന്ത
 ര്മണ്യലീ വിഷയവാസിനസ്സമാജ്ഞാപയ
 തി യഥാ കാപൂരവാസ്തവ്യബ്രഹ്മണ
 നന്നസ്വാമിന അത്രൈവ വിഷയാന്തർഗ്ഗത
 കനിയസ്തടാകാഗ്രാമേ മാതാപിത്രോർ
 ആത്മനശ്ച പുണ്യയശോഭിപുദ്ധയേ
 ആചന്ദ്രാർക്കാർണ്ണവക്ഷിതിസ്ഥിതികാലിക
 ശ്ലോാരരോരരാജാധിപത്യകാരിവർജ്ജം
 സർവ്വ ദിത്യവിഷ്ടിപരിഹാരേണ പുത്ര
 പൗത്രാനന്ദയഭോഗ്യസ്സമതിശ്രീഷ്ഠോ
 യതോസ്യ ഭൂജ്ജ്വലികൃഷ്ണതോ
 പ്രതിശതശ്ച ന കേനചിത് പ്രതിഷേധ
 ലികാര്യ ഇതി ഉക്താൻ ച ഭഗവതാ
 വ്യാസേന ഷഷ്ഠിവർഷസഹസ്രാണി
 സ്വർഗ്ഗേ വസതി ഭൂമിദ. അച്ചേട്ടാ
 ചാനുമന്താ ച താനി ഏവ നരകേ സം
 200 7 വൈശാഖശുദ്ധത്രയോദശ്യാം 10 3.

**2 നോലംബലിഖിതങ്ങൾ ധർമ്മപുരി
 എഡി 9ആം നൂറ്റാണ്ട്.**

സേലം ജില്ലയിലെ സ്തംഭത്തിലുണ്ടായിരുന്നവ. പിന്നീട് മദ്രാസ് മ്യൂസിയത്തിലേക്ക് മാറ്റി. സ്തംഭത്തിന്റെ വടക്കും തെക്കും മുഖത്ത് ലിഖിതമുണ്ട്. ധർമ്മപുരി മല്ലികാർജ്ജുനക്ഷേത്രമണ്ഡപത്തിലായിരുന്നു സ്തംഭം. 1901ൽ വെങ്കോബ ലിഖിതം പകർത്തിയെടുത്തു. ധർമ്മപുരിക്ക് ഒന്നര മൈൽ മാറി, മല്ലികാർജ്ജുന, മാരിയമ്മ, വിഷ്ണുക്ഷേത്രങ്ങളുടെ സമുച്ചയമാണ്. ഇതിനടുത്ത കുളത്തിലെ ബണ്ടിലും ലിഖിതമുണ്ട്. മാരിയമ്മക്ഷേത്രത്തിനു മുമ്പിലെ പൊട്ടിയ തൂണിലും ലിഖിതമുണ്ട്. കാനറീസ് ലിപി മന്ത്രവാദി, സീരൂർ, നിഡഗുണ്ടി രേഖകളോട് (പ്ലീറ്റ്) സാദൃശ്യമുണ്ട്. ഭാഷ 1-5 ശ്ലോകം സംസ്കൃതപദ്യം, 5-94 കാനറീസ് ഗദ്യം. പല വാക്കുകളും തമിഴിനോട് ബന്ധമുള്ളവയാണ്. 110 വരികളിലെ ആദ്യത്തെ 55 ഗ്രാന്റുമായി സംബന്ധപ്പെട്ടതാണ്. 56-94 ഗ്രാമാതിർത്തികളാണ്. 95-110 മംഗളശ്ലോകങ്ങൾ. ജിനേന്ദ്രനെ സ്തുതിച്ച ആദ്യശ്ലോകശേഷം പല്ലവവംശം പല്ലവാധിരാജാ, മകൻ നോലംബാധിരാജാ ഇവരെ പറയുന്നു.

രാച്ചമല്ലവെർമാദിയുടെയും(സത്യവാക്യ
കൊണ്ടുണിണിവർമ്മ ധർമ്മമഹാരാജാ
ധിരാജാ നന്ദഗിരീശ്വര, കോവലാലപുരീ
ശ്വര) മഹാദേവിയായരുടേയും മകളായ
ജാബ്ബേ നോലംബാധി രാജന്റെ പത്നിയായി.
അവർക്ക് മഹേന്ദ്രാധിരാജനോലംബ
പഞ്ചമഹാശബ്ദങ്ങളെ നേടിയവനായി
ജനിച്ചു. അദ്ദേഹം പല്ലവ കുലത്തിലകമായി
അറിയുന്നു. അദ്ദേഹം മഹാബലിബാണവം
ശത്തെ നശിപ്പിച്ചു. തകടൂരു ശ്രീമാടത്തിൽ
അദ്ദേഹം വസിക്കുന്നു. ശകം 815 പരിധാ
വിസംവത് വ്യാഴം ആഷാഢശുക്ലപഞ്ചമി
പൂർവ്വഫാൽഗുനി നക്ഷത്രം ധനുവ്യാഴം ,
നിൽക്കും നിധിയണ്ണ, ടണ്ഡിയണ്ണ എന്ന്
ശ്രീമംഗലത്തെ വ്യാപാരിയുടെ 2 മക്കൾ ഒരു
ജൈനക്ഷേത്രം പണിതു. (തകടൂരിലെ ബസ
തി) നിധിയണ്ണന് മുല്ലപ്പള്ളി ഗ്രാമം കരം
ഒഴിവാക്കി ദാനം ചെയ്തു. അദ്ദേഹം അത്
പൊഗരീയഗണ സേനാനായമൂലസംഘ
ത്തിനും വിനയസേനസിദ്ധാന്തദഭട്ടാര
ശിഷ്യൻ കനകസേനസിദ്ധാന്തദഭട്ടാരനും
ദാനം ചെയ്തു. ബസതിയിലെ അറ്റകുറ്റ

പുണികൾക്കും പുജാദിൾക്കും ആണ് ദാനം. സാക്ഷികൾ 4 സന്യാസിമാരും , നാടും നഗരവും നരശാസനരും ആണ്. രണ്ടാം ലിഖിതം ആദ്യത്തേതിനു താഴെ. സ്തംഭത്തിന്റെ 4 മുഖത്തും ചുറ്റി എഴുതിയിരിക്കുന്നു. കാനറീസ് ലിപി കാനറീസ് ഗദ്യം. 10 വരി .മഹേന്ദ്രനോലംബപുത്രൻ അയ്യപ്പദേവനിൽ നിന്ന് ലോകയുന്, ബുദ്ധഗുരുഗ്രാമം ലഭിച്ചു, അദ്ദേഹം അത് നിധിയണ്ണൻ നിർമ്മിച്ച ജൈനക്ഷേത്രത്തിനു കൊടുത്തു. ക്ഷേത്രപൂജക്കുള്ള തോട്ടം ഉണ്ടാക്കാനാണ് ഈ ദാനം.

ഈ രേഖ നോലംബർ പല്ലവരിൽനിന്ന് ഉണ്ടായവരാണെന്ന് തെളിയിക്കുന്നു. രണ്ട് രാഷ്ട്രകൂടലിഖിതങ്ങളിൽ പരാമർശിച്ച നോലംബാൽഗേ ആണ് ഇവരുടെ ആദ്യസ്ഥാനം. ഇതിനെ പിന്നീട് നോലംബവാടി എന്ന് വിളിക്കാനാരംഭിച്ചു. മൈസൂരിലെ തുങ്കുരും ചിത്താൽദൂർഗ്ഗം. ഇതിലാണ് പെട്ടിരുന്ന്. പിന്നീട് അനന്തപുരം ബെല്ലാരിയും ബാംഗളൂരും കോലാറും സേലവും വടക്കേ ആർക്കോട്ടും ഇവരുടേതായി. ലിഖിതകാലത്ത് ഇവ നോലംബരുടേതാണ്.

നോലംബതലസ്ഥാനമായ ഹെഞ്ചൂരു (ഹേമാവതി) അനന്തപുരിലെ മടക്കശിര താലൂക്കിലാണ്. അവിടത്തെ 2 തൂണിലും മടക്കശിരയിലെ 2 തൂണിലും നോലംബവംശാവലി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1. ഈശ്വരവംശത്തിലെ ത്രിനയനപല്ലവ
2. മംഗലനൊംബാധിരാജാ
3. സിംഹപോത
4. ചാരുപൊന്നേര(പല്ലവാധിരാജാ)
5. പോലചോരനൊംബ(നോലംബാധിരാജ)
6. മഹേന്ദ്ര(മഹേന്ദ്രാധിരാജനോലംബ)
7. അയ്യപ്പദേവനന്നിഗ
8. അന്നിഗനും ദിലീപരശനും

ദിലീപരശകാലത്തെ ശകം 864

ധർമ്മപുരിലിവിതത്തേക്കാലും 50 വർഷം കഴിഞ്ഞാണ്. 2 തലമുറക്ക് ശേഷം.

സിംഹപോതപുത്രൻ ചാരുപൊന്നേര രാഷ്ട്രകൂട ജഗത്തുംഗപ്രഭുതവർഷ ഗോവിന്ദ 3 ന്റെ സമകാലീനനാണ്. (എഡി 794-813) ത്രിലോചനപല്ലവ (കാടുവെട്ടി) അയോദ്ധ്യയിൽ നിന്ന് വിജയാദിത്യൻ വരും മുമ്പാണ് വെങ്കി ഭരിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹമാണ്

വിജയാദിത്യനെ വധിച്ചത് .ആദ്യത്തെ ത്രിനയനപല്ലവൻ സംഘകാലത്തെ കരികാലചോളന്റെ കാലത്താണ്. ഈശ്വരവംശം ശിവവംശമാണ്. (മുക്കുണ്ഡവംശം) അശ്വത്ഥാമാവിന്റെ വംശമാണ്.

പടിഞ്ഞാറൻഗംഗ രാജമല്ലപുത്രിയെ പോലചോരനോലംബ വിവാഹം ചെയ്തതോടെ ആ വംശവും നോലംബവംശത്തോട് ബന്ധപ്പെട്ടു. ജാബ്ബേരാജമല്ലപുത്രിയും നീതിമാർഗ്ഗ പെർമാനടിയുടെ അനുജത്തിയുമാണ്. സത്യവാക്യരാജമല്ല (എഡി 840-871) ആണ്. നോലംബാധിരാജകാലം 878-79 ആവണം. പല്ലവാധിരാജ എഡി 794-813 കാലത്തെ ഗോവിന്ദ 3 ന്റെ സാമന്തനാണ്. എഡി 813-879ന് ഇടക്ക് നോലംബാധിരാജൻ ഭരിച്ചിരിക്കണം. ഇത് താരതമ്യേനെ നീണ്ട കാലയളവാണ്.

മഹാബലിവംശവും ചോരവംശവും നശിപ്പിച്ചത് മഹേന്ദ്രാധിരാജനാണ്. തെലുഗുദേശത്തെ ചോളരാണ് ചോരന്മാർ. മധഗിരിലിഖിതത്തിൽ ചലദങ്കകാരചോളിഗൻ (900 എഡി) പല്ലവവംശമാണെന്ന് പറയുന്നുണ്ട്.

നിഡുഗലിലെ ചോളരാജാവ് വീരനോലംബ എന്ന് സ്വന്തം പേരിനോടു ചേർക്കുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ ചോളരും നോലംബരും ബന്ധുക്കളാണ്. പുംഗനൂർ സെമീന്ദാരിയിലെ ഭൂദിദേവളേള ലിഖിതത്തിൽ (9ആം നൂറ്റാണ്ട്) നോലംബർ ബാണരാജ്യമായ പുലിനാട് ഭരിക്കുന്നുണ്ട്. മഹാബലി ബാണരശ ബാണാദിത്യാധരനായിരുന്നു അവിടെ രാജാവ്. (ബാണവിദ്യാധര മാബലി ബാണവരായ) തെലുഗു വീഥിക്ക് പടിഞ്ഞാറ് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണമാണ്. ഗംഗപല്ലവ നൃപതുംഗന്റെ സാമന്തനായിരുന്നു അദ്ദേഹം. 8ആം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനത്തോടെ പല്ലവസാമ്രാജ്യം അവസാനിച്ചു. പല്ലവ നോലംബന്മാർ ബാണരെ ഒന്നിച്ചുനിന്ന് ചെറുത്തിരുന്നു. ബംഗവാടി വീരക്കല്ലിൽ, ഗംഗപല്ലവ വിജയനരസിംഹവിക്രമവർമ്മ കാലത്ത്, സ്കന്ധബാണാധിരാജാ ദധിഗബാണരാജാ , മഹേന്ദ്രവർമ്മ ഇവരെ നേരിട്ടതായി പറയുന്നുണ്ട്. വൈഡുംബമഹാരാജാ ഗന്ധത്രിനേത്ര കാലത്ത് ബാണരശനും വൈഡുംബമഹാരാജ

നും സോരേമതിയിലേക്ക് മാർച്ച് ചെയ്ത്
 നോലംബ, രാച്ചമല്ല, ദധിഗന്മാരോട്
 ഏറ്റുമുട്ടിയതും പറയുന്നു. കടപ്പ ജില്ല
 യിലെ പെട്ടുതിപ്പസമുദ്രം ലിഖിതം വൈ
 ഡുംബരാജാ ഗന്ധത്രിനേത്ര നോലംബിയോ
 ട് യുദ്ധം ചെയ്തു എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.
 മഹാവലി ബാണരശകാലത്തെ പുംഗനൂരി
 ലെ ചെദല്ല വീർകല്ല്, രാജാവ് പെർമാനടി
 കുവേണ്ടി നോലംബ, രാച്ചമല്ല, മയിന്ദി
 ഇവരോട് സോരേമതിയിൽ ഏറ്റുമുട്ടിയത്
 പറയുന്നു. ബാണവിദ്യാധരകാലത്ത് നോ
 ലംബർ പുലിനാടിൽ ആക്രമണം നടത്തി.
 ബാണരാജാ വിജയാദിത്യവീരചൂഡാമണി
 പ്രഭുവേരുകാലത്ത് കാടുവട്ടി മുത്തരശൻ
 കോയത്തൂർ ആക്രമിച്ചു (ലസ്സിഗം ബാണരാ
 ജ്യത്തെ പുംഗനൂരിനരികിൽ). നോലംബരും
 ബാണരും ഇപ്രകാരം നിരന്തരം യുദ്ധം ചെ
 യ്തിരുന്നു. അതിനാൽ മഹേന്ദ്രാധിരാജകാ
 ലത്ത് അവരെ നിശ്ശേഷം നശിപ്പിച്ചു എന്ന
 കാര്യത്തിൽ സംശയം വേണ്ടതില്ല. മൈസൂ
 റിലെ ബാംഗളൂരിലും കോലാറിലും
 (ഗംഗാവാടി 96000, പെരുമ്പനപ്പടി ഭാഗങ്ങൾ

ശ) ബാണവംശജരുടെ രാജ്യത്ത് നിരവധി നോലംബലിഖിതങ്ങളുള്ളതും ഇതിനാലാണ്. രാഷ്ട്രേയഗംഗ ഇഗ്ഗളിലിഖിതപ്രകാരം മഹേന്ദ്രാരാധിരാജനോട് ഏറ്റുമുട്ടി (891-921), ഗംഗാവാടി ഭരിച്ച എരേയപ്പ (908-938) യും ഇപ്രകാരം മരിച്ചുപോയി. ഇതിനുശേഷമാണ് നോലംബമഹേന്ദ്രാരാധിരാജാ ഗംഗാവാടി മുഴുവനും ഭരിക്കുന്നത്. തായലൂർ ലിഖിതം (മാണ്ഡ്യ താലൂക്ക് മൈസൂർ) മഹേന്ദ്രന്റെ ശകം 817ലെ രേഖയാണ്. ഇത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ രേഖകളിൽ അവസാനത്തെതാണ്.

ആവനിയിലെ ലിഖിതപ്രകാരം (കോലാർജിലൂ മുൽഹാഗൽ താലൂക്ക്) മഹേന്ദ്രൻ ഇരൈവനോലംബനെന്ന് ഒരു സഹോദരനുണ്ട്. അമ്മ വേറെയാണ്. ദിവബുരശി (ദിവളാംബ)കദംബവംശത്തിലെയാണ്. പോളചോരന്റെ അഗ്രമഹിഷി അവരാണ്. ഇദ്ദേഹമാണ് മഹേന്ദ്രരാജന്റെ അച്ഛൻ നോലംബരാജാ. മഹേന്ദ്രൻ കിരീടധാരണം ചെയ്ത ശേഷമാണ് പോലചോരൻ ഇരൈവനോലംബ ജനിച്ചത്. മകൻ അയ്യപ്പജേവൻ ശകം

841ൽ കിരീടെ കിട്ടുന്നത് (817 മുതൽ 841 വരെ ദീർഘകാലം) വേറെ ആരോ അതിനിടയിൽ ഭരിച്ചതിനാലാണ്. ഇത് ധവളാംബാപുത്രൻ ഇരൈവനോലംബ നോലംബാധിരാജാ നോലിപ്പയ്യ എന്ന നാമത്തിലാണെന്ന് ചില രേഖകളുണ്ട്. ധവളാംബ മഹേന്ദ്രൻ മരിച്ചപ്പോൾ നോലംബനാരായണേശ്വര ക്ഷേത്രം പണിതു (നോലംബനാരായണ മഹേന്ദ്രന്റെ ബിരുദങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്). ആവനി (അവിനാശി)ഗ്രാമം പോലച്ചോര മംഗലമെന്ന പേരിൽ (ഭർതൃനാമം) , ദിവളാംബ സമുദ്രമെന്ന തടാകത്തോടുകൂടി ക്ഷേത്രത്തിന് ദാനം ചെയ്തു.

നോലിപ്പയ്യനു ശേഷമാണ് മഹേന്ദ്രപുത്രനായ അയ്യപ്പദേവ രാജാവായത്. നന്നിഗ എന്ന്ബിരുദനാമം. എഡി 938ൽ പിതാവിന്റെ കൂടെ തുംബേപ്പടിയിൽ ചാലൂക്യഭീമ 2 നോട് യുദ്ധം ചെയ്തു. അമ്മ 2 വിന്റെ കലി ചുംബറ്റു ഗ്രാൻറ് പ്രകാരം ചാലൂക്യഭീമനുമായുള്ള യുദ്ധത്തിലാണ് മരിച്ചത്. എഡി 918-19 മതൽ 938-39 വരെയാണ് ഭരണം. അദ്ദേഹത്തിനുശേഷം ചോളരാജാവ് രാജരാജ 1

എഡി 998-00 ൽ ഭരിച്ചു. മാരിയമ്മൻക്ഷേത്രത്തിലെ ലിഖിതം മഹേന്ദ്രനോലംബ ശകം 800ൽ മരുദനേരി തടാകം പൊന്നേരഗൗരവർക്ക് (ശൈവ) ദാനം ചെയ്ത രേഖയാണ്. അക്കാലത്തെ വ്യാപാരിസംഘത്തിലുള്ളവരാണ് നിധിയുണ്ടെന്നും ചണ്ഡിയുണ്ടെന്നും (പിന്നീട് ജൈനക്ഷേത്രം പണിതവർ) .മല്ലികാർജ്ജുനക്ഷേത്രത്തിലെ മറ്റൊരു രേഖ സ്വസ്തി! പല്ലവാന്യായായ എന്ന് നോലംബാധിരാജനേയും ഗംഗരാജാവ് രാച്ചമല്ലനേയും വിളിക്കുന്നു. നന്ദിയിലെ ഭൈരവശക്തിഭട്ടാരകനാണ് ദാനം ചെയ്യുന്നത്. (ശൈവ) നന്ദികോലാറിലെ നന്ദഗിരിയാണ്. ശ്രീമംമോ ജൈനക്ഷേത്രമോ ഇതുവരെ കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ല. തകടൂരിലെ തടാകത്തിലെ ലിഖിതം ശൈവഗുരു വിദ്യേശാശി, കാളിചോരേശ്വരക്ഷേത്രം, പല്ലവേശ്വരക്ഷേത്രം , ഭോഗേശ്വര, നന്നേശ്വര, കാഞ്ചി ഭുജംഗേശ്വര എന്നെല്ലാം പരാമർശിക്കുന്നു. ജൈനക്ഷേത്രം കണ്ടില്ലെങ്കിലും അതിന് സമ്മാനിച്ച മൂലപ്പള്ളിഗ്രാമം മൂലക്കാട് എന്ന പേരിൽ ധർമ്മപുരിക്ക് 9 മൈൽ പടിഞ്ഞാറ് ഉണ്ട്. ശംബലത്തൂരു

സെമ്മനഹള്ളിയും ബുഡുഗൂരു ബുഡുഗന
ഹള്ളിയും (7 മൈൽ തെക്ക് ധർമ്മപുരിക്ക്)
ആണ്. കഡബത്തൂരിലെ ചോളീശ്വരക്ഷേ
ത്രം ധർമ്മപുരിക്ക് അടുത്താണ്. അവിടെ
തമിഴിലും തെലുഗിലും ലിഖിതങ്ങളുണ്ട്.
ഇതാണ് കാളിചോളേശ്വരക്ഷേത്രം.

കാളിചോളേശ്വരപല്ലവേശ്വരമഹാഭാഗേ
ശ്വരോത്തുംഗനിർമ്മലനന്നേശ്വരകീർത്തി
ശാസന ലസൽകാഞ്ചിഭുജംഗേശ്വരവുല
കന്തിരവഭൂപനന്ദനവനപ്രാകാരസംസ്ഥാന
ദീനേലകെല്ലം പടിച്ചന്തംആയ്തു തഗടുരേ
വിദൂരാശീന്ദ്രം

കുമാരഗുപ്തകാലത്തെ കരംദന്ദലിഖിതം ഗുപ്ത
സംവത് 117

ഹൈസാബാദിൽ നിന്ന് 12 മൈൽ അകലെ
കരംദന്ദഗ്രാമത്തിലെ ഭരായി ധീ എന്ന പുരാതന
സ്ഥലത്തുനിന്ന് കുഴിച്ചെടുത്ത ശിലാലിംഗത്തി
ലാണ് ലിഖിതം. വോഗൽ 1907-08 ൽ പ്രസിദ്ധീക
രിച്ചു. ഇപ്പോൾ ലക്നൗ മ്യൂസിയത്തിലാണ്.
ലിപി പടിഞ്ഞാറൻ ഗുപ്തലിപി. വരി 3. 7ലുള്ള
കുമാരഗുപ്ത എന്ന പദം ഗു എന്നതിലെ ഉ, 2
വ്യത്യസ്തരൂപത്തിലാണ്. ലിഖിതം ഗുപ്തരാ

ജാവ് കുമാരഗുപ്ത 1 ന്റെയാണ്. ഗുപ്തസംവത് 117, കാർത്തികമാസം 10, എഡി 436 . ഇതേ ദിവസമാണ് ദാസപുരത്തിൽ കുമാരഗുപ്തന്റെ സാമന്ത ബന്ധുവർമ്മൻ സൂര്യക്ഷേത്രം പണിതത്. ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ കുമാരമാത്യ ശിവരവർമ്മൻ പൃഥ്വീഷേണൻ കൊടുത്ത ദാനമാണ് രേഖ. ശിവരവർമ്മൻ കുരമാരവൃഭട്ടന്റെ പൗത്രനും വിഷ്ണുപാലിതഭട്ടന്റെ പുത്രനുമാണ്. ഛാന്ദോഗ്യശാഖ, അശ്വലായന, വാജിഗോത്ര. പൃഥ്വീസേന ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ മന്ത്രിയാണ്. കുമാരമാത്യനും മഹാബലാധികൃതനുമാണ്.

പൃഥ്വീശ്വരമഹാദേവനെ (ലിംഗം) പൂജിക്കാനാണ് ദാനം. അയോദ്ധ്യയിൽനിന്ന് വന്ന ബ്രാഹ്മണരാണ് മഹാദേവ ശൈലേശ്വരന്റെ സമീപത്ത് വസിച്ചിരുന്നത്. അവർ വിവിധഗോത്രം ചരണത്തിൽ പെട്ടവരാണ്. വേദപഠനം, മന്ത്ര, സൂത്ര, ഭാഷ്യ, പ്രവചനങ്ങളിൽ ദത്തശ്രദ്ധരാണ്.

ഭാരദി....ജാമയിൽ ദേവദ്രോണിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചടങ്ങുകളിൽ പ്രവീണരാണ്. ഭരദീയസസപുരിസസ യുഗപ്രകോശ ദാനം എന്ന് പ്രൊ. ബുലർ പറയുന്ന ചടങ്ങാവാം. ഭാരധീയിലെ പുണ്യപുരുഷനായ യുഗപാജകനു കൊടുക്കുന്ന സമ്മാനം. ദേവദ്രോണി എന്നത് ദേവവിഗ്രഹം തോണിയിലാക്കി ജാമ പോലെ കൊണ്ടുപോകുന്ന (ആറാട്ടുതോണി) ഉത്സവവുമായാകാം. (തൃപ്ര

യാറിലും മറ്റും ഉള്ളപോലെ) ഭാരദി എന്നു കഴി
 ണ് സമുദ്ര എന്നു കൂടി ഉണ്ടെന്ന് സംശയം പറ
 യുന്നു. ഭാരദീസമുദ്ര . ഭാരദീസമുദ്രത്തിലാവാം
 ദേവദ്രോണിയിലുള്ള ആറാട്ടുജാമ.

നമോ മഹാദേവായ. മഹാരാജാധിരാജശ്രീ
 ചന്ദ്രഗുപ്തപാദാനുധ്യായാതസ്യ ചതുർഭുധി
 സലിലാശ്വാദിത യശോ മഹാരാജാധിരാജാ
 കുമാരഗുപ്തസ്യ വിജയരാജ്യസംവത്സരേ ശതേ
 സപ്തദശോത്തരേ കാർത്തികമാസദശമദിവസേ
 സ്യാൻദിവസപൂർവ്വായാം ഛാന്ദേഗ്യാചാര്യാ
 ശ്വവാജിസംഗോത്രകുരമരവൃട്ടാരസ്യ പുത്രോ
 വിഷ്ണുപാലിതഭട്ടസ്തസ്യ പുത്രോ മഹാരാ
 ജാധിരാജശ്രീ ചന്ദ്രഗുപ്തസ്യ മന്ത്രി കുമാരാമാ
 ത്യശ്ശിഖരസ്വാമി അഭൂത് തസ്യ പുത്രോ
 പൃഥ്വിവീസേനോ മഹാരാജാധിരാജശ്രീ
 കുമാരഗുപ്തപുത്രസ്യ മന്ത്രി കുമാരാമാത്യോ
 നന്തരം ച മഹാബലാധികാരിതഥോ ഭഗവതോ
 മഹാദേവസ്യ പൃഥ്വിശ്വര ഇതി ഏവം
 സമാഖ്യാതസ്യ സൈവ ഭഗവതോ യഥാ
 കർത്തവ്യധർമ്മികകർമ്മണാ പാദശുശ്രൂഷണാ
 യ ഭഗവച്ഛൈലേശ്വരസ്വാമി മഹാദേവ
 പദമൂലേ അയോധ്യകനാനാഗോത്രചരണ
 തപസ്വാദ്ധ്യായമന്ത്രസൂത്രഭാഷ്യപ്രവചനപാരഗ
 ഭാരദി(ദ സ മ ദ) ദേവദ്രോണ്യാം

ഭാരദി എന്നതിനു ശേഷം 4 അക്ഷരമാണുളളത്. നിമജ്ജനം ചെയ്യുന്ന നദിയുടെ പേരാകാമോ ഭാരദി . ഇപ്രകാരം ചിന്തിക്കുന്ന പക്ഷം ഭാരതത്തിലെ ഭാരതീനാമമുളള ഏകനദി ഭാരതപ്പുഴയാണ്. ഇതിന്റെ താരത്ത് ഗുപ്തകാലം മുതലേ വടക്കേ ഇന്ത്യയിൽനിന്ന് (അയോദ്ധ്യ ഉൾപ്പെടെ) ജനം വന്ന് താമസിച്ചിട്ടുണ്ടു്. . ചന്ദ്രഗുപ്തകാലം മുതലുളള കേരളബന്ധം നേരത്തേ എന്റെ പുസ്തകങ്ങളിൽ സൂചിപ്പിച്ചത് ഓർക്കുക.

സംഗമസിംഹന്റെ സുനാവോ കല പ്ലേറ്റുകൾ
കാലചൂരി സംവത് 292

2 പ്ലേറ്റ്. 1828ൽ ജാക്സൺ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ബ്രോച്ച് ജില്ല ഹൻസോത് മഹലിലെ സുനേവ് കുല്ലഗ്രാമത്തിൽ കാളവണ്ടി പോകുന്ന വഴിയിൽ 2 അടി താഴ്ചയിൽനിന്ന് കുഴിച്ചെടുത്തതാണ്. ചില അക്ഷരങ്ങളില്ല. സീലും നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ പ്ലേറ്റിൽ, 12 രണ്ടാമത്തേതിൽ 13 വരി. തെക്കൻ ലിപി, ഗുജറാത്തി ചാലൂക്യരുടേ വലഭി ലിഖിതങ്ങളിലുളള ലിപിയാണ്. ബുദരാജന്റെ സർസവാനി പ്ലേറ്റിലും ഈ ലിപിയാണ്. അക്ഷരങ്ങളുടെ ത്രികോണാകൃതി ജാക്സൺ നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 200, 90, 10, 5 2 ഇവ സംഖ്യകളായിത്തന്നെ കാണുന്നുണ്ടു്. സംസ്കൃതം തെറ്റില്ലാത്ത രീതിയിലാണ് എഴുതിയിരിക്കു

നത്. വ്യാസവാക്യം ഒഴികെ ഗദ്യമാണ്. ചില പ്രാകൃതവാക്കുകളുണ്ട്. ര കഴിഞ്ഞ് വ്യഞ്ജനം ഇരട്ടിക്കുന്നുണ്ട്. ഭാരുകുമാരത്തിൽനിന്ന് മഹാസാമന്ത മഹാരാജാ സംഗമസിംഹനാണ് ലിഖിതം പുറപ്പെടുവിച്ചിരിക്കുന്നത്. അന്തർനർമ്മദാഭൂമി.യിലെ സോനവാ ഗ്രാമമാണ് ദാനം ചെയ്യുന്നത്. മഹാകാർത്തികനാളിൽ (കാർത്തികമാസം പൗർണ്ണമി) പല ബ്രാഹ്മണർക്കാണ് കൊടുക്കുന്നത്. സംവത് 292 കാർത്തികശുക്ലപക്ഷ പഞ്ചദശി. ഇത് കാലചൂരി സംവത് ആണെന്നും എഡി 540-541 ആയിരിക്കണമെന്നും ജാക്സൺ. സംഗമസിംഹൻ കാലചൂരികളുടെ മഹാസാമന്തനായിരുന്നു. നർമ്മദയുടെ വടക്കും തെക്കും ആയി പത്യമുള്ള ഒരു രാജാവിന്റെ തെക്കേക്കരയിലെ അന്തർനർമ്മദാവിഷയത്തിലാണ് ദാനം ചെയ്ത ഗ്രാമമെന്നത് ഇതിനു തെളിവായി അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. എഡി 580ൽ നിരുഹല്ലകന്റെ ഗ്രാന്റ് സമയത്ത് നർമ്മദക്ക് തെക്ക് കാലചൂരികളുടേതാണ്. പർദി പ്ലേറ്റിലെ അന്തർമണ്ഡലീവിഷയം നർമ്മദ , തപതി ഇവക്ക് നടുവിലാണെന്ന് പ്രൊ സ്റ്റൻ കോൺ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു. പ്രോ കീൽഹോൺ വലഭി, ഗുജറാത്ത് ചാലൂക്യ, കാലചൂരി ഗ്രാന്റുകളിലെ വാക്യങ്ങൾ സമാനമാണെന്ന് നിരീക്ഷിക്കുന്നു.ഇവരെല്ലാം കാലചൂരി ബുദ്ധരാജന്റെ കാലത്താണ് സ്വതന്ത്രഭരണം തുടങ്ങിയതെന്നും അദ്ദേഹം കരുതുന്നു. ബുദ്ധരാജന്റെ സർസവനി പ്ലേറ്റ് കാലചൂരി സംവത്

361 ലാണ്. (എഡി 609-610) ബാദാമി സ്തംഭ ലിഖിതപ്രകാരവും നെരൂർ പ്ലേറ്റ് പ്രകാരവും ഇദ്ദേഹം ചാലൂക്യ മംഗളേശ്വരനാലാണ് തോൽപ്പിക്കപ്പെട്ടത്. ഇത് സംഭവിക്കുന്നത് എഡി 601 ഒക്ടോബർ 25 നു മുമ്പാണ്. ഈ പരാജയത്തിന് ശേഷവും അദ്ദേഹം ബ്രോച്ചിൽ ഭരിച്ചിരുന്നു എന്ന് എഡി 609ലെ സരസ്വനി പ്ലേറ്റ് സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ത്രൈകൂടകർ 5ആം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനം തെക്കൻ ഗുജറാത്ത് ഭരിക്കുന്നുണ്ട്. ധാരാസേനന്റെ പർദ്ദി പ്ലേറ്റ് കാലചൂരി സംവത് 231ലാണ്. വിഗ്രഹസേന (സംവത് 231) ബുദ്ധരാജാ (സംവത് 361) ഇവക്കിടയിലാണ് ഈ ലിഖിതം. എഡി 601നു മുമ്പാണ് ബുദ്ധരാജന്റെ ഭരണാരംഭം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ഛൻ ശങ്കരഗണൻ, സാങ്കേത പ്ലേറ്റ് കാലത്തെ മഹാപീലൂപതി നിരിഹുല്ലകന്റെ പ്രഭുവാണ്. ശങ്കരഗണന്റെ അച്ഛൻ കൃഷ്ണരാജനോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുൻഗാമിയോ ആണ് സംഗമസിംഹന്റെ പ്രഭു. ഭാരുകുലം സാമന്തസിംഹന്റെ വാസസ്ഥലമാണ്. (ബ്രോച്ച്) സോനച്ച ഈ പ്ലേറ്റുകൾ കണ്ടെത്തിയ സുനാവോ കല ആവണം.

വിന്ധ്യാടവിഷ്വടോയാസു ശുഷ്കകോടര
വാസിന കൃഷ്ണാഹയോഭിജായന്തേ
പൂർവ്വദായാൻ ഹരന്തി ച എന്ന അവസാനവാ
ക്യശേഷം, മഹാപ്രതിഹാര ഗോപാധ്യക്ഷ
പ്രാപിതാജ്ഞായാ സന്ധിവിഗ്രഹിക

രേവാധ്യായകഭൂതകം ലിഖിതം വിഷ്ണുഷേണേ
നേതി. സം 200 90 2 കാർത്തിക ശു 10 5 എന്ന്
ഭൂതകനാമം ലിപികനാമം സംഖ്യയിൽ കാലം
പറയുന്നു.

മാതാപിതാക്കൾക്കും തന്നിന്നും കീർത്തിക്കും
പുണ്യത്തിനുമായാണ് ഉദകപൂർവ്വം ആചന്ദ്രാ
ർക്കം ദാനം ചെയ്യുന്നത്. ഭാരുകുചരത്തിലെ
നിവാസികളായ അനന്തദത്ത (ചരാനോഗ്യഗോ
ത്, ചരാനോഗ്യശാഖ) പ്രജാപതിശർമ്മ (ഗാല
വ്യഗോത്രം ചരാനോഗ്യശാഖ) ശിവദേവ (ഘൗ
കാക്ഷി ഗോത്രം, അമര്യശാഖ) ഭാനുദേവ (ഘൗ
ഹിയാനഗോത്രം, അമര്യശാഖ) ഭവരുചി
(പൌണ്ഡ്രി ഗോത്രം ഋഗേദ ബഹുചശാഖ)
ഇവരാണ് പഞ്ചയജ്ഞങ്ങളായ ബലി, ചരൂ,
വൈശ്വദേവം, അഗ്നിഹോത്രം ഹവനം മുത
ലായവക്കായി ഈ ദാനം സ്വീകരിച്ചത്. ഈ
ജോലികൾ ചെയ്യുന്നതിനായി നാട്ടുകാർ ഇവ
ർക്ക് മേയം, സ്വർണ്ണം , നികുതി മുതലായ
വ കൊടുക്കണം. മേയം എന്നാൽ അളവാണ്.
കൃത്യമായി നിശ്ചയിച്ച അളവിലുള്ള സ്വ
ർണ്ണം കരം മുതലായവ കൊടുക്കണം. (ദക്ഷി
ണ) ബ്രഹ്മദേയമായി അഗ്രഹാരം നടത്താനും
കൃഷി മുതലായവ നടത്താനും മറ്റെല്ലാ അധി
കാരങ്ങളോടും കൂടിയാണ് ദാനം.

മൂലരാജാ 1 ബലേരാ പ്ലേറ്റുകൾ സംവത് 1051

ജോയ്പൂർ , സാഞ്ചോർ ജില്ലയിലെ ബാലേര
 ബ്രാഹ്മണദേവാരത്തിന്റെ അധീനത്തിലുള്ള ഇവ
 ധ്രുവ, മുൻഷി ദേവിപ്രസാദ് എന്നിവർ നിരീക്ഷി
 ച്ചവെച്ചു. അവ ഡി. ആർ. ബണ്ഡാർക്കറിൽ
 നിന്ന് പ്രോ സ്റ്റൻ കോൺസെപ്റ്റ് കിട്ടി. 2 പ്ലേറ്റ്.
 21 വരി. (10, 11 വീതം) സീലില്ല. 10ആം നൂറ്റാണ്ടി
 ലെ വടക്കൻ നാഗരി ലിപി. ഭാഷ സംസ്കൃതം.
 വ്യാസവാക്യം ഒഴികെ എല്ലാം ഗദ്യം. ചാലൂക്യ
 രുടെ അനിഹിലവാദ് ശാഖയിലെ മഹാരാജാവി
 രാജാ മൂലരാജാ 1 ന്റെയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ
 വേറെ 2 ലിഖിതം കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഏറ്റവും പഴ
 യത് വിക്രമസംവത് 1030 ഭാദ്രപാദം
 ശുക്ലപഞ്ചമി. എഡി 974 ആഗസ്ത് 24 തീക്കൾ.
 മറ്റൊന്ന് ദാദി പ്ലേറ്റ് വിക്രമസംവത് 1043
 മാഘകൃഷ്ണപക്ഷ പഞ്ചമി ഞായർ എഡി 987
 ജനുവരി 2. ഈ ലിഖിതം മൂലരാജന്റെ കിട്ടിയ
 ലിഖിതങ്ങളിൽവെച്ച് പുതിയതാണ്. സംവത്
 1051 മാഘശുക്ലപഞ്ചമി സോമഗ്രഹണം ശനി
 എഡി 995 ജനുവരി 19 . കാദി പ്ലേറ്റ് പ്രകാരം
 മൂലരാജാ ചാലൂക്യവംശമാണ്. മഹാരാജാവി
 രാജാ രാജി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാവാണ്. സ്വ
 ഭുജബലം കൊണ്ട് സാരസ്വതമണ്ഡലം കീഴടക്കി.
 ഗുജറാത്ത് ക്രോണിക്കിൾ രാജി കാനൂജിലെ

കല്യാണകടകത്തിലെ രാജാവാണെന്ന് പറയുന്നു. ചാലൂക്യവംശത്തിലെ താമരകളെ വിടർത്തിയ സൂര്യനെന്ന് മൂലരാജനെ ജയന്തസിംഹ, ഭീമദേവ, ത്രിഭുവനപാല എന്നിവരുടെ കാദിപ്ലേന്ദുകൾ വിവരിക്കുന്നു. വടനഗർ പ്രശസ്തിയിൽ അദ്ദേഹം സ്വവംശത്തിന്റെ വില പിടിച്ച മുത്താണെന്നു പറയുന്നു, ധർമ്മത്തിന്റെമൂലവും പ്രജകൾക്ക് ശീതകിരണനും ശത്രുക്കൾക്ക് കാലാഗ്നിയും ആണ്. ചാപോത്കട രാജകുമാരന്മാരുടെ ഭാഗ്യം അദ്ദേഹം സ്വന്തമാക്കി. ദേവപട്ടണം ലിഖിതത്തിൽ ജ്യോതിഷശാസ്ത്രജ്ഞനായ ഹൃയഭട്ടനും മൂന്ന് മക്കളും (മാധവ, ലൂല, ഭാഭ) അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദാനധർമ്മങ്ങളുടെ ചുമതലക്കാരായിരുന്നു എന്ന് കാണുന്നു. ക്രോണിക്കിൾ പ്രകാരം അദ്ദേഹം സംവത് 998-1053 വരെ ഭരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തെ ശാകംബരീരാജാവും ഭാരപനും (തൈലപന്റെ സേനാപതി) ആക്രമിച്ചതായി സുകൃതസങ്കീർത്തനം . ഇതിന് കാരണം അവരെപ്പോലെ ചാലൂക്യനല്ല, ചൌലൂക്യനാണ് മൂലകനെന്നതാണ്. ചാഹമാന വിഗ്രഹരാജനാണ് ഈ ശാകംബരീരാജാവ് (വിക്രമസംവത് 1030ലെ ഹർഷലിഖിതം) ചൌലൂക്യനും രാഷ്ട്രകൂടരാജകുമാരിക്കും ജനിച്ച ചൌലൂക്യ വംശത്തിലെയാണ് ഭാരപൻ. അദ്ദേഹവും ചൌലൂക്യനാണ്. അതിനാൽ തൈലപന്റെ

സേനാപതിയാവില്ല എന്ന് പ്ലീറ്റ്. പൌത്രൻ കീർത്തിരാജൻ അദ്ദേഹം ഭരണം തുടങ്ങിവെച്ച ലാടദേശത്ത് ശകം 940ൽ ഭരിക്കുന്നുണ്ട്. കീർത്തിരാജന്റെ പൌത്രൻ ത്രിലോചനപാല ശകം 972ലും ഭരിക്കുന്നു. ഭാരപ മൂലരാജനെ കന്താദുർഗ്ഗത്തിലേക്ക് (കച്ചിലെ കിഴക്കൻ ഭാഗമായ കന്തക്കോട്ട്) ഓടിച്ചതായി ക്രോണിക്കിൽ പറയുന്നു. എന്നാൽ പിന്നീട് അദ്ദേഹം പരാജയപ്പെട്ടു. മൂലരാജാ കാലചൂരികളുമായും യുദ്ധം ചെയ്തിരുന്നു. (ദിയോളി പ്ലേറ്റ് രാഷ്ട്രകൂട കൃഷ്ണ 3, ശകം 862, കർഹദ് പ്ലേറ്റ് 880.)കൃഷ്ണന്റെ ഒറ്റ നോട്ടത്താൽ തെക്കേ ഇന്ത്യ മുഴുവനും കീഴടങ്ങിയ വാർത്ത കേട്ട് കാലഞ്ജരത്തേയും ചിത്രകൂടത്തേയും കുറിച്ചുള്ള ആശ ഗുർജജരന്മാർക്ക് ഇല്ലാതായി എന്ന് ഇവ പറയുന്നു. ശകം 890 ലക്ഷ്മേശ്വരലിഖിതത്തിലും കൃഷ്ണരാജന്റെ ആജ്ഞാപ്രകാരം മാരസിംഹൻ ഗുർജജരന്മാരെ പരാജയപ്പെടുത്തി എന്നുണ്ട്. ഹസ്തികുണ്ഡിയിലെ രാഷ്ട്രകൂട ധവളന്റെ ബീജാപൂർ ലിഖിതത്തിലും മൂലരാജനെ പറയുന്നതിനാൽ മൂലരാജൻ വിക്രമസംവത് 1053 വരെ ഭരിച്ചു എന്ന് ഉറപ്പിക്കാം.

ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തിന് ദുർല്ലഭാചാര്യപുത്രനായ ദീർഘാചാര്യനാണ് ദാനം കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. ഇദ്ദേഹം കന്യാകുബ്ജത്തിൽ നിന്ന് വന്ന വ്യക്തി

യാണ്. കായസ്ഥ കാഞ്ചനനാണ് എഴുതിയിരിക്കുന്നത്. ഇദ്ദേഹം സംവത് 1045ലെ കാദി പ്ലേറ്റും എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മകൻ വടേശ്വര സംവത് 1086ലെ ഭീമദേവന്റെ കാദി പ്ലേറ്റ് എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. മഹത്തമ ശിവരാജനാണ് ഭൂതകൻ. സത്യപുരമണ്ഡലത്തിലെ വരനകത്തിന്റെ അതിരുകൾ:- കിഴക്ക് ധനാര ഗ്രാമം, തെക്ക് ഗുണ്ടൗക, പടിഞ്ഞാറ് വോധ, വടക്ക് മേത്രവാല. സത്യപുരം ഇപ്പോൾ ജോയ്പൂരിലെ സാഞ്ചോർ എന്ന് അറിയപ്പെടുന്നു. വരനാക ബാലേര. ഇതിന് കിഴക്ക് ഗോണ്ടൗ ഗ്രാമം ഉണ്ട്. (ഗുണ്ടൗക). ഇതിന് വടക്ക് മിർപൂർ പഴയ മേത്രവാല. അതിനു വടക്കുപടിഞ്ഞാറ് കാണുന്ന ബൊദാൻ വോധ ആയിരിക്കണം. ദന്തപാറ ധനാര ആകണം. ഗ്രാന്റ് പുറപ്പെടുവിച്ച അനഹിലപാതക അൻഹിൽവാദ് ആണ്.

വൻഹദകന്റെ. പെഷവാർ മ്യൂസിയം ലിഖിതം
ലൗകികസംവത് 538

1907ലാണ് ഡോ സ്റ്റയിൻ ഈ ശില തന്റെ ഓഫീസിൽനിന്ന് ആർക്കിയോളജിക്കൽ സർവ്വേക്ക് കൈമാറിയത്. ഹസാര ജില്ലയിലാണ് ഇത് കിട്ടിയത്. ശാരദാലിപി. 3, 8, 1 ഇവ സംഖ്യയായി തരുന്നു. ഭാഷ സംസ്കൃതം. കുസുമ എന്നതിന് കുസ്മ എന്നും മറ്റും തെറ്റായി എഴുതിയിട്ടുണ്ട്.

വിഷ്ണുവിന്റെ സ്തുതി ഒഴികെ മറ്റെല്ലാം ഗദ്യമാണ്. ശ്രീസൂരഭേ പുത്രനായ ശ്രീ ഈശ്വരനുവേണ്ടി മകൻ ശ്രീ വാൻഹദകൻ ഒരു തടാകം നിർമ്മിച്ചു. സ്ഥപതി കാളിയുടെ പുത്രൻ സിംഗാളി കാർഗ്ഗി. നവഗ്രാമദ്രാഗ്ഗക്കാരനാണ്. ശനി കാർത്തികശുക്ലപക്ഷത്രയോദശി, ലോക്യസംവത് 38, (5 അസ്ത്രവു 100 , ആന അഷ്ടമം, 30) എന്ന് ചിഹ്നം. ലൈകികസംവതിൽ 100 കൊണ്ട് സൂചിപ്പിക്കാറില്ല. (ആർ ഡി ബാനർജി). എന്നാൽ ഇവിടെ 5 ശതം ഗജം (538) എന്ന് സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. എഡി 1461 ഒക്ടോബർ 17 ആണ് ഇത്. ദ്രാഗ്ഗ എന്നത് മലമുകളിൽ ദിശാനിരീക്ഷണത്തിനുള്ള സ്ഥാനങ്ങളാണ്. ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രനിരീക്ഷണവും, ശത്രുക്കളുടെ നിരീക്ഷണവും ഗതാഗതത്തിനുള്ള കരം പിരിവും ഇവിടെയാണ് നടത്തിയിരുന്നത്. സ്ഥപതി നവഗ്രാമദ്രാഗ്ഗയിൽ നിന്ന് വന്നതാണ് എന്ന പ്രസ്താവന അതിനാൽ ശ്രദ്ധേയമാണ്.

ഓം സ്വസ്തി! അതസിനവകുസുമനിഭം
മന്ദരപരിവർത്തഗ്രിഷ്ടകേയൂരം അപഹരതു
ദുരിതമഖിലം മധുമൂരനരകാരിവാഹുയുഗം
ലോക്യസംവചരശതേ ഗജത്രിംസാധികേ സംവത് 38 കാർത്തികാ ശു തി 13 ശനൌ. അത്ര ദിനേ
ശ്രീസൂരഭേസുതാ ശ്രീഈശ്വരം ഉദിശ്യ സുതശ്രീ

വാൻഹദകേന പുഷ്കരം കാരയിതം. സ്ഥപതി
കാളിസുത സിംഗളി കാർഗ്ഗി നവഗ്രാമദ്രംഗവ്രധ
ജന ഓം ശ്രീ സ്ഥാനസ്യ ശ്രേയം ഭവത് ലിഖിതം
ലിംഗസ്യ

ധാരാവർഷധ്രുവരാജാ പിംപരി പ്ലേറ്റുകൾ ശകം
697

3 പ്ലേറ്റ്. സീലിൽ മേലെ ചതുർഭുജവിഷ്ണു.
കിഴക്കൻ ഖാണേഷിലെ ദശരഥപട്ടേലിന്റെയും
ലാലാ പട്ടിലിന്റെയും കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന
ഇവ ശ്രീ ജി കെ ചന്ദോർക്കർ പ്രഭീത എന്ന
മറാത്തി പത്രത്തിലാണ് ആദ്യം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച
ത്. അദ്ദേഹവും നാരായണറാവു താതകേയും
(ആർക്കിയോളജിക്കൽ ഓഫീസ് പൂന) കെ
ബി പമക്കിന് കൊടുത്തു.

നാഗരിലിപി. വ, ബകാരങ്ങളുടെ ഉപയോഗം
ശ്രദ്ധേയം. ബിന്ദുവിന് വിന്ദു എന്ന് ഉപയോഗി
ക്കുന്നു. രകാരത്തിനുശേഷം വ്യഞ്ജനം
ഇരട്ടിക്കുന്നു. (ഇത് എല്ലായ്പ്പോഴും ഇല്ല) ഭാഷ
സംസ്കൃതം. ദാനം പറയുമ്പോഴും അവസാന
വും ഒഴികെ മുഴുവനും പദ്യം. ഈ പദ്യങ്ങളെ
ല്ലാം പിൻക്കാലരാഷ്ട്രകൂടലിഖിതങ്ങളിൽ ആവ
ർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ധാരാവർഷധ്രുവരാജദേവ ,
697 ശകവർഷത്തിൽ ലീലാഗ്രാമം ഭട്ടദേവനെന്ന
ബ്രാഹ്മണൻ ദാനം ചെയ്തു. അമാവാസി

കാർത്തികമാസം സൂര്യഗ്രഹണത്തിനാണ് ദാനം.
 കർക്കരാജന്റെ ധൂലിയഗ്രാൻ്റിൽ (ശകം 701) ഗോ
 വിന്ദരാജാ 2 കാലത്ത് ഇപ്രകാരം പറയുന്നു.
 ശ്രീപ്രഭുതവർഷസ്യ.....പ്രവർദ്ധമാനരാജ്യേ
 തസ്യാനുജഃ ശ്രീധ്രുവരാജനാമ്നാ മഹാനുഭാ
 വോ വിഹിതപ്രതാപഃ പ്രമാമിതാശേഷ
 നരേന്ദ്രചക്രഃ ചൂഡാമണിക്രമേണ വാലാർക്ക
 വപുവ്വേബഭൂവ തസ്യ സുത.....
 ശ്രീകർക്കരാജസ്തദാജ്ഞയാ സച്ചാനേവ
 ....സമാജ്ഞാപയതി.

തദാജ്ഞയാ എന്നതുകൊണ്ട് ധ്രുവരാജന്റെ
 ആജ്ഞകൊണ്ട് എന്ന് വരും. ഗോവിന്ദ 2 ന്റെ
 കാലത്ത് , എപ്രകാരം കർക്കരാജാ ധ്രുവരാജ
 ന്റെ ആജ്ഞയാൽ സകല സാമന്തരേയും ഭര
 ണാധികാരികളേയും വിളിച്ച് ആജ്ഞാപിക്കും.
 ഇതിനെ ശരിയായി ഈ ലിഖിതം പറയുന്നു
 ണ്ട്. ഇതിനുശേഷമുള്ള ജാതേ യത്ര ച
 എന്നാരംഭിക്കുന്ന ശ്ലോകം ധ്രുവനെ ചക്രവ
 രത്തിയായി പറയുന്നു. ധൂലിയഗ്രാൻ്റിലെ
 പരാമർശം തെറ്റാണ് എന്ന് തെളിയിക്കുന്നു.
 ഗോവിന്ദ 2 വിനെ അനുജൻ ധ്രുവൻ പിതാ
 വ് കൃഷ്ണരാജാ 1 നു ശേഷം സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാ
 ക്കിയോ. കവി, പൈത്താൻ പ്ലേറ്റുകളിൽ
 പറയുന്നത്:-

യേനശ്വേതാതപത്രപ്രഹതരവികരവ്രാതതാപാ
 സ്തലിലം ജഗ്മേ നാസോരധൂലോധവലിത
 ശിരസാ വല്ലഭാഖ്യഃ സദാജൗ

സ ശ്രീഗോവിന്ദരാജോ ജിതജഗദഹിത
 സ്ത്രൈണവൈധവ്യഹേതുസ്തസ്യാസോത്സൂന
 രേകക്ഷണദലിതാരാതിമത്തേഭകുംഭഃ

ഇവിടെ വെൺകൊറ്റക്കുട മുതലായ ചക്രവ
 രത്തിചിഹ്നമെല്ലാം ഗോവിന്ദനാണ് കൊടുക്കു
 ന്നത്. കാളിദാസകവിതയിൽ:

അഥ വിഷയവ്യാവൃത്താത്മാ യഥാവിമി
 സൂനവേ നൃപതികുഭം ദത്വാ യൂനേ
 സിതാതപവാരണം മുനിവനതരുഛായാം
 ദേവ്യാ തയാ സഹ ശിശ്രിയേ
 ഗലിതവയസാമിക്ഷമാകൂണാമിദം ഹി
 കുലവ്രതം (രഘുവംശം 3 ശ്ലോ 70)

വിക്രമസംവത് 48ലെ ദാവൺഗേരേ
 ശിലാലിഖിതത്തിൽ ചാലൂക്യജയസിംഹനെ
 കുറിച്ച്:

അഗമദഖിലധാത്രി യേന രാജനപിതീത്വം
 നിവസതി നൃപലക്ഷമീര്യസ്യ ശുഭ്രാതപത്രേ
 സകലവിനമിതാരിക്ഷോണിഭ്യന്മൗലിരത്ന-
 ദ്വിധതിശബലിതപാദോ ശങ്കരോഖണ്ഡഭൂപഃ (
 എപ്പിഗ്രാഫിക്ക കർണ്ണാട്ടിക്ക വാല്യം 11
 ദേവൻഗരേ 1)

മല്ലീസേനന്റെ ശ്രാവണബലഗോള എപ്പി
റ്റാഫിൽ:-

രാജൻ സാഹമനുംഗ സന്തി ബഹവ
ശ്ലേതാതപത്രാ നൃപഃ കിന്തു ത്വത്സദൃശാ
രണേ വിജയിനസ്ഥാഗോനതാ ദുർല്ലഭാഃ
തദ്വസ്സന്തി ബുധാ ന സന്തി കവയോ
വാദീശ്വരാ വാശ്മിനോ നാനാശാസ്ത്ര
വിചാരചതുരധിയഃ കാലേ കലൌ മദിധാഃ

ശ്ലേതാതപത്രം വെളുത്ത കുട ചക്രവർത്തി
ക്കാണ്. കൃഷ്ണരാജാ 1 നുശേഷം ഗോവിന്ദ 3
തന്നെയാണ് ഭരിച്ചതെന്ന് വ്യക്തം. ധ്രുവ
തന്റെ ജ്യേഷ്ഠനിൽനിന്ന് ചെങ്കോൽ എടുത്ത
താവണം. ശ്രീവല്ലഭൻ (ജിനസേനൻ ഹരി
വംശത്തിൽ പറയുന്നു) ഗോവിന്ദ 2. ആണെ
ന്ന് പ്ലീറ്റ് കരുതുന്നു. എന്നാൽ പിന്നീട് അത്
മാറ്റി അദ്ദേഹം ഗോവിന്ദ 3 എന്നും പറഞ്ഞു
ഇന്ദ്രായുധനാമനെന്നത് നാമമോ വിശേഷണ
മോ എന്ന ചോദ്യത്താലാണ് ഇത്. കാളിദാ
സൻ രമാംഗനാമൻ നാമമായാണ് ഉപയോഗി
ക്കുന്നത്. ജിനസേനൻ ഇന്ദ്രായുധനാമൻ നാമ
മായിട്ടാണ് ഉപയോഗിച്ചത്. പ്ലീറ്റ് ധ്രുവനാണ്
ശ്രീവല്ലഭബിരുദമുള്ളതെന്നും ഗോവിന്ദ 2 വല്ല
ഭനാണ് എന്നും വ്യത്യസ്തമാക്കിയും
പറഞ്ഞു. ശകം 705ൽ രചിച്ച ജിനസേനന്റെ
കൃതിയിൽ കൃഷ്ണന്റെ മകനായ ശ്രീവല്ലഭൻ
ധ്രുവൻ തന്നെയാണ്. കലിവല്ലഭനെന്ന് ധ്രുവൻ

പേരുണ്ട്. മന്നേ ഗ്രാസ്സിലും സിരൂർ ലിഖിതത്തിലും ഈ പദം ഉണ്ട്.

ലബ്ധപ്രതിഷ്ഠാചിരായ കലിം സുഭൂര-
സുത്സാർത്ഥശുദ്ധചരിതൈർധരണീതലസ്യ
കൃത്യാ പുനഃകൃതയുഗശ്രീയമപ്യശേഷം
ചിത്രം കഥം നിരൂപമോ കലിവല്ലഭോഭൂത്
ഇവിടെ ദയാർത്ഥത്തിലാണ് കലിവല്ലഭപദം.
കലികാലത്തെ വല്ലഭനാണ്. കലികാലത്തെ
സ്വന്തം ശുദ്ധചരിത്രത്താൽ ഭൂമിയിൽ നിന്ന്
ഓഴിച്ചുനിർത്തിയവനുമാണ്.

ശംഖവിവരകത്തിലെ വിജയശിഖിരത്തിൽനിന്ന് പരമഭട്ടാരക മഹാരാജാധിരാജാ പരമേശ്വര പൃഥ്വിവല്ലഭ ധാരാവർഷ ധ്രുവദേവതനിക്കും മാതാപിതാക്കൾക്കും ഈ ലോകത്തും പരലോകത്തുമുള്ള ശ്രീക്കായി , വടനഗരിക 84ലെ ലീലാഗ്രാമം ഭട്ടാവുകദീക്ഷിതപുത്രൻ ഭട്ടദേവൻ (ഭരദാജഗോത്രം കാണശാഖ) കൊടുത്തു. ഇദ്ദേഹം ജംബൂസരസ്ഥാനത്തു നിന്നാണ് വന്നത്. അതിർത്തികൾ:- കിഴക്ക് ലഘുദേജാര വേടകം, തെക്ക് തലാപാതകഗ്രാമം, പടിഞ്ഞാറ് അജ്ജലോനി ദ്രാമം, വടക്ക് മോസിനി നദി. ബലി, ചരു, വൈശ്വദേവ, അഗ്നിഹോത്ര, അതിഥി മുതലായ പഞ്ചയജ്ഞവും മറ്റു ക്രിയകളും ചെയ്യാനാണ് ദാനം. ഭട്ടഹേരംബകനെ ദൂതകനായി അയച്ചു. എഴുതിയത് ബാലാധികൃതപുത്രൻ മഹാസന്ധിവി

ഗ്രഹാധികൃത ശ്രീമന്ദല. ലീലാഗ്രാമവും വടന
ഗരികയും നീലഗവാഹനയും വനിയുമാണെ
ന്ന് പറയുന്നു.

ലാസയിലെ താ-ചൗ-സ്തൂ ക്ഷേത്രത്തിലെ തിബത്തൻ
ശിലാലിഖിതം എഡി 822

തിബത്തൻരാജാവ് ക്രി ബ്സോൺ ഇഡേ
ബ്സന്റെ കാലം. തിബത്തൻ, ചൈനീസ് ഭാ
ഷകളിലാണ്. ചൈനീസ് ബാഗം ഡോ ബുഷെ
ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. (1880) ഇത് എ.എച്ച്.
ഫ്രാങ്കിയുടെ തിബത്തൻഭാഗത്തിന്റെ പഠന
മാണ്. പെക്കിങ്ങിൽനിന്ന് 1869ലാണ് അദ്ദേഹ
ത്തിന് ഇത് ലഭിച്ചത്. 78 വരിയുണ്ട്.

തിബത്തിലെ ഈശ്വരാവതാരമായ രാജാവ്
ബ് സാൻപോ, ചൈനയിലെ രാജാവ്
ഹാങ്തേ , മരുമകനും അമ്മാമനും തങ്ങളു
ടെ ഭരണാധിപതിന്റെ ഒരുമയ്ക്കായി പ്രാർത്ഥിക്കു
ന്നു. സഭ വിളിച്ചുകൂട്ടി, സാക്ഷികളോടു കൂടി
.....അവതാരം ഇഡേ ബ്സൻ, ബുൻബു
ഹ്യൂത ----അമ്മാമനും മരുമകനും യുദ്ധമി
ല്ലാതെ എല്ലാവരും സമാധാനമായിരിക്കാൻ
പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. ഇപ്പോളുള്ള രാജ്യം കൊണ്ട്
ചൈനയും തിബത്തും സമാധാനമായി ജീവി
ക്കണം. കിഴക്കോട്ടുള്ള രാജ്യം ചൈനയുടേതാ
ണ്. പടിഞ്ഞാട്ടുള്ളത് തിബത്തിന്റെതാണ്. ഇരു

വരും ശത്രുവായി യുദ്ധം ചെയ്യരുത്. പൗര
 നാരേയും ഭടനാരേയും രാജ്യഭ്രാഹ്മികളെന്ന്
 സംശയിച്ച് പിടിക്കുന്ന പക്ഷം ചോദ്യം ചോ
 ദിച്ച് തിരിച്ചയക്കണം. ഈ സഭയിൽ അമ്മാമ
 നും മരുമകനും ഇതിന് തീരുമാനിച്ചു. യാത്ര
 കളും ഗതാഗതവും പരസ്പരസംവേദനവും
 ദൂതന്മാരുടെ യാത്രയും പഴയപോലെ പഴയ
 പാതയിലൂടെ നടക്കണം. തിബത്തന്മാരും ചൈ
 നക്കാരും കുതിരകളെ പരസ്പരം കച്ചവടം
 ചെയ്യണം. ഇരുകൂട്ടരും പരസ്പരം കണ്ടാൽ
 ബഹുമാനിക്കണം. അമ്മാമനും മരുമകനും
 പരസ്പരം ബന്ധുക്കളാണ് ആദരപൂർവ്വം
 രണ്ട് രാജ്യവും പെരുമാറണം. അവർക്കിടയി
 ൽ തീയോ പുകയോ ഉണ്ടാവരുത്. ശത്രുത
 യോ അക്രമമോ അരുത് . അതിർത്തികാവ
 ത്ക്കാരെ ചൊല്ലി ഭയമോ ദുഃഖമോ പാടില്ല.
 പ്രശസ്തി, ദയ, സന്തോഷം ഇവ 10000 വരെ
 വ്യാപിക്കണം, സൂര്യചന്ദ്രന്മാർ വരെ എത്ത
 ണം. തിബത്തുകാർ തിബത്തിലും ചൈനക്കാർ
 ചൈനയിലും സന്തോഷമായി ജീവിക്കണം.
 മൂന്ന് ഈശ്വരന്മാരും ആകാശവും സൂര്യനും
 ചന്ദ്രനും നക്ഷത്രങ്ങളും ഇതിന് സാക്ഷ്യം
 വഹിക്കണം. ജീവികളെ വധിച്ച് പ്രതിജ്ഞ
 എടുക്കുന്ന പക്ഷം ഏതെങ്കിലും കുറ്റം
 ചെയ്യുന്ന പക്ഷം , തിബത്തിലായാലും

ചൈനയിലായാലും അവിടത്തെ മന്ത്രിമാർ നടപടി എടുക്കണം. ഇരുരാജാക്കന്മാരും സീൽ വെച്ച് ഉറപ്പിക്കുന്നു. മന്ത്രിമാരും മറ്റുള്ളവരും ഒപ്പു വെച്ചിരിക്കുന്നു.

(ഇത് ഒരു സമാധാനസന്ധിയാണ്)

കാനൂജിലെ ഹരിശ്ചന്ദ്രദേവന്റെ മച്ചിലീശ്വർ
താമ്രപത്രം വിക്രമസംവത് 1253

ഒരു പ്ലേറ്റ്. മച്ചിലീശ്വർ തഹസീൽ, ഗീസ്വാ പർഗ്ഗാനാ കോത്വാ ഗ്രാമത്തിൽനിന്ന് കിട്ടിയത്. ജോൺപൂർജിലൂയിലെ ക്ഷാമപ്രവർത്തനത്തിന് ഭൂമി കുഴിച്ചപ്പോൾ മച്ചിലിഷഹറിൽ നിന്ന് ജംഗൈ വരെയുള്ള റോഡിന്റെ കിഴക്കുഭാഗത്തുനിന്നാണ് ലഭിച്ചത്. നാഗരിലിപി. സംസ്കൃതഭാഷ. 16 ശ്ലോകം. ആദ്യത്തെ 14 ജയചന്ദ്രദേവന്റെ ഗ്രാന്റുകളിലുള്ളതാണ്. 15, 16 ഹരിശ്ചന്ദ്രദേവനെ പ്രശംസിക്കുന്നു. 20-27 ഗ്രാന്റാണ്. അത് ഗദ്യമാണ്. മറ്റു ഗഹദവാലഗ്രാന്റുകളിലെ പോലെയാണ്.

പരമഭട്ടാരക മഹാരാജാധിരാജാ പരമേശ്വര ഹരിശ്ചന്ദ്രദേവ (ജയചന്ദ്രദേവപുത്രൻ) ധനംവക്രത്തിൽ വസിക്കുമ്പോൾ ഗംഗയിലെ ച്യവനേശ്വരഘട്ടത്തിൽ കുളിച്ച് പമഹൈ ഗ്രാമവും അതിനടുത്തുള്ള പാടകങ്ങളും , കശ്യപഗോത്രത്തിലെ താക്കൂറ മദനുവിന്റെ

പുത്രൻ രാഹീയീയകൻ ഞായറാഴ്ച, പൗഷം ശുക്ലപക്ഷ പഞ്ചമിയിൽ വിക്രമസംവത് 1253ൽ ദാനം ചെയ്തു. മഹാക്ഷപാടലിക താക്കൂറ ഭോഗാദിത്യ എഴുതി. വൃത്താകൃതിയുള്ള സീലിൽ ഗരുഡനും ശംഖും അവക്കിടയിൽ ശ്രീമതഹരിശ്ചന്ദ്രദേവസ്യ എന്നും ഉണ്ട്. ഹരിശ്ചന്ദ്രദേവ ജയചന്ദ്രദേവന്റെ മകനാണെന്ന് വേറെ രേഖകളിലുമുണ്ട്. എന്നാൽ അദ്ദേഹം കാനൂജ് ഭരിച്ചിരുന്നു എന്ന് ഈ ഒറ്റ ലിഖിതത്തിലേ ഉള്ളൂ. വിക്രമ 1253-54 എഡി 1197 ജനുവരി 8 ആണ് ലിഖിതം. പമഹാ എന്നതിന്റെ സ്ത്രീലിംഗമാണ് പമഹൈ. അടുത്തടുത്ത് 2 ഗ്രാമങ്ങളുള്ളപ്പോൾ വലുതിന് പുരുഷനാമവും ചെറുതിന് സ്ത്രീനാമവും കൊടുത്തിരുന്നു. ലിഖിതം കിട്ടിയ സ്ഥാനത്തിന് 2 മൈൽ അപ്പുറത്ത് പോഹ എന്ന ഗ്രാമമുണ്ട്. ജയചന്ദ്രന്റെ കമൗലി പ്ലേറ്റുകളിലൊന്നിൽ (വിക്രമ സംവത് 1232) കാശിയിൽ വെച്ച് ഹരിശ്ചന്ദ്രദേവന്റെ ജാതകർമ്മം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അത് എഡി 1175 ആഗസ്ത് 10നാണ്. അത് ഹരിശ്ചന്ദ്രദേവന്റെ ജന്മനാളാണ്. ഈ ലിഖിതകാലത്ത് ഹരിശ്ചന്ദ്രദേവന് 21 വയസ്സാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കിരീടധാരണം എഡി 1187 നും 1197നും ഇടയിലാണ്. 1193ൽ ഷിഹാബ് ഉദീൻ കാനൂജ് നശിപ്പിച്ചു. എന്നിട്ടും 1197ൽ

ഹരിശ്ചന്ദ്രദേവൻ താനാണ് രാജാവെന്ന പോലെ ലിഖിതം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിൽ ആശ്ചര്യം തോന്നേണ്ടതില്ല. ഏതാനും മാസം മുമ്പ് മാത്രം പുറപ്പെടുവിച്ച ബേൽവാറാ സ്തംബലിഖിതം ഹരിശ്ചന്ദ്രദേവനു ശേഷമുള്ള പേരു പറയാത്ത ഒരു ദാഹദവാല രാജാവിന്റെതാണ്. കാനൂജിൽനിന്ന് 200 മൈൽ അകലെയുള്ള ഗ്രാമമാണ് ദാനം കൊടുക്കുന്നത്. അത് നാമമാത്രമായ ഭരണമായിരിക്കാം. എന്നാലും ദാനം പഴയ രാജവംശത്തെ മറന്നിരുന്നില്ല എന്നേ ഉള്ളൂ.

വിക്രമാദിത്യ 1 ഗഡാൾ പ്ലേറ്റുകൾ എഡി 674

കുർബ്ബൂലിലെ ഒരു സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്നു ഇവയുടെ ഉടമസ്ഥൻ. ഹൈദരാബാദിലുള്ള ഗഡാളിലെ അവന്റെ വീട്ടിലുണ്ടായിരുന്നതാണ്. വയലിൽ നിന്ന് ഒരു വൃദ്ധക്ക് കിട്ടി. ഹുൾദ്സ് ഇവ വായിച്ചു. 3 താമ്രപത്രം. വൃത്തസീൽ. ഓടുന്ന വരാഹചിത്രം വലത്തോട്ട് തിരിഞ്ഞാണ്. ഈ രാജവംശത്തിന്റെ മറ്റു ലിഖിതങ്ങളിലെ ലിപിതന്നെയാണ്. വ്യക്തിനാമം പ്രാകൃതമാണ്. (ചന്ത, കാൻഹ, മഹീസര) മൂന്ന് ദ്രാവിഡനാമം ഉണ്ട് (താത്തമ്മ, പാദമ്മ, കൊന്ന). സംസ്കൃതഭാഷ. പദ്യവും ഗദ്യവും കലർന്നതാണ്. സന്ധിനിയമം നൂന്നിടത്തൊഴികെ കൃത്യമായി പാലിക്കുന്നു

ണ്ട്. പടിഞ്ഞാറൻ ചാലൂക്യ വിക്രമാദിത്യ 1 ന്റെ.
 ദാനമാണ്. സത്യാശ്രയപുലകേശി 2 വിന്റെ മക
 നും കീർത്തിവർമ്മൻ 1 ന്റെ പൗത്രനുമാണ്.
 വിക്രമാദിത്യ 1 ന് അനിവാരിത, ശ്രീവല്ലഭ, രണ
 രസിക, രാജമല്ല മുതലായ ബിരുദങ്ങളുണ്ട് .
 നരസിംഹവർമ്മ 1, മഹേന്ദ്രവർമ്മ 2, പരമേ
 ശ്വരവർമ്മ 1 എന്ന് 3 പല്ലവരാജാക്കന്മാരെ
 അദ്ദേഹം പരാജയപ്പെടുത്തി. നാല് ആര്യാവൃ
 തങ്ങളിലാണ് ഇക്കാര്യം പറയുന്നത്. പര
 മേശ്വരവർമ്മനെ ഈശ്വരപോതരാജാ എന്ന്
 വിളിച്ചിരിക്കുന്നു. വിക്രമാദിത്യൻ മഹാമല്ല
 വംശത്തെ നശിപ്പിച്ചു എന്ന് 5ആം ശ്ലോകം. വൈ
 ശാഖപൗർണ്ണമി 20ആം വർഷമാണ് ലിഖിതം.
 എഡി 674 ഏപ്രിൽ 25 ചൊവ്വ. വിക്രമാദിത്യൻ
 ഈ ഗ്രാന്റ് പുറപ്പെടുവിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തി
 ന്റെ സൈന്യം ചോളികാവിഷയത്തിൽ പ്രവേശി
 ച്ച് കാവേരിയുടെ തെക്കേ കരയിലെ ഉരഗപുര
 ത്ത് തമ്പടിച്ചിരിക്കുകയാണ്. കാളിദാസന്റെ രഘു
 വംശം ഉരഗപുരത്തെ പാണ്ഡ്യതലസ്ഥാനമായി
 പറയുന്നു. ഉരഗപുരം നാഗപട്ടണമാണെന്ന്
 പറയുന്നുണ്ട്, ഉറയൂരാണെന്നും അഭിപ്രായ
 മുണ്ട്. പഴയ ചൈനീസ് സഞ്ചാരികൾ സിലോ
 ണിലേക്ക് ഇവിടെനിന്നാണ് കപ്പലിൽ പുറപ്പെ
 ട്തിരുന്നത്. ഗംഗമഹാദേവിയുടെ അപേക്ഷപ്രകാ
 രമാണ് ദാനം. വിക്രമാദിത്യന്റെ പത്നിയാണ്

ഇവർ. 3 ബ്രാഹ്മണർക്ക് 50 നിവർത്തനം വീതം ഭൂമി ചേദുളളിഗ്രാമത്തിലാണ് കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്.

ദക്ഷിണേന്ത്യയെ അവളുടെ കാഞ്ചി പിടിച്ച് വശഗയാക്കിയതായി പറയുന്നുണ്ട്. അവിടത്തെ അവളുടെ ശയ്യയെ അലങ്കരിച്ചിരുന്ന പല്ലവങ്ങളെ അദ്ദേഹം ഇല്ലാതാക്കി. 596 ശകം വർഷം കഴിഞ്ഞ്, തന്റെ 20ആം ഭരണവർഷത്തിൽ സൈന്യം ചോളികവിഷയത്തിലെ കാവേരിയുടെ തെക്കെ കരയിലെ ഉരഗപുരത്ത് തമ്പടിച്ചിരിക്കെ വൈശാഖപൗർണ്ണമിക്ക് ചേദുളളിഗ്രാമത്തിലെ 50 നിവർത്തനം വീതം ഓരു ഖാണ്ഡുകം നെല്ലോടുകൂടി ഗംഗാദേവിയുടെ അപേക്ഷ മാനിച്ച്, കാൻഹശർമ്മന് കൊടുത്തു. ഇദ്ദേഹം കാപ്യഗോത്രം സ്വാമിചന്ദ്രശർമ്മന്റെ മകനും ഈശ്വരക്ഷഡംഗവിദിന്റെ പൗത്രനുമാണ്. അതേ ഗ്രാമത്തിലെ 50 നിവർത്തനം താതമ്മസ്വാമി പുത്രനും മഹീശ്വരസ്വാമിപൗത്രനും വത്സഗോത്രവുമായ പാദമ്മസ്വാമിക്ക് കൊടുത്തു. 50 നിവർത്തനം ഒരു സലഗേ നെല്ലോടുകൂടി കൊന്നശർമ്മനും കൊടുത്തു. വ്യാസവാക്യം ഉദ്ധരിച്ചശേഷം എഴുതിയത് സന്ധിവിഗ്രഹി ജയസേനനാണെന്ന് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

ആജ്ഞാപ്തി കുന്ദസ്വാമിക്കാണ് ഏൽപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്.

സിമിയൻകാലത്തെ പുതിയ ബ്രാഹ്മിലിഖിതങ്ങൾ

1 1908ൽ ലക്നൗ മ്യൂസിയത്തിൽ കണ്ടത്. 4 എണ്ണം ബറൈലിജില്ലയിലെ റാന്നഗർകോട്ടയിൽനിന്നും 2 എണ്ണം മമൂരയിൽനിന്നും കിട്ടി. രഖാൽ ദാസ് ബാനർജി ഇവയെ പഠിച്ചു. എപ്പിഗ്രാഫിക്ക ഇൻഡിക്ക വാല്യം 10ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. സിമിയൻകാലത്തെ ശിൽപ്പങ്ങൾ മമൂരയിൽനിന്ന് കിട്ടിയതും ആഗ്ര മ്യൂസിയത്തിലുണ്ട്.

1, 1886ൽ മത്സൂരജില്ലയിൽനിന്ന് ശേഖരിച്ചവ

2. 1888-86 കാലത്ത് മമൂരയിൽനിന്ന് കുഴിച്ചെടുത്തവ

3. അഹിരത്ര എന്ന പുരാതനനഗരമായ റാന്നഗറിൽനിന്ന് 1891-92ൽ ലഭിച്ചവ.

ഇതുവരെ 22 ലിഖിതത്തിലെ 14 എണ്ണം ആരും വായിച്ചിട്ടില്ല. അവ.െ രാഖാൽദാസ് ബാനർജി വായിച്ചു. റാന്നഗറിലെ ലിഖിതം പാഞ്ചാലമെന്ന നാടിനെ പറയുന്നു. തലസ്ഥാനം അഹിരത്രം എന്നും പറയുന്നു. റാന്നഗരും അഹിരത്രവും ഒന്നാണെന്ന് അതിനാൽ ഉറപ്പാക്കി. വൃക്ഷവും പൂക്കളുമുള്ള 2 ശിൽപ്പം മമൂര

യിലെ ശിൽപ്പകലയുടെ അധപതനം കാണിക്കുന്നു. ഒന്നിൽ ഉയരം കൂടിയ വൃക്ഷം, മനോഹരമായ തടി, പൂക്കളും ഇലകളും അനുപാതത്തിലാണ്. രണ്ടാമത്തേതിൽ അനുപാതമില്ലാതെ ഭംഗിയില്ലാതെയാണ് ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നത്.

മഞ്ഞസാൻസ്റ്റോണിലെ ലിഖിതം- ശിൽപ്പം പഴയ അഹിചരത്രത്തിൽനിന്ന് വന്നതാണ്. (ബറൈലി ജില്ല). ഏപ്രിൽ 1892ൽ ശകം 5ലെ ലിഖിതമാണ് ഇതിൽ കണ്ടത്. രോഹിതവണ്ഡിലെ പഴയ ബുദ്ധകേന്ദ്രത്തിൽനിന്നാണ് കുഴിച്ചെടുത്തത്.

8ആം വരിയിലെ പാഞ്ചാലിയെ എന്നത് ബുദ്ധർ പാഞ്ചാല എന്ന് വായിച്ചുടുത്തു. അതാണ് ശകം 5 എന്ന് വിചാരിച്ചത്. ലിപിയെ ക്ഷത്രപലിപി എന്ന് അദ്ദേഹം വിളിച്ചു. ആദ്യകാലകുശാന ലിപിയെക്കാളും പ്രാചീനമാണ് അവ. രാജനാഥം നഷ്ടമായി. രാജാവിന്റെ ാദ്യഭരണവർഷമാണ് ലിഖിതം. വളരെ അപൂർണ്ണമാണ്.

.....ന ഭഗവ.....ഭുഗര.....

.....വർഷേ പ്രഥമേ.....,.....ദിവസേ 10 1.....

.....ധ്രുവമിത്രസ്യ പ്രപൗത്രേന

.....അയ പൗത്രേന സൗ.....ഭാർഗ്ഗവീപുത്രേന

.....സു പാഞ്ചാലിയേ.....സ്ഥിതേന ഹാതി....

...കായം...പതിതാഃ....ഇതഃ സ്ഥിതേന.....

7, 8 വരികളിലെ ഏകാരം വലത്തോട്ട് മാത്രം കൂട്ടി മൗര്യബ്രാഹ്മിപോലെ പ്രയോഗിക്കുന്നു. ആകാരം കുശാനലിപി പോലെ ഇടത്തോട്ട് ചെരിഞ്ഞ ലിപിയാണ്. വരി 6 ൽ ഔ രണ്ടുപ്രാവശ്യം ഉണ്ട്. ഇത് സമുദ്രഗുപ്തന്റെ അലഹബാദ് ലിഖിതത്തിലുള്ള പോലെയാണ്. ദിവസം സംഖ്യയിലാണ്. വരി 10ൽ തകാരം രണ്ടുവിധം എഴുതിയിരിക്കുന്നു. മാത്രാസ്ഥാനത്ത് ഗുപ്ത, ചിത്രവർണ്ണലിപികളിലുള്ളപോലെ ബോക്സ്ഹെഡഡ് ക്യൂബ് കാണാം. വിസർഗ്ഗം 2 പ്രാവശ്യം (വരി 10ലും 11ലും) ഉണ്ട്. യകാരം ഒറ്റക്ക് വരുമ്പോൾ ഖരോഷ്ടിയിലെ മേ പോലെയാണ്. ദാനം ചെയ്ത രാജാവിന്റെ മുതുമുത്ത ഛരന്റെ പേരാണ് ധ്രുവമിത്ര. (കണ്ണിങ്ങാം. പാഞ്ചാലനാണ്ഡങ്ങളിലെ വായന വെച്ച്). രാജാവിന്റെ 1ആം ഭരണവർഷം, ഏകാദശിക്ക്, (മാസം ഇല്ല) ഭാർഗ്ഗവഗോത്രത്തിലെ (ഭാർഗ്ഗവി) മാതാവിന്റെ മകനും ധ്രുവമിത്രന്റെ പേരക്കുട്ടിയുടെ പേരക്കുട്ടി. യുമായ രാജാവാണ് ദാനകർത്താവ്. പാഞ്ചാലത്തിലെ ഗ്രാമമാണ് ദാനം.

2 ബോധിസത്വവിഗ്രഹത്തിനു താഴെ:-
 സംസ്കൃതഭാഷ. ആദ്യകാലകുശാനലിപി.
 ബുദ്ധവിഗ്രഹമല്ല, ബോധിസ്തവവിഗ്രഹമാണ്.
 ഒരു വരി ലിഖിതം. ....വർഷാ മാസേ 2

ദിവസേ 6 അസ്യാം പൂർവ്വായാം....നേന
ബോധിസത്യോ പ്രതിഷ്ഠാപിതോ മാതാ
പിതിഹി സഹ..

മഴക്കാലത്ത് രണ്ടാം മാസം, 6ആം ദിനം
ബോധിസ്തപവിഗ്രഹം .....മാതാപിതാക്കളോടു
കൂടി പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. പീഠത്തിൽ 2 പേർ പടികളി
ൽ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ശില്പം ഉണ്ട്.
തല അൽപ്പം പോയിരിക്കുന്നു.

3 വർഷം 9ലെ ലിഖിതമുള്ള ജൈനവിഗ്രഹം.
ലക്നൗ മ്യൂസിയത്തിലാണ്. കിട്ടിയത് എവി
ടെന്ന് എന്നറിയില്ല. ദിഗംബരന്റെ തല പോയ
വിഗ്രഹമാണ്. വിരിഞ്ഞ താമരയിലാണ് നി
ൽക്കുന്നത്. വലത്ത് 2 പേർ കൈകൂപ്പി നിൽക്കു
ന്നു. അവർ പരസ്പരം പിന്തിരിഞ്ഞാണ്
നിൽക്കുന്നത്. ഇടത്ത് ചാമരധാരിണി ഉണ്ട്.
ഇരുവശവും ഉയരമുള്ള മെലിഞ്ഞ തൂണിന്റെ.
ശിരോഭാഗം മണിപോലെയാണ്. ചതുരത്തിലു
ള്ള അബാക്കസ് അതിന്റെ വക്കത്ത് 2 പത്മങ്ങ
ളോടെ കാണാം ഇടത്തെ തൂണിന് കേടുപാട്
വന്നിട്ടുണ്ട്. ഉയരമുള്ളതും ചതുർദൂപുഷ്പങ്ങ
ളുള്ളതുമായ അശോകവൃക്ഷം കൊത്തിയിട്ടു
ണ്ട്. വൃക്ഷത്തിന്റെ ഇടത്തുവശത്ത്, വലംകൈ
യിൽ വൃമാല ധരിച്ച് സ്ത്രീയും, മുമ്പിൽ അവ
ളുടെ കുട്ടിയും ഉണ്ട്. കൈകൂപ്പിയാണ് കുട്ടി.
വലത്തുവശം പാത്രത്തിൽ ഉള്ള വൃക്ഷം ഇലക

ളോടുകൂടിയതും പൂമാല ഇട്ടതുമാണ്. അതിനടുത്ത് കൈകൂപ്പി പുരുഷശീൽപ്പം ഉണ്ട്. 3 വരി പീഠത്തിലും താമരയിതളിലും 2 വരി ജനന്റെ കാലുവളുടെ ഇടയിലും. സംസ്കൃതം. ലിപി വടക്കൻ കുശാനലിപി. കുശാനവർഷം 9 ലാണ്. കനിഷ്കകാലമാകാം. തരികയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം ഗഹപാലാ എന്ന സ്ത്രീയുടെ വിഗ്രഹം സ്ഥാപിച്ച രേഖയാണ്. സിദ്ധം സം 9 ഹേ 3 ദി 10 ഗ്രഹമിത്രസ്യ ധിതു ശിവശിരിസ്യ വധു എകദലസ്യ കൊട്ടിയാട്ടോ ഗണതോ ആര്യ തരികസ്യ കുടുംബിനിയേ തനിയായോ കുലായോ വൈരതോ ശാഖതോ നിവർത്തന ഗഹപാലയേ ദത്തി. വർഷം 9, ശിശിരത്തിലെ 3ആം മാസം, 10ആം ദിനം എകദലപത്നിയും ശിവശ്രീയുടെ പുത്രവധുവും ഗ്രഹമിത്രപുത്രിയുമായ ഗഹപാല , കോട്ടീയഗണത്തിലെ സ്ഥാനീയകുലത്തിലെ വജ്രശാഖയിലെ താരികയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം.

ദിനന്റെ പാദങ്ങൾക്കിടയിലെ 2 വരി:-
ആര്യഅഘമസ്യ ശിശിനി (ആര്യ അഘമന്റെ ശിഷ്യ)

4 ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം 12ആം വർഷം-

ജിനൻഇരിക്കുന്ന സിംഹാസനത്തിലും, അതിന്റെ താഴെയുമായി 4ഉം 2ഉം വരി. വിഗ്രഹത്തിന് ഇടംകൈ ഇല്ല. ധ്യാനമുദ്രയിലാണ് ഇരിക്കുന്നത്. രണ്ട് സിംഹം താങ്ങുന്നു.സിംഹങ്ങളുടെ ഇടയിലായി ധർമ്മചക്രം ചെറിയ തൂണിൽ ഒരു ചതു

രഅബാക്കസോടുകൂടി കാണാം. ഇരുവശവും ഓരോ ഭക്തൻ ഇരിക്കുന്നു. തൂണിന് വലത്തു വശം 10 സ്ത്രീകൾ പൂമാലകളോടുകൂടി 2 വരിയായി നിൽക്കുന്നു. ഇടത്തുവശം അതേപോലെ പുരുഷന്മാരും ഉണ്ട്. സാധാരണ മമ്മൂരയിലെ വിഗ്രഹപീഠങ്ങളിൽ പുരുഷന്മാർ ചക്രത്തിനു വലത്തും സ്ത്രീകൾ ഇടത്തുമാണ് കാമാർ. ഇവിടെ വിപരീതമാണ്. 1892ലെ റിപ്പോർട്ടിൽ ഫൂറർ പറയുന്നത് രാഘവഗിരിലെ ദിഗംബരക്ഷേത്രത്തിൽനിന്ന് കിട്ടിയതെന്നാണ്.

സം 10 2 വ 4 ദി 10(1) ഏതസ്യ പൂർവ്വായാം കോട്ടീയതോ ഗണതോ ബംഭാദാസീയതോ കുലാതോ ഉച്ചേനാഗരിതോ ശാഖാതോ ഗണിസ്യ ആര്യ പുശിലസ്യ ശിശിനി ദത്തീല...തി ഹരിനന്ദസ്യ ഭഗിനിയേ നിവർത്തനാ സാവികാനാം വദ്ധകിനിനാം ജിനദാസി രുദ്രദേവ ദത്താഗലാ രുദ്രദേവസാമിനാ രുദ്ര....ഗഹമിത്ര...കുമാരശിരി വമദാസി ഹസ്തിസേന ഗ്രഹശിരി രുദ്രദത്താ ജയദാസി മിത്രശിരി..(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയെ ബോധഗയയിലെ ബുദ്ധവിഗ്രഹത്തിലും ദത്താഗലാ എന്ന് കാണുന്നു. ഇത് ഗ്രാമനാമമാണെന്ന് പറയുന്നു)

വർഷം 12, വർഷകാലം മാസം 4, ഏകാദശി, ഒരു കൂട്ടം ശിൽപ്പികൾ (വർദ്ധകി) ഈ വിഗ്രഹം പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. കോട്ടീയഗണം, ബംഭാദാസീയകുലം (ബ്രഹ്മദാസി) ഉച്ചേനാഗരിശാഖയിലെ ആര്യ

പുശിലശിഷ്യ ദത്തില ഹരിനന്ദിയുടെ ആവശ്യ പ്രകാരമാണ് ഇത്. ജിനദാസിരുദ്രദേവ, ദാത്താ ഗാലയിലെ രുദ്രദേവസാമി, രുദ്ര, ഗഹമിത്ര (ഗ്രഹമിത്ര), കുമാരശ്രീ, വാമദാസി, (ബ്രഹ്മദാസി) ജയദാസി, ഹസ്തിസേന, ഗ്രഹശ്രീ, രുദ്രദത്ത, മിത്രശ്രീ, ഇവരാണ് ശിൽപ്പികൾ.

5 സാംബവനാമവിഗ്രഹലിഖിതം വർഷം 48

ലക്നൗ മ്യൂസിയം. സാംബവനാമന്റെ ഏകവിഗ്രഹമാണ് ഇത്. മൂന്നാം തീർത്ഥങ്കരനാണ് ഇദ്ദേഹം. ഋഷഭനാഥ, നേമിനാഥ, പാർശ്വനാഥ, മഹാവീര ഇവരുടെ വിഗ്രഹങ്ങൾ ലഭ്യമാണ്. പിൻകാലത്ത് ഓരോരുത്തർക്കും കൊടുത്ത ചിഹ്നങ്ങൾ ആദ്യകാലത്തെ വിഗ്രഹങ്ങളിൽ ഇല്ല. ചിഹ്നത്തോടുകൂടിയ ആദ്യത്തെ ഋഷഭനാഥവിഗ്രഹം മമൂരക്കടുത്ത കക്കാളിതിലയിൽ നിന്നാണ്. അതിൽ ലിഖിതമില്ല. എഡി 4-5 നൂറ്റാണ്ടുകളിലേതാവാനുമാനം കരുതുന്നു.

ഈ വിഗ്രഹത്തിലെ തലയും ഒരു കയ്യും ഇല്ല. ധ്യാനമുദ്രയിലാണ് ഇരിക്കുന്നത്. സിംഹാസനത്തെ 2 സിംഹം താങ്ങുന്നു. ഇവക്കിടയിൽ ചെറിയ ചക്രത്തിനു മുകളിലായി ത്രിരത്നചിഹ്നം ഉണ്ട്. വലത്ത് പുരുഷനും ഇടത്ത് സ്ത്രീയും ഉണ്ട്. അവരുടെ വലംകൈയിൽ പുഷ്പങ്ങളും ഉണ്ട്. 4 വരി.

മഹാരാജസ്യ ഹുവക്ഷസ്യ സംവച്ചരേ 40 8 വ 2
ദി 10 7 ഏതസ്യ പുവായാം കോട്ടിയേ ഗണേ
ബമദസിയേ കുലേ പച്ചനഗരിയേ ശാകായ
ദുജ്ജവലസ്യ ശിശിനിയേ ദുജ്ജശിരിയേ നിവതന
ഭുദ്ധുകസ്യ വധൂയേ സാവത്രന പോത്രിയേ
യശായേ ദാന സംബവസ്യ പ്രോതിമാ
പ്രതിഷ്ഠാപിതാ.

48ആം വർഷം മഴക്കാലം 2ആം മാസം 17ആം
ദിനം മഹാരാജാ ഹുവഷ്കകാലം. സാംബവ
പ്രതിമ സവത്രനന്റെ പൌത്രിയും ബുദുകന്റെ
പുത്രവധുവുമായ യശാ, ദുജ്ജ വലശിഷ്യയായ
ദുജ്ജശ്രീയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം സ്ഥാപിച്ചു.
ദുജ്ജവള കോട്ടീയഗണം ബ്രഹ്മദാസീയകുലം
പച്ചനഗരി(വജ്രനഗരി)ശാഖയാണ്.

6 മമൂരബുദ്ധിസ്സ് വിഗ്രഹലിഖിതം വർഷം 51-
1870ലാണ് ഗ്രൗസ് പൊതുജനശ്രദ്ധയിൽ എത്തി
ച്ചത്. പ്രതിമയുടെ കാലേ ഉള്ളൂ. വലത്ത് ഒരു
പുരുഷൻ മുട്ടുകുത്തുന്നു. കയ്യിലെന്തോ ഉണ്ട്.
അതില് 3 വര, ഇടത്തെ പകുതിയിലെ 2 വരി
വായിക്കാനാവില്ല. ഭിക്ഷു ബുദ്ധവർമ്മൻ
ഹുവഷ്കകാലത്ത് 51ആം കുശാനവർഷം
മഹാരാജദേവപുത്രവിഹാരം നിർമ്മിച്ചതായി
പറയുന്നു.

മഹാരാജസ്യ ദേവപുത്രസ്യ ഹുവഷ്കസ്യ
സംവച്ചരേ 50 1 ഹമന്തമാസ 1 ദിവസ....

അസ്യാം പൂവ്വായാം ഭിക്ഷുണോ ഉപാദ്ധ്യായ
 സ്യ..... സംഘദാസസ്യ നിർവ്വാണവാപ്തയേ
 സ്ത മാതാപിതാ...ബുദ്ധവർമ്മസ്യ സർവ്വദുഃ
 ഖോപശമനായ സർവ്വസത്വഹിതസുഖാർത്ഥം
 മഹാരാജാ ദേവപുത്രവിഹാരേ

ഉപാദ്ധ്യായ സംഘദാസന്റെ നിർവ്വാണത്തിനും
 ബുദ്ധവർമ്മന്റെയും മാതാപിതാക്കളുടേയും
 സർവ്വദുഃഖനിവാരണത്തിനും സർവ്വസത്വങ്ങളു
 ടേയും ഹിതം, സുഖം ഇവക്കുമാണ് മഹാരാ
 ജാ ദേവപുത്രവിഹാരവും ശാക്യമുനിവിഗ്ര
 ഹവും ഭിക്ഷു ബുദ്ധവർമ്മൻ ദാനം ചെയ്യുന്ന
 ത്.

7 ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം വർഷം 58.

നേരത്തേ ബുദ്ധൻ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്. ഹൂവി
 ഷ്കന്റെ 58ആം വർഷവും വാസുദേവന്റെ
 8ആം വർഷവും ഉള്ള 2 ലിഖിതത്തിൽ ഹന
 എന്ന് വാക്ക് ഉണ്ട്. ഇത് ഹന അല്ല പന ആ
 ണെന്ന് ഇവിടെ പറയുന്നു. മമുരയിലെ 2
 ബ്രാഹ്മി ലിഖിതത്തിലും പന എന്ന പദം
 ഉണ്ട്. (50 , 52 വർഷങ്ങളിൽ). 52 എന്നതിന്
 ദ്വാപന എന്ന വാക്ക് കാണുന്നു. ഇവിടെ
 അഷ്ടാപന എന്ന് ഈ അർത്ഥത്തിലാണ് പ്ര
 യോഗം. (58) പാലി പന്നാസ (50 പഞ്ചാശ)യു
 ടെ പ്രാകൃതമാണ് പന.

സിദ്ധം നമ സരസതമ മഹാരാജസ്യ ഭഗനന്ദി.
 ഹുവഷ്കസ്യ സംവസരേ അഷ്ടപനഗ്രസ്യ
 മാസ 3 ദിവസ 2 ഏതസ്യാം പൂർവ്വായാം
 പെ.....ഗണേ ആര്യചേതിയേ കുലേ
 ഹരിതമാലകധിയാതോ സാ.....വാചകസ്യ
 ഹഗിനാദിസ്യ ശിശോഗണ,.....നഗസേനോ
 ദാനം.

ഹുവഷ്കന്റെ 58ആം വർഷം വേനലിലെ
 3ആം മാസം 2ആം ദിവസം ഹഗിനന്ദി
 (ഭഗനന്ദി)ശിഷ്യൻ നാഗസേനന്റെ ദാനം.
 .....ഗണത്തിലെ ആര്യചേതികുലത്തിലെ
 ഹരിതമാലാഗധിശാഖയിലെ ആചാര്യനാണ്
 ഭഗനന്ദി.

8 വർഷം 71 മധുര ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം.

1890-91ൽ ഫുറർ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.
 ദിഗംബരജൈനവിഗ്രഹത്തിന്റെ പിന്നിലെ
 ചതുരത്തൂണിലുള്ളത്. ജീനന്റെ അരയും
 തുടയും മാത്രമേ ഉള്ളൂ. പിന്നിലെ തൂണ്
 കുടയുചെ കാലിന്റെ ഭാഗമാവാം. സം70 1
 വ 1 ദി 10 5 ഏതയേ പൂവയേ ഹതിയ
 മൂനസിമിതയേ മിനിരവ സുഷോതി യീതു
 ഹേമദേവ സയ.....

സുഷോതി എന്നത് സ്വാസ്രീയ ആണെന്നും
 സഹോദരിയുടെ മകളുടെ മകളാണെന്നും
 വായിച്ചിരിക്കുന്നു. മഴ്കാലത്തെ

അവസാനമാസം 15ആം ദിനം 71ആം വർഷം
മിനിരവ ഹേമദേവന്റെ സഹോദരിയുടെ മക
ളുടെ മകളായ മുമ്പാതിത .

9 രാമനഗറിലെ ചതുർമ്മുഖലിഖിതം വർഷം
74

ചതുർമ്മുഖതീർത്ഥങ്കരപ്രതിമയുടെ പീഠത്തിലാ
ണ് .നടുവിൽ ചക്രവും ഇരുവശം 3 ഭക്തരും
(കുപ്പുകൈയോടെ) ഉണ്ട്. ചെറിയ ബാസ്
റിലിഫിൽ 2 ഭക്തരേ ഉള്ളൂ. 2 വരി ഓരോ
ഭാഗത്തും. കുശാനസംവത്സരം 74 ആവണം.
സം 70 4 ഗ്ര 1 ദി 5 അയ വരണാതോ
ഗണതോ കുലതോ വജനകാരിതോ ശാഖതോ
അയശിരികാതോ .....നധനസ്യ വാചകസ്യ
ശിശിനിയേ ആര്യദാസിയേ .....ദേവസ്യ
കുടുംബിനിയേ ധരവലായേ ദതി.....
ആസൂയേ...

വർഷം 74 വേനലിലെ 1ആം മാസ് 5ആം
ദിനം .....ദേവപത്നി ധരവാല , ഗഹവലന്റെ
ആജ്ഞ അനുസരിക്കുന്ന ശിഷ്യ ആര്യദാസി
യുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം ,,,വാരണഗണം,
.....കുലം, വജനകരി (വജ്രനഗരി)ശാഖ ആര്യ
ശിരികയുടെ സംഭോഗത്തിനായി .....

10 മമൂരവിഗ്രഹലിഖിതം വർഷം 80

മമൂര കക്കാളിനിന് കിട്ടിയത്. ഇതിലാണ്
ബുദ്ധൻ പറയുന്ന ഹന ഉള്ളത്. ഹനവ

എന്നല്ല ഹമവ 1 എന്നാമ്. അത് ഹമത 1 എന്ന് ഇവിടെ വായിക്കുന്നു. സിദ്ധി. മഹാരാജസ്യ വാസുദേവസ്യ സം 80 ഹമവ 1 ദി 10 2 ഏതസ പൂർവ്വായാം സാവകോ സ.....ധിത സംഘനാധീസ വുധുയേ ബലസ്യ....ഹേമന്തത്തിലെ ആദ്യമാസം 12ആം ദിനം വർഷം 80 മഹാരാജ വാസുദേവ. സംഘനന്ദിയുടെ പുത്രവധുവും സാവകപുത്രിയും ബല.....

11 മമൂര വർഷം 99 . മഞ്ഞ സാൻഡ്സ്റ്റോൺ ബാസ് റിലീഫ്. നടുവിൽ സ്തൂപവും 2 വശവും കൂടക്കീഴിൽ ധ്യാനത്തിലിരിക്കുന്ന ഓരോ ജൈനരും ഇടത്തവശത്തെ ജിനന് തലക്കുമേലെ കൂടയില്ല. അതിനുപകരം 7 ഫണമുള്ള നാഗം. അത് പാർശ്വനാഥനാമ്. (23ആം തീർത്ഥങ്കരൻ). താഴത്തെ പാനലിൽ ഒരു സ്ത്രീയുടെ ശരീരത്തിന്റെ മുകൾഭാഗം. ഇടത്തുകൈ കടിബന്ധമാണ്. വലംകൈ പൊക്കിയിരിക്കുന്നു. വലത്തെ തോളിനടുത്ത് 2 വരി ലിഖിതം. ഇടത് വശത്ത് നഗ്നനായ പുരുഷരൂപം. (ജൈനമുനി) ഇടത്തെ കണകയിൽ ഒരു തുണികെട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഇവരുടെ ഇടയിലായി ഒരു ലിഖിതമുണ്ട്. മുനിയുടെ ഇടത് 2 സ്ത്രീകൾ, അവരുടെ പിന്നിൽ നാഗരാജാവിന്റെ ശരീരത്തിന്റെ മുകൾഭാഗം. അത് വൃക്ഷത്തിനു താഴെയാണ്. കൈകൾ

കൂപ്പിയിരിക്കുന്നു. ഇരുവശവും ഓരോ തൂണുണ്ട്. മണിപോലെയുള്ള മുകൾഭാഗം. ഇടത്തുവശത്തുള്ളത് ചക്രമുള്ളതാണ്. സിദ്ധം സം 90 9 ഗ്രി 2 ദി 10 6 കോട്ടിയാതോ ഗണതോ തനിയായതോ കുലതോ വൈരാതോ ശാഖാതോ ആര്യസൂരപോ ,,,ശിശിനി ധമ്മശിരിയേ നിവർത്തന...ഗൃഹദത്തസ്യ ധീത ധനഹത്തി...

അനഘശ്രേഷ്ഠി വിജ കണശ്രമണ.

വർഷം 00 ഗ്രീഷ്മം രണ്ടാം മാസം 16ആം ദിനം ആര്യസൂരയുടെ ശിഷ്യ ധമ്മശിരി അഭ്യർത്ഥിക്കയാൽ ..കോട്ടീയഗണം സ്ഥാനീയകുലം, വൈരശാഖയിലെ.....

അനഘനായ വിജ(വിദ്യാ)ശ്രേഷ്ഠി, എന്നും മൂന്നി കണ (കൃഷ്ണ) എന്നും 2 പേരുകളാണ് രണ്ടാമത്തെ ലിഖിതം.

12 അപൂർണ്ണമായ ലിഖിതം മമുരശൈലി.സാൻഡ്സ്റ്റോൺ ശിൽപ്പത്തിനു താഴെ. ഗോതിപുത്രസ ഊതരസ സോവനിക ഗോതിയുടെ പുത്രൻ ഉത്തരനെന്ന സ്വർണ്ണപ്പണിക്കാരൻ.

13 ചുവന്ന സാൻഡ്സ്റ്റോൺ വലിയ സ്തംഭി ലെ ലിഖിതം. ദീർഘചതുരമാണ് കല്ല്. നാവനേ ശ്രീകണ്ഠേ സ്തകേ വിഹാരേ കകതികാനം പച്ചനഃ നിയതക നാനാ

ത്രവസ്തുസ്സി സംക്കാലയിതവ്യ സംഘപ്രകി
 ത്ചി വ്യവഹാരിഹി ഉപമ്താപിത.

എന്നും,

ബുദ്ധരക്ഷിതജീവശിരി ബുദ്ധദാസ സംഘ
 രക്ഷിത ധർമ്മവർമ്മ ബുദ്ധ,,,,,സുഖ ല....

എന്നും ഉണ്ട്.

14 മമുരവിഗ്രഹലിഖിതം പുശബാല ദാനം.
 ചുവന്ന സാൻഡ്സ്റ്റോണിലുള്ള സ്ത്രീവിഗ്ര
 ഹത്തിന്റെ അരപ്പട്ട മേലാണ്. കക്കാളിനിന്
 കിട്ടി. പുശബലായേ ദാനേ ധമ്മവധകസ
 ഭായയേ. ധർമ്മവർദ്ധകന്റെ ഭാര്യ പുശബാ
 ലയുടെ ലിഖിതം.

15 നിലത്ത് പതിച്ചിരുന്ന സ്താമ്പിലെ ലിഖിതം.
 വശങ്ങളിൽ അലങ്കാരമായി കയറു പിരിച്ച
 പോലെ പാറ്റേൺ. മൂലകളിൽ അവ സിലിണ്ട
 റുകൾ പോലെ പിണയുന്നു. ഗോശാലസ്യ
 ധിത്ത മിത്രായേ ദാനം ഗോശാലന്റെ പുത്രി
 മിത്രയുടെ ദാനം.

16 രാഘനഗറിൽനിന്ന് കിട്ടിയ പ്രതിമയുടെ
 താഴത്തെ ഭാഗത്ത്. ഒരു വരി. ....നാകഗണ
 ധനഞ്ജയനസ്യ ത.....അയയേ ..യേ
 .അധിചരത്രകയേ.... നിവർത്തന..
 അഹിചരത്രത്തിലെ .....ന്റെ അഭ്യർത്ഥന
 പ്രകാരം നാഗഗണ ധനഞ്ജയന്റെ ദാനം.

രാജേന്ദ്രദേവനോടുകൂടി എഡി 1057-58 വരെ ഭരിച്ചതായി വെങ്കയ്യ.

17 ആദ്യകുശാനകാലത്തെ ലിഖിതം ശിലയുടെ കഷ്ണം. ....അമോഘദത്തസ്യ ഭാര്യായേ കോതൈയേ ....പ്രതിഷ്ഠാപിത.... അരഹന്ത പുജയേ ആർഹതന്മാരുടെ പുജക്കായി (ആദരിക്കാനായി) അമോഘദത്തന്റെ ഭാര്യ സ്ഥാപിച്ച ശില.

18 മമൂരയിലെ ശില . ....ധനമിത്രായേ ധിതു അര.....വധുയേ ആയാഗപതോ പ....

ധനമിത്രപുത്രി, ...ന്റെ പുത്രവധു സ്ഥാപിച്ച ശില

19 പീഠത്തിന്റെ കഷ്ണം. സ്യപ്രിത കുതുകസ്യ കുടുംബിനി...ന പുത്രേഹി നത്തി പൗത്രേഹി. കുതുകന്റെ ഭാര്യ , പെൺമക്കളും ആൺമക്കളും പേരക്കുട്ടികളും.....

20 ത്രികോണാകൃതിയുള്ള കഷ്ണത്തിൽ. 800 എന്ന് അക്ഷരത്തിലും സംഖ്യയിലും ഉണ്ട്. ....തത...മ അഷ്ടശത 100 8 ഗന്ധി....പുഷ്പാ...

21 പീഠത്തിലെ ലിഖിതം. ബുദ്ധദേവസ്യ കുടുംബിനിയേ ബുദ്ധപ്രതിമ ബുദ്ധദേവന്റെ ഭാര്യ സ്ഥാപിച്ച ബുദ്ധപ്രതിമ.

ചോളരാജാക്കന്മാരുടെ കാലം

1 രാജാധിരാജാ 1

കുറുമാലം ഉത്തരവേദീശ്വരക്ഷേത്രം

രാജകേസരി വിജയരാജേന്ദ്രദേവ) 36ആം ഭരണ വർഷം ആശ്വേഷം ബുധൻ മകരം അപരപക്ഷം ദ്വിതീയ. എഡി 1053 ഡിസംബർ 29. രാജാധിരാജൻ തന്റെ സഹോദരൻ രാജേന്ദ്രദേവനോടുകൂടി എഡി 1058-59 വരെ ഭരിച്ചതായി വെങ്കയ്യ. രാജാധിരാജ എഡി 1053 വരെ ജീവിച്ചിട്ടുണ്ട് (കീൽഹോൺ).

2 വിക്രമചോള

കുറുമാലം ഉത്തരവേദീശ്വരക്ഷേത്രം. 3ആം ഭരണ വർഷം ഹസ്തം, തിങ്കൾ മകരം അപരപക്ഷം സപ്തമി. എഡി 1121 ജനുവരി 10. സപ്തമിയല്ല, പഞ്ചമിയാണ് അന്ന്.

കുറുമാലം ഉത്തരവേദീശ്വരക്ഷേത്രം 5ആം ഭരണ വർഷം ഹസ്തം ബുധൻ സിംഹം ശുക്ലപക്ഷം ത്രയോദശി. എഡി 1122 ജൂലൈ 31.

ഉത്തരവേദീശ്വരക്ഷേത്രം കുറുമാലം 6ആം ഭരണ വർഷം ശതാഭിഷം വ്യാഴം സിംഹം അപരപക്ഷം ത്രയോദശി. എഡി 1123 ആഗസ്റ്റ് 9 .

കുറുമാലം ഉത്തരവേദീശ്വരക്ഷേത്രം 8ആം ഭരണ അനുരാധം ശനി മകരം ശുക്ലപക്ഷം നവമി.

3. കുലോത്തുംഗചോള 2.

നന്ദലൂർ സൗമ്യേശ്വരസ്വാമിക്ഷേത്രം. വെള്ളി, 8ആം ഭരണവർഷം. ശിവരാത്രി കുന്ദം അപര പക്ഷം ചതുർദശി കലിയുഗം 4245 എഡി 1144 ഫെബ്രുവരി 4 വെള്ളിയാഴ്ചയായിരുന്നു.

കുലോത്തുംഗചോള കിരീടധാരണം എഡി 1136 ഫെബ്രുവരി 5 നും 1137 ഫെബ്രുവരി 4നും ഇട കാണി.

4 രാജാധിരാജാ 2 നന്ദലൂരിലെ സൗമ്യേശ്വരസ്വാമിക്ഷേത്രം 12ആം വർഷം ഹേമലംബിസംവത്സരം ശ്രവിഷ്ഠം, (അവിട്ടം)ശനി മകരം ശുക്ലപക്ഷ പ്രഥമ. ഇതെല്ലാം ചേർന്നുവരുന്നത് എഡി 1178 ജനുവരി 21..

5 കുലോത്തുംഗചോള 3

മരുത്തുവക്കുടി ഐരാവതേശ്വരക്ഷേത്രം 10ആം വർഷം മൂലം, ശനി കർക്കടകം ശുക്ലപക്ഷം ദ്വാദശി എഡി 1187 ജൂലൈ 18.

കാണിപ്പാക്കം മണികണ്ഠേശ്വരക്ഷേത്രം . 12ആം വർഷം ശകം 1102 ഉത്തരായനസംക്രാന്തി പുഷ്യം തിങ്കൾ. ഇത് ശകം 1112 ആവണം. എഡി 1189 ഡിസംബർ 25. തമി.

തിരുവിശ്വപുര ശിവയോഗനാഥസ്വാമി ക്ഷേത്രം.
17ആം വർഷം അനുരാധം ശനി കുന്ദം അപര
പക്ഷം പ്രഥമ.

നന്ദപുര സൗമ്യനാഥേശ്വരക്ഷേത്രം 24ആം
വർഷം ദുന്ധുഭിസംവത്സരം മൃഗശീർഷം
വെള്ളി ഋഷഭം ശുക്ലപക്ഷം തൃതീയ. 1201 ജൂലൈ
6-8 നാണ് 24ആം വർഷാരംഭം. ദുന്ധുഭി മേഷ
സംക്രാന്തിമുതൽ, മാർച്ച് 24 എഡി 1202. ഋഷഭം
രണ്ടാംദിനം എഡി 1202 ഏപ്രിൽ 26 വെള്ളി
വൈശാഖതൃതീയ.

കുറ്റാലം ഓങ്കാരേശ്വരക്ഷേത്രം 25ആം ഭരണ
വർഷം ഉത്തരഫാൽഗുനി ശനി മകരം പഞ്ചമി.
എഡി 1203 ജനുവരി 4 .

കുറ്റാലം ഓങ്കാരേശ്വരക്ഷേത്രം 25ആം വർഷം
രോഹിണി ബുധൻ മീനം ശുക്ലപക്ഷം പഞ്ചമി.
എഡി 1203 മാർച്ച് 19 .

മായാവരം പാഞ്ചനഭേശ്വരക്ഷേത്രം 25ആം
വർഷം പുനർവസു തിങ്കൾ മകരം ശുക്ലപക്ഷം
ചതുർദ്ദശി. എഡി 1202 ഡിസംബർ 30 .

മായാവരം പാഞ്ചനഭേശ്വരക്ഷേത്രം 25ആം
വർഷം പുനർവസു മകരം ശുക്ലപക്ഷം ചതു
ർദ്ദശി. എഡി 1202 ഡിസംബർ 30 തിങ്കൾ

മായാവരം പഞ്ചനദേശ്വരക്ഷേത്രം 25ആം വർഷം
പുനർവസു തിങ്കൾ മകരം ശുക്ലപക്ഷചതുർദശി.

നന്ദലൂർ സൌമ്യനാഥസ്വാമിക്ഷേത്രം 31ആം
വർഷം ചൈത്രവിഷുവം സ്വാതി ചൊവ്വ ശുക്ലപ
ക്ഷപ്രഥമ. എഡി 1209 മാർച്ച് 24.

മായാവരം പഞ്ചനദേശ്വരക്ഷേത്രം 33ആം
വർഷം ഉത്തരഭദ്രപാദം തിങ്കൾ ളഷഭം അപരപ
ക്ഷ ദശമി. എഡി 1211 മേയ് 9.

ളഷിയൂർ കൈലാസനാഥസ്വാമിക്ഷേത്രം 33ആം
വർഷം പൂർവ്വഭദ്രപാദം തിങ്കൾ മീനം അപരപ
ക്ഷം ത്രയോദശി.

കുറ്റാലം ഓങ്കാരേശ്വരക്ഷേത്രം 35ആം വർഷം
കാർത്തിക, ചൊവ്വ, മീനം ശുക്ലപക്ഷം ചതു
ർത്ഥി. എഡി 1213 ഫെബ്രുവരി 26

6. രാജരാജ 3.

മായാവരം മയൂരനാഥസ്വാമിക്ഷേത്രം 14ആം
വർഷം രോഹിണി. ഞായർ, തുലാം അപരപ
ക്ഷം തൃതീയ. എഡി 1229 ഒക്ടോബർ 7

നന്ദലൂർ സൌമ്യനാഥസ്വാമിക്ഷേത്രം 22ആം
വർഷം ഹേമലംബിസംവത്സരം ശനി കുന്ദം
അപരപക്ഷം ഷഷ്ഠി. എഡി 1238 ഫെബ്രുവരി 6

തിരുവിടൈമരുതൂർ മഹാലിംഗേശ്വരസ്വാമി
ക്ഷേത്രം 27ആം വർഷം പുഷ്യം ബുധൻ മകരം
ശുക്ലപക്ഷം പഞ്ചമി. (പഞ്ചദശി ആയിരിക്കണം)
എഡി 1243 ജനുവരി 7.

7 രാജേന്ദ്രചോള 2. കുറ്റാലം ഉത്തരവേദീശ്വരം
ക്ഷേത്രം 15ആം വർഷം അവിട്ടം വ്യാഴം തുലാം
ശുക്ലപക്ഷം നവമി. എഡി 1260 ഒക്ടോബർ 14
(ശരിയാവണമെന്നില്ല)

8 കുലോത്തുംഗചോള 2

ബാപത്തല ഭാവനാരായണസ്വാമിക്ഷേത്രം ശകം
1066, 12ആം ഭരണവർഷം തിങ്കൾ ഫാൽഗുനകൃ
ഷ്ണപക്ഷം തൃതീയ. എഡി 1145 ഫെബ്രുവരി 12.

ബാപത്തല ഭാവനാരായണക്ഷേത്രം 16ആം
വർഷം ശകം 1071 വെള്ളി ചൈത്രം ശുക്ലപഞ്ച
ദശി. എഡി 1149 മാർച്ച് 25

ബാപത്തല ഭാവനാരായണക്ഷേത്രം ശകം 1058
4ആം വർഷം ചൊവ്വ, സിംഹം ശുക്ലപക്,ം
പഞ്ചമി. എഡി 1136 ആഗസ്റ്റ് 4.

ബാപത്തല ഭാവനാരായണക്ഷേത്രം ശകം 1065
11ആം വർഷം വൃതീപാതം ബുധൻ ആഷാഢം
അമാവാസി. എഡി 1143 ജൂലൈ 14.

ബാപത്തല ഭാവനാരായണസ്വാമിക്ഷേത്രം ശകം
1064 , ദുന്ധുഭി, 10ആം വർഷം ചൊവ്വ, ആഷാ

ഡ ശുക്ലഏകാദശി. എഡി 1142 ജൂലൈ
കുലോത്തുംഗചോള 2 ന്റെ കിരീടധാരണം എഡി
1133 മാർച്ച് 26നും ജൂലൈ 14നും ഇടക്ക്.

പാണ്ഡ്യരാജാക്കന്മാരുടെ കാലം

1 മാരവർമ്മസുന്ദരപാണ്ഡ്യ 1 . നാഗേശ്വരമുടൈ
യാർ ക്ഷേത്രം കല്ലടക്കുറിച്ച്. 21ആം വർഷം
ശതാഭിഷം വ്യാഴം കുന്ദം ശുക്ലപക്ഷം ഷഷ്ഠി.
എഡി 1216 മാർച്ച് 29നും സെപ്തംബർ 4നും
ഇടയിലാണ് ഭരണാരംഭം. തിന്നെൽവേലി
ലിഖിതം എഡി 1235 ഫെബ്രുവരി 19. കല്ലടക്കുറി
ച്ചിയും തിരുനെൽവേലി ജില്ലയിലാണ്. ഇത്
എഡി 1237 ജനുവരി 29.

2 ജടവർമ്മ വീരപാണ്ഡ്യ കൊടുമ്പാളൂരിലെ
മുചുകുന്ദേശ്വരക്ഷേത്രം. 17ആം വർഷം മൂലം,
വ്യാഴം സിംഹം ശുക്ലപക്ഷം ദശമി. ഭരണാരംഭം
എഡി 1252 നവംബർ 11നും 1253 ജൂലൈ 13നും
ഇടക്ക്. 1257 നവംബർ 10 അദ്ദേഹത്തിന്റെ 15ആം
വർഷം. ഇത് എഡി 1269 ആഗസ്റ്റ് 8.
മാരവർമ്മകുലശേഖര 1 കിരീടധാരണം എഡി
1268 ജൂൺ. 2നും 27നും ഇടക്ക്.

3 മാരവർമ്മ കുലശേഖര 1. ശിന്നമാനൂർ രാജ
സിംഹേശ്വരക്ഷേത്രം 3ആം വർഷം പുനർവസു

വ്യാഴം ഋഷഭം ശുക്ലപക്ഷം ചതുർത്ഥി. 3ആം വർഷം എഡി 1271 -71 മേയ് 14.

പൂവാലൈക്കുടി ശിവക്ഷേത്രം 16ആം വർഷം രേവതി ബുധൻ വൃശ്ചികം ശുക്ലപക്ഷപഞ്ചമി. നവംബർ 26, എഡി 1284

കല്ലടക്കുറിച്ഛി നാഗേശ്വരമുടൈയാർ ക്ഷേത്രം 33ആം വർഷം മൃഗശിര, മിഥുനം 12 , കൃഷ്ണ പക്ഷം അമാവാസി. എഡി 1301 ജൂൺ 7 .

കിരീടധാരണം എഡി 1268 ജൂൺ 8- മുതൽ 27 വരെയുള്ള ദിവസങ്ങളിലാവണം.

രാജസിംഹേശ്വരക്ഷേത്രം ചിന്നമാനൂർ 41ആം വർഷം ആണിമാസം 14 തിങ്കൾ പുനർവസു ശുക്ലപക്ഷപ്രഥമ. എഡി 1309 ജൂൺ 9.

4.ജടാവർമ്മസുന്ദരപാണ്ഡ്യ 2 . 10ആം വർഷം ശതാഭിഷം തിങ്കൾ തുലാം ശുക്ലപക്ഷം ദ്വാദശി. വ്യയസംവത്സരം. എഡി 1286 സപ്തംബർ 30

നന്ദലൂർ സൌമ്യനാഥേശ്വരക്ഷേത്രം 15ആം വർഷം പുനർവസു തിങ്കൾ കുന്ദം ശുക്ലപക്ഷം ദശമി വിരോധിസംവത്സരം. എഡി 1290 ഫെബ്രുവരി 20.

നന്ദലൂർ സൌമ്യനാഥേശ്വരക്ഷേത്രം 17ആം വർഷം പുഷ്യം ബുധൻ മീനം ശുക്ലപക്ഷം ദശമി, നന്ദനം സംവത്സരം .എഡി 1293 മാർച്ച് 18.

(കിരീടധാരണം 1276 മാർച്ച് 19നോ അതിനുശേഷം
ഷമോ ആവണം)

നന്ദലൂർ സൗമ്യനാഥസ്വാമിക്ഷേത്രം 17ആം
വർഷം നന്ദനസംവത്സരം മീനം പൂർവ്വപക്ഷ
പഞ്ചമി ശനി രോഹിണി. എഡി 1293 മാർച്ച് 14.
കിരീടധാരണം എഡി 1276 മാർച്ച് 15നോ ശേഷ
മോ ആവണം.

സിന്നമാനൂർ രാജസിംഹേശ്വരക്ഷേത്രം 7ആം
വർഷം മൃഗശിര, വെള്ളി, മകരം ശുക്ലപക്ഷം 3.
ജടാവർമ്മ സുന്ദരപാണ്ഡ്യ 2 ന്റെ കിരീടധാരണ
ദിവസം കൃത്യമായി അറിയാത്തതിനാൽ അദ്ദേ
ഹത്തിന്റെ ലഭ്യമായ 14 ലിഖിതങ്ങളിലെ ദിനം
നോക്കി നിശ്ചയിക്കേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട്. 19ആം
വർഷം എഡി 1294 നവംബർ 10 ലാണെന്ന് പ്രൊ
കിൽഹോൺ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഹിജറ 692
ലാണ് അദ്ദേഹം മരിച്ചതെന്ന് വസഫ് റഷിദ് ഉദ്
ദിൻ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. ആ ഹിജറ വർഷ
ത്തിലെ അവസാനദിനം ഡിസംബർ 1 എഡി
1293 (യൂളിന്റെ മാർക്കോ പോളോ 2. 269)
ഇതുവെച്ച് കിരീടധാരണം എഡി 1276 മാർച്ച് 14
മുതൽ എഡി 1277 മാർച്ച് 29 വരെയുള്ള ദിവസ
ങ്ങളിൽ ഒന്നിലാണെന്ന് തീർച്ചപ്പെടുത്തി. . എഡി
1289 ജൂൺ 27 മാറവർമ്മകുലശേഖരൻ 1ആമന്റെ
22ആം വർഷവുമാണ്. മാർക്കോ പോളോ

അക്കാലത്ത് മലബാറിൽ 5 സഹോദരന്മാരാണ് ഭരിക്കുന്നതെന്ന് എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അവരിൽ സൊന്ദർ പാണ്ടിതേവരാണ് കിരീടം ധരിച്ച മൂത്ത ആളെന്നും. വസിഫ് ഇതേ രാജാവിനെ ദേവർ സുന്ദർ പാണ്ടി എന്നും വിളിക്കുന്നു. മാതമല്ല, അദ്ദേഹത്തിന്റെ 3 സഹോദരന്മാർ സ്വതന്ത്രമായി സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ വൃന്നുഭാഗം ഭരിക്കുന്നതായും എഴുതുന്നു. ചൈനീസ് ആമ്പലിൽ മലബാറിലെ രാജാവ് 1286ൽ കുബ്ലൈ ഖാൻ സമ്മാനം അയച്ചതായി പറയുന്നു. 1280ന് ശേഷമുള്ളകാലത്ത് ചൈനയും മലബാറുമായുള്ള ബന്ധത്തെ പറയുമ്പോൾ അവിടെ 5 സഹോദരന്മാരാണ് സുൽത്താന്മാരെന്ന് ചൈനീസ് വ്യുത്തങ്ങളും പറയുന്നു. 1277-1288 കാലത്ത് സിലോൺ ഭരിച്ചിരുന്ന ഭൂവനൈകബാഹുവിന്റെ കാലത്ത് പാണ്ഡ്യനാട്ടിൽ 5 സഹോദരന്മാർ ഭരിക്കുന്നതായി മഹാവംശവും പറയുന്നു.

ഇക്കാലത്തെ മധുരയെക്കുറിച്ച് വസഫ് (1310) പറയുന്നത് അവിടെ കലേശ് തേവർ 40 വർഷം ഭരിച്ചു എന്നാണ്. അത് മാറവർമ്മൻ കുലശേഖരനാണ്. 40ആം വർഷം മാർച്ച് 18 എഡി 1308 ആയിരുന്നു. (തിരുവാർകർ ലിഖിതം). 41ആം വർഷം എഡി 1309 ജൂൺ 9ന് സിന്നമാനൂർ ലിഖിതം ഉണ്ട്. ഇദ്ദേഹത്തിന് സ്വന്തം ഭാര്യയിൽ

സുന്ദർ പാണ്ടി എന്ന മകനും മറ്റൊരു ഭാര്യയിൽ വീരപാണ്ടിയും മക്കളായിരുന്നു. വീരപാണ്ടി യെ രാജാവാക്കിയ അഹരന്റെ നടപടിയിൽ പ്രതിഷേധിച്ച് സുന്ദരപാണ്ടി സിംഹാസനം പിടി ചെടുത്തു. അഹരനെ വധിച്ചു. വീരപാണ്ടി അദ്ദേഹത്തെ ഓടിച്ചു. അപ്പോഴാണ് സുന്ദരപാണ്ടി മാലിക് ഖഫൂറിനെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന് മധുര ആക്രമിപ്പിച്ചത്. അമീർ ഖുസ്രുവും ഈ കഥ ശരി വെക്കുന്നു. കുലശേഖരപാണ്ഡ്യനെ (അഹരനെ) വധിച്ച സുന്ദരപാണ്ടി, ജടാവർമ്മ സുന്ദരപാണ്ടി 2 അല്ല. കാരണം ജടാവർമ്മ സുന്ദരപാണ്ടി എഡി 1293ൽ മരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 1309-1317 വരെ പാണ്ഡ്യനാട്ടിൽ നിന്ന് ലിഖിതങ്ങളില്ല. അഹരനെ വധിച്ച സുന്ദരപാണ്ഡ്യൻ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ അദ്ദേഹം സുന്ദരപാണ്ഡ്യ 3 ആകുമായിരുന്നു.

5 മാറവർമ്മൻ കുലശേഖര 2

പാപാങ്കുലം സിദ്ധജ്ഞാനേശ്വരക്ഷേത്രം. 8ആം വർഷം ശ്രാവണം, ബുധൻ, തുലാം 2, ശുക്ലപക്ഷ നവമി. ഭരണാരംഭം എഡി 1314 മാർച്ച് 6- 29ന് ഇടയിൽ. ഈ ലിഖിതം എഡി 1321 സപ്തംബർ 30

പാപാങ്കുലം സിദ്ധജ്ഞാനേശ്വരക്ഷേത്രം 8ആം വർഷം സ്വാതി, ചൊവ്വ, ധനു 11, അപരപക്ഷം . എഡി 1321 ഡിസംബർ 15 ദശമി.

ശ്രീവിജയ ധനവലപടു സ്തംഭലിഖിതം

കടപ്പ ജില്ല ജമ്മലമധുഗു താലൂക്ക് ധനവലപടു വിലെ 2 ജൈനസ്തംഭങ്ങളിൽ ഒന്നിൽ 3 ഭാഗത്ത് ഉള്ളത്. പെണ്ണാറിന്റെ കരയിലെ മണ്ണിൽ ഖനനം നടത്തിയപ്പോളാണ് 1903ൽ ലഭിച്ചത്. 1905ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ഇപ്പോൾ മദ്രാസ് മ്യൂസിയത്തിലാണ്. കൃഷ്ണശാസ്ത്രി പുനഃപ്രസിദ്ധീകരിച്ചതാണ് ഇവിടെ. കാന്നീസ് ലിപി 10-11 നൂറ്റാണ്ടുകളിലേതാണ്. നോലംബരേഖകളോടും അടക്കൂർ ലിഖിതത്തോടും (കൃഷ്ണ 3) , മാരസിംഹ 2 ലിഖിതത്തോടും (10ആം നൂറ്റാണ്ട്) സാമ്യം ഉണ്ട്.. 11 ശ്ലോകം ഉണ്ട്. 3,5, 6 സംസ്കൃതം. ആദ്യത്തേത് സങ്കീർണ്ണം. ബാക്കി കാന്നീസ് ഭാഷ. 65-67 കാന്നീസ് ഗദ്യം. മംഗളവും ഉപസംഹാരവും സംസ്കൃതം.

ഒരു മുഖത്തിൽ മംഗളശ്ലോകം, അവസാനം ലിപികനാമം. രണ്ടാമത്തേത് ശ്രീവിജയപ്രശസ്തി. മംഗളമഹാശ്രീ എന്ന് അവസാനം. ദണ്ഡനായക ശ്രീവിജയന്റെ സൈനികബലം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപരനാമങ്ങളായ അരിവി കോള, അനുപമകവി, സർവ്വവിക്രമതുംഗ . ഈ ഭാഗത്തെ 2 സംസ്കൃതശ്ലോകം ശ്രീവിജയനെ അഭിസംബോധന ചെയ്ത് ദീർഘായുസ്സും ഇന്ദ്രനെപ്പോലെ ഭൂമണ്ഡലം വാഴാനുള്ള ആശീർവാദം

വും ആണ്. 3ആം ശ്ലോകം അദ്ദേഹം ബലികുലം (മഹാബലിവംശം) ആണെന്നും നരേന്ദ്രന്റെ ദണ്ഡാധിപതി ആണെന്നും പറയുന്നു. രണ്ടാം മുഖത്തെ ലിഖിതം ജിനപ്രശസ്തിയാണ്. അതിലെ 7-9 ശ്ലോകം ശ്രീവിജയ ലൌകികജീവിതം സ്വമേധയാ അവസാനിപ്പിച്ച് സന്യാസം സ്വീകരിച്ച് അനന്തനിർവ്വാണം പ്രാപിക്കാനിച്ഛിച്ചതായി കാണിക്കുന്നു. ബാക്കി ഭാഗം വീണ്ടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൈനികബലത്തെ കീർത്തിക്കുകയാണ്. അനുപമകവിയുടെ സേനാബോവനായ(ഗുമസ്ഥ) ഗുണവർമ്മനാണ് എഴുതിയിരിക്കുന്നത്.

നരേന്ദ്ര അഥവാ ഇന്ദ്ര രാഷ്ട്രകൂട നിത്യവർഷ ഇന്ദ്ര 3 (എഡി 915) ഇന്ദ്ര 4 (കൃഷ്ണ 3 യുടെ പൗത്രൻ എഡി 982) ഇവരിലൊരാളാവണം. ഇവരിലാരെന്ന് നിശ്ചയിക്കും മുമ്പ് ദാനാവല പാഡുവിലെ രാഷ്ട്രകൂട നിത്യവർഷന്റെ ജൈനലിഖിതങ്ങളെ നമുക്ക് പരിശോധിക്കണം. ഇന്ദ്ര 3 (ചോട്ടിഗ) ആണോ നിത്യവർഷനാണോ ഈ ലിഖിതത്തിലെ രാജാവ്.

സ്തംഭലിഖിതം കിട്ടിയതിന് വളരെ അടുത്തു നിന്ന് ലഭിച്ച പീഠലിഖിതം അതിലെ ലിപിസാമ്യം വെച്ചും കാലം വെച്ചും നിത്യവർഷ ഇന്ദ്ര 3 യാണ് ഇതിലെ ഇന്ദ്ര(നരേന്ദ്ര) എന്ന് സൂചിപ്പിക്കുന്നു. നരേന്ദ്രദേവ എന്ന് രാഷ്ട്രകൂടലിഖിതങ്ങളിൽ ഇന്ദ്ര 3 നിത്യവർഷനെ വിളിക്കുന്നുണ്ട്. (പ്ലീറ്റ്). ഈ ലിഖിതത്തിലല്ലാതെ ദണ്ഡനായക

ശ്രീവിജയനാഥം വേറെ കണ്ടിട്ടില്ല. അരിവി
കോജ, അനുപമകവി ഇവ അദ്ദേഹത്തിന്റെ
കാവ്യ,കലാജ്ഞാനത്തിനു കിട്ടിയ ബിരുദങ്ങളാ
ണ്. കന്നഡസാഹിത്യത്തിലെ കവിരാജമാ
ർഗ്ഗം 3 അദ്ധ്യായം അവ നൃപതുംഗന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം ശ്രീവിജയൻ എഴുതിയതെന്ന് കാണുന്നു. ഈ രാജാവിനെ കൃതി അതിശയധവള, അമോഘവർഷ എന്നും വിളിക്കുന്നു. രാഷ്ട്രകൂട അമോഘവർഷ(814-877) അഥവാ നൃപതുംഗനെ ന കവിശ്വരന്റെ ആസ്ഥാനകവിയായിരുന്നു ശ്രീവിജയനെങ്കിൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലം 9ആം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യത്തിലാവും .

കവിരാജമാർഗ്ഗം വളരെ മുമ്പുള്ള മറ്റൊരു ശ്രീവിജയനെ പറയുന്നു. നൃപതുംഗകാലത്ത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിത കർണ്ണാടകദേശത്തെ കവിതക്ക് മോഡലായി കരുതിയിരുന്നു. 9ആം നൂറ്റാണ്ടിലും അതിനു മുമ്പുമാണ് ഈ 2 ശ്രീവിജയന്മാർ ജീവിച്ചത്. കവി ദണ്ഡനായകനും ആകാമോ. ആ ചോദ്യത്തിന് പമ്പ, ചാവുണ്ഡരായ, നാഗവർമ്മ മുതലായ കവികളും സൈനികരായയിരുന്നു എന്നും യുദ്ധരംഗത്ത് പ്രാഗത്ഭ്യം തെളിയിച്ചവരായിരുന്നു എന്നും ചൂണ്ടിക്കാട്ടപ്പെടുന്നു.

മല്ലീസേനന്റെ ശ്രാവണബലഗോള എപ്പിറ്റാഫിൽ വേറെ ഒരു ശ്രീവിജയനുണ്ട്. ഇദ്ദേഹം ജൈനഗുരുവായിരുന്നു. ഗംഗാരാജാവിന്റെ സമകാലീ

നന്നായ ഹേമസേനന്റെ പിൻഗാമിയായി വന്ന ഗുരു. എഡി 1077-78 ഷിമോഗയിലെ ഹെംച ജില്ലയിൽ നോലംബകുലാന്തക മാരസിംഹ 2ന്റെ സഹോദരപുത്രനായ സത്യാവാക്യരാക്ഷസഗംഗനെ പറയുന്നുണ്ട്. ഇദ്ദേഹമാണ് ജൈനഗുരു ശ്രീവിജയന്റെ സമകാലികൻ. ശ്രീവിജയന്റെയും ശിഷ്യൻ രാക്ഷസഗംഗന്റെയും കാലം എഡി 977 ആണ്. രാച്ചമല്ല 2 വിന്റെ പെഗ്ഗൂർ ലിഖിതം എഡി 1077-78. ഇതേ ജൈനഗുരു ഇന്ദ്ര 3 ന്റെ സൈന്യാധിപനായി പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നുവോ എന്ന് തെളിവില്ല.

ചാമുണ്ഡരായനും, മാരസിംഹ 2ആമനും രാച്ചമല്ല 2 വും ഗംഗാവാടിയിലെ ജൈനസാഹിത്യത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചിരുന്നു. ദണ്ഡനായക ശ്രീവിജയനും സാഹിത്യത്തിലും സൈന്യശക്തിയിലും ജൈനമതം സ്വീകരിച്ചതിലും ഇവരുടെ മാതൃകയാണ് പിൻതുടരുന്നത്. സ്തംഭത്തിന്റെ 4 മുഖങ്ങളിൽ ഒന്നിൽ കുതിരപ്പുറത്ത് വാളും പിടിച്ചിരിക്കുന്ന യോദ്ധാവിനെയും പിന്നിൽ ഛത്രം പിടിച്ച അനുചരനെയും കൊത്തിയിരിക്കുന്നത് ശ്രീവിജയന്റെ ദണ്ഡനായകപദവി കാണിക്കാനാണ്. ജൈനശിൽപ്പശാസ്ത്രത്തിൽ കുതിരപ്പുറത്ത് ഇരിക്കുന്ന രൂപം ബ്രഹ്മയക്ഷനാണ്. കർണ്ണാടകകവിചരിതത്തിൽ പറയുന്ന ഗുണവർമ്മനാകാം ഇവിടെ ശ്രീവിജയന്റെ സേനാഭാവനായ ഗുണവർമ്മൻ.

ബ്രാഹ്മി ലിഖിതങ്ങൾ പ്രാചീനകാലം തൊട്ട് എഡി
400 വരെ

(ഇതിൽ അശോകലിഖിതങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല) നേരത്തേ കിൽഹോൺ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച തെക്കേഇന്ത്യ, വടക്കേഇന്ത്യ ബ്രാഹ്മി ലിഖിതങ്ങളുടെ സപ്ലിമെന്റ് ആയിട്ടാണ് പ്രൊ ലൂവേഴ്സും റോസ്റ്റോക്കും ഇത് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്. പലതും പ്രൈവറ്റ് റെക്കോഡുകളാണ്. അവയെ ജോഗ്രാഫിക്കൽ രീതിയിലാണ് അടയ്ക്കിയിരിക്കുന്നത്.

വടക്കേ ഇന്ത്യ

1 ജെറുക്ക് ശിലാലിഖിതം 1854

2. ഷക്കോരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് പാറലിഖിതം
മഹാപരിനിർവ്വ്യാണസൂത്രത്തിലെ ഒരു സംസ്കൃതപരിഭാഷ

3 ഷക്കോരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് പാറലിഖിതം ധമ്മപദത്തിലെ ഒരു സംസ്കൃതപരിഭാഷ

4. ഷക്കോരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് പാറലിഖിതം
ധമ്മപദത്തിലെ ഒരു സംസ്കൃതപരിഭാഷ

5 കുറ ബുദ്ധിസ്റ്റ് ശിലാപലകം ലിഖിതം.
രാജാധിരാജാ മഹാരാജാ തോരമാന ഷാഹി
ജൗളുകാലം. രാജാ മഹാരാജാ

തോറമാനഷാഹി ജൌ .....ഭിവർദ്ധമാനരാജ്യേ
 ..സംവത്സരേ ...മേ മാർഗ്ഗശിലമാസശുക്ലദിതീ
 യാം ചാൻദ്രമാർഗ്ഗ...ഗഗ....വര.... .ശുചിശത
 ധ്യാനമോക്ഷചിത്താനുകൂലേ പ്രദിസ്ത.....
 മിശ്രഭാഷ. വിഹാരസ്വാമി രോതസിദ്ധിവൃത്തി
 , (രോത്തജയസിദ്ധിപുത്രൻ, പല വിഹാരങ്ങളുടെ
 സ്വാമി അനേകവിഹീരസ്വാമി നശിരപതി
 പോലും ആദരിച്ച നാമമുള്ളവൻ,) ദാനം കൊടു
 ത്തവന്നും റാണിമാർക്കും രാജ കുമാരന്മാർക്കും
 രാജകുമാരിമാർക്കും ക്ഷേമത്തിനു വേണ്ടി
 ഭിക്ഷുസംഘത്തിനു വിഹാരം പണിതു. മഹാരാ
 ജാ തോറമാനഷാഹ ജൌലയുടെ ആചാര്യന്മാരാ
 യ മഹാസാധകന്മാർക്കു വേണ്ടിയാണിത്. സാധ
 കന്റെ മകനെ പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്.

6 ഘസുണ്ടി ശിലാലിഖിതം മിശ്രഭാഷ.
 നാരായണവാടത്തിലെ ശിലാപ്രാകാരത്തിന്റെ
 പ്രതിഷ്ഠ. പരാശരിപുത്രനായ ഗജായനൻ
 ഭഗവത് സങ്കർഷണനും വാസുദേവനും വേണ്ടി
 പ്രതിഷ്ഠിച്ചു..

7 ഘസുണ്ടി ലിഖിതം മിശ്രഭാഷ. പേരുകളില്ല.

8 കാൻഹിയാര പാറലിഖിതം ബ്രാഹ്മി, ഖരോ
 ഷ്ടി. മിശ്രഭാഷയും പ്രാകൃതവും . മാതംഗി
 കൃഷ്ണായാസന്റെ ആരാമം

9 പത്തിയാർ പാറലിവിതം ബ്രാഹ്മി ഖരോഷ്ടി. രമീതരൻ വായല (വയുല)യുടെ പുഷ്കരിണി.

10 ഇഹാവാർ (ധനേശർ ഖേര) ബുദ്ധിസ്സ് വിഗ്രഹലിവിതം. സംസ്കൃതം. ഉപാസിക ബേദികയുടെ സമ്മാനം.

11 ഇഹാവാർ (ത്വനേശർ ഖേര) ബുദ്ധിസ്സ് വിഗ്രഹലിവിതം. സംസ്കൃതം. ഗുപ്തവംശത്തിലെ ഹരിദാസന്റെ രാജ്ഞി മഹാദേവിയുടെ സമ്മാനം.

12 കാമൻ ബുദ്ധിസ്സ് വിഗ്രഹലിവിതം. മിശ്രഭാഷ. സം 70 4 ഗ്രി 1 ദി 10 5 അസ്തി ക്ഷുണേ . ഭഗവത് ശാക്യമുനിയുടെ വിഗ്രഹം മിഹിരവിഹാരത്തിൽ ഭിക്ഷു നന്ദികന്റെ സമ്മാനമാണ്. സർവ്വാസ്തിവാദി ആചാര്യന്മാർക്കുല്പതാണ് ഈ വിഹാരം.

13 അന്യോർ (ഇപ്പോൾ മമൂര മ്യൂസിയം) ബുദ്ധിസ്സ് വിഗ്രഹലിവിതം. മിശ്രഭാഷ . ഉത്തരഹാരൂഷ വിഹാരത്തിലെ ബുദ്ധവിഗ്രഹം ഉപാസക ഹാരൂഷനും മാതാപിതാക്കളുമാണ് സമ്മാനം ആയി കൊടുത്തത്.

14 മോര (മമൂര മ്യൂസിയം) ശിലാഫലകലിവിതം. മിശ്രഭാഷ. മഹാക്ഷത്രപ രാജുവുലയുടെ മകൻ

15 കോട്ട (മമൂര മ്യൂസിയം) ശിലാഫലകലിഖിതം. സംസ്കൃതം. ജയദേവപുത്ൻ ഘോഷ.

ഇവിടം മുതൽ ശകവർഷം പറയുന്നുണ്ട്.

16 മമൂര കക്കാളി തില ജൈന പ്രതിമ .പച്ചമേ 5 ഗ്രി 4 ദി 5 .മിശ്രഭാഷ. ഗ്രഹചേരതനും ഗ്രഹദാസനും , സിംഹമിത്രന്റെ സഹചാരിയായ , സതിസി ഹന്റെ (ഷഷ്ഠിസിംഹ)ശിഷ്യയായ, വാരണഗണം ആര്യഹസ്തകീയ കുലം വജ്രനഗരിശാഖയിലെ പുഷ്യമിത്രയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം .ശകം 5 (എഡി 82)

17 മമൂര കക്കാളി (ലക്നൗ മ്യൂസിയം) ജൈനപ്രതിമ ലിഖിതം. പച്ചമേ 5 ഗ്രി 4 ദി 5. മിശ്രഭാഷ വാചക ആര്യ കോട്ടീയ(കൌത്തിക)ഗണം.ശകം 5 എഡി 82

18 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ മ്യൂസിയം) ജൈനപ്രതിമ ദേവപുത്ര കനിഷ്കകാലം. ദേവപുത്രസ്യ കനിഷ്കസ്യ സം 5 ഹേ 2 ദി 1 ഏതസ്യ പൂർവ്വായം മിശ്രഭാഷ. ശകം 5 എഡി 82

വർദ്ധമാനപ്രതിമ പാലന്റെ പുത്രവധു , സേനന്റെ സഹചാരിയും സേത്തിനിഹയുടെ ശിഷ്യയും ആയ ക്ഷുദ്രയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം . (ഇവർ കൌട്ടികഗണം ബ്രഹ്മദാസികുലം ഉച്ചേക്കാരി ശാഖയിലാണ്)

19. മമൂര കങ്കലി തില (മമൂര മ്യൂസിയം) ജൈന പ്രതിമലിഖിതം. സ 5 ഹേ 1 ദി 10 2 അസ്യ പൂർവ്വായാം. മിശ്രഭാഷ. ...മിഹിലശിഷ്യനായ ആര്യക്ഷേരക, കൗട്ടികഗണം ഉച്ചേനാഗരി ശാഖ, ബ്രഹ്മദാസിക കുലം. ശകം 5 എഡി 82

20 മമൂര കങ്കാളിതില (മമൂര) ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം. സം 5 ഹേ 4 ദി 20 അസ്യ പൂർവ്വസ്യ ശകം 5 എഡി 82 ...മിഹിലശിഷ്യൻ ആര്യക്ഷേരകന്റെ അപേക്ഷപ്രകാരം . കോട്ടീയഗണം ഉച്ചേനാഗരി ശാഖ, ബ്രഹ്മദാസികകുലം ശകം 5 എഡി 82

21. മമൂര കങ്കാളി തില (ലക്നൗ മ്യൂസിയം) ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം. മഹാരാജാതിരാജാ ദേവപുത്ര ഷാഹി കനിഷ്കകാലം. സം 7 ഹേ 1 ദി 10 5 ഏതസ്യ പൂർവ്വായാം. മിശ്രഭാഷ. വാചക ആര്യസന്ധികന്റെ സഹോദരി, ആര്യജയ്യയെ പറയുന്നു. ആര്യസ്ഥികൻ ജ്ഞാനി ആര്യ ബുദ്ധശ്രീയുടെ ശിഷ്യനാണ്. ആര്യഉദ്ദേഹികീയഗണം ആര്യനാഗഭുക്തികീയകുലം, ആര്യഗോഷ്ഠം.ശകം 7 (എഡി 85)

22 മമൂരകങ്കാളി തില. ജൈനപ്രതിമാലിഖിതം. മഹാരാജസ്യ കനിഷ്കസ്യ രാജ്യസംവത്സരേ നവമേ 9 വാസമാസേ പ്രഥ 1 ദിവസേ 5 അസ്യാം പൂർവ്വായേ. മിശ്രഭാഷ. ബ്രഹ്മ....ന്റെ മകളും ഭട്ടിമിത്രപത്നിയും ആയ വികട , വാചക നാഗ

നന്ദിയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരമാണ് പ്രതിമ സമർപ്പിച്ചത്. അദ്ദേഹം കൊട്ടിയഗണം സ്ഥാനീയകുലം വൈരി(വജ്ര)ശാഖ. ശകം 9 എഡി 87

23. ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയംലിഖിതം. മഹാരാജസ്യ ദേവപുത്രസ്യ കനിഷ്കസ്യ സവത്സരേ 10 ഗ്രി 2 ദി 9 ഏതയേ പൂർവ്വയേ മിശ്രഭാഷ. വടക്കേ നവമികയിൽ ഒരു ഹർമ്മ്യം ഗ്രാമദേവതക്ക് സമർപ്പിച്ച രേഖ. ശകം 10 എഡി 88

24 മമൂര കക്കാളി തില. (ലക്നൗ മ്യൂസിയം) ജൈനപ്രതിമലിഖിതം. സം 10 5 ഗ്രി 3 ദി 1 അശ്വ പൂർവ്വായ, മിശ്രഭാഷ. സർവ്വതോഭദ്രമായ ഭഗവാന്റെ പ്രതിമ സമർപ്പിച്ചത്, ...ന്റെ മകളും ....ന്റെ പുത്രവധുവും, ശ്രേഷ്ഠി വേണിയുടെ പ്രഥമഭാര്യയും , ഭട്ടീസേനന്റെ അമ്മയുമായ കുമാരമിത്ര. മൈഹികകുലത്തിലെ ആര്യജയഭൂതിയുടെ ശിഷ്യ ആര്യസംഗമികയുടെ ശിഷ്യ ആര്യവസൂലയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം. ശകം 15 എഡി 93

25 മമൂര കക്കാളി (ലക്നൗ മ്യൂസിയം) ജൈനവിഗ്രഹം ലിഖിതം. 1891ൽ ബുഷ്ഠർ പരാമർശിച്ചത്. 1904ൽ ലൂഡേഴ്സ് തെറ്റു തിരുത്തിയത്. സ 10 8 ഗ്രി 4 ദി 3 അസ്യ പു.....യ

മിശ്രഭാഷ. സർവ്വതോഭദ്രമായ പ്രതിമ സമർപ്പിച്ചത് ജയയുടെ അമ്മ മാസിഗി. കോട്ടിയ(കൗത്തി

ക)ഗണത്തിലെ ....എന്ന ജ്ഞാനിയുടെ അപേക്ഷ
..... സംഭോഗ, വാത്സലീയ(വചുലീയ)കുലം.

ശകം 18 എഡി 96

26 മമൂര കക്കാളി തില(ലക്നൗ മ്യൂസിയം) ജൈ
നവിഗ്രഹലിഖിതം. ഇതും 1891ൽ ബുഹ്ലർ പരാ
മർശിച്ചതാണ്. ...സ 10 8 വ 2 ദി 10 1 മിശ്രഭാഷ.
മിതാശിരി പ്രതിഷ്ഠിച്ച ഭഗവത് അരിഷ്ടനേമി
യുടെ വിഗ്രഹം. ശകം 18 എഡി 96

27 മമൂര കക്കാളി തില (ലക്നൗ മ്യൂസിയം)
ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം. സം 10 9 വ 4 ദി 10
അസ്യാം പൂർവ്വായം . മിശ്രഭാഷ. ഭാഗവത്
ശാന്തിനാഥവിഗ്രഹം സമർപ്പിച്ചത് സുചിലന്റെ
പ്രഥമപത്നി ലെ....(പേര് മുഴുവനില്ല). കോട്ടീയ
(കൌട്ടിക)ഗണം സ്ഥാനീയ(താനീയ)കുലം ശ്രീ
ഗൃഹസംഭോഗം, ആര്യവേരി ശാഖ. വാചക
ആര്യമാതൃദത്തൻ അപേക്ഷിച്ച പ്രകാരം. ഇദ്ദേ
ഹം വാചക ആര്യബലദത്തന്റെ ശിഷ്യനാണ്.
ശകം 19 എഡി 97

28 മമൂര കകേളിതില ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം.
1873ൽ ആദ്യം കണ്ണിങ്ങാം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. സ
20 ഗ്രി മാ 1 ദി 10 5 മിശ്രഭാഷ. വർദ്ധമാനവിഗ്ര
ഹം സമർപ്പിച്ചത് ദത്തിലപുത്രിയും മത്തില
പത്നിയും ജയബാല, ദേവദാസ, നാഗദിന
(നാഗദത്ത) നാഗദിനാ (നാഗദത്താ) ഇവരുടെ
മാതാവുമാ ആയ ശ്രാവിക ദിനാ (ദത്താ) കൌട്ടീ

യഗണം സ്ഥാനികകുലം വേരിശാവ ശിരികസം
ഭോഗത്തിലെ വാചക ആര്യസംഘശിവ അപേ
ക്ഷിച്ചു.ശകം 20 എഡി 98

29 മമൂര കങ്കാളിതില (ലക്നൗ മ്യൂസിയം)
ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം. സം 20 ഗ്രി 3 ദി 10 7
ഏതസ്യ പൂർവ്വായ. മിശ്രഭാഷ.
ഹഗ്ഗദേവ(ഫൽഗുദേവ)ന്റെ പ്രഥമപത്നിയും
ലോഹവാണീയൻ വർദ്ധരന്റെ പുത്രവധുവും
കോട്ടമിത്തയുടെ പുത്രിയും, ജയഭട്ടിയുടെ അമ്മ
യുമായ മിത്രാ സമർപ്പിച്ചു. കോട്ടീയഗണം ബ്രഹ്മ
ദാസികകുലം ഉച്ചേനാഗരി ശാവ ജ്ഞാനിയും
ബ്രഹ്മവാചകനുമായ ജ.....മിത്രയുടെ ശിഷ്യൻ
ആര്യഓഘ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യൻ ജ്ഞാനി
ആര്യപാലൻ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹചരൻ (ശ്രദ്ധ
ചര)വാചക ആര്യദത്തൻ, ശിഷ്യൻ വാചക
ആര്യസിംഹൻ, അദ്ദേഹമാണ് അഭ്യർത്ഥിച്ചത്.
ഇതു കൂടാതെ കാകതേയന്മാരെ പരാമർശിക്കു
ന്നുണ്ട്. ഒരു പക്ഷേ ഇതിന്റെ ചരിത്രപരമായ
പ്രാധാന്യം ആരും കാണാതെ പോയതാകാം.
ശകം 20 എഡി 98

30 മമൂര കങ്കാളിതില. ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം.
1873ൽ കണ്ണിങ്ങാം രേഖപ്പെടുത്തി. സവ 20 2 ഗ്രി
ദി....അസ്യ പൂർവ്വായാം മിശ്രഭാഷ. സാർത്ഥവാ
ഹിനിയുടെ പത്നി ധർമ്മസോമ , വാചക ആര്യ
മൈത്രിദിന)ദത്ത)യുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം. ഈ

ലിഖിതം താഴെ നിന്ന് മുകളിലേക്ക് വായിക്കണം. ശകം 22 എഡി 100

31 മമൂര കക്കാളി തില. (ലക്നൗ മ്യൂസിയം) ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം 1889ൽ ബ്രൂപ്ലർ കണ്ടത്. സം 20 2 ഗ്രി 2 ദി 7 . മിശ്രഭാഷ. വർദ്ധമാനവിഗ്രഹം . വാരണഗണം പ്രൈതിവർമ്മിക(പേതി വമിക)കുലം . ശകം 22 എഡി 102

32 മമൂര കക്കാളിതില. (ലക്നൗ മ്യൂസിയം) ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം. 1891ൽ ബ്രൂപ്ലർ. സവത്സരേ പച്ചവിശേ ഹേമന്തമാസേ തൃതീയേ ദിവസേ വീശേ അസ്തി ക്ഷുണേ. മിശ്രഭാഷ. രയഗിനി(നിറം ചേർക്കുന്ന ജോലി) ജയഭട്ടിയുടെ ഭാര്യ, നന്ദിയുടെ മകൾ, ജബകന്റെ പുത്രവധു ആയ വുസു സമർപ്പിച്ചത്. കോട്ടീയഗണം ബ്രഹ്മദാസികകുലം ഉച്ചൈർനാഗരിശാഖയിലെ ആര്യ ബലത്രാതന്റെ ശിഷ്യൻ സന്ധിയുടെ ശിഷ്യ ഗ്രഹ.....അപേക്ഷിച്ചു. ശകം 25 എഡി 105

33. മമൂര ജെയിൽ മൗണ്ട് (മമൂര മ്യൂസിയം) ബുദ്ധവിഗ്രഹം . .....ഷ്കസ്യ രാജ്യസംവത്സരേ 20 8 ഹേമന്ത 3 ദി . മിശ്രഭാഷ . ഷ്കസ്യ എന്നത് കനിഷ്കനോ ഹുവിഷ്കനോ ആവാം. ശകം 28 എഡി 108

34. മമൂര കക്കാളി തില. (ലക്നൗ മ്യൂസിയം) ജൈനലിഖിതം മഹാരാജാ.....ഷ്കകാലം. മഹാരാജാ ,,,,,ഷ്കസ സം 20 9 ഹേ 2 ദി 30

അസ്മക്ഷുണേ . മിശ്രഭാഷ. ഭഗവത് വർദ്ധമാ
നവിഗ്രഹം ബോധിനന്ദി എന്ന കുടുംബിനി
സമർപ്പിച്ചത്. ഗ്രഹഹസ്തിപുത്രിയാണ്. വാര
ണഗണത്തിലെ ജ്ഞാനി , പുഷ്യമിത്രീയകുലം
ആര്യഭത്തന്റെ ശിഷ്യൻ ഗഹപ്രകീവന്റെ
അപേക്ഷപ്രകാരം. ശകം 29 എഡി 109

35 മമൂര കക്കാളിതില. (ലക്നൗ മ്യൂസിയം) ജൈ
നവിഗ്രഹലിഖിതം. മഹാരാജാ ഹുഷ്കകാലം.
1891 (ബൃഹ്മൂർ) .....മ...ര..സ്യ ദേവപുത്രസ്യ
ഹുക്ഷസ്യ ....ഏകുനതീസ ... മിശ്രഭാഷ. നാഗദ
ത്തന്റെ ശിഷ്യനെ പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്. ശകം 29
എഡി 109

36 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ
ലിഖിതം. സ 30 1 വ 1 ദി 10 അസ്മക്ഷുണേ മിശ്ര
ഭാഷ. ബുദ്ധിയുടെ പുത്രിയും ദേവിലന്റെ പത്നി
യുമായ ഗ്രഹശ്രീ , കോട്ടീയഗണം ആര്യവേരി
(ആര്യവജ്രി)ശാഖ, സ്ഥാനീയകുലത്തിലെ ആര്യ
ഗോദാസന്റെ അപേക്ഷപ്രകാരം സമർപ്പിച്ചത്.
ശകം 31 എഡി 111

37 മമൂരകക്കാളിതില(ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹലി
ഖിതം. 1892ൽ ബൃഹ്മൂർ. സവസരേ 30 2 ഹേമന്ത
മാസേ 4 ദിവസേ 2 . മിശ്രഭാഷ. ആർഹതന്റെ
സർവ്വതോഭദ്രവിഗ്രഹം സമർപ്പിച്ചത് ഋതുനന്ദി
പുത്രി , പ്രാതാരികബുദ്ധിയുടെ പത്നി, ഗന്ധിക
ന്റെ അമ്മ ജിതമിത്രാ. വാരണഗണത്തിലെ

.....യകുലത്തിലെ ജ്ഞാനി ആര്യനന്ദിക അപേക്ഷിച്ചു. ശകം 32 എഡി 112

38 മമൂര ചൗബീര മൗണ്ട്. (ലക്നൌ)ബുദ്ധിസ്റ്റ് വിഗ്രഹലിഖിതം. മഹാരാജാ ദേവപുത്ര ഹുവിഷ്കകാലം.മഹാരാജസ്യ ദേവപുത്രസ്യ ഹുവിഷ്കസ്യ സം 30 3 ഗ്രി 1 ദി 8. മിശ്രഭാഷ. മാമൂരവനകത്തിൽ ബോധിസ്തപ്രതിമ സ്ഥാപിച്ചത് ഭിക്ഷുണി ധനവതി. ത്രിപീടകം അറിയുന്നവളും ഭിക്ഷു ബലന്റെ അന്തേവാസിനിയുമായ ഭിക്ഷുണി ബുധമിത്രയുടെ സഹോദരീപുത്രിയാണ് ധനവതി. ശകം 33 എഡി 113

39 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൌ) ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം സം 30 5 വ 3 ദി 10 അസ്യാം പൂർവ്വായാം. വർദ്ധമാനവിഗ്രഹം സ്ഥാപിച്ചത്, കുമാരമിത്രപുത്രൻ ഗന്ധിക കുമാരഭട്ടി. കോട്ടീയഗണം സ്ഥാനീയകുലം വൈര(വജ്ര)ശാഖ, ശ്രീകസംഭോഗത്തിലെ ആര്യബലദത്തന്റെ ശിഷ്യ ആര്യകുമാരമിത്രാ അപേക്ഷിച്ചു. ശകം 35 എഡി 115

40 മമൂര (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം കൽക്കത്ത) ബുദ്ധിസ്റ്റ് വിഗ്രഹലിഖിതം സ്തംഭത്തിനു താഴെ. 1870 ൽ രാജേന്ദ്രമിത്ര പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. സം പച്ചത്രിശസ്യ. മിശ്രഭാഷ. ഭിക്ഷു ബുദ്ധദാസന് ഏതോ വിഹാരത്തിന് സമർപ്പിച്ചു. ശകം 35 എഡി 115

41 മമൂര കക്കാളി ജൈന ആനത്തല ലിഖിതം മഹാരാജാ ദേവപുത്ര ഹുവിഷ്കകാലം.

മഹാരാജസ്യ ദേവപുത്രസ്യ ഹുവിഷ്കസ്യ സം
30 8 ഹേ 3 ദി 10 1 ഏതായേ പൂർവ്വായേ.

മിശ്രഭാഷ. നന്ദിവിശാല എന്ന ആനയെ ശ്രേഷ്ഠി
ആര്യ രുദ്രദാസന് പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. ഇദ്ദേഹം ശ്രേ
ഷ്ഠി ശിവദാസപുത്രനാണ്. ആർഹതന്മാർക്ക്
ആരാധിക്കാനാണ് പ്രതിഷ്ഠിച്ചത്. ശകം 38
എഡി 118

42 മമൂര കക്കാളി തില. (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ
ലിഖിതം മഹാരാജാ ഹുവിഷ്കകാലം. 1891
ബ്യൂപ്ലർ. സാരതമഹാരാജസ്യ ഹുവിഷ്ക
സ്യ സവത്സരേ 40 4 ഹന ഗ്ര മാസ 3 ദിവസ 2
ഏതസ്യാം പൂർവ്വായാം. മിശ്രഭാഷ. ഹഗിനന്ദി(
ഭഗനന്ദി)ശിഷ്യനായ നാഗസേനന്റെ അപേക്ഷപ്ര
കാരം. വാരണഗണം ആര്യചേദീയ കുലം, ഹരി
താമലകയീ ശാഖയിലെ ആചാര്യനാണ് ഭഗനന്ദി.
(ആന അഥവാ ഹസ്തി, ചേദികുലം, ഹരിതാമ
ലകി, തിരുനെല്ലി) ഭഗനന്ദിയും ശിവനന്ദിയും
മുഷകവംശകാവ്യത്തിൽ വല്ലഭന്റെ കുലതലക
ങ്ങളായ പുത്രന്മാരും വലഭി സർവ്വകലാശാല
യിലെ സ്ഥാപകാചാര്യന്മാരുമാണ്. ശകം 44
എഡി 121 . ഇക്കാലത്ത് കേരളത്തിൽ ചേരൻ
ചെങ്കുട്ടുവന്റെ പിതാവാണ് ഭരിക്കുന്നത്.

43 ബോംബേ യൂണിവേഴ്സിറ്റി ലൈബ്രറി ബു
ദ്ധിസ്റ്റ് വിഗ്രഹലിഖിതം. മഹാരാജാ ദേവപുത്ര
ഹുവിഷ്കകാലം മഹാരാജസ്യ ദേവപുത്രസ്യ
സ 40 5 വ 3 ദി 10 5 ഏതസ്യ പൂർവ്വായ.

മിശ്രഭാഷ. ഭഗവത് ശാക്യമുനിവിഗ്രഹം ആളികയിലെ രോശികാവിഹാരത്തിൽ, ഉപാസിക ക്വസിച സ്വന്തം മാതാപിതാക്കളുടേയും തന്റെയും തന്റെ ഊട്ടാരിക , ശ്രമണികയുടെ അമ്മ ശ്രമണികി, ജീവകയുടെ അമ്മ ജീവകാ എന്നിവർക്കും സകലജീവികൾക്കും പുണ്യത്തിനായി സമർപ്പിച്ചു. .ശകം 45 എഡി 122

44 മമൂര കങ്കാളി തില (ലക്നൗ)ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം. സം 40 5 വ 3 ദി 10 7 ഏതസ്യ പൂർവ്വായ. മിശ്രഭാഷ. ബുദ്ധിയുടെ പുത്രവധു , ...ധർമ്മവുദ്ധിയുടെ ,,,,,,,,,,,,,,ശകം 45 എഡി 122

45 മമൂര കങ്കാളിതില. ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം. സ 40 7 ഗ്രി 2 ദി 20 ഏതസ്യ പൂർവ്വായാം. മിശ്രഭാഷ. സവക പുഷ്ന്റെ പുത്രവധുവും, ഗിബന്റെ ഭാര്യയും, പുഷ്യദത്ത ന്റെ അമ്മയും ആയ.....ഓഘനന്ദിയുടെ ശിഷ്യനും വാരണഗണം പേതിവമിക(പ്രേതി വർമ്മിക)കുലം വാചകനുമായ സേനന്റെ അപേക്ഷപ്രകാരം. ശകം 47 എഡി 124

46 മമൂര കങ്കാളി (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം. മഹാരാജ ഹുവിഷ്ക സ്യ സ 40 8 ഹേ 4 ദി 5. മിശ്രഭാഷ. ബ്രഹ്മദാസിക കുലം, ഉച്ചൈർനാഗരിശാഖ എന്ന് പരാമർശമുണ്ട്. ശകം 48 എഡി 125 49

47 മമൂര കങ്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ ലിഖിതം. സം 40 9 റ്റു 4 ദി 20 ഏതസ്യ പൂർവ്വായാം. മിശ്രഭാഷ. ആർഹത നന്ദാവർത്തൻ്റെ പ്രതിമ വോഡ്വ സ്തൂപത്തിൽ ശാവിക ദിന (ദത്ത) .....ൻ്റെ ഭാര്യ, ആര്യവൃദ്ധഹസ്തി (അയ വൃദ്ധഹസ്തി)യുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. അയ വൃദ്ധഹസ്തി കൗട്ടികഗണം വൈര(വജ്ര)ശാഖയാണ്. ശകം 49 എഡി 126

48 മമൂര കങ്കാളിതില. (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ ലിഖിതം. ....സം 40.....ഹേ ...ദി 10 ഏതസ്യ പൂർവ്വായ. മിശ്രഭാഷ. സിംഹദത്തൻ്റെ അമ്മ, ഗ്രാമിക ജയനാഗൻ്റെ പ്രഥമപത്നി, ഗ്രാമിക ജയദേവൻ്റെ പുത്രവധു, ...ൻ്റെ മകൾ .....നന്ദൻ്റെയും ബാലവർമ്മൻ്റെയും ശിഷ്യയും മഹാനന്ദിയുടെ സഹചാരിണിയും ദന്തിയുടെ ശിഷ്യയുമായ .....ൻ്റെ അപേക്ഷയാൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. വാരണഗണം ആര്യഹത്തകീയകുലം വജ്രനഗരി ശാഖ. ശിരിയ സംഭോഗം. ശകം 4....(പൂർണ്ണമല്ല) 49 ആകാം .എഡി 126

49 മമൂരകങ്കാളിതില (ലക്നൗ)ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം . പണ 50 ഹേമന്തമാസേ പ.... മിശ്രഭാഷ. ആര്യചേര, യുദ്ധദത്ത, പുഷ്യഭൂതി എന്നിവരെ പറയുന്നുണ്ട്. (ചേര എന്നത് കേരളരാജനാമമാണ്. പുഷ്യഭൂതിവംശവും കേരളത്തിലെ ഐതിഹ്യങ്ങളിലെ പ്രധാനവംശമാണ്). ശകം 50 എഡി 127

50 മമൂര കക്കാളി (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം. ...50 ഹേ 2 ദി 1 അസ്യ പൂർവ്വായ. മിശ്രഭാഷ. വർദ്ധമാനപ്രതിമ പ്രതിഷ്ഠിച്ചത് ബുബുപുത്രിയും രാജ്യവസുവിന്റെ പ്രഥമപത്നിയും ദേവിലന്റെ അമ്മയും വിഷ്ണുഭവന്റെ അമ്മയും ആയ വിജയശ്രീ. വിഷ്ണുഭവന്റെ വിശേഷണം അദ്ദേഹം ഘകരബന്റെ ശിഷ്യയുടെ പണതികാരം (ആജ്ഞ) അനുസരിക്കുന്നവനാണ് എന്നതാണ്. അവർ ആര്യ ജിനദാസിയുടെ പണ്ഡികാരിതവും, അനുസരിക്കുന്നു. ആര്യജിനദാസി സമധി.....വ ദിനാരയുടെ ശിഷ്യ, അവരാകട്ടെ വാരണഗണം, ആര്യഭിഷ്ടകുലം, സങ്കാശികശാഖ, ശിരിഗൃഹസംഭോഗത്തിലെ ബഹുത് വാചകയുമാണ് (വലിയ വാഗ്മി). ശകം 50 എഡി 127

51 മമൂര (മമൂര മ്യൂസിയം) ബുദ്ധിസ്റ്റ് വിഗ്രഹലിഖിതം. മഹാരാജ ദേവപുത്ര ഹുവിഷ്കകാലം. മഹാരാജരാജസ്യ ദേവപുത്രസ്യ ഹുവിഷ്കസ്യ രാജ്യസം 50 ഹേ 3 ദി 2 . മിശ്രഭാഷ. ശകം 50 എഡി 127

52 മമൂര ജെയിൽ മൌണ്ട് (മമൂര മ്യൂസിയം) ബുദ്ധിസ്റ്റ് വിഗ്രഹലിഖിതം. മഹാരാജസ്യ ദേവപുത്രസ്യ ഹുവിഷ്കസ്യ സംവത്സരേ 50 1 ഹേമന്തമാസ 1 ദിവ...മിസ്രഭാഷ. ശകം 51 എഡി 128

53 മമൂര കങ്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ ലിഖിതം. സംവത്സര ദ്വാപനാ 50 2 ഹേമന്ത മാല പ്രഥമ.....ദിവസ പഞ്ചവിശ 20 5 അസ്ഥ ക്ഷുണം. മിശ്രഭാഷ. ലോഹികാകാരകനായ ശൂരൻ, ഗോട്ടി ക)ഗോഷ്ഠിക)യിലെ അംഗം , ശ്രാമണകപുത്രൻ സമർപ്പിച്ചത്. കോട്ടീയഗണത്തിലെ വജ്രശാഖയിലെ (വൈരി) സ്ഥാനീകീയകുലത്തിലെ ശ്രീഗൃഹ സംഭോഗത്തിലെ വാചക ആര്യഹസ്തഹസ്തിയുടെ ശിഷ്യൻ ജ്ഞാനി ആര്യമാഘഹസ്തിയുടെ സഹചരൻ വാചക ആര്യദേവന്റെ അപേക്ഷ പ്രകാരമാണ് സമർപ്പണം. ഇവിടെ വണികഗോഷ്ഠി അഥവാ വണികസംഘത്തിലെ ലോഹപ്പണിക്കാരനാണ് പ്രതിമ സമർപ്പിക്കുന്നത്. (കാരു അഥവാ വിശ്വകർമ്മ). ശകം 52 എഡി 129

54 മമൂര കങ്കാളിതില. (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ ലിഖിതം സവ 50 4 ഹേമന്തമാസേ ചതുർത്ഥേ 4 ദിവസേ 10 അസ്യ പൂർവ്വായാം. മിശ്രഭാഷ. ലോഹികാകാരകനായ ഗോപ(ഗോവ) സിംഹന്റെ പുത്രൻ, സമർപ്പിച്ച സരസ്വതിവിഗ്രഹമാണ്. കോട്ടീയഗണത്തിലെ സ്ഥാനീയകുലം വൈര(വജ്രി) ശാഖ, ശ്രീഗൃഹസംഭോഗം വാചക ആര്യഹസ്തഹസ്തിയുടെ ശിഷ്യൻ ജ്ഞാനി ആര്യ ആര്യദേവനാണ് അഭ്യർത്ഥിച്ചത്. ശകം 54 എഡി 131

55 മമൂര സിതൽഘട്ടി മൗണ്ട് (മമൂര മ്യൂസിയം) ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം . സംവത്സരേ സപ്തപ

ഞ്ചാശേ 50 7 ഹേമന്തത്യുതീയേ ദിവസേ ത്രയോ
ദശേ പൂർവ്വായാം. മിശ്രഭാഷ. ശകം 57 എഡി
134

56. മമൂര കങ്കളിതില. (ലക്നൗ) മഹാരാജസ്യ
രാജാതിരാജസ്യ ദേവപുത്രസ്യ ഹുവഷ്കസ്യ
സം 60 ഹേമന്തമാസേ 4 ദി 10 ഏതസ്യ പൂർവ്വാ
യാം. മിശ്രഭാഷ. ഋഷഭവിഗ്രഹം സമർപ്പിച്ചത്
ക.....പസകന്റെ ഭാര്യ ദത്താ. കോട്ടീയഗണം
സ്ഥാനീയകുലം ആര്യവൈരീയ(വജ്രീയ)കുലം
ശകം 60 എഡി 137

57 മമൂര (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം കൽക്കത്ത) ജൈന
വിഗ്രഹലിഖിതം. ശകം 62 എഡി 139 മിശ്രഭാഷ.
ആർഹതരേയും സിദ്ധരേയും സ്തുതിച്ച്
ആരംഭം. ചതുർവർണ്ണസംഘമാണ് വിഗ്രഹം

59 സമ്മാ നിച്ചത്. അവർക്കുവേണ്ടി വൈഹികൻ
(വൈശിക) സമ്മാനിക്കുന്നു. വാചകൻ ആര്യ
കർക്കശഹസ്തന്റെ സിഷ്യൻ ആതപിക ഗ്രഹ
ബലനാണ് അഭ്യർത്ഥിച്ചത്.

58 . ശകം 62 എഡി 139 മമൂര കങ്കളി തില
(ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം. സ 60 2 വ 2
ദി 5 ഏതസ്യ പൂർവ്വസ്യ. മിശ്രഭാഷ. വാരണഗ
ണം വാചകആര്യ കർക്കശഹസ്തശിഷ്യൻ
ഗ്രഹബലൻ അഭ്യർത്ഥിച്ചത്.

59. ശകം 72 എഡി 149 മമൂര കങ്കളി തില.
(ലക്നൗ) ജൈനലിഖിതം . ശിൽപ്പമുള്ള ശിലാ
ഫലകം . സ്വാമിസ മഹാക്ഷത്രപസ സോദാസസ
70 2 ഹേമന്തമാസേ 2 ദിവസേ 9 . മിശ്രഭാഷ.
ആർഹത വർദ്ധമാനസ്തുതിക്ക് ശേഷം ആര്യാ
വതി വിഗ്രഹം പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നത്, കൊച്ചി
അമോഹിനി , ശമണ ശാപികന്റെ ശിഷ്യയും,
അവളുടെ മക്കൾ പാലഘോഷനും പോത്ത
ഘോഷനും (പ്രോഷ്ഠഘോഷ) ദമഘോഷനും
കൂടിയാണ്. ഇത് ആർഹതന്മാരുടെ ആരാധന
ക്കാണ്. കൊച്ചി എന്നത് ഗോശ്രീയാണോ , കൌ
ത്സീയാണോ എന്ന് സംശയമാണ്.

60 ശകം 74 എഡി 151 മത്സൂര ജെയിൽ മൌണ്ട്
ശിലാഫലകലിഖിതം. മഹാരാജസ്യ രാ....സ്യ
ദേവപുത്രസ്യ വാസു.....സവത്സരേ 70 4 വർഷ
മാസേ പ്രഥമേ ദിവസേ 30 അസ്യാം പൂർവ്വാ
യാം. തലക്കിയത്തിലെ മഹാദണ്ഡനായക
വാലിന എന്ന് കാണുന്നു. (തലക്കിയ തലക്കാട്
ആകാം. വാലിന അഥവാ ബാലിന).

61 ശകം 77 എഡി 154 മമൂര ജെയിൽ മൌണ്ട്
(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം കൽക്കത്ത) സ്തംഭത്തിന്റെ
അടിഭാഗത്തെ ബുദ്ധിസ്റ്റ് ലിഖിതം. സംവത്സരേ
70 7 ഗ്രി 3 ദിവസേ 5 അസ്യ പൂർവ്വയേ. മിശ്ര
ഭാഷ. ഭിക്ഷു ധർമ്മദേവനാണ് സ്തംഭം സമർപ്പി
ച്ച വ്യക്തി.

62 ശകം 77 എഡി 154 മമൂര ജെയിൽ മൗണ്ട്.
(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം കൽക്കത്ത) സ്തംഭത്തിനു
താഴെ ബുദ്ധിസ്റ്റ് ലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. സം 70 7
ഗ്രി 4 ദി 4 . സ്തംഭത്തിനു കീഴിലെ കുംഭിക
(25ആം സ്തംഭം) മഹാരാജാ രാജാധിരാജാ
ദേവപുത്ര ഹുവിഷ്കൻ ദ്രസ്തിയാനകനിവാസി
യായ ഭിക്ഷു ജീവകന്റെ വിഹാരത്തിന്
സമർപ്പിച്ചു.

63 ശകം 77 എഡി 154 മമൂര ജെയിൽ മൗണ്ട്
(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം കൽക്കത്ത) സം 70 7 ഗ്രി 4
ദിവസേ 20 9 .മിശ്രഭാഷ. ദധികർണ്ണദേവീകുലിക
ത്തിലെ പൂജാരിയും ദേവീദാസനുമായ ദേവില
ന്നെ വ്യക്തിയ സ്തംഭം സമർപ്പിച്ചു.

64 ശകം 77 എഡി 154 . മമൂര (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസി
യം കൽക്കത്ത) ബുദ്ധിസ്റ്റ് ലിഖിതം സ്തംഭത്തി
ന്റെ താഴെ. സംവത്സരേ 70 7 വ ദിവസേ 5 അസ്യ
പൂർവ്വായേ. മിശ്രഭാഷ. ഭിക്ഷുധർമ്മദേവനാമ്
സ്തംഭം സമർപ്പിച്ചത്.

65 ശകം 77 എഡി 154 മമൂര ജെയിൽ മൗണ്ട്
(മമൂര) സ്തംഭത്തിന്റെ താഴെ. സം 7- 7 വ 1 ദി 10
1 . മിശ്രഭാഷ. സ്തംഭം 126 സമർപ്പണം.

66 ശകം 80 എഡി 158 മമൂര കക്കാളിതില
(ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം . മഹാരാജാ
വാസുദേവകാലം. മഹാരാജസ്യ വാസുദേവസ്യ
സം 80 ഹന വ 1 ദി 10 2 ഏതസ പൂർവ്വായാം.

മിശ്രഭാഷ. സംഘനന്ദിയുടെ പുത്രവധുവും
 .....ന്റെ മകളും , ബല.....ന്റെ .....
 ..എന്ന് കാണുന്നു.

67 ശകം 81 എഡി 159 മമൂര കക്കാളിതില
 (ലക്നോ) ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം സ 80 1 വ 1
 ദി 6 ഏതസ്യ പൂർവ്വായാം. മിശ്രഭാഷ. ആര്യ
 (ആയിക)ജീവന്റെ ശിഷ്യയും അന്തേവാസിനിയു
 മായ ദത്താ അഭ്യർത്ഥിച്ച പ്രകാരം . ഗ്രഹശിരി
 എന്ന നാമവും കാണുന്നുണ്ട്.

68 മമൂര കക്കാളിതില (മമൂര) ജൈനവിഗ്രഹലി
 ഖിതം മഹാരാജസ്യ വാസുദേവസ്യ സം 80 3 ഗ്രി
 2 ദി 10 6 ഏതസ്യ പൂർവ്വസ്യ. ശകം 83 എഡി 161
 . സേനന്റെ മകളും ദത്തയുടെ പുത്രവധുവും
 ഗന്ധിക വ്യ...യ ന്റെ ഭാര്യയുമായ ജിനദാസി
 സമർപ്പിച്ചു.

69 ശകം 83 എഡി 161 . മമൂര ജെയിൽ മൗണ്ട്
 (മമൂര) ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം. സം 80 3 ഗ്രി 2 ദി
 20 5 ഏതസ്യ പൂർവ്വായ.

70 ശകം 86 എഡി 164 മമൂര കക്കാളിതില.
 (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം സം 80 6 ഹേ
 1 ദി 10 2 . മിശ്രഭാഷ. ദാസപുത്രിയും പ്രിയന്റെ
 ഭാര്യയുമായ സ്ത്രീ സമർപ്പിക്കുന്നു. മേഹിക
 (മൈഹിക)കുലത്തിലെ ആര്യസംഘമിക(അയ
 സംഗമിക)യുടെ ശിഷ്യ അയ വസുലാ (ആര്യ
 വസുലാ) അഭ്യർത്ഥിച്ചു.

71 ശകം 87 എഡി 165 മമൂര കക്കാളിതില
(ലക്നൗ) സം 80 7 ഗ്രി 1 ദി 20 അസ്മിക്ഷുണേ.
മിശ്രഭാഷ. ഉച്ചൈനാഗരശാഖയിലെ ആര്യകുമാ
രനന്ദിയുടെ ശിഷ്യൻ മിത്ര.

72 ശകം 87 എഡി 165 മമൂര കക്കാളിതില
ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം. മഹാരാജസ്യ
മഹാരാജരാജസ്യ ഷാഹിർ വാസുദേവസ്യ സം
80 7 ഹേ 2 ദി 30 ഏതസ്യ പൂർവ്വായ. മിശ്രഭാഷ.

73 ശകം 90 എഡി 168 മമൂര കക്കാളിതില (മമൂര)
സംവത്സരേ 90 വ.... മിശ്രഭാഷ. ....ന്റെ ഭാര്യ,
ദിന)ദത്ത)യുടെ പുത്രഭാര്യ, കോട്ടീയഗണം
പ്രശ്നവാഹനകകുലം മജ്ജമ(മദ്ധ്യമ)ശാഖ
യിലെ ഭട്ടിബലന്റെ അപേക്ഷപ്രകാരം .

74 ശകം 93 എഡി 172. മമൂര കക്കാളി തില.
(ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം . സം 90 3
വ.....മിശ്രഭാഷ. ആർഹത മഹാവീരനെ
സ്തുതിച്ച ശേഷം ഭഗവത് വർദ്ധമാന വിഗ്രഹം
പ്രതിഷ്ഠിച്ചത് പറയുന്നു. ഹൈരണ്യകന്റെ
(ഭണ്ഡാരം സൂക്ഷിപ്പുകാരൻ) പുത്രി ദേവാ,
ജ്ഞാനി നന്ദിയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം

75 ശകം 95 എഡി 174. മമൂര കക്കാളിതില.
(ലക്നൗ) ജൈനപാനൽ ലിഖിതം. സം 90 5 ഗ്രി 2
ദി 10 8. മിശ്രഭാഷ. ഗ്രഹദത്തന്റെ മകളും, ധന
ഹസ്തിയുടെ ഭാര്യയും ആയ.....സമർപ്പിച്ച
വിഗ്രഹം. കൗത്തിയഗണം സ്ഥാനീയകുലം

വൈരിയ(വജ്ര)ശാഖ ആര്യആർഹതന്റെ ശിഷ്യ
 ധാമാതാ അപേക്ഷിച്ച പ്രകാരം. പാനലിൽ
 കാൻഹ (കൃഷ്ണ) എന്ന ശമണനാമവും അനഘ
 ശ്രേഷ്ഠിവിജ എന്ന സ്ത്രീനാമവും ഉണ്ട്.

76 ശകം 98 എഡി 177 മമൂര കക്കാളിജൈന വിഗ്ര
 ഹലിവിതം. രാജാ വാസുദേവസ്യ സംവത്സരേ
 90 8 വർഷമാസേ 4 ദിവസേ 10 1 ഏതസ്യ
 പൂർവ്വായേ. മിശ്രഭാഷ. ആർഹത മഹാവീരനെ
 സ്തുതിച്ച ശേഷം, ആര്യക്ഷേമന്റെ ഭാര്യയും,
 പ്രവരകന്റെ മകളും ഗന്ധിക വരുണന്റെ പുത്രവ
 ധുവും ആയ .....ആര്യ ഉദ്ദേഹികീയഗണം
 പരിധാസികകുലം, പേതപുത്രികശാഖ ജ്ഞാനി
 ആര്യ ദേവദത്തന്റെ അപേക്ഷപ്രകാരം സമർപ്പി
 ചു.

77 ശകം 98 എഡി 177 മമൂര കക്കാളിതില.
 (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹലിവിതം സ 90 8 ഹേ 1
 ദി 5 അസ്തമക്ഷുണ്ണേ. മിശ്രഭാഷ. കോട്ടീയഗണം
 ഉച്ചനാഗരി ശാഖ എന്ന് കാണാം,

78 ശകം 299 എഡി 376 മമൂര കക്കാളിതില.
 (ലക്നൗ) ജൈനശിലാലിവിതം. മഹാരാജസ്യ
 രാജാധിരാജസ്യ സ്വർവ്വച്ചരസ്വതേ ... 200 90 9
 ഹേമന്തമാസേ 2 ദിവസേ 1 മിശ്രഭാഷ.
 സിദ്ധന്മാരേയും ആർഹതരേയും സ്തുതിച്ച
 ശേഷം ആർഹത മഹാവീരവിഗ്രഹം
 ആർഹതായതനത്തിൽ ദേവകുലത്തിൽ

പ്രതിഷ്ഠിച്ചത് പറയുന്നു. ....ന്റെയും
 ഒക്കാരികയുടേയും പുത്രി, ഒക്ക....യുടെ
 സവാവികാഭഗിനി, ...ശ്രീക, ശിവദത്ത്
 ഇവരുടെ ..... ആയ ഉജ്ജ്വല ആണ് സമർപ്പി
 ചു്.

79 മമൂര കങ്കാളിതില മഹാരാജാധിരാജ
 കനിഷ്കകാലത്തെ വിഗ്രഹലിഖിതം.
 മഹാരാജാധിരാജസ്യ കനിഷ്കസ്യ സംവത്സരേ.
 മിശ്രഭാഷ.

80 മമൂര കങ്കാളിതില. (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ
 ലിഖിതം ദേവപുത്രഹുവിഷ്കകാലം മിശ്രഭാഷ.

81 മമൂര കങ്കാളിതില.(ലക്നൗ)
 ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം. മഹാരാജസ്യ
 രാജാധിരാജസ്യ . മിശ്രഭാഷ. ഓഘനന്ദിശിഷ്ൻ
 സേനൻ

82 മമൂര ജെയിൽ മൌണ്ട് ശിലാഫലകലിഖിതം
 മിശ്രഭാഷ. സ്വാമി മഹാരാജ മഹാക്ഷത്രപ
 സോമദാസന്റെ ഗഞ്ചാവര (ഭണ്ഡാരം സൂക്ഷിപ്പു
 കാരൻ) സേഗ്രവഗോത്രത്തിലെബ്രാഹ്മണൻ
 പുഷ്കരിണിക്ക് പടിഞ്ഞാറു വശത്ത് ഉള്ള
 തടാകത്തിന് അടുത്ത് ഉദപാനവും (ജലസംഭര
 ണി) ആരാമവും സ്തംഭവും ശിലാപട്ടവും
 സ്ഥാപിച്ചു.

84 മമൂര കങ്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ ലിഖിതം മഹാരാജാ മഹാക്ഷത്രപ മ..... സംസ്കൃതം. കോട്ടീയഗണത്തെ പറയുന്നു.

85 മമൂര ജെയിൽ മൗണ്ട് (ലക്നൗ) സം.....ദി 5 ഏതസ്യ പൂർവ്വായം. മിശ്രഭാഷ. ശിലാപട്ടം ഭഗവത നാഗേന്ദ്ര ദധികർണ്ണസ്ഥാനത്ത് (ക്ഷേത്രം) സമർപ്പിച്ചത് ചാന്ദകസഹോദരന്മാരെന്ന് പ്രസിദ്ധരായ നന്ദിബലനെന്ന മുഖ്യനോടു കൂടിയ ശൈലാളകന്മാരുടെയും (നടന്മാർ) മാമൂരന്മാരുടെയും മക്കൾ.

86 മമൂര കങ്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ ലിഖിതം. ....5 അസ്തി ക്ഷുണേ.....മിശ്രഭാഷ. ആര്യ നാഗദത്തയുടേയും ആര്യ സുകരന്റെയും ശിഷ്യ .

87 മമൂര കങ്കാളിതില. (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ ലിഖിതം. ....ർഷമാസേ 1 ദിവസേ 30 അസ്തി ക്ഷു.....മിശ്രഭാഷ.

88 മമൂര ബുദ്ധിസ്റ്റ് വിഗ്രഹലിഖിതം. വർഷമാസേ 2 ദിവസേ 6. മിശ്രഭാഷ.

89 മമൂര ബുദ്ധിസ്റ്റ് ശിലാലിഖിതം (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം കൽക്കത്ത) സം...ദിവസേ 10 അസ്യ പൂർവ്വായേ. മിശ്രഭാഷ.

90 മമൂര (മമൂര) റെയിൽ ലിഖിതം. 100 10 8 എന്ന് മാത്രം

91 മമൂര റെയിൽ ലിഖിതം (ലക്നൗ) 100 20 7
എന്ന് മാത്രം

92 മമൂര അർജ്ജുൻപൂര മഹല്ല മൗണ്ട്.
സ്തംഭലിഖിതം. പ്രാകൃതഭാഷ. അമോഘ
രാവിതന്റെ (അമോഘാരക്ഷിത) സമ്മാനം.

93 മമൂര കക്കാളി തില (ലക്നൗ) ജൈനശിലാ
ലിഖിതം. പ്രാകൃതം. പാശ്ചിതോത്തരം
സമർപ്പിച്ചത് സാവക ഉത്തരദാസകൻ .
വച്ചി(വത്സി, അമവാ വഞ്ചി ആകാം) യുടെ
മകൻ, സമന മഹാരക്ഷിത(മാഗരക്ഷിത)ന്റെ
അന്തേവാസി. (ക്ഷേത്രത്തിലെ വാതിലിലെ
തോരണം)

94 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനലിഖിതം ,
ശിൽപ്പമുള്ള ശിലാഫലം. മിശ്രഭാഷ. ആർഹത
വർദ്ധമാനനെ സ്തുതിച്ച് ആയാഗപട്ടം (ആദര
സൂചകമായ ഫലകം) സ്ഥാപിച്ചത്, ശിവമിത്ര
കൗശികി, ഇവർ ഗൌപ്തിപുത്രന്റെ ഭാര്യയാ
ണ്. ഗൌപ്തിപുത്രനെ പോതായന്മാരുടേയും
(പ്രോഷ്ഠക)ശാകന്മാരുടേയും കരിനാഗം എന്ന്
പറയുന്നു.

95 മമൂര കക്കാളിതില. (ലക്നൗ) ജൈനലിഖിതം.
ചിത്രം കൊത്തിയ പാനലിൽ. മിശ്രഭാഷ.
ബന്ദീരത്തിൽ ആയാഗപത്രങ്ങൾ സമർപ്പിച്ചത്
സൌവണിക(സൌവർണ്ണിക-തട്ടാൻ) ആയ
നന്ദിഘോഷൻ. ....നന്ദികന്റെ മകൻ.

96 മമൂര കങ്കാളിതില. (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ ലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. വിഗ്രഹം സമർപ്പിച്ചത് ഗൌപ്തിപുത്രനായ ഇന്ദ്രപാലൻ. ആർഹതന്മാരുടെ ആരാധനാർത്ഥം.

97 മമൂരകങ്കാളിതില (മമൂര)ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതഭാഷ. പുഷ്പകന്റെ (പുഷ്പക)ഭാര്യ പുഷ്യ(പൂസാ), മൌദ്ഗലി(മൊഗലി)യുടെ മകൾ.

98 മമൂര ചൗബാര മൌണ്ട് (മമൂര) ബുദ്ധിസ്റ്റ് റെയിൽ ലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. അഭ്യന്തരോപസ്ഥായക കാമികന്റെ ഭൃത്യൻ

99 മമൂര കങ്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനലിഖിതം, ശിൽപ്പമുള്ള തോരണത്തിൽ. മിശ്രഭാഷ. പാസാദം(ക്ഷേത്രപ്രാസാദം) ദമഘോഷ(ധർമ്മഘോഷ) സമർപ്പിച്ചു. ബദന്ത ജയസേനന്റെ അന്തേവാസിനിയാണ്.

100 മമൂര കങ്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനഫലക ലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ആർഹതരുടെ ആരാധനയ്ക്കായി ആഗതപത്രം പ്രതിഷ്ഠിച്ചത്, നാടകകാരൻ ഫൽഗുയശസ്സിന്റെ(നാടകഫഗുയശ) പത്നി ശിവയശസ്സ് (ശിവയശാ)

101 മമൂര കങ്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ഭഗവത് നേമേശ ഏനേ കാണുന്നു ഉള്ളു

102 മമൂര ജൈനലിഖിതം)മമൂര) ശിൽപ്പമുള്ള ഫലകം. മിശ്രഭാഷ. ആർഹത വർദ്ധമാനനെ സ്തുതിച്ച്, ഒരു ദേവീകുലവും (ക്ഷേത്രം) ആയാഗസഭയും, പ്രാപവും(ജലസംഭരണി) ശിലാപടങ്ങളും നിഗന്തരുടെ(നിർഗ്രന്ഥ) ആർഹതായതനത്തിൽ (ആർഹതക്ഷേത്രം) പണിതു. ആടഗണിക ലവണശോഭികാപുത്രി യായ വസു എന്ന ശമനസാവികയായ നാദ ഗാനിക (പാട്ടുകാരി),അവളുടെ ബന്ധുക്കളോടുകൂടിയാണ് സമർപ്പിച്ചത്.

103 മമൂര കക്കാളി തില. ജൈനശിൽപ്പപാനൽ (ലക്നൗ) പ്രാകൃതം. ആർഹതമഹാവീരസ്തുതിയോടെ ആയാഗപത്ര സമർപ്പണം. മമൂരാവാസിയാ യ .....ലവാദ ന്റെ പത്നി.....ഇദാ .

104 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ)ജൈനലിഖിതം ശിൽപ്പമുള്ള പാനൽ. പ്രാകൃതം. ജീവനന്ദ എന്ന് ഉണ്ട്

105 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനലിഖിതം ശിൽപ്പമുള്ള പാനൽ. മിശ്രഭാഷ. ആർഹതരെ സ്തുതിച്ച് ആഗതപത്രം. സമർപ്പിച്ചത് കൌശികീ പുത്രൻ വാണിക സിംഹകന്റെ പുത്രൻ സിംഹ നന്ദികൻ.ആർഹതരുടെ ആരാധനക്കുവേണ്ടി.

106 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനശിൽപ്പ ഫലകലിവിതം. മിശ്രഭാഷ. ആർഹതരെ സ്തു തിച്ച് ശിവഘോഷകന്റെ ഭാര്യ.

107 മമൂര കക്കാളിതില(ലക്നൗ) ജൈനലിവിതം ശിൽപ്പഫലകം. മിശ്രഭാഷ. ആർഹതന്മാരെ സ്തുതിച്ച ശേഷം മല ..... നന്റെ പുത്രി , ഭദ്രായസന്റെ പുത്രവധു, ഭദ്രനന്ദിയുടെ ഭാര്യ, അചല ആർഹതരുടെ ആരാധനയ്ക്കായി സമർപ്പിച്ചു.

108 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനലിവിതം ശിൽപ്പസ്തംഭം. മിശ്രഭാഷ. ആർഹതന്മാരെ സ്തുതിച്ച് തോരണം സമർപ്പിച്ചത് ശ്രമണശ്രാവി ക .....ലഹസ്തിനിയും ബന്ധുക്കളും.

109 മമൂര(ലക്നൗ)ലിവിതം വിഗ്രഹത്തിന്റെ . അരപ്പട്ടമേൽമിശ്രഭാഷ

110 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ ലിവിതം. മിശ്രഭാഷ. ആർഹതപരാവയുടെ പ്രതിമ. (പാർശ്വ). സ്ഥാനികീയകുലത്തിലെ ജ്ഞാനി ഉഗ്രഹിനിയുടെ ശിഷ്യൻ വാചക ഘോഷകനെ പറയുന്നു

111 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ)ശിലാലിവിതം. സംസ്കൃതം പ്രശസ്തി

112 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ)ജൈനവിഗ്രഹലിവിതം. മിശ്രഭാഷ.

ആർഹത വർദ്ധമാനന്റെ പ്രതിമ കലന്റെ പുത്രി
 യും സിംഹവിഷ്ണുവിന്റെ സഹോദരി യുമായ
 .....സതീയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം .

113 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ
 ലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. വാരണഗണം, ആര്യ കനിയ
 ശിഖകുലം, ...ഒട്ടു.....ശാഖ എന്ന് ഉണ്ട്.

114 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്ര
 ഹലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. ദാസപുത്രനായ ചിരി
 (ശിരീ) സമർപ്പിച്ചത്.

115 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ)ജൈനവിഗ്രഹ
 ലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. വർദ്ധമാനവിഗ്രഹം .
 താനീയ(സ്ഥാനീയ)കുലം.

116 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ)ജൈനവിഗ്രഹ
 ലിഖിതം. ആർഹതരേയും സിദ്ധരേയും സ്തു
 തിച്ച്, വാരണഗണം, ആര്യഹാത്തീയകുലം
 (ആയഹാത്തീയ) വജനഗരി(വജ്ര)ശാഖ, ആര്യ
 ശിരികീയസംഭോഗം

117 മമൂര കക്കാളിതില. (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ
 ലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ഭഗവത് ഉസഭനെ
 (ഋഷഭ)സ്തുതിച്ചശേഷം , ...ധൂകന്റെ ശിഷ്യ
 സാധിതയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം . വാരണഗണം
 നാടികകുലം .....ശാഖിയാണ് വാചക(വായക)
 .....ധൂകന്റെ സംഘം

Ejd/ieLk118 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ ലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. വർദ്ധമാനവിഗ്രഹം സമർപ്പിച്ചത് വജ്രനന്ദിപുത്രിയും വാധിശിവ(വൃദ്ധി ശിവ)ന്റെ പുത്രവധുവും .....ന്റെ ഭാര്യയുമായ ദത്ത(ദിന). വദിമസീ എന്നും പരാമർശം ഉണ്ട്.

119 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനലിഖിതം വലിയ സ്താമ്പിലുള്ളത്. മിശ്രഭാഷ. വർദ്ധമാനാ പ്രതിമ സമർപ്പിച്ചത്, നവഹസ്തിപുത്രിയും, ഗ്രഹസേനന്റെ പുത്രവധുവും ശിവസേന, ദേവസേന, ശിവദേവ ഇവരുടെ അമ്മയുമായ ജയയാണ്. ഉച്ചൈനാഗരിശാഖയിലെ ആര്യബലത്രാതശിഷ്യ ആര്യബ്രഹ്മയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം, ആര്യബലത്രാതയുടെ ശിഷ്യൻ ആര്യസന്ധിക്കു വേണ്ടി.

120 മമൂര കക്കാളി തില. (ലക്നൗ)ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. ....ലനയുടെ അമ്മ, ശിവദത്തന്റെ..... ആയ ..... ശിരീകസംഭോഗത്തിലെ .....ഇധാരക്ക് വേണ്ടി.

121 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ ലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. ഉസഭ(ഋഷഭ)വിഗ്രഹം സമർപ്പിച്ചത്, വർമ്മയുടെ മകളും, ജയദാസന്റെ ഭാര്യയും, ആയ ഗുൽബാ. കോട്ടീയഗണം, ബ്രഹ്മദാസികകുലം,ഉച്ചൈനാഗരിശാഖ, ശിരീകസം

ഭോഗത്തിലെ ആര്യജ്യേഷ്ഠഹസ്തിയുടെ ശിഷ്യൻ ആര്യഗാമകന്റെ ശിഷ്യ ആര്യശ്യാ മയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം. ഇവരെ കൂടാതെ ആര്യജ്യേഷ്ഠഹസ്തിയുടെ ശിഷ്യൻ ആര്യമിഹിലനേയും പറയുന്നുണ്ട്. ,

122 മമൂര കക്കാളിതില (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹ ലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. സർവ്വതോഭദ്രമായ വിഗ്രഹം സമർപ്പിച്ചത് വാരണഹസ്തിയുടെയും ദേവിയുടേയും മകളും, ജയദേവന്റെയും മോഷിണിയുടേയും പുത്രവധുവും , കൃത്ഥ കസുമന്റെ പ്രഥമഭാര്യയും ആയ സ്ഥിരാ, സമർപ്പിച്ചു. കോട്ടീയഗണം, ഉച്ചൈനാഗരിശാഖ, ബ്രഹ്മദാസി കകുലം ശിരിഹസംഭോഗം ആര്യജ്യേഷ്ഠഹസ്തിയുടെ ശിഷ്യൻ ആര്യമിഹിലന്റെ ശിഷ്യൻ വാചക ആര്യ ക്ഷേരകനാണ് ആവശ്യപ്പെട്ടത്.

123 മമൂര കക്കാളിതില(മമൂര) ജൈനവിഗ്രഹ ലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. ദത്തശിഷ്യൻ വാചകസിംഹന്റെ അപേക്ഷപ്രകാരം.

124 മമൂര ജൈനലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. കോട്ടീയഗണം

125 മമൂര (അലിഗർ) ബുദ്ധിസ്റ്റ് റെയിൽ സ്തംഭ ലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. വാദിക (റെയിലിങ്ങ്) തോരണം, ഇവ രത്നഗൃഹത്തിൽ സമർപ്പിച്ചത് വത്സിപുത്രൻ വാധപാലധനഭൂതി. തന്റെ മാതാ

പിതാക്കളോടും നാലു പരിഷകളോടും കൂടി ബുദ്ധന്മാരുടെ ആരാധനയ്ക്കായി.

126 മമൂര ജെയിൽ മൌണ്ട് (മമൂര) ബുദ്ധിസ്റ്റ് ലിഖിതം സ്തംഭത്തിനു താഴെ. മിശ്രഭാഷ. പ്രാധാനികന്മാരായ ഭിക്ഷു സൂര്യനും ബുദ്ധരക്ഷിതനും സകല പ്രഹണികന്മാരുടേയും ആരോഗ്യത്തിനായി കുന്ദകം (സ്തംഭം) പ്രതിഷ്ഠിച്ചു.

127 മമൂര (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം കൽക്കത്ത) സ്തംഭത്തിനു ചുവട്ടിലെ ലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. സിംഹന്റെ മകൻ വസുമിഹിരന്റെ ലക്ഷാനം

128 മമൂര (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം കൽക്കത്ത) സ്തംഭത്തിനു താഴെ ലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. വസുമിഹിര, വിശ്വദേവക, എന്നിവർ സിംഹന്റെ പുത്രന്മാർ.

129 മമൂര (മമൂര) ബുദ്ധിസ്റ്റ് ലിഖിതം സ്തംഭത്തിനു താഴെ. സംസ്കൃതം. ബദന്തന്മാരെന്ന് പേരുള്ള സംഘസ്ഥവീരന്മാർ

130 മമൂര ബുദ്ധിസ്റ്റ് ലിഖിതം സ്തംഭത്തിനു താഴെ. സംസ്കൃതം. സംഘസ്ഥവീരന്മാരിൽ ഒരാൾ

131 മമൂര ബുദ്ധിസ്റ്റ് ലിഖിതം സ്തംഭത്തിനു താഴെ. സംസ്കൃതം. സംഘസ്ഥവീരന്മാരിൽ ഒരാൾ.

132 മമൂര ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം സ്തംഭത്തിനു താഴെ. മിശ്രഭാഷ. ഭിക്ഷു ബുദ്ധരക്ഷിതനും ഭിക്ഷു സംഘ.....

133 മമൂര (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം കൽക്കത്ത) സ്തംഭത്തിനു താഴെ. ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. ഭിക്ഷു ബുദ്ധരക്ഷിതനും ഭിക്ഷു.....

134 മമൂര (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം കൽക്കത്ത) ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം സ്തംഭത്തിനു താഴെ. മിശ്രഭാഷ. ഭിക്ഷു ബുദ്ധരക്ഷിതനും ശാക്യഭിക്ഷു.....

135 മമൂര (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം കൽക്കത്ത) ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം സ്തംഭത്തിനു താഴെ. മിശ്രഭാഷ . ഭിക്ഷു ബുദ്ധഘോഷൻ

136 മമൂര (മമൂര) സ്തൂപലിഖിതം മിശ്രഭാഷ. പുത്രി നസാപ്രിയ

137 മമൂര ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം സ്തംഭത്തിനു താഴെ. മിശ്രഭാഷ. ദണ്ഡി സംഘദേവ, സംഘഘോട, ധർമ്മപ്രിയ സംഘമിത്ര ധർമ്മപ്രിയ.

138 മമൂര ബുദ്ധിസ്സ് വിഗ്രഹലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. ഭഗവത് ശാക്യമുനിവിഗ്രഹം .

139 മമൂര (മമൂര) ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം സ്തംഭത്തിനു താഴെ. മിശ്രഭാഷ. ഭിക്ഷു ദത്ത

140 മമൂര ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം വലിയ സ്താബിൽ.
മിശ്രഭാഷ. കാകതികന്മാരുടെ വിഹാരം എന്നേ
മനസ്സിലാവുന്നുള്ളൂ.

141 മമൂര (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം കൽക്കത്ത)
ഭിക്ഷുക്കളുടെ സമ്മാനം.

142 മമൂര ചാൻബറ മൌണ്ട്. ബുദ്ധിസ്സ്
ശിലാലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. ബുദ്ധന്മാരെന്ന്
വാക്ക്.

143 മമൂര ചാൻബറ മൌണ്ട് ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലി
ഖിതം. സംസ്കൃതം.

144 മമൂര ബുദ്ധിസ്സ് ബുദ്ധവിഗ്രഹലിഖിതം.
സംസ്കൃതം. സകലജീവികളും ബുദ്ധത്വം
പ്രാപിക്കാനായി ഒരു സ്ത്രീ

145 മമൂര ബുദ്ധിസ്സ് വിഗ്രഹലിഖിതം.
സംസ്കൃതം. ധർമ്മാശോക എന്നുണ്ട്

146 മമൂര ജെയിൽ മൌണ്ട് ബുദ്ധിസ്സ്
വിഗ്രഹലിഖിതം. സംസ്കൃതം. ശാക്യഭിക്ഷു
യശോദത്തൻ

147 മമൂര ബുദ്ധിസ്സ് വിഗ്രഹലിഖിതം.
സംസ്കൃതം. ശാക്യഭിക്ഷു സംധരക്ഷിതൻ

148 മമൂര (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം കൽക്കത്ത)
ബുദ്ധിസ്സ് വിഗ്രഹലിഖിതം. സംസ്കൃതം.
ശാക്യഭിക്ഷു ധർമ്മദാസ.

149 മമൂരാ ബുദ്ധിസ്സ് വിഗ്രഹലിഖിതം.
സംസ്കൃതം. ശാക്യഭിക്ഷു ബദന്ത ബ്രഹ്മസോമൻ

150 പർവം (മമൂര) വിഗ്രഹലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
കുണികന്റെ അന്തേവാസി ഗോമതകൻ.

151 മഹാൻ ലിഖിതം. ശിൽപ്പമുള്ള ശില. 20 3
എന്ന് മാത്രം. (ശകം 23 ആണെങ്കിൽ എഡി 100)

152 സത്യാര സ്തൂപം 2 ലിഖിതം പ്രാകൃതം.
ശാരീപുത്രന്റെ അവശിഷ്ടം.

153 സത്യാര സ്തൂപം 2. പ്രാകൃതം. മഹാ
മൗദ്ഗലായനന്റെ അവശിഷ്ടം

154 സോനാരി സ്തൂപം 1 വേദിക ലിഖിതം.
പ്രാകൃതം നവകമ്മിക ധർമ്മഗുപ്ത, ആര്യപ്ര
സന്നകന്റെ അന്തേവാസി സമർപ്പിച്ചത്.

155 സോനാരി സ്തൂപ 1 വേദികലിഖിതം.
പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു സംഘരക്ഷിതൻ
ആര്യപ്രസന്നകന്റെ അന്തേവാസി

156 സോനാരി സ്തൂപ 2 .പ്രാകൃതം സപുരിസ
ഗോത്തിപുത്രന്റെ അവശിഷ്ടം.
ദായാദവിശ്വായതിതന്റെ പിൻഗാമി
ദുന്ധുഭീശ്വരന്റെ ഹേമവതൻ.

157 സോനാരിസ്തൂപ 2 (ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയം)
പ്രാകൃതം. സപുരിസ മജ്ജിമ(മദ്ധ്യമ)
കൗന്തിപുത്രന്റെ അവശിഷ്ടം

158 സോനാരിസ്തൂപ 2 (ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയം)
പ്രാകൃതം. സപുരിഷ കൌന്തിപുത്രന്റെ
അവശിഷ്ടം. കാശ്യപഗോത്രം ഹൈമവതന്മാ
രുടെ ആചാര്യൻ.

159 സോനാരിസ്തൂപം 2 പ്രാകൃതം. സപുരുസ
കൌശികീപുത്രന്റെ അവശിഷ്ടം.

160 സോനാരിസ്തൂപം 2 പ്രാകൃതം സപുരുസ
ആലാബഗിരന്റെ അവശിഷ്ടം

161 ശകം 68 എഡി 145 . സാഞ്ചി ബുദ്ധിസ്റ്റ് വിഗ്ര
ഹലിഖിതം. സ്യ രാജാധിരാജസ്യ ....പുത്രസ്യ
ഷാഹി വാസഷ്കസ്യ സം 60 8 ഹേ 1 ദി 5
ഏതസ്യാം പൂർവ്വായാം. മിശ്രഭാഷ. ധർമ്മദേവ
വിഹാരത്തിൽ ഭഗവത്.....ന്റെ വിഗ്രഹം ഖരന്റെ
പുത്രി മധുരിക സ്ഥാപിച്ചു.

162- 568 വരെ സാഞ്ചി ബുദ്ധിസ്റ്റ്
സ്തൂപം 1ലെ ലിഖിതങ്ങൾ:-

162 പ്രാകൃതം കേകതേയകപുത്രൻ ധർമ്മശി
വന്റെ

163 പ്രാകൃതം വാദിവഹനത്തിലെ ഭിക്ഷുണി
മാരുടെ

164 പ്രാകൃതം വജ്രിഗുപ്തന്റെ.

165 പ്രാകൃതം ധർമ്മഗിരികന്റെ അമ്മയുടെ

166 പ്രാകൃതം കൈകതേയകന്റെ മകളുടെ
ഭർത്താവ് വിജിതന്റെ

167 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു കന്തന്റെ

168 പ്രാകൃതം. മധുബനികയിലെ താമസക്കാരി
ഭിക്ഷുണി ദേവഭാഗയുടെ

169 പ്രാകൃതം അഹിമിത്രന്റെ അമ്മ വാകാല
(വാകാട)ത്തിലെ ദേവിയുടെ

170 പ്രാകൃതം വാസ....രിക ഫൽഗുവിന്റെ

171 പ്രാകൃതം. ഭിക്ഷു നാഗദത്ത

172 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ വാകലിയന്മാ
രുടെ(വാകാടക)

173 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ഋഷകാമൻ
ഗോപാലൻ

174 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു ആര്യപ്രസന്നക. ഈ
ലിഖിതത്തിന്റെ 3 പകർപ്പ് ഉണ്ട്

175 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിൽനിന്നുള്ള
ഭിക്ഷുണി അച്ഛലയുടെ

176 പ്രാകൃതം. നന്ദിനഗരത്തിലെ ഭിക്ഷു
കാംബോജന്റെ

177 പ്രാകൃതം സിംഹരക്ഷിതന്റെ ഭാര്യ
സോണദേവയുടെ

178 പ്രാകൃതം. സോണദേവ, പാരിജ,
അഗ്നിദേവാ ഇവരുടം

179 പ്രാകൃതം സുഭഗയും അവളുടെ
സഹോദരിയും

180 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു ധർമ്മരക്ഷിത

181 പ്രാകൃതം. കാമിക അർത്ഥന്റെ

182 പ്രാകൃതം. നവഗാമിക (നവഗ്രാമത്തിലെ)
പുസഗിരി(പുഷ്യഗിരി)യുടെ

183 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി പസകമ ചന്ദ്ര

184 പ്രാകൃതം ശ്രമണേര സേത്തി അബേയക
ത്തിലെ(ആമ്ര)

185 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു പ്രതിഷ്ഠാമ, ഹാതീയന്റേ
അന്തേവാസി

186 പ്രാകൃതം ഉദുംബരഗൃഹത്തിലെ
(ഉദുംബരഗാരിയ) നിവാസി സിംഹരക്ഷിതൻ

187 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി ഓദാതിക
(അവദാതിക) വിദിശയിലെ (വേദിശിക)
അന്തേവാസിനി.

188 പ്രാകൃതം ബദന്തകാടീയ(ബദന്തന്റെ ശിഷ്യൻ)
യശപാലന്റെ.

189 പ്രാകൃതം മാഹമേരഗിയിലെ സിംഹഗിരി

- 190 പ്രാകൃതം ചാഹതീയഭിക്ഷു പുഷ്യ
- 191 പ്രാകൃതം മധുവനികാവാസി ധർമ്മരക്ഷി
തൻ
- 192 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു ധനൻ
- 193 പ്രാകൃതം ഗഹപതി ബുധിലൻ
- 194 പ്രാകൃതം ഗൌപ്തിപുത്രൻ ഭിക്ഷു
ബന്ധുകൻ
- 195 പ്രാകൃതം വേജജ ഗ്രാമത്തിന്റെ സമ്മാനം
- 196 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു ആർഹതഗുപ്ത,
ശശാദനിവാസി
- 197 പ്രാകൃതം കോരഗാര (കുരരഗൃഹ)വാസി
സുഭഗന്റെ
- 198 പ്രാകൃതം ആയരാഹില(ആര്യരാഹില)
എന്ന സന്ഹിനേയകന്റെ അമ്മ
- 199 പ്രാകൃതം ഉപാസിക വുദിനാ (വ്യുദീരണി)
- 200 പ്രാകൃതം. കാകനായത്തിലെ ഭഗവാന്റെ
പ്രമാണലാത്തി (പമാണലാതി) അഥവാ അളവു
കോൽ.
- 201 പ്രാകൃതം പതിമിയ(പ്രതിഷ്ഠിത)നെന്ന
തുംബവനത്തിലെ ഗൃഹപതിയുടെ പുത്രവധു
വൈശ്രവണദത്താ, സമർപ്പിച്ചത്.

- 202 പ്രാകൃതം തുംബവനത്തിലെ ഗഹപതി പതിമിയ(പ്രതിഷ്ഠിത)ന്റെ സമ്മാനം
- 203 പ്രാകൃതം നവഗാമിക (നവഗ്രാമത്തിലെ) ദിശാരക്ഷിതന്റെ സമ്മാനം
- 204 പ്രാകൃതം നന്ദായു, നന്ദിവിരോഹിൻ ഇവരുടെ സമ്മാനം
- 205 പ്രാകൃതം പോത്തദേവ(പ്രോഷ്ഠദേവ)ന്റെ സമ്മാനം
- 206 പ്രാകൃതം. കന്ദദിഗ്രാമീയത്തിലെ സേത്തിയുടെ മകൾ നാഗാ.
- 207 പ്രാകൃതം. കന്ദദിഗ്രാമീയത്തിലെ സേത്തിയുടെ ഭാര്യ പുഷ്പാ.
- 208 പ്രാകൃതം കന്ദദിഗ്രാമത്തിലെ വൃദ്ധാ.
- 209 പ്രാകൃതം. മൂലഗിരിയിലെ ലേഖകന്റെ സമ്മാനം
- 210 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിയിലെ (ഉജ്ജയിനി).....
- 211 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു യക്ഷദത്തന്റെ
- 212 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ഉപാസികയുടെ
- 213 പ്രാകൃതം. ഋഷിദത്ത രക്സവാനോദിശന്റെ.
- 214 പ്രാകൃതം നവഗാരാമത്തിലെ നവഗാമിക ഉപാസികമാരുടെ.

- 215 പ്രാകൃതം. ഇസിമിതത്തിലെ വഹിലന്റെ
- 216 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ രോഹിണിയുടെ
- 217 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ധർമ്മഗിരിയുടെ
- 218 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ സോണയുടെ
- 219 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ താപസീയന്റെ
പുത്രവധു നാജയുടെ
- 220 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ താപസീയരിലെ
ഋഷിമിത്ര
- 221 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ മൂലദത്തന്റെ
- 222 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ബലാകന്റെ
- 223 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ഉപേന്ദ്രദത്ത
പത്നി വായുദത്ത
- 224 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ഉപേന്ദ്രദത്ത
സഹോദരി ഹിമദത്തയുടെ.
- 225 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ഉപേന്ദ്രദത്ത
സഹോദരി ബുദ്ധയുടെ.
- 226 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ഭിക്ഷുകി
കാന്തിയുടെ.
- 227 പ്രാകൃതം. ഉജ്ജയിനിയിലെ ക്ഷേത്രന്റെ
അമ്മയുടെ

228 പ്രാകൃതം. ഉജ്ജയിനിയിലെ താപസീയരിലെ
സിംഹദത്തയുടെ.

229 പ്രാകൃതം. ഉജ്ജയിനിയിലെ സഫിനേയക
ത്തിലെ ഋഷിക

230 പ്രാകൃതം കുരരഗൃഹത്തിലെ ഋഷിമിത്ര

231 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ വാസുല (വിപു
ല)

232 പ്രാകൃതം കുരരഗൃഹത്തിലെ നരാ.

233 പ്രാകൃതം കുരരഗൃഹത്തിലെ നാഗമിത്ര

234 പ്രാകൃതം ധർമ്മവർദ്ധനത്തിലെ
ബൗദ്ധഗോഷ്ഠി

235 പ്രാകൃതം. ഭിക്ഷു നാഗദത്തന്റെ

236 പ്രാകൃതം വസ....രികനായ ഫൽഗുവിന്റെ

237 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ വാകിലീയന്റെ

238 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ഗോഭിലനും
വിശ്വനും

239 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി ചിരാതി (കിരാതി)

240 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു സാധനന്റെ

241 പ്രാകൃതം ബ്രഹ്മദത്തന്റെ അമ്മ
അശ്വദേവയുടെ

242 പ്രാകൃതം ഉഗിരേയക(ഉഗിരവാസി)
സ്വാതിഗുപ്തന്റെ

243 പ്രാകൃതം ആർഹതഗുപ്തന്റെ

244 പ്രാകൃതം സ്വാമികന്റെ അമ്മ അശ്വദേവാ

245 പ്രാകൃതം യസീലിയുടെ അന്തേവാസിനി
സംഘരക്ഷിതി.

246 പ്രാകൃതം സേത്തിയുടെ അമ്മ കനീയസി

247 പ്രാകൃതം യസീലന്റെ

248 പ്രാകൃതം അർറകുറപ്പണി ചെയ്യുന്ന
സേത്തിയുടെ

249 പ്രാകൃതം വസുലയുടെ

250 പ്രാകൃതം പാവിതകത്തിൽ ഇന്ദ്രദത്തന്റെ

251 പ്രാകൃതം ഉപേന്ദ്രദത്തന്റെ

252 പ്രാകൃതം സേമാകന്റെ മകളുടെ

253 പ്രാകൃതം വാഗുമന്തിലെ ഭിക്ഷുണി
സംഘദത്തയുടെ

254 പ്രാകൃതം വിദിശയിലെ ഭിക്ഷുണി
യക്ഷിയുടെ.

255 പ്രാകൃതം സേത്തിയുടെ സഹോദരൻ
കുഞ്ജരന്റെ

256 പ്രാകൃതം താപസിയുടെ അമ്മ കുരരിയുടെ

257 പ്രാകൃതം ശക്രദത്തപത്നി ഋഷഭദത്തയുടെ

258 പ്രാകൃതം സാനുകഗാമത്തിലെ ഭദ്രഗുപ്തന്റെ

259 പ്രാകൃതം ധാരാകിനത്തിലെ ശാന്തില (സ്വാതില)ന്റെ

260 പ്രാകൃതം കാർപ്പാസിഗ്രാമത്തിലെ ആർഹതന്റെ (ഇതിന്റെ 2 കോപ്പി ഉണ്ട്)

261 പ്രാകൃതം കടകാനുയൻ ആർഹതദാസന്റെ.

262 പ്രാകൃതം കാടകാനുവിലെ ഭദ്രദാസന്റെ .

263 പ്രാകൃതം അപാർത്ഥകന്റെ

264 പ്രാകൃതം ഭോഗവർദ്ധനത്തിലെ അത്തിഗുപ്തന്റെ

265 പ്രാകൃതം മോരസിഹികട (മയൂരസിംഹ കടത്തിലെ) അർഹദത്തന്റെ (അരഹദിന)

266 പ്രാകൃതം ഭോഗവർദ്ധനത്തിലെ ശിവനന്ദിയുടെ അമ്മ ധർമ്മകീർത്തിയുടെ. ഇതിന്റെ 2 കോപ്പി ഉണ്ട്

267 പ്രാകൃതം സംഘത്തിന്റെ

268 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിൽ നിന്ന് വന്ന നവഗ്രാമത്തിലെ ശാമിക(ശാമിക)യുടെ

- 269 പ്രാകൃതം വണിജൻ ശ്രീഗുപ്തന്റെ
- 270 പ്രാകൃതം. സുഭാഹിതന്റെ പത്നി മജ്ജിമ (മദ്ധ്യമ)യുടെ
- 271 പ്രാകൃതം ഗൌപ്തിപുത്രൻ , രാജലിപികാരൻ സുഭാഹിതന്റെ.
- 272 പ്രാകൃതം തിരിദപദത്തിലെ ഉപാസികനാഗയുടെ.
- 273 വിദിശയിലെ ബരുലമിസ ഗോഷ്ഠിയുടെ
- 274 പ്രാകൃതം കാച്ചുപദത്തിലെ ഭിക്ഷുണി ധർമ്മരക്ഷിതയുടെ
- 275 പ്രാകൃതം കാച്ചുപദത്തിലെ ഭിക്ഷു ധർമ്മരക്ഷിതന്റെ
- 276 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു സന്ധാനൻ
- 277 പ്രാകൃതം.നവഗാമിക പുഷ്യഗിരിയുടെ
- 278 പ്രാകൃതം പാദാനത്തിലെ ഭിക്ഷുകന്റെ
- 279 പ്രാകൃതം വാഗുമന്തത്തിലെ കാച്ചാ.....
- 280 പ്രാകൃതം മൂന്നു വേദികകൾ ലവണിക സാമിനിയും (ഗായിക) അവളുടെ മകൻ ശ്രീപാലനും
- 281 പ്രാകൃതം. ബദന്ത രാജുകന്റെ
- 282 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു വിശാഖന്റെ

283 പ്രാകൃതം അഭേയക(അമേര)ത്തിലെ
ശ്രേഷ്ഠി ശ്രമണേരന്റെ

284 പ്രാകൃതം. ഭിക്ഷു നന്ദിഗുപ്തന്റെ.

285 പ്രാകൃതം പോദകടത്തിലെ നദ.....

286 പ്രാകൃതം അരാപാനയിലെ അർഹദത്തന്റെ
അമ്മ

287 പ്രാകൃതം. തംബലമംത്തിലെ കുഞ്ജരന്റെ

288 പ്രാകൃതം മധുവനത്തിലെ ഭിക്ഷു
ധർമ്മഗുപ്തന്റെ

289 പ്രാകൃതം കുരരയിലെ നന്ദന്റെ

290 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു മഹാഗിരിയുടെ

291 പ്രാകൃതം മധുവനത്തിലെ ഭിക്ഷുണി
ഋഷിദത്തയുടെ

292 പ്രാകൃതം കുരരിയിലെ ഭിക്ഷുണി
ഋഷിദത്തയുടെ

293 പ്രാകൃതം കൊത്തുകപദീയ (കൊത്തുക
പദത്തിലെ) ധർമ്മപാലന്റെ

294 പ്രാകൃതം ഫൽഗുനന്റെ സഹോദരൻ ഭിക്ഷു
ഉപസിദ്ധന്റെ

295 പ്രാകൃതം ഭോഗവർദ്ധനത്തിലെ ഋഷിദ
ത്തന്റെ

296 പ്രാകൃതം ഭോഗവർദ്ധനത്തിലെ ധന്യകയുടെ

297 പ്രാകൃതം കുരരിയ (കുരരത്തിലെ)
വിമലയുടെ

298 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു സ്വാമിദത്തന്റെ

299 പഞ്ചനേകായികവും അറിയുന്ന ഭിക്ഷു
ദേവഗിരിയുടേയും ശിഷ്യൻ അന്തേവാസി
യുടേയും

300 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു പുഷ്യകന്റെ

301 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുക്കൾ ക്ഷുദ്രനും
ധർമ്മരക്ഷിതനും

302 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ഭിക്ഷു
അഗ്നിശർമ്മന്റെ

303 പ്രാകൃതം ആര്യ തിഷ്യകന്റെ (ആയ തിസ്തക)
അന്തേവാസി ഭിക്ഷു പ്രതിഷ്ഠാനന്റെ

304 പ്രാകൃതം എജാവതിയിലെ ഭിക്ഷു
ബുദ്ധരക്ഷിതന്റെ

305 പ്രാകൃതം നന്ദിനാഗരിക (നന്ദിനഗരത്തിലെ)
ഭിക്ഷുണി ഋഷിദത്തയുടെ

306 പ്രാകൃതം രാപാനയിലെ ആഷാഡന്റെ അമ്മ

- 308 പ്രാകൃതം യുഗപജകത്തിലെ സപുരിസ
ഭാരതീയന്റെ
- 309 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു അയധനക(ആര്യധനക)
- 310 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു ജോത്സ്യകന്റെ
- 311 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു ജോത്സ്യകന്റെ
- 312 പ്രാകൃതം മധുവനത്തിലെ ധർമ്മകീ
ർത്തി
- 313 പ്രാകൃതം മാഹമാരഗിയിലെ സിംഹഗിരി
യുടെ.
- 314 പ്രാകൃതം ദാസികടത്തിലെ യശോപാലന്റെ
- 315 പ്രാകൃതം ധനഗിരി
- 316 പ്രാകൃതം ചന്ദ്രതയിലെ ചാഹരീയ ഭിക്ഷു
പുഷ്യകന്റെ
- 317 പ്രാകൃതം മടലാക്ഷികടത്തിലെ ഭിക്ഷുണി
ബലികയുടെ
- 318 പ്രാകൃതം മടലാക്ഷികടത്തിലെ ഭിക്ഷുണി
ധർമ്മശ്രീ
- 319 പ്രാകൃതം സൂത്രാന്തത്തിൽ പാണ്ഡിത്യമുള്ള,
മടലാക്ഷികടകത്തിലെ അവിസിത
- 320 പ്രാകൃതം വിർചാകടത്തിലെ സഗദേവന്റെ

321 പ്രാകൃതം ബാദികീയ(ബദികന്റെ ശിഷ്യൻ)
സംഗിലന്റെ

322 പ്രാകൃതം ആർഹതപാലിതത്തിലെ
ഭിക്ഷു.....

323 പ്രാകൃതം പരിപണകത്തിലെ അർഹകന്റെ

324 പ്രാകൃതം ധർമ്മഗിരികന്റെ അമ്മയുടെ

325 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഒടിയുടെ

326 പ്രാകൃതം സിദ്ധാർത്ഥന്റെ

327 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഭിക്ഷുണി
ഋഷിദാസിയുടെ

328 പ്രാകൃതം നന്ദിനഹരത്തിലെ ഭിക്,ുണി
ദുഷ്പ്രസഹ

329 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി യക്ഷദാസി

330 പ്രാകൃതം ദത്ത കലവട

331 പ്രാകൃതം കുസുകന്റെ പിതാവ് സോതിക
(നെയ്ത്തുകാരൻ) ദമകൻ. 2 കോപ്പി ഉണ്ട്

332 പ്രാകൃതം ധർമ്മദത്തന്റെ

333 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി അരഹദാസി

334 പ്രാകൃതം സ്വാമിദത്തന്റെ

335 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു ധർമ്മഗിരി

336 പ്രാകൃതം ശ്രമണ ഋഷിപാലിത

337 പ്രാകൃതം പൊക്കാറേയക
(പുഷ്കരത്തിലെ) ഭിക്ഷു ആർഹദത്തൻ

338 പ്രാകൃതം ബദന്ത നാഗിലന്റെ ബന്ധുക്കൾ
സമ്മാനിച്ച സ്തംഭം (തബം)

339 പ്രാകൃതം കുരരയിലെ നാഗപ്രിയ
അച്ചാവടത്തിലെ സേത്തി നാട്ടിയ സ്തംഭം

340 പ്രാകൃതം കാകനാവത്തി ലെ തോരണവും
വേദികയും നശിപ്പിക്കുകയോ ആചാര്യകുലത്തി
ലെ വേറെ ക്ഷേത്രത്തി ലേക്ക് എടുത്തുകൊണ്ടു
പോകുകയോ ചെയ്താലുള്ള ദോഷം.

341 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി ബുദ്ധപാലിത

342 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു പോത്തക(പ്രോഷ്ഠക)

343 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു വീര

344 പ്രാകൃതം വാലിവഹനത്തിലെ ഭിക്ഷുണി
യക്ഷി

345 പ്രാകൃതം വിദിശയിലെ ദന്തകാരന്മാർ
(ആനക്കൊമ്പുപണി) ചെയ്ത രൂപകമ്മം
(രൂപകർമ്മം)

346 പ്രാകൃതം വാസിതി(വാസിഷ്ഠി)പുത്ര
ആനന്ദൻ, രാജൻ ശിരിശതകർണ്ണിയുടെ
ആവേശനിൻ (ശിൽപ്പിപ്രമുഖൻ)

347 പ്രാകൃതം ധർമ്മകാമികനായ ആയചൂഡന്റെ
(ആര്യക്ഷുദ്ര) അന്തേവാസി ബാലമിത്രൻ

348 പ്രാകൃതം കുരരത്തിലെ നാഗപ്രിയ, അച്ചാ
വടത്തിലെ സേത്തി, മകൻ സംഗൻ

349 പ്രാകൃതം ആര്യക്ഷുദ്രന്റെ അന്തേവാസി
ബാലമിത്രൻ നാട്ടിയ സ്തംഭം

350 പ്രാകൃതം കാകനാവത്തിലെ ഈ സ്തംഭം
അതിലെ ശിലാകർമ്മം എടുത്തോണ്ടുപോക
യോ വേറും ആചരീയകുലക്ഷേത്രത്തിൽ സ്ഥാ
പിക്കയോ ചെയ്താലുള്ള ഫലം

351 പ്രാകൃതം ധർമ്മവർദ്ധനത്തിലെ
ബുദ്ധഗോഷ്ഠി (സംഘം) കൊടുത്ത സമ്മാനം

352 പ്രാകൃതം സൂത്രാന്തത്തിൽ പണ്ഡിതനായ,
മടലാക്ഷിപദത്തിലെ (മണ്ഡലാക്ഷിപദം)
അവിഷ്ണി

353 പ്രാകൃതം അരപാനത്തിലെ ദേവകൻ

354 പ്രാകൃതം രമോരജഹികടികയിലെ
(രമോരാജകിടിക) അർഹദത്ത

355 പ്രാകൃതം വണിജ ഋഷിഗുപ്ത അശ്വാ
വതിയിലെ.

356 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു ഋഷിക

357 പ്രാകൃതം രോഹിണീപദത്തിൽ താമസിക്കു
ന്ന ഋഷികൻ

358 പ്രാകൃതം കൃഷിരക്ഷിത

359 പ്രാകൃതം വിശ്വദേവപത്നി മൂല ,
ഉജ്ജയിനിയിൽ നിന്ന്

360 പ്രാകൃതം ഉദുംബരഗൃഹത്തിലെ സത്യമിത്ര

361 പ്രാകൃതം കടകനുയകൻ ആര്യപതുഭ

362 പ്രാകൃതം കുരരത്തിലെ സംവലിതൻ

363 പ്രാകൃതം കോരഗാര (കുരഗരത്തിലെ)
സേത്തി സിംഹൻ

364 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി ഗിരിഗുപ്താ

365 പ്രാകൃതം വാടിവാഹനത്തിലെ ഭിക്,ുണി
ജിതമിത്ര

366 പ്രാകൃതം പുണ്യവർദ്ധനത്തിലെ (പുനാവ
ധാനീയ) ധർമ്മദത്ത.

367 പ്രാകൃതം ആര്യബദുകീയ(ആര്യബന്ധു
കശിഷ്യൻ) ഭിക്ഷു ധർമ്മദത്ത

368 പ്രാകൃതം കുരരഗൃഹത്തിലെ (കോരഗരി)
ഭിക്ഷുണികളായ പ്രിയധർമ്മയും ബോധിയും

369 പ്രാകൃതം നന്ദിനാഗരിക ഭിക്ഷുണി പുഷ്യ

370 പൊക്കാര(പുഷ്കര(യിലെ ഭിക്ഷു
ഹിമഗിരി

371 പ്രാകൃതം പോരവിജ്ജത്തിലെ ധർമ്മശിവ

372 പ്രാകൃതം ബേടകരയി ലെ നന്ദിഗിരിയുടെ
അമ്മ.

373 പ്രാകൃതം ഭോഗവർദ്ധനത്തിലെ മഹീന്ദ്രന്റെ

374 പ്രാകൃതം മധുവനിക ഭിക്ഷുണി
ബുദ്ധരക്ഷിതാഗദത്ത

375 പ്രാകൃതം മാഹിഷ്മതിയി
ലെ (മാഹിഷതി) ദേവഭാഗ

376 പ്രാകൃതം ആര്യദേവഗിരിയുടെ അന്തേവാ
സി ഭിക്ഷു യക്ഷിലൻ

377 പ്രാകൃതം രോഹിണീപദത്തിലെ നിഗദി

378 പ്രാകൃതം രോഹിണീപദത്തിലെ ബാലികൻ

379 പ്രാകൃതം രോഹിണീപദത്തിലെ സേത്തി
നാഗദത്ത

380 പ്രാകൃതം വാടിവാഹനത്തിലെ ഭിക്ഷു ഛ
ർത്തിക

381 പ്രാകൃതം വിദിശയിലെ അശ്വാരകൻ
പുഷ്യരക്ഷിതന്റെ ഭാര്യ നാഗദത്ത.

382 പ്രാകൃതം സ്വാമികയും മകളും

383 പ്രാകൃതം. നന്ദിനാഗരിക ഭിക്ഷുണി ശ്രീദത്ത

384 പ്രാകൃതം ബാദനകടത്തിലെ സോയശ(ശ്രേയശ)

385 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ഉപാസിക രേവ

386 പ്രാകൃതം ആര്യബന്ധുകീയന്റെ ശിഷ്യൻ ഭിക്ഷു.....

387 പ്രാകൃതം.

388 പ്രാകൃതം അച്ചാവടത്തിലെ കിരാതിയുടെ അമ്മ.

389 പ്രാകൃതം അജറാണിയുടെ സമ്മാനം

390 പ്രാകൃതം അത്ഥകനഗരത്തിലെ ഭിക്ഷു ഗംഗാദത്തൻ

391 പ്രാകൃതം അപ.....യഹ

392 പ്രാകൃതം അപാകാണി

393 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു ആയകണ(ആര്യകണ്ണ) ആര്യബന്ധുകന്റെ ശിഷ്യൻ

394 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു ആര്യജയന്ത

395 പ്രാകൃതം ആര്യഫൽഗുനന്റെ സിദ്ധിവിഹാരി ഭിക്ഷു ക്ഷേമകൻ

396 പ്രാകൃതം അരപനയിലെ ആഷാഡൻ

397 പ്രാകൃതം അരാപനയിലെ.....

398 പ്രാകൃതം അരാപനയിലെ സിംഹൻ

399 പ്രാകൃതം അശ്വഗുപ്തൻ

400 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ഉപാസിക
ഭിക്ഷുണി ള്ഷഭ

401 പ്രാകൃതം അശ്വവതി ഗ്രാമം

402 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഭിക്ഷുണി
ള്ഷിദാസി

403 പ്രാകൃതം പുണ്യവർദ്ധനത്തിലെ ഭിക്ഷുണി
ള്ഷിദാസി

404 പ്രാകൃതം ള്ഷിരക്ഷിത

405 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ അശ്വരക്ഷിത

406 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ഉപാസിക ശ്രീജ

407 പ്രാകൃതം ഉപേന്ദ്രദത്തന്റെ ഭാര്യ വായുദത്ത,
ഉജ്ജയിനി നിന്ന്.

408 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിനിന്ന് കളൂരന്റെ മകൻ
ബുദ്ധ

409 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ താപസീയരിലെ
ധർമ്മദത്തൻ

410 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ഭിക്ഷുണി
ധർമ്മയശസ്സ്

411 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ബാലികന്റെ
അമ്മ

412 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ഭിക്ഷുണി മിത്രാ

413 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ വാസുലാ

414 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ സംഘദത്ത

415 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ സുലാസ

416 പ്രാകൃതം രജ്ജുകൻ(അളവുകാരൻ)
ഉത്തരൻ

417 പ്രാകൃതം ഏജാവതിയിലെ ഉപാസികമാർ

419 പ്രാകൃതം കാടകന്യ യകൻ(കാടകാനു
യകത്തിലെ) ഇന്ദ്രദേവൻ

420 പ്രാകൃതം കാടകനുവിലെ ആർഹതൻ

421 പ്രാകൃതം കാടകാനുവിലെ.....

422 പ്രാകൃതം കണ്ടടിഗ്രാമത്തിലെ സേത്തി

423 പ്രാകൃതം കണ്ടടിഗ്രാമത്തിലെ സേത്തിയുടെ
ഭാര്യ ദേവഭാഗ

424 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു കാണ

425 പ്രാകൃതം കുരരഗൃഹത്തിലെ ഘോഷക

426 പ്രാകൃതം കുരരഗൃഹത്തിലെ നാഗമിത്ര

- 427 പ്രാകൃതം കുരരഗൃഹത്തിലെ ഭിക്ഷുകി
ശാന്തിശ്രീ(സ്വാതിശ്രീ)
- 428 പ്രാകൃതം കുരരത്തിലെ ആർഹതഗുപ്തൻ
- 429 പ്രാകൃതം കുരരത്തിലെ ആർഹതഗുപ്ത
- 430 പ്രാകൃതം കുരരത്തിലെ ഭിക്ഷുണി
അച്ചാവതി (ഋക്ഷാവതി)
- 431 പ്രാകൃതം കുരരത്തിലെ നാഗദത്താ
- 432 പ്രാകൃതം കുരരത്തിലെ ധർമ്മക
- 433 പ്രാകൃതം കുരരാ.....
- 434 പ്രാകൃതം കുരരത്തിലെ സംഘരക്ഷിത
- 435 പ്രാകൃതം കുരരിയിലെ ആർഹതഗുപ്താ
- 436 പ്രാകൃതം കുരരത്തിലെ ആർഹതഗുപ്താ
- 437 പ്രാകൃതം കുരരിയ സംഘ,,,,,,,,,
- 438 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി ഗദാ
- 439 പ്രാകൃതം വിദിശയിലെ ഭിക്ഷുണി ഗദാ
- 440 പ്രാകൃതം ഗിരികപത്നി.....ലി
- 441 പ്രാകൃതം ഗൌതമി ഋഷിക
- 442 പ്രാകൃതം ഗൌപ്തിപുത്ര ഭിക്ഷു ബന്ധുകൻ
- 443 പ്രാകൃതം ജിതമിത്ാ

444 പ്രാകൃതം താകാരപാദത്തിലെ
സംഘരക്ഷിത

445 പ്രാകൃതം താപസ ഗോനന്ദകൻ

446 പ്രാകൃതം തിരിദപാദത്തിലെ ഉപാസിക
നാഗ

447 പ്രാകൃതം തിസ്സ(തിഷ്യ)

448 പ്രാകൃതം ഫുജകപള്ളിയിലെ തുണ്ട

449 പ്രാകൃതം തുംബവനത്തിലെ ഗഹപതി
പ്രതിഷ്ഠിത (പതിമിയ)

450 പ്രാകൃതം തുംബവനത്തിലെ ഗഹപതി
പ്രതിഷ്ഠിതന്റെ സഹോദരന്റെ ഭാര്യ ധന്യ

451 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ഭിക്ഷു തേര
(ജ്യേഷ്ഠ)അയനാഗ(ആര്യനാഗൻ)

452 പ്രാകൃതം മടലാക്ഷികടത്തിലെ (മണ്ഡലാ
ക്ഷി) ഭിക്ഷുണി ദത്താ.

453 പ്രാകൃതം മോരജഹകടത്തിലെ ഭിക്ഷുകി
ദേവരക്ഷിത

454 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുക്കൾ ധന ഗിരി, ചാന്ദിപ്രിയ

455 പ്രാകൃതം വേജജത്തിലെ ധർമ്മക

456 പ്രാകൃതം ധർമ്മഗിരിയും ധർമ്മസേനനും

457 പ്രാകൃതം ധർമ്മദത്താ

- 458 പ്രാകൃതം മഹീപാലന്റെ പുത്രൻ ധർമ്മ പാലൻ
- 459 പ്രാകൃതം .....രകരകത്തിലെ ധർമ്മരക്ഷി തൻ
- 460 പ്രാകൃതം മധുവനത്തിലെ ധർമ്മരക്ഷിതൻ
- 461 പ്രാകൃതം ധർമ്മോത്തരവംശം
- 462 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഭിക്ഷുണി അച്ഛാ
- 463 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ അമഗാ
- 464 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഉത്തരദത്താ
- 465 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഉത്തരമിത്രാ
- 466 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഉപാസക യമ ദത്ത
- 467 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ രോഹിണീദേ വാ
- 468 പ്രാകൃതം വിദിശയിലെ ഭിക്ഷുണി നന്ദോത്തരാ
- 469 പ്രാകൃതം കോരഘാര(കുരരഗൃഹത്തിലെ) നാഗദത്തയും സംഘരക്ഷിതയും
- 470 പ്രാകൃതം സേത്തി നാഗിലൻ

471 പ്രാകൃതം കുരരഗൃഹത്തിലെ ഭിക്ഷുണി
നാതി

472 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഭിക്ഷു
കാംബോജ

473 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു പാന്നക, ഭിക്ഷു ബുദ്ധ
പാലിത

474 പ്രാകൃതം പ്രതിഷ്ഠാനൻ

475 പ്രാകൃതം പുരുവിടത്തിലെ ദിശാഗിരിയുടെ
പുത്രന്മാർ

476 പ്രാകൃതം പുഷ്യകൻ

477 പ്രാകൃതം നവഗ്രാമത്തിലെ പുഷ്യദത്തൻ

478 പ്രാകൃതം പേമുതത്തിലെ ഭിക്ഷുണി
സുപ്രസ്ഥാമാ

479 പ്രാകൃതം പോക്കാര(പുഷ്കര)ത്തിലെ
ലേവന്റെ ഭാര്യ ഔഷിദത്താ

480 പ്രാകൃതം പൊക്കാരത്തിലെ ലേവന്റെ ഭാര്യ
ഔഷിദത്താ

481 പ്രാകൃതം പൊക്കാരത്തിലെ തുണ്ടായും
തുണ്ടനും

482 പ്രാകൃതം പൊക്കാരത്തിലെ സംഘരക്ഷിത

483 പ്രാകൃതം പോടവിജകത്തിലെ ഔഷിദത്ത

- 484 പ്രാകൃതം കോടിജിലകത്തിലെ ബദ്ധകൻ
- 485 പ്രാകൃതം ക്ഷുദ്രഫലഗിരിയിലെ ഭിക്ഷു ബദ്ധകൻ
- 486 പ്രാകൃതം ബോഹുമുലന്റെ അചരൻ
- 487 പ്രാകൃതം ബുദ്ധരക്ഷിതൻ
- 488 പ്രാകൃതം ആര്യബന്ധുക്കന്റെ ശിഷ്യൻ ഭിക്ഷു ബുദ്ധരക്ഷിതൻ
- 489 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി ബുദ്ധരക്ഷിതാ
- 490 പ്രാകൃതം ബോധി
- 491 പ്രാകൃതം കുരരഗൃഹത്തിലെ ഭിക്ഷു ബദികൻ
- 492 പ്രാകൃതം കുരരഗൃഹത്തിലെ ഭിക്ഷു ബദികൻ
- 493 പ്രാകൃതം ബന്ധുവിന്റെ ഭാര്യ
- 494 പ്രാകൃതം മത്സ്യാവർത്തത്തിലെ നന്ദിനി
- 495 പ്രാകൃതം വർദ്ധകി (ആശാരി) മനോരമൻ
- 496 പ്രാകൃതം മഹാനാമൻ
- 497 പ്രാകൃതം മാഹിഷ്മതി(മാഹിസതി) ആർഷദത്തൻ
- 498 പ്രാകൃതം മാഹിഷ്മതിയിലെ.....

499 പ്രാകൃതം കുരരിയിലെ ഭിക്ഷുണി മിത്രശ്രീ

500 പ്രാകൃതം വിദിശയിലെ ഭിക്ഷുണി യക്ഷി

501 പ്രാകൃതം മാഹിഷ്മതിയിലെ രാത്തിനി

502 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ രേഹില

503 പ്രാകൃതം ബലകന്റെ ബാര്യ രേവതിമിത്ര

504 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി വജ്രിണി

505 പ്രാകൃതം വരദത്തനും സഹോദരി
വരസേനയും

506 പ്രാകൃതം വരദത്തന്റെ ഭാര്യ ഋഷിലാ

507 പ്രാകൃതം വരദത്തന്റെ ബാര്യ രോഹാ

508 പ്രാകൃതം വരുണാ

509 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ ഭിക്ഷുണി
വസുമിത്രാ

510 പ്രാകൃതം വസുലാ

511 പ്രാകൃതം വാടിവഹനത്തിലെ ആർദ്രക
(ഓദക)

512 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഭിക്ഷുണി
വാസവാ

513 പ്രാകൃതം വിത്രിനാഹത്തിലെ ഭൂതരക്ഷിത

514 പ്രാകൃതം വിത്രിനഹീയിലെ മഹാരക്ഷിത

515 പ്രാകൃതം കാർപ്പാസിഗ്രാമത്തിലെ ഭിക്ഷു
ണി വിപുലാ

516 പ്രാകൃതം വിരോഹകടത്തിലെ ഗൃഹിണി
സൈക്ഷാ

517 പ്രാകൃതം വിശാഖരക്ഷിതാ

518 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു വിശാഖരക്ഷിത

519 പ്രാകൃതം വീരസേന

520 പ്രാകൃതം തുംബവനത്തിലെ ഭിക്ഷുണി
വീരാ

521 പ്രാകൃതം വിദിശയിലെ ആർഹതരക്ഷിത

522 പ്രാകൃതം വിദിശയിലെ ദത്ത കലവട

523 പ്രാകൃതം വിദിശയിലെ ദത്ത കലവട

524 പ്രാകൃതം വിദിശയിലെ ഭിക്ഷുണി മോഹിക

525 പ്രാകൃതം ശാകരക്ഷിത

526 പ്രാകൃതം കോരമത്തിലെ ഭിക്ഷുണി
സംഘരക്ഷിത

527 പ്രാകൃതം സംഘ

528 പ്രാകൃതം ദാസകന്റെ അമ്മ സംഘാ

529 പ്രാകൃതം ശക്തിഗുപ്ത (സ്വാതിഗുപ്ത)

- 530 പ്രാകൃതം ആയ് ഉത്തരന്റെ (ആര്യഉത്തര) അന്തേവാസി ഭിക്ഷു സ്രമണ
- 531 പ്രാകൃതം അയനാഗന്റെ (ആര്യനാഗ)അന്തേവാസി സ്വാമിക
- 532 പ്രാകൃതം വണിക (സംഗീതക്കാരി) സ്വാമികയും മകൻ സിംഹദേവനും
- 533 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി സ്വാമിക
- 534 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി സ്വാമിക
- 535 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുസ്വാമിദത്ത.
- 536 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഭിക്ഷുണി ശ്രീദത്ത
- 537 പ്രാകൃതം ശ്രീഭാഗ
- 538 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഭിക്ഷുണി ശ്രീദത്ത
- 539 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി ശ്രീ.....
- 540 പ്രാകൃതം സിവതി
- 541 പ്രാകൃതം സിംഹ
- 542 പ്രാകൃതം കുരരഗൃഹത്തിലെ ഭിക്ഷുണിമാർ സിംഹയും ദേവദത്തയും
- 543 പ്രാകൃതം സിംഹാ, സമിതികാ, വജ്രിണികാ എന്നിവർ

- 544 പ്രാകൃതം സുഭാഹിതന്റെ ബാര്യ
- 545 പ്രാകൃതം പേമതയിലെ സൂര്യായും
ബുദ്ധദേവായും
- 546 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി സൂര്യാ
- 547 പ്രാകൃതം സേതപതീയ(ശ്വേതപഥ)ത്തിലെ
യോന(യവന)
- 548 പ്രാകൃതം ദാക്ഷിണാത്യ ഹാലൻ
- 549 പ്രാകൃതം അജിതിഗുപ്ത
ന്റെ കുടുംബം
- 550 പ്രാകൃതം ശകകുമാരത്തിലെ അശ്വദേവാ
- 551 പ്രാകൃതം ലേവയുടെ
- 552 പ്രാകൃതം കുരരത്തിലെ.....
- 553 പ്രാകൃതം നാഗിലന്റെ
- 554 പ്രാകൃതം ഏജാവതി
- 555 പ്രാകൃതം
- 556 പ്രാകൃതം കുത്തുപടത്തിലെ.....
- 557 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി സംഘപാലിത
- 558 പ്രാകൃതം കുരരഗൃഹത്തിലെ സുഭഗാ,
പുഷ്പാ, നാഗദത്ത, സംഘരക്ഷിത എന്നിവർ

559 പ്രാകൃതം ഉത്തരാ

560 പ്രാകൃതം ഉജ്ജയിനിയിലെ തപശിയശിന്റെ
പുത്രവധു നാജാ

561 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി.....ദനാ

562 പ്രാകൃതം നന്ദിന നന്ദിനഗരത്തിലെ ദത്തക

563 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഭിക്ഷുണി

564 പ്രാകൃതം ബാലഗുപ്തന്റെ

565 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഹ.....

566 പ്രാകൃതം പാണ്ഡു.....

567 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഋഷിപ്രിയ

568 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി രിതാലി

**569- 653 വരെ ബുദ്ധിസ്സ് സ്തുപം 2 ലെ
ലിഖിതങ്ങൾ:-**

569 പ്രാകൃതം ആയന്റെ (ആര്യന്റെ) അന്തേവാസി
നാഗില

570 പ്രാകൃതം ധർമ്മരക്ഷിതന്റെ ശിഷ്യൻ കു.....

571 പ്രാകൃതം പാണ്ഡുകുലികം ഗ്രാമം ദാനം.

572 പ്രാകൃതം ഭോഗവർദ്ധനത്തിലെ ബുദ്ധിലൻ

- 573 പ്രാകൃതം മിത്രശ്രീയു ടെ അന്തേവാസി
ധർമ്മദേവ
- 574 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു ഋഷില
- 575 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു സംഘമിത്ര
- 576 പ്രാകൃതം പാണ്ഡുകുലികത്തിലെ സേത്തി
ബുദ്ധപാലിതന്റെ
- 577 പ്രാകൃതം .....
- 578 പ്രാകൃതം അനമ്മിതകൻ ബുദ്ധരക്ഷിതന്റെ
- 579 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു വിജ്ജ(വിന്ധ്യ)
- 580 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു യക്ഷില
- 581 പ്രാകൃതം അച്ചാവടത്തിലെ സേത്തി
നാഗപ്രിയൻ
- 582 പ്രാകൃതം കുരരിയിലെ ഭിക്,ുണി സർപ്പകി
(സപകി)
- 583 പ്രാകൃതം കൊരരിയിലെ ഭിക്ഷുണി വലാ
- 584 പ്രാകൃതം കൊരരി ഭിക്ഷുണി ധർമ്മശീലാ
- 585 പ്രാകൃതം നാഗപാലിതന്റെ സ്തംഭം
- 586 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി ഫൽഗുലാ

587 പ്രാകൃതം ശാശാദകത്തിലെ ആര്യ(അയ)
അരഹഗുത്ത (അർഹതഗുപ്ത)ന്റെ അന്തേവാ
സി ബലക

588 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി യമരക്ഷിത

589 പ്രാകൃതം ഗദന്റെ അന്തേവാസിനി മൂലാ
സമർപ്പിച്ച സ്തംഭം

590 പ്രാകൃതം കടത്തിലെ ഋഷിദാസി ,

591 പ്രാകൃതം പൊക്കരേയക (പുഷ്കരം)
അയ(ആര്യ) ബുദ്ധരക്ഷിത

592 പ്രാകൃതം വാദ്യവഹനിക (വാദ്യവാഹന
ത്തിലെ) വിന്നിക(വൃഷ്ണിക)

593 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണു ഓദി സ്ഥാപിച്ച
സ്തംഭം

594 പ്രാകൃതം സിദ്ധകടത്തിലെ തികിസ

595 പ്രാകൃതം സിദ്ധകടത്തിലെ.....

596 പ്രാകൃതം സിദ്ധകടത്തിലെ ഗോളാ

597 പ്രാകൃതം സിദ്ധകടത്തിലെ ബുദ്ധപാലിത

598 പ്രാകൃതം സോനാരക(സോനാരത്തിലെ)
സംഘമിത്ര

599 പ്രാകൃതം സേദക(സിദ്ധകട)ത്തിലെ
ബുദ്ധഗുപ്താ

- 600 പ്രാകൃതം അർദ്ധപുരത്തിലെ (അധപോ
രിക) അഗ്നിലൻ
- 601 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു യശോഗിരി
- 602 പ്രാകൃതം ഭാനക ഭിക്ഷു ആർഹത
- 603 പ്രാകൃതം ബഹുല
- 604 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഗദാ
- 605 പ്രാകൃതം ഇന്ദ്രാഗ്നി
- 606 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു അയനാടുക(ആര്യ നന്ദുക)
- 607 പ്രാകൃതം പുഷ്കരത്തിലെ ഭിക്ഷു
നാഗരക്ഷിത
- 608 പ്രാകൃതം കുരരത്തിലെ ഭിക്ഷു
സംഘരക്ഷിത
- 609 പ്രാകൃതം ഉദുംബരഗൃഹത്തിലെ
രോഹണിക
- 610 പ്രാകൃതം ഉദുംബരഗൃഹത്തിലെ.....
- 611 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി ഓദി സ്തംഭം
- 612 പ്രാകൃതം അയ(ആര്യ)ന്റെ അന്തേവാസി
പുഷ്യരക്ഷിത
- 613 പ്രാകൃതം സിംഹ
- 614 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു സുമനസ്സ്

- 615 പ്രാകൃതം പുഷ്യനി ധർമ്മഗുപ്ത
 616 പ്രാകൃതം പാദാനത്തിലെ വിശാഖ
 617 പ്രാകൃതം പുഷ്കരത്തിലെ ആര്യ(അയ)
 618 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി അശ്വദേവ
 619 പ്രാകൃതം ആജനാവത്തിലെ ആവാസികാ
 620 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി ഔഷിദത്ത
 621 പ്രാകൃതം ഉപാസക ഇന്ദ്രദത്തൻ
 622 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു ഗന്ധാരൻ
 623 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി ഗൌതമി
 624 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി കിരാതി
 625 പ്രാകൃതം ചുവമോരഗിരി ഗ്രാമം ദാനം
 626 പ്രാകൃതം മോരയഹികടത്തിലെ ...
 627 പ്രാകൃതം ഉപാസിക ധർമ്മശ്രീ
 628 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു ധർമ്മസേനൻ
 629 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഭിക്ഷുണി
 അശ്വദേവി
 630 പ്രാകൃതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഭിക്ഷുണി
 ഔഷിമിത്രാ
 631 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു നന്ദുക

- 632 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു പാലൻ
- 633 പ്രാകൃതം കുരരത്തിലെ ഭിക്ഷു ബദ്ധകൻ
- 634 പ്രാകൃതം ഉദുംബരഗൃഹത്തിലെ
ബുദ്ധഗുപ്തൻ
- 635 പ്രാകൃതം ആരാപനത്തിലെ സൂത്രാന്തികൻ
ബുദ്ധരക്ഷിതകൻ
- 636 പ്രാകൃതം ബുദ്ധരക്ഷിതൻ
- 637 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി ബുദ്ധരക്ഷിത
- 638 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു ഞൈരി) ബുദ്ധരക്ഷിതൻ
- 639 പ്രാകൃതം ബോധി
- 640 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു ഭരണബോധി
- 641 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണിക
- 642 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു വിപുല
- 643 പ്രാകൃതം രോഹിണീപദത്തിലെ വിശ്വാക
- 644 പ്രാകൃതം സംഘന്റെ അമ്മ സാഹിത്യേയിക
- 645 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി സോണസിരി
(ശ്രാവണേരി, സുവർണ്ണശ്രീ)
- 646 പ്രാകൃതം സാഗിരിനിവാസിയാ
(സാഗിരേയിക) സ്ത്രീ
- 647 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു .....ന്റെ അമ്മ കോടു

648 പ്രാകൃതം കോരമികന്റെ അന്തേവാസിനി
ധർമ്മരക്ഷിതാ

649 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു.....

650 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷുണി...

651 പ്രാകൃതം കുരരത്തിലെ ഭിക്ഷുണി....

652 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു.....

653 പ്രാകൃതം ധർമ്മദേവൻ

654 പ്രാകൃതം ആർഹത കശ്യപഗോത്ര, ആർഹ
ത വച്ചിസുവിജയത (വത്സി, അഥവാ വഞ്ചി)
മുതലായ വിനായകന്മാരുടെ (ഗുരുക്കന്മാർ)
അവശിഷ്ടം.

655 പ്രാകൃതം ഹൈമവതത്തിലെ
എല്ലാവരുടേയും ആചാര്യനായ സപുരീശ
കാശ്യപഗോത്രന്റെ അവശിഷ്ടം.

656 പ്രാകൃതം , സപുരീശ മജ്ജിമ(മദ്ധ്യമ)ന്റെ
അവശിഷ്ടം

657 പ്രാകൃതം സപുരീശ ഹാരിതീപുത്രന്റെ
അവശിഷ്ടം

658 പ്രാകൃതം സപുരൂഷ വച്ചി(വത്സി),
ഗോപ്തിയുടെ അന്തേവാസി സുവിജയത
അവശിഷ്ടം

659 പ്രാകൃതം കാകാനവത്തിലെ പാബാസ
സാഹസന്റെ ദാനം

660 പ്രാകൃതം സപുരിശ മഹവനായ, സപുരിശ
ആപഗിര ഇവരുടെ അവശിഷ്ടം.

661 പ്രാകൃതം സപുരിശ കൌണ്ഡിനീപുത്രന്റെ
അവശിഷ്ടം

662 പ്രാകൃതം സപുരിശ കൌശികീപുത്രന്റെ
അവശിഷ്ടം

663 പ്രാകൃതം സപുരിശ ഗോപ്തീപുത്രന് 1റെ
അവശിഷ്ടം

664 പ്രാകൃതം സപുരിശ മൌദ്ഗലീപുത്രന്റെ
അവശിഷ്ടം

665 പ്രാകൃതം സപുരിശ ശാരീപുത്രന്റെ
അവശിഷ്ടം

666 പ്രാകൃതം സപുരിശ മഹാമൌദ്ഗലായന്റെ
അവശിഷ്ടം

667 പ്രാകൃതം ശാരീപുത്രന്റെ അവശിഷ്ടം

668 പ്രാകൃതം മഹാമൌദ്ഗലനസ അവശിഷ്ടം

669 വർഷം 16 ബെശനഗർ വൈഷ്ണവസ്തംഭം
ലിഖിതം. രാജൻ കാശിപുത്ര ഭാഗഭദ്രകാലം.

.....വസേന ചതുദസേന രാജേന വർദ്ധമാനസ
എന്നുണ്ട്. ദേവദേവനായ വാസുദേവൻ

ഗരുഡധ്വജം ഭാഗവതനായ ദിയപുത്രൻ എലി
യോദോരശ, മഹാരാജാ അന്തലികിതനിൽ നിന്ന്
രാജാ ത്രാതാവായ ഭാഗഭദ്രന് ദൂതുമായി വന്ന
യോനദൂതൻ, ഭാഗഭദ്രന്റെ 14ആം വർഷത്തിൽ

670 പ്രാകൃതം ബെശനഗർ സ്തംഭലിഖിതം.
അമൃതത്വത്തിലേക്കുള്ള 3 പടികൾ (ശ്ലോകം)

671 ബെശനഗർ ബുദ്ധിസ്സ് ശില . പ്രാകൃതം
ഭിക്ഷു പാതമാന, ഭിക്ഷു കുമുദ

672 പ്രാകൃതം അജമിത്ര

673 പ്രാകൃതം ഭിക്ഷു ധർമ്മഗിരി

674 പ്രാകൃതം പ്രവ്രാജിക നന്ദിതാ

675 പ്രാകൃതം ബിസനഗർ 30 3 എന്ന് മാത്രം
ശകവർഷമാണെങ്കിൽ ശകം 33 എഡി 110

676 പ്രാകൃതം ഭോജപൂർ സ്തൂപം 4
മൺപാത്രലിഖിതം മു എന്ന് മാത്രം

677 പ്രാകൃതം ഭോജപൂർ സ്തൂപം 6 മൺകൂജ
പതിതോ

678 പ്രാകൃതം ഉപഹിതകന്റെ അവശിഷ്ടം

679 പ്രാകൃതം അന്ധേർ സ്തൂപ 1
വേദികാലിഖിതം ധർമ്മശിവന്റെ അമ്മ

680 പ്രാകൃതം അന്ധേർ സ്തൂപ 2 മൺകൂജ
ഗൌപ്തീപുത്രന്റെ അന്തേവാസി സപുരിശ
വച്ചിപുത്ര(വത്സീ, വഞ്ചീ) ന്റെ അവശിഷ്ടം

681 പ്രാകൃതം അന്ധേർ സ്തൂപ 2 പെട്ടിമേലു
ള്ളത്. കാകനാകത്തെ പ്രഭാസനം (പ്രഭാഷണം)
ചെയ്ത കൌണ്ഡിന്യഗോത്രത്തിലെ സപുരിശ
ഗൌപ്തീപുത്രന്റെ അവശിഷ്ടം

682 പ്രാകൃതം അന്ധേർ സ്തൂപ 2 ഗൌപ്തീപു
ത്രന്റെ അന്തേവാസി സപുരിശ മൌദ്ഗലിപു
ത്രന്റെ അവശിഷ്ടം.

683 പ്രാകൃതം അന്ധേർ സ്തൂപ 3 പെട്ടിയുടെ
പുറത്ത്. സപുരിശ ഹാരിതീപുത്രന്റെ അവ
ശിഷ്ടം

684 പ്രാകൃതം അശ്വദേവന്റെ ദാനം

685 സംസ്കൃതം മഹാരാജാ ദേവപുത്ര 30
ഹസ്തിക ഹസ്തികപുത്രൻ ദേവപുത്രക
ബോധിസത്വ.

686 പ്രാകൃതം വൈരിഗാർഹ് (ലക്നൌ)
കുതിരപ്രതിമമേലാണ് ലിഖിതം. സമുദ്ര
ഗുപ്തന്റെ ദാനം

687 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്ത് ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലി
ഖിതം (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) തോരണവും
ശിലാകർമ്മവും വാച്ചിപുത്ര ധനഭൂതി .

അംഗാരദ്യു (അംഗരാജു) പുത്രനാണ് വച്ചി.
 ഗോപ്തീപുത്രനാണ് അംഗരാജു. രാജാ വിശ്വ
 ദേവന്റെ പൗത്രനാണ്. ഗാർഗ്ഗീപുത്രനാണ് വാ
 സുദേവ. സുംഗന്മാരുടെ ഭരണകാലം. ധനഭൂതി
 യുടെ വംശം- ഗാർഗ്ഗീപുത്ര വിശ്വദേവ, പൗത്രൻ
 ഗൌപ്തി, ഗൌപ്തീപുത്ര അംഗരാജു, അംഗ
 രാജുപുത്രൻ വാച്ചി, വാച്ചിപുത്രൻ ധനഭൂതി.

688 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്ത് (രത്തന്മാര) ബുദ്ധിസ്സ്
 സ്തംഭലിഖിതം സുംഗകാലത്ത് തോരണം
 ഉയർത്തിയത് ..... അംഗരാജുനാഥം മാത്രം
 കാണാം.

689 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്ത് (രത്തന്മാര)ബുദ്ധിസ്സ്
 സ്തംഭലിഖിതം തോരണം ഉയർത്തിയത്.....

690 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്ത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
 അയ നാഗദേവ (ആര്യനാഗദേവ)ന്റെ സമ്മാനം

691 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്ത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
 ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം മഗാദേവീയജാതകം
 (മഹാദേവിയുടെ ജാതകം)

692 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്ത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
 ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം .ദിഗതപസി
 (ദീർഘതപസിൻ) ശിഷ്യന്മാരെ ഉപദേശിക്കുന്നു

693 പ്രാകൃതംഭാരൌത്ത് (മ്യൂസിയം) ബുദ്ധിസ്സ്
 ശിലാലിഖിതം . അർബുദത്തിലെ (അബോധ)
 ചൈത്ര്യം

694 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്ത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ഭ്രാന്തസുജാതജാതകം

695 പ്രാകൃതം(ഇന്ത്യൻമ്യൂസിയം) ഭാരൌത്ത്
ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം .
മാർജ്ജാരജതരകജാതകം, കുക്കുടജാതകം

696 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്ത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ചക്രമ ദണ്ഡനിഷ്ക്രമ. (ചരകൻ, ചക്രമ സഞ്ചാ
രി)

697 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്ത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം. ശ്മശാനത്തിലെ
ചെന്നായ്ക്കളെ നിരീക്ഷിച്ച ആശാഡാ എന്ന
സ്ത്രീ

698 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്ത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം ഋഷ്യ(ശൃംഗ)നെന്ന
മാനിന്റെ ജാതകം

699 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്ത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം മൃഗസമ്മോദക
ചൈത്ര്യം

700 പ്രാകൃതം ഭാരത് ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം
ഹംസജാതകം

701 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്ത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം കിന്നരജാതകം

702 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം. ജടിലസഭ

703 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം . നീർനായ്ജാതകം

704 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം ശിഷ്യജാതകം

705 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം കരഹടകത്തിലെ
ാനിഗമത്തിന്റെ ദാനം

706 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം . താമരമൃണാളം
മോഷ്ടിക്കുന്നവരുടെ ജാതകം

707 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
നദോദപർവ്വതത്തിന്മേൽ വേടുക കഥയുടെ പാൽ
കറക്കുന്നു

708 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം . നദോദപർവ്വതത്തിലെ
ജംബു

709 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം അസ്ത്രം നിർമ്മിക്കുന്ന
വൻ . രാജാ ജനകൻ ദേവി ശീവലാ.

710 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം. ചിത്തുപാദ മല.
(ചിത്തോത്പാദ , ചിത്രോൽപ്പല)

711 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം
നദോദപർവ്വതം ദുഷിതൻ ദാനം ചെയ്യുന്നു

712 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. വിദിശയിലെ
രേവതിമിത്രന്റെ ഭാര്യ ചാപദേവാ ആദ്യത്തെ
സ്തംഭം ദാനം ചെയ്തു.

713 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. കുബ്ജതിനുക
ത്തിലെ ബദന്ത അയ(ആര്യ)ഭൂതരക്ഷിതൻ
സമ്മാനം ചെയ്തു.

714 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം . ഭഗവത് വിശ്വഭൂ
(വേശഭൂ) വിന്റെ ശാല, വിശുദ്ധബോധി,

715 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. അയഗോരക്ഷിതന്റെ
(ആര്യ) സ്തംഭം

716 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം . അയ(ആര്യ)
പാന്തകന്റെ (പാമ്പകന്റെ) സ്തംഭം

717 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. ദേവത(ദേവി)
ചുലകോക(ക്ഷുദ്രകോക)

718 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. ദർഭിനിക (ദർഭി
നത്തിലെ) മഹാമുഖിയുടെ മകൾ ഭിക്ഷുകി
ബദ്ധികയുടെ സമ്മാനം

719 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. പാടലീപുത്രത്തിലെ
കൊടിയാനി നാഗസേനയുടെ സമ്മാനം

720 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. ചൂഡതിലികയിലെ(
ചൂഡതില) ഭിക്ഷുണി സമന(ശ്രമണ)

721 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖി
തം. ബഹദഗോജതിനരനതനത്തിലെ
ഋഷിരക്ഷിതയുടെ മകൻ ആനന്ദൻ ദാനം ചെയ്ത
സ്തംഭം

722 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം . ഭഗവത് കോ
നാഗമേന(കോ നാഗമന)യുടെ പവിത്രമായ
ബോധി.

723 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖി
തം (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) ഭോജകടത്തിലെ
ഭിക്ഷുണി ദിന്നാഗയുടെ സമ്മാനം(ദിഗ് നാഗ)

724 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിവി
തം (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) ഹസ്തിജാതകം

725 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിവിതം. ബിംബബികാനന്ദികട
ത്തിലെ ഗൃഹപതി ബുദ്ധിയുടെ സമ്മാനം

726 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിവി
തം (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) യക്ഷ സുപാവസ (യക്ഷ
സുപ്രാവൃഷ്ഠ)

727 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിവിതം. ധർമ്മഗുപ്തന്റെ
സമ്മാനം

728 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിവിതം. ബിംബികാനന്ദികട
ത്തിലെ അശ്വാരികൻ സുലബ്ധൻ

729 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിവിതം. പുഷ്യന്റെ സ്തംഭം

730 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിവി
തം (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) ഹരിണജാതകം

731 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിവിതം . ഒരു കോടി വരി
കൊടുത്ത് അനാഥപിണ്ഡിക , ജേടവനത്തിന്

732 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
കൌശാബക്കുടി

733 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം . ഗന്ധക്കുടി

734 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം . ധർമ്മരക്ഷിതന്റെ ദാനം

735 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. നാഗരാജാ ചക്രവാകൻ

736 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം . യക്ഷ വിരൂപകൻ

737 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം യക്ഷ ഗംഗിതൻ

738 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഭാനകൻ ആയ(ആര്യ) ഋഷിദത്തിന്റെ ദാനം

739 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. ഭഗവത് ശാക്യമുനിയുടെ ബോധി.

740 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ശുദ്ധാവാസദേവന്മാരുടെ കീഴക്കു ദിശ.

741 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം . വടക്കുദിശയിലെ 3 മുടിയ ശിരസ്സുകൾ

742 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം . തെക്കേ ദിശയിലെ
6000 കാമാവചാരങ്ങൾ

743 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ദേവന്മാരുടെ
സംഗീതം നാട്യത്തിലൂടെ ആനന്ദിപ്പിക്കുന്നു

744 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം അപ്സരസ്സ്
മിശ്രകേശി

745 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. അപ്സരസ്സ് സുഭദ്രാ

746 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. അപ്സരസ്സ്
പത്മാവതി

747 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. അപ്സരസ്സ്
അലംബുഷാ

748 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. കന്ദരീകി

749 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. വിദ്യാധര
വിദ്യാപിൻ

750 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. ഭഗവതിന്റെ
ധർമ്മചക്രം

751 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. കോസലരാജാവ്
പ്രസേനജിത്ത്

752 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം നാഗരാജാ ഐരാ
വതം

753 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം

754 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം അശ്വത്ഥവൃക്ഷം
ബഹുഹസ്തികാ

755 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം നദോദമേലുള്ള
അശ്വത്ഥവൃക്ഷം ബഹുഹസ്തികാ

756 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം കോടയ ശിശു
പാലനും ആരാധകൻ വേദുകനും

757 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം യശികാ

758 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം സോനായുടെ ദാനം
(ശ്രാവണി, സുവർണ്ണാ)

759 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ചേക്കുലാനത്തിലെ
സംഘമിത്രയുടെ സ്തംഭം

760 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഭഗവത് കാശ്യപന്റെ
ബോധി

761 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഭിക്ഷുണി നാഗാ

762 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഭാണക , ബദന്ത
വലകന്റെ ദാനം

763 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം കരഹകടത്തിലെ
ആയ(ആര്യ)ഭൂതകന്റെ സ്തംഭം

764 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം കൌശാംബിയുലെ
വേണുകഗ്രാമത്തിലെ ഭിക്ഷുണി ധർമ്മകീർത്തി
യുടെ സമ്മാനം

765 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ചക്രമേ (ചക്രമ)
ത്രികോടികാ .

766 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം . ബദന്ത മഹിലന്റെ
സ്തംഭം

767 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം കരഹകടത്തിലെ
ശ്യാമകന്റെ (സാമക) സമ്മാനം

768 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ബദന്ത ശ്യാമകന്റെ
സ്തംഭം

769 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. വിപണിനഗരജാതകം

770 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ദേവി ശ്രീമതി

771 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം യക്ഷശുചിലോമൻ

772 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഭിക്ഷുണിയുടെ
സ്തംഭം

773 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഭാനകനും നവകാമി
കനുമായ ബദന്ത ആയഘൃഷിപാലിത(ആര്യ)

774 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം. അജാതശത്രു
ഭഗവതിനെ ആരാധിക്കുന്നു

775 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതംദേവസഭ സുധർമ്മ.
ഭഗവാന്റെ കേശദർശനോത്സവം

776 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം വൈജയന്ത പ്രാസാദം

777 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ദേവപുത്ര
അരഹഗുപ്തൻ ഇറങ്ങി വന്ന് ഭഗവതതത്വം
മഹാസഭക്ക് വിവരിച്ചു

778 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം മയൂരഗിരിയിലെ
ഭിക്ഷുണി നാഗിലയുടെ സമ്മാനമായ
സ്തംഭങ്ങൾ

779 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഭഗവത് വിപശ്യന്റെ
ബോധി

780 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം വിദിശയിലെ
ഫൽഗുദേവ

781 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം നദോദയുടെ
താഴ്വാരത്തിലെ ധേനഹരക

782 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം പുരികയിലെ
ദായകരുടെ സമ്മാനം

783 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഭഗവത്
കാകുത്സംധന്റെ ബോധി

784 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം വിദിശയിലെ
അനുരാധന്റെ സമ്മാനം

785 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ആറു കൊമ്പുള്ള
ആനയെ പറയുന്ന ജാതകകഥ

786 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം . വിദൂരപൂർണ്ണകീ
യജാതകം

787 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം .....മിയയുടെ
സമ്മാനം

788 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം മാണവക ബ്രഹ്മദേ
വന്റെ സമ്മാനം

789 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ചിക്ഖുലാന ഭാനകൻ
ബദന്ത കനകന്റെ സമ്മാനം

790 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം .യക്ഷിണി സുദർശനാ

791 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം നദോദയുടെ കീഴെ
ധേനുഹരകം

792 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ശതപദാനത്തിലെ
ബദന്ത ബുധരക്ഷിതന്റെ ദാനം

793 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം യക്ഷിണി ചന്ദ്രാ

794 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം യക്ഷ കുബേര

795 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം യക്ഷ അജകാളകൻ

796 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം മയൂരഗിരിയിലെ
പുഷ്പാ കൊടുത്ത സ്തംഭങ്ങൾ

797 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഭോഗവർദ്ധനത്തിലെ
സൂത്രാന്തികൻ അയച്ചുല (ആര്യക്ഷുഭ)ന്റെ
സമ്മാനം

798 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം മയൂരഗിരിയിലെ
സ്തൂപദാസന്റെ സ്തംഭങ്ങൾ

799 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം നാസികയിലെ
വസുകപത്നി ഗോരക്ഷിതായുടെ സ്തംഭങ്ങൾ

800 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം മഹാരന്റെ അന്തേവാ
സി അയസാമക(ആര്യശ്യാമക)ന്റെ സ്തംഭം

801 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഭഗവാന്റെ അവതാരം

802 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഋഷ്യശൃംഗജാതകം

803 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധി പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)

ബുദ്ധിസ്സ് സ്മതംഭലിവിതം സ്സ് സ്മതംഭലിവിതം .
ശക്രന്റെ സ്മതംഭം

804 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്മതംഭലിവിതം ശൈലപുരത്തെ
(ശേലാപുരം) ബാണക നന്ദഗിരിയുടെ സ്മതംഭം

805 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്മതംഭലിവിതം ഇന്ദ്രശാലാ ഗുഹ

806 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്മതംഭലിവിതം നഗരത്തിലെ
(നാഗരിക) ഭിക്ഷുണി പുഷ്യദത്താ

807 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്മതംഭലിവിതം ബധിരവികലാംഗ
ജാതകം

808 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്മതംഭലിവിതം മയൂരഗിരിയിലെ
ജിതമിത്രൻ

809 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്മതംഭലിവിതം കരഹകടത്തിലെ
ഉത്തരഗൃദ്ധകൻ

810 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്മതംഭലിവിതം ബ്രാഹ്മണലീലാ
ജാതകം

811 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ദേവത മഹാകോകാ

812 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം പുരികയിലെ ബധുദേ
ശക (ഭക്ഷണം വിതരണം ചെയ്യുന്ന ജോലി) ചുല
ധകന്റെ (ക്ഷുദ്രധക) സമ്മാനം

813 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം . വിദിശയിലെ
അയമയുടെ സമ്മാനം

814 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ദേവപുത്ര ആർഹദ
ഗുപ്ത

815 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഭിക്ഷുണി സർപ്പ
ഗുപ്താ

816 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം പാടലിപുത്രത്തിലെ
കൊടിയാനി സാകതദേവ

817 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം കാകന്തിയിലെ
ഭിക്ഷുണി സോമ

818 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം പാടലീപുത്രത്തിലെ
മഹേന്ദ്രസേന

819 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ചുടത്തിലയിലെ
ഭിക്ഷുണി നാഗദേവാ

820 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ചുടത്തിലയിലെ
കുഞ്ജരാ

821 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ധർമ്മഗുപ്തന്റെ
അമ്മ പുഷ്യദേവാ

822 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഉജ്ജികായുടെ
സമ്മാനം

823 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ധർമ്മരക്ഷിതന്റെ
സുചി(വേദിക)

824 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം അതിമുക്തയുടെ
സമ്മാനം

825 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ക്രൌഞ്ചാതകം

826 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം നന്ദോത്തരയുടെ
സൂചി

827 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം മുണ്ടയുടെ സമ്മാനം

828 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഈശാനന്റെ സമ്മാനം

829 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂ സിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഈശാനന്റെ
സമ്മാനം

830 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഔഷിദത്തന്റെ

831 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം അയ(ആര്യ)പുന
ർവസുവിന്റെ സൂചി

832 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ഗർഗ്ഗമിത്രന്റെ സൂചി

833 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ഭാനക കൻഹില (കൃഷ്ണല)

834 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ദേവരക്ഷിതൻ

835 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം വിദിശയിലെ
ഭൂതരക്ഷിതൻ

836 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം പാരികിനി ഗോളയുടെ

837 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം പുരികയിലെ ഇന്ദ്രദേവ

838 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം. പുരികയിലെ അമ്മ സേതക
(ശേഷംക)

839 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം പുരികയിലെ ശ്യാമാ

840 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ഭിക്ഷുണി ബുദ്ധരക്ഷിതാ

841 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം .ഭിക്ഷുണി ഭൂതാ

842 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം അയ(ആര്യ)അപീനക

843 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം സംഘിലന്റെ സമർപ്പണമായ
സൂചി

844 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം സംഘരക്ഷിതൻ മാതാപിതാ
ക്കളുടെ പുണ്യത്തിനായി

845 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ധൂർത്തന്റെ സൂചി

846 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം യക്ഷിലൻ സമർപ്പിച്ച സൂചി

847 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം. മിത്രന്റെ സൂചി

848 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം ഔഷിരക്ഷിതന്റെ

849 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം. ശ്രീമന്റെ സമ്മാനം

850 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ബദന്ത ദേവസേനൻ

851 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ഭിക്ഷുണി.....

852 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം നന്ദിനഗരത്തിലെ ഇന്ദ്രദേവ

853 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ഗോശാലയുടെ

854 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം
കഞ്ചുകന്റെ ഭാര്യ

855 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ജ്യേഷ്ഠഭദ്രന്റെ

856 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം പിടകം അറിയുന്ന
അയജാട(ആര്യജാട)

857 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം രൂപകാരകൻ ബുദ്ധരക്ഷി
തൻ

858 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം തേരകുടീയ(സ്ഥപിരകുടി
യിലെ) ബദന്ത സാമിക(ശ്യാമക)

859 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ശിരീഷഭദ്രത്തിലെ
ഋഷിരക്ഷിതൻ

860 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം മയൂരഗിരിയിലെ ഘാട്ടിലന്റെ
അമ്മ

861 പ്രാകൃതം ഭാരൌത്(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ഭോജകടകത്തിലെ അതന്ത
ന്റെ സുചി

862 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം. സ്വാമിദത്തന്റെ സമ്മാനം

863 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ചുലനന്റെ സമ്മാനം

864 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം അവിഷണ്ണന്റെ സമ്മാനം

865 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം അവിഷണ്ണന്റെ ലിഖിതം

866 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം സംഘമിത്രന്റെ ബോധിചക്ര
സമ്മാനം

867 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം .പഞ്ചനൈയാധികനായ (5
ന്യായം അറിയുന്ന) ബുദ്ധരക്ഷിതന്റെ സമ്മാനം

868 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ഋഷിരക്ഷിതന്റെ സൂചി

869 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം . രാജാധനഭൂതിയുടെ മകൻ
കുമാര വ്യാധപാലന്റെ സമ്മാനം

870 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ഭിക്ഷുണി ഫൽഗുദേവാ

871 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം യക്ഷി കോദാ (ക്രോധാ)

872 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ഘോഷയുടെ സമ്മാനം

873 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം യമിത....സാ....

874 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ശ്രീയുടെ പുത്രൻ ഭാരണി
ദേവ

875 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം മിത്രദേവൻ

876 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം പദേശകത്തിലെ പുഷ്യകന്റെ
സൂചി

877 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം അസിതമസത്തിലെ വല
മിത്ര(ബലമിത്ര)

878 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം പരകടികത്തിലെ
ശിരിമ(ശ്രീമതി)

879 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം വിജിതകയുടെ സമ്മാനമായ
സൂചി

880 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം .....സ്വയം നിർമ്മിച്ച്
സമർപ്പിച്ച സൂചി

881 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം കടൽവ്യാളിയുടെ വായിൽ
നിന്ന് മഹാദേവൻ രക്ഷിച്ച വസുഗുപ്തൻ

882 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം രാജാ ധനഭൂതിയുടെ പത്നി
നാഗരക്ഷിതാ

883 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ബോധിഗുപ്തന്റെ സമ്മാനം

884 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ഹിമവത്.....

885 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം വിദിശയിലെ വാസിഷ്ഠി
(വസിതി) വെള്ളിമിത്ര

886 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം അയ(ആര്യ)നന്ദൻ

887 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം .....

888 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം.....

889 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ചന്ദ്ര....

890 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം .....

891 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം കരഹകടത്തിലെ .....സ്ത്രീ

892 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം രാജാ അധിരാജാ.....

893 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം .....

894 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം .....

895 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം സംഘമിത്ര

896 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ,,,,,

897 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം .....ജാതകം

898 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം നന്ദഗിരിയുടെ സമ്മാനം

899 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം .ഒരു സ്ത്രീയുടെ സമ്മാനം

900 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം .....

901 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ദുഷിതൻ നദോദപർവ്വതം
ദാനം ചെയ്യുന്നു

902 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം ബഹുഹസ്തികത്തിനു
താഴെ ഭഗവത് മഹാദേവന്റെ പുണ്യസ്ഥാനം

903 പ്രാകൃതം ഭാരൌത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം .....

904 പഞ്ചോസ ബുദ്ധിസ്സ് (ജൈന)ഗുഹാലിഖിതം
ഉദാകന്റെ കാലം. ഉദാകസ ദശമേ സവചരേ .
മിശ്രഭാഷ. ഗോപാല വൈഹിദരിപുത്രനും,
ഗോപാലിപുത്ര രാജാ ബൃഹസ്പതിമിത്രന്റെ
അമ്മാമനും ആയ ആഷാഢസേനൻ കാശ്യപീയ
ആർഹതന്മാർക്കു വേണ്ടി ഒരു ലേന (ഗുഹ)
നിർമ്മിച്ചു.

905 പഞ്ചോസ ഗുഹാലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ.
ഗോപാലി വൈദിഹരിയുടെയും രാജാ
ഭാഗവതന്റേയും പുത്രൻ ആഷാഢദേവൻ ഗുഹ
നിർമ്മിച്ചു. അധിഹരത്രത്തിലെ രാജൻ
സോനകായനൻ(ശൌനകായന)ൻ പുത്രൻ
വംഗപാലൻ, പുത്രൻ തേവനി(ത്രൈവർണ്ണി)
പുത്രൻ ഭാഗവതൻ, പുത്രൻ ആഷാഢസേനൻ.

906 മഹാരാജാ ഭീമസേനകാലത്തെ ഗിഞ്ചാ
പാറലിഖിതം. മഹാരാജസ്യ ശ്രീ ഭീമസേനസ്യ
സ.....50 2 ഗിംഹപക്ഷേ 4 ദിവസേ 10 2 ഏതയ
പൂർവ്വായാം. മിശ്രഭാഷയ

907 കേവതികുണ്ഡ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
ഹാരിതിപുത്ര സോനക(സൗനക) നിർമ്മിച്ച
പുഷ്കരിണി

908 ബിത്താ ശിലാലിഖിതം പ്രാകൃതം
ഏനജപുത്രൻ ഗഹപതി

909 ബിത്ത ബുദ്ധിസ്സ് വിഗ്രഹലിഖിതം
സംസ്കൃതം.....

910 ദിയോറിയ ബുദ്ധിസ്സ് വിഗ്രഹലിഖിതം.
മിശ്രഭാഷ. ആര്യന്തടിയുടെ ശിഷ്യ ഉഗ്രഹാകാ ,
ഭഗവത് പിതാമഹന്റെ വിഗ്രഹം സ്ഥാപിച്ചു.

911 ദിയോറിയ ബുദ്ധിസ്സ് വിഗ്രഹലിഖിതം
സംസ്കൃതം ശാക്യഭിക്ഷു ബോധിവർമ്മൻ

912 ദിയോറിയ ബുദ്ധിസ്സ് വിഗ്രഹലിഖിതം.
സംസ്കൃതം . വിഗ്രഹം സമർപ്പിച്ചത്.....

913 തണ്ടാ ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം. ....

914 തണ്ടാ ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം .....

915 തണ്ടാ ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം. ജി എന്നു
മാത്രം

916 തണ്ടാ ശിലാലിഖിതം പ എന്നു മാത്രം

917 തണ്ടാ ശിലാലിഖിതം, ബു എന്ന് മാത്രം

918 സാഹേത് മാഹേത് (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) ബുദ്ധിസ്റ്റ് വിഗ്രഹലിഖിതം. മഹാരാജസ്യ ദേവപുത്രസ്യ കനിഷ്കസ്യ (ഹുവിഷ്കസ്യ) .....ഭി 10 9 ഏതയേ പൂർവ്വായേ. മിശ്രഭാഷ. ബോധിസത്വനും ഛത്രവും ദണ്ഡവും ത്രിപിടകം അറിയുന്ന ഭിക്ഷു ബലൻ സമ്മാനിച്ചത്. അദ്ദേഹം ഭിക്ഷു പുഷ്യവുധിയുടെ (പുഷ്യഭൂതി) സാധ്യേവിഹാരി(ഒരേ വിഹാരത്തിലെ സുഹൃത്ത്) ശ്രാവസ്തിയിലെ ഭഗവതിന്റെ കൗശാംബ കുടി സംഗമത്തിൽ(ചംകമത്തിൽ) ഉണ്ടായിരുന്നു. സർവ്വാസ്തിവാഭി ആചാര്യന്മാരുടെ സ്വത്താണ് ഇത്.

919 സാഹേത് മാഹേത് (ലക്നൗ)ബുദ്ധിസ്റ്റ് ശിലാലിഖിതം ദേവപുത്ര കനിഷ്കനോ ഹുവിഷ്കനോ ആകാം കാലം. മിശ്രഭാഷ. ബോധിസത്വവിഗ്രഹവും ഛത്രവും ദണ്ഡവും ത്രിപിടകം അറിയുന്ന ഭിക്ഷു ബലൻ കൊടുത്തത്. ബാക്കി ഭാഗം 918ലുള്ളപ്പോലെ തന്നെ

920 രാംഗർഹ് സീതാബെംഗ ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം കവിതയെ പ്രശംസിക്കുന്ന ചില ശ്ലോകങ്ങളാണ്.

921 രാംഗാർഹ് സീതാബെംഗ ഗുഹാലിഖിതം.
ദേവദാസികി സുതനുകാ . വാരാണസിയിലെ
ബലനസേയ അവളെ സ്നേഹിച്ചു.

922 സാരനാഥ് സ്തംഭലിഖിതം. രാജ്ഞാ
അശ്വമേധാഷ്ട്രം ചരതരിസേ സവചരേ
ഹേമന്തപക്ഷേ പ്രഥമേ ദിവസേ ദശമേ മിശ്രഭാഷ.

923 സാരനാഥ് ബുദ്ധിസ്ത് സ്തംഭലിഖിതം.
വത്സിപുത്രികരായ സമ്മതീയ ആചാര്യന്മാരു
ടെ.

924 സാരനാഥ് ശിലാലിഖിതം രാജ്ഞാ
അശ്വമേധാഷ്ട്രം .....ഉപലഹേമ.....മിശ്രഭാഷയ
രാജാവ് അശ്വമേധാഷ്ട്രകാലം

925 സാരനാഥ് ബുദ്ധിസ്ത് ചരതദണ്ഡിലെ ലിഖിതം
മഹാരാജാ കനിഷ്കകാലം. മഹാരാജസ്യ
കനിഷ്കസ്യ സം 3 ഹേ 3 ദി 20 2 ഏതയേ പൂർവ്വ
യേ. ബേധിസത്വനും ചരതവും ചരതയഷ്ടിയും
ത്രിപിടകം അറിയുന്ന ഭിക്ഷു ബലൻ ഉണ്ടാക്കി
ച്ചു. വാരാണസിയിൽ ഭിക്ഷു പുഷ്യഭൂതിയുടെ
സാദ്ധ്യവിഹാരിയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ
മാതാപിതാക്കളോടും , ഉപാദ്ധ്യായാചാര്യന്മാ
രോടും സാദ്ധ്യവിഹാരികളോടും അന്തേവാസി
കളോടും , ത്രിപിടകം അറിയുന്ന ബുദ്ധമിത്ര
നോടും , ക്ഷത്രപന്മാരായ വനസ് പരനോടും
ഖരപല്ലാനനോടും, 4 വർണ്ണത്തിലുമുള്ള
പരിഷ്കളോടും (പരിഷത്ത) കൂടി.

926 സാരനാഥ് ബുദ്ധിസ്റ്റ് വിഗ്രഹലിഖിതം.
മിശ്രഭാഷ. ബോധിസത്വവിഗ്രഹം ത്രിപിടകം
അറിയുന്ന ഭിക്ഷു ബാല പ്രതിഷ്ഠിച്ചത്.
മഹാക്ഷത്രപ വരപല്ലാനനോടും ക്ഷത്രപ
വനസ്പരനോടും കൂടി

927 സാരനാഥ് ബുദ്ധിസ്റ്റ് ലിഗ്രഹലിഖിതം
കനിഷ്കകാലം മഹാരാജസ്യ കനിഷ്കസ്യ സം 3
ഹേ 2 ദി 20 2 ഏതയേ പൂർവ്വയേ. മിശ്രഭാഷ.
ബോധിസത്വ, ഛത്രം, ഛത്രയഷ്ടി ത്രിപിടകം
അറിയുന്ന ഭിക്ഷു ബലൻ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു

928 സാരനാഥ് ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഛത്രലിഖിതം പാലി.
ബുദ്ധമതത്തിലെ ഒരു നിയമം

929 സാരനാഥ് ബുദ്ധിസ്റ്റ് ശിലാലിഖിതം
മിശ്രഭാഷ. ബുദ്ധിസ്റ്റ് നിയമം

930 സാരനാഥ്(ലകേണൗ)ബുദ്ധിസ്റ്റ്
വിഗ്രഹലിഖിതം സംസ്കൃതം . സ്വാമിൻ
സ്കന്ദവർണ്ണന്റെ സമ്മാനം.....

931 പിപ്രാവാ ബുദ്ധിസ്റ്റ് പൂപ്പാത്രലിഖിതം.
ഭഗവത് ശാക്യവംശി ബുദ്ധന്റെ അവശിഷ്ടം
സൂക്ഷിക്കാനുള്ള പാത്രം സൂക്യതിയുടെ
സഹോദരന്മാരും സഹോദരിമാരും മക്കളും
ഭാര്യമാരും കൂടി സമർപ്പിച്ചത്

932 ഗോപാൽപൂർ ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഇഷ്ടികലിഖിതം.
സംസ്കൃതം ബുദ്ധിസ്റ്റ് സൂത്രം

933 ഗോപാൽപൂർബുദ്ധിസ്സ് ഇഷ്ടികലിഖിതം.
സംസ്കൃതം ബുദ്ധിസ്സ് സൂത്രം

934 ഗോപാൽപൂർ ബുദ്ധിസ്സ് ഇഷ്ടികലിഖിതം
സംസ്കൃതം ബുദ്ധിസ്സ് സൂത്രം

935 ഗോപാൽപൂർബുദ്ധിസ്സ് ഇഷ്ടികലിഖിതം.
സംസ്കൃതം ബുദ്ധിസ്സ് സൂത്രം

936 ഗോപാൽപൂർബുദ്ധിസ്സ് ഇഷ്ടികലിഖിതം.
സംസ്കൃതം ബുദ്ധിസ്സ് സൂത്രം

937 സോഹ്ഗൗര താമ്രപത്രലിഖിതം.
പ്രാകൃതം. ശ്രാവസ്തിയിലെ 2 മഹാമഗധന്മാർ
(മാണവസിതികടത്തിൽ നിന്ന് വന്നവർ)
ഉസഗാമത്തിൽ 2 കോഷ്ഠഗലങ്ങൾ കൊടുത്തു.
പ്ലീറ്റിന്റെ അഭിപ്രായം 3 പ്രധാന ജക്ഷനുകളിൽ
(മൂന്നും കൂടുന്ന മനവസി, ദസിലിമത, ഉസഗമ)
എന്നിവിടങ്ങളിൽ തിയവനി, മമൂര, ചഞ്ചു
യിലെ വസ്തുക്കളുടെ ചുമട് സൂക്ഷിക്കാനാണ്
ഈ 2 കോഷ്ഠാഗാരങ്ങൾ. വണ്ടികൾ പോകുന്ന
വലിയ ഗതാഗതമാർഗ്ഗങ്ങളിലെ മൂന്നും കൂടുന്ന
സ്ഥലങ്ങളിലാണ്

938 ബോധഗയ(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
സ്തംഭത്തിന്റെ താഴെ ലിഖിതം. അ, ക, ന, ച
എന്ന് 4 അക്ഷരം

939 ബോധഗയ ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം.
അയ(ആര്യ)കുരംഗിയുടെ സമ്മാനം

940 ബോധഗയ ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം
ആര്യകുരംഗിയുടെ സമ്മാനം

941 ബോധഗയ ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം
ആര്യകുരംഗിയുടെ സമ്മാനം

942 ബോധഗയ ബുദ്ധിസ്സ് സ്തംഭലിഖിതം
ആര്യകുരംഗിയുടെ സമ്മാനം

943 ബോധഗയ ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം
(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) ഇന്ദ്രാഗിമിത്രന്റെ
ഭാര്യാസഹോദരി , ജീവന്റെ മകൾ കുരംഗി
രാജപ്രാസാദചേരദികയിലേക്ക് സമ്മാനിച്ചത്.

944 ബോധഗയ ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം
പ്രാകൃതം ഇന്ദ്രാഗിമിത്രന്റെ ഭാര്യാസഹോദരി ,
ജീവന്റെ മകൾ കുരംഗി രാജപ്രാസാദചേരദിക
യിലേക്ക് സമ്മാനിച്ചത്

945 ബോധഗയ ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം. പ്രാകൃതം
അമോഘന്റെ സമ്മാനം

946 ബോധഗയ ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം (ഇന്ത്യൻ
മ്യൂസിയം) താമ്രപർണ്ണത്തിലെ ബോധിരക്ഷക
ന്റെ സമ്മാനം.

947 ബോധഗയ ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം പ്രാകൃതം
പാതിഹാരത്തിലെ.....ന്റെ സമ്മാനം

948 ബോധഗയ ബുദ്ധിസ്സ് ലിഖിതം. വജ്രാസന

ത്തിന്റെ പുറത്തെ അറ്റത്ത്.....

949 ശകം 64 (എഡി 141) ബോധഗയ (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) മഹാരാജാ ത്രികമതന്റെ കാലത്തെ വിഗ്രഹലിഖിതം. മഹാരാജസ്യ ത്രികമതസ്യ സ 60 4 ഗ്രി 3 ദി 5 ഏതസ്യ പൂർവ്വായേ . മിശ്രഭാഷ. ബോധിസത്വവിഗ്രഹം വിഹാരത്തിലേക്ക് വിനയധരനായ ഭിക്ഷു സമ്മാനിച്ചു. ധർമ്മകാ മികനേയും ഒരു ഉപാസികയേയും പരാമർശമുണ്ട്.

950 ബോധഗയ ബുദ്ധിസ്റ്റ് ശിലാലിഖിതം. സംസ്കൃതം . ബുദ്ധൻ ഗന്ധകുടി ക്ഷേത്രത്തിലെ വജ്രാസനവും ഘൃതപ്രദീപങ്ങളും വിഹാരത്തിലേക്ക് ബുദ്ധപ്രതിമയും സമ്മാനിച്ചു.

951 ബോധഗയ ബുദ്ധിസ്റ്റ് ശിലാലിഖിതം(ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) സംസ്കൃതം.. ഏതോ ആചാര്യനെ പറയുന്നു

952 ബോധഗയ ബുദ്ധിസ്റ്റ് വിഗ്രഹലിഖിതം. സംസ്കൃതം മാരനെ കീഴടക്കിയ മഹർഷിക്ക് ഭവനം നിർമ്മിച്ചത് ദത്തഗുളയിലെ ബോധിസേനയതി . ആഹവാഗ്രത്തിൽ വസിക്കുന്ന തന്റെ ആചാര്യനും ബന്ധുക്കൾക്കും വേണ്ടി.

953 ബോധഗയ ബുദ്ധിസ്റ്റ് വിഗ്രഹലിഖിതം സംസ്കൃതം. ബുദ്ധിസ്റ്റ് നിയമം, മൂന്നോ നാലോ വരി വായിക്കാനാവാത്തവ.

954 ദശലതന്റെ നാഗാർജ്ജുനഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം വഹീയകാകുഭാ (ഗുഹാ) ദേവാനാം
പിയ ദശലത(ദശരഥ) ബദന്ത ആജീവകഭിക്ഷു
ക്കൾക്ക് സമർപ്പിച്ചു.

955 ദശരഥന്റെ നാഗാർജ്ജുനകുഭാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം ഗോപികാകുഭ(ഗുഹ) ദേവാനാം
പിയ ദശരഥൻ ബദന്ത ആജീവികാഭിക്ഷുക്കൾക്ക്
സമർപ്പിച്ചു.

956 ദശരഥന്റെ നാഗാർജ്ജുനികുഭാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം. വടമികാകുഭ(ഗുഹ)ദേവാനാം പിയ
ദശരഥ ബദന്ത ആജീവകഭിക്ഷുക്കൾക്ക് സമർപ്പി
ച്ചു.

957 പാറ്റ്ന പ്രതിമാലിഖിതം (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം)
പ്രാകൃതം യക്ഷ ശതതാനന്ദി .

958 പാറ്റ്ന (ഇന്ത്യൻ മ്യൂസിയം) വിഗ്രഹലിഖി
തം പ്രാകൃതം യക്ഷ അച്ചുസനിഗിക

959 രാജ്ഗിർ സൊൻ ബാന്തർ ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലി
ഖിതം സംസ്കൃതം തപസ്വികളുടെ നിർവ്വാണ
ത്തിനായി ആർഹതവിഗ്രഹങ്ങളുള്ള 2 ഗുഹ
കൾ ആചാര്യരത്നമായ മുനി വീരദേവൻ
ഉണ്ടാക്കി

960 നോൺഗാർഹ് വിഗ്രഹലിഖിതം. പ്രാകൃതം.

.....

961 സുസൂനിയ പാറലിവിതം മഹാരാജാ
ചന്ദ്രവർമ്മൻ പുഷ്കരാംബുധിയിലെ മഹാ
രാജാ സിദ്ധവർമ്മന്റെ മകൻ, ഉണ്ടാക്കിയത്.
ചക്രപ്രഭുവിന്റെ സേവകന്മാരിൽ മുഖ്യൻ.

തെക്കേ ഇന്ത്യയിലെ ലിഖിതങ്ങൾ:-

962 മുൽവാസർ (ദ്വാരകാ ലൈബ്രറി) വർഷം
122 . രാജാജ്ഞാനോ മഹാക്ഷത്രപന്ത സാമി രുദ്ര
സേനസ്യ വർഷം 100 20 2 വൈശാഖവർഷം
പഞ്ചമ്യം . മിശ്രഭാഷ. വാണിജ്യകന്റെ പുത്രന്മാർ
സ്ഥാപിച്ച ശിലായജ്ഞി

963 ഗുണ്ടാ (ദ്വാരകാനാമക്ഷേത്രം ജാണഗർ)
രാജാ ക്ഷത്രപ സ്വാമി രുദ്രസിംഹകാലം വർഷം
103 രാജാജ്ഞാനോ ക്ഷത്രപസ്യ സ്വാമി രുദ്രസിംഹസ്യ
വർഷം ത്രിപുത്തരശതേ 100 3 വൈശാഖവർഷം
പഞ്ചമിധന്യതിമൗ രോഹിണീനക്ഷത്രമുഹൂ
ർത്തേ. മിശ്രഭാഷ. സേനാപതി ആഭിര ബാപ്പ
കന്റെ മകൻ സേനാപതി രുദ്രഭൂതി ഒരു പ്രദം
(കുളം) കുഴിപ്പിച്ചു. ഗ്രാമത്തിന്റെ പേര്
രസോപദ്രം. വംശാവലി:- രാജാ മഹാക്ഷത്രപ
സ്വാമി ചാഷ്തന, മകൻ രാജാ ക്ഷത്രപ സ്വാമി
ജയദാമൻ, മകൻ രാജാ മഹാക്ഷത്രപ സ്വാമി
രുദ്രദാമൻ , മകൻ രാജാ ക്ഷത്രപ സ്വാമി
രുദ്രസിംഹൻ.

964 സിദ്ധസർ ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
നാമങ്ങളോ കാലമോ ഇല്ല

965 രാജാ മഹാക്ഷത്രപ രുദ്രദാമന്റെ ജനനം
 ലിഖിതം. വർഷം 72, രാജേന്ദ്രാ മഹാക്ഷത്രപസ്വ
 സുഗൃഹീതനാമ്നാ സ്വാമി ചാഷ്തനസ്വ
 പുത്ര....ഹ പുത്രസ്വ രാജേന്ദ്രാ മഹാക്ഷത്രപസ്വ
 ഗുരുഭിർ അഭ്യസ്തനാമ്നോ രുദ്രദാമ്നോ
 വർഷേ ദിസപ്തതിതമേ 70 2 മാർഗ്ഗശീർഷബ
 ഹുലപ്ര.....സംസ്കൃതം. ഗിരിനഗരത്തിൽ നിന്ന്
 അൽപ്പം അകലെയുള്ള സുദർശനതടാകം പുന
 രുദ്ധരിച്ച രേഖ. മൗര്യവംശത്തിലെ രാജാ
 ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ പ്രാദേശിക(രാഷ്ട്രീയ)ഗവർണ്ണ
 റായ വൈശ്യ പുഷ്യഗുപ്തനാണ് ആദ്യം തടാകം
 നിർമ്മിച്ചത്. പിന്നീട് അശോകമൗര്യനുവേണ്ടി
 , യവനരാജാ തുഷ്ഷപൻ അതിന് ചാലുകൾ
 ഉണ്ടാക്കി. അവ സുവർണ്ണസിംഹം, പലാസിനി,
 മറ്റ് ഊർജ്ജയതപർവ്വതത്തിലെ നദികൾ ഇവ
 യിലെ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ നശിച്ചുപോയി.
 കുലൈപപുത്രൻ അമാത്യ സുവിശാഖൻ എന്ന
 പല്ലവൻ സുരാഷ്ട്രവും ആനന്ദത്തവും ഭരിക്കാൻ
 ചക്രവർത്തി ഏൽപ്പിച്ച കാലത്ത് അവ വീണ്ടും
 നിർമ്മിച്ചു. രാജാ മഹാക്ഷത്രപ രുദ്രദാമൻ ,
 രാജാ മഹാക്ഷത്രപ സ്വാമി ചാഷ്തനന്റെ
 പൗത്രൻ കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും ആകരവന്തി,
 അനൂപനിവൃത്തി, ആനന്ദത്തം, സുരാഷ്ട്രം,
 ശ്വഭൂമി, മരു, കശ്മീരം, സിന്ധുസൗവീരം, കുകുരം,
 അപരാന്തം, നിഷാദം എന്നിവക്ക് രാജാവായി.
 അദ്ദേഹം യൌധേയരെ നശിപ്പിച്ചു. രണ്ടു
 പ്രാവശ്യം ദക്ഷിണാപഥാധിപതിയായ

ശതകർണ്ണിയെ തോൽപ്പിച്ചു. എന്നാൽ അദ്ദേഹ വുമായുള്ള ബന്ധം കാരണം നശിപ്പിച്ചില്ല. മഹാ ക്ഷത്രപനെന്ന ബിരുദം സ്വീകരിച്ചു.

966 ജൂനഗഡ് ജൈനശിലാലിഖിതം. മഹാക്ഷത്രപ സ്വാമി രുദ്രസിംഹകാലം. രാജേന്താ മഹാക്ഷ..... ചൈത്രശുക്ലപക്ഷസ്യ ദിവസേ പഞ്ചമേ 5 . സംസ്കൃതം. രാജാ ക്ഷത്രപ സ്വാമി ജയദാമന്റെ പൗത്രൻ, രാജാ ക്ഷത്രപ സ്വാമി ചാസ്തനന്റെ പ്രപൗത്രൻ , കേവലികളുടെ ജ്ഞാനം സിദ്ധിച്ച വരും ഗിരിനഗറിലെ ജനങ്ങളും.

967 വർഷം 127 ഗഡ (ജസ്ദൻ)സ്തംഭലിഖിതം. രാജാ മഹാക്ഷത്രപ രുദ്രസേനകാലം. വർഷേ 100 20 7 ഭാദ്രപാദബഹുലസ 5 .....രാജേന്താ മഹാ ക്ഷത്രപസ്യ സ്വാമി രുദ്രസേനസ്യ . മിശ്രഭാഷ. മാനസഗോത്രത്തിലെ വരന്റെ പൗത്രൻ പ്രണതകന്റെ മകന്റെ സഹോദരന്മാർ ക്ഷത്രം പണിതു. വംശാവലി:- രാജാ മഹാക്ഷത്രപ ഭദ്രമുഖസ്വാമി ചാസ്തന, മകൻ ക്ഷത്രപ സ്വാമി ജയദാമൻ, മകൻ മഹാക്ഷത്രപ ഭദ്ര മുഖസ്വാമി രുദ്രദാമൻ , മകൻ രാജ മഹാക്ഷ ത്രപ ഭദ്രമുഖസ്വാമി രുദ്രസിംഹ, മകൻ രാജാ മഹാക്ഷത്രപ സ്വാമി രുദ്രസേന.

968 വകാല ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം ശത്രുമർദ്ദന

969 വകാല ശിലാലിഖിതം പ്രാകൃതം ഭീമന്റെ മകൾ ദത്താ

970 വകാല ശിലാലിഖിതം പ്രാകൃതം ബധുവിന്റെ

971 വകാല ശിലാലിഖിതം പ്രാകൃതം കോട കലവാട

972 വകാല ശിലാലിഖിതം പ്രാകൃതം ഉഗ്രദേവന്റെ

973 പദന പാറലിഖിതം പ്രാകൃതം. കൌശികേയന്റെ കിഴക്കേ ആരാമത്തിൽ

974 പദന പാറലിഖിതം കൌശികേയന്റെ പടിഞ്ഞാറേ ആരാമം

975 പദാനപാറലിഖിതം പ്രാകൃതം. സിദ്ധന്മാരുടെ വാസസ്ഥലമായ പർവ്വതങ്ങൾ

976 പദാന പാറലിഖിതം പ്രാകൃതം ബ്രഹ്മചാരി , കുടുംബികൻ

977 പദാന പാറലിഖിതം. പ്രാകൃതം സധമുസലം

978 പദന പാറലിഖിതം പ്രാകൃതം മുസലദത്ത

979 പദന പാറലിഖിതം പ്രാകൃതം രാമൈകമോ (രാമന്റെ പാദം)

980 പദന പാറലിഖിതം പ്രാകൃതം നന്ദിപാദം

981 പദന പാറലിവിതം പ്രാകൃതം മുസലദത്ത

982 പദന പാറലിവിതം പ്രാകൃതം ജരാസന്ധ
ദത്ത

983 പദന പാറലിവിതം സംസ്കൃതം ബുദ്ധിസ്ത്
സംഘം

984 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്ത് ഗുഹാലിവിതം
മിശ്രഭാഷ. വൈദ്യൻ നന്ന, റാണാ ഭാസ്കര,
ഭാരവി ,ചെല്ലഭേവ, ബൊപ്പെ(വോപഭേവ), ഭട്ട
വസു

985 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്ത് ഗുഹാലിവിതം
പ്രാകൃതം ഒരു സത (സ്ഥാനം)നാസികയിലെ
നാകനക(നാഗനക) സമ്മാനിച്ചു

986 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്ത് ഗുഹാലിവിതം .
പ്രാകൃതം പണിയക സമ്മാനിച്ചത് കലിയാണ
ത്തിലെ സുവർണ്ണകാര സ്വാമിദത്തനും
സംഘവും

987 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്ത് ഗുഹാലിവിതം .
ഗൌതമിപുത്ര സ്വാമിശിരിയാനശതകർണ്ണി
കാലം. റാണോ ഗൌതമ.....സോ ശതകർണ്ണിസ
....ഗംഹപക്കേ പഞ്ചമേ. പ്രാകൃതം. ....ൽ
ജനിച്ച വണിജകന്മാർ ഖാതീയസഹോദര
ന്മാരായ ഗജസേനനും ഗജമിത്രനും ചൈത്യവും
നികായവും (വിദ്യാസ്ഥാനം) ബാദരായണീ
യആചാര്യന്മാർക്കും ബന്ധുക്കൾക്കും

കൊടുത്തു. നവകാമികന്മാർ പ്രവ്രാജകരും
തേരബദന്തന്മാരും അചലനും ബദന്ത ഗൃഹലനും
ബദന്ത വിജയമിത്രനും ബദന്ത ബോധികനും
ധർമ്മപാലനും ഉപാസക നെഗമ അപരാന്തനും (.....ന്റെ പുത്രൻ) . മേൽനോട്ടം വഹിച്ചത് ബദന്ത
ബോധിക, ഉപരക്ഷിതനായി ജോലി ചെയ്ത
മൂത്ത തേര ബദന്ത സ്യൂമിലന്റെ ശിഷ്യൻ . ശിലാ
വാധകികളും, നായകാമിസന്മാരും കധിച്ചക
ന്മാരും മഹാകടകന്മാരും മിഥികന്മാരും സ്കന്ദ
രകി(കന്തരകി)കളും അവരുടെ കീഴിൽ പ്രവ
ർത്തിച്ചു.

988 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം
പ്രാകൃതം . പാവയിതന്മാർക്ക് (ഭിക്ഷു)
പലവിധം എൻഡോവ്മെന്റുകളും സമ്മാ
നങ്ങളും. സൂർപ്പാരകത്തിൽ ചൈത്യഗൃഹവും
ഉപത്ഥാനശിലയും , കല്യാണത്തിൽ ചൈത്യവും
ചേലിയഗരവും, 13 ഓവരകങ്ങളും, പ്രതിഷ്ഠാ
നത്തിലെ വിഹാരത്തിൽ ഓവാരകങ്ങളും ,
പ്രതിഷ്ഠാനപഥത്തിലെ രാജതലാകത്തിൽ
വലിയ കോടിയും (ഹാൾ) ക്ഷേത്രവും
സദസേവജുവിഹാരത്തിൽ സംഘാരാമവും
പണിയിച്ചു.

989 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം
സംസ്കൃതം ഭഗവത് വിഗ്രഹം ശാക്യഭിക്ഷു
ബുദ്ധഘോഷൻ മഹാഗന്ധകുടീവാരികത്തിന്റെ
സംരക്ഷകൻ, ബദന്ത ധർമ്മവത്സശിഷ്യൻ,

ത്രിപിടകോപാധ്യായൻ ബുദ്ധ ഭഗവാന്റെ
മതാനുയായി സമ്മാനിച്ചു.

990 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് വിഗ്രഹലിഖിതം ,
സംസ്കൃതം ശാക്യഭിക്ഷു ധർമ്മഗുപ്തന്റെ
സമ്മാനം

991 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം
സംഘം ആരംഭിച്ചു സംസ്കൃതം

993 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് സ്തൂപലിഖിതം
പ്രാകൃതം. മൂത്ത തേര ബദന്ത ധർമ്മപാലന്റെ
സ്തൂപം. സമ്മാനിച്ചത് ഹേരണിക(ഭണ്ഡാരം
സൂക്ഷിപ്പ്)ധർമ്മനകന്റെ ഭാര്യ ശിവപാലിതാ

994 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് തടാകലിഖിതം
വാസിഷ്ഠിപുത്രശ്രീശതകർണ്ണികാലം
സംസ്കൃതം. പാനീയഭാജനം അമാത്യശതേരക
ന്റെ സമ്മാനം. വാസിഷ്ഠിപുത്രശ്രീശതകർണ്ണി
യുടെ രാജ്ഞി ദേവി കാർദ്ദമകരാജവംശത്തിലെ
മഹാക്ഷത്രപ രൂ.....മകളാണ്.

995 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് തടാകലിഖിതം
പ്രാകൃതം പോധി (ജലസംഭരണി)ഉപാസക
നെഗമ (വ്യാപാരി) സോപാരകത്തിലെ
സ്വാമികനാണ് സമ്മാനിച്ചത്.

996 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് തടാകലിഖിതം
പ്രാകൃതം. പോധി ഹേരണിക

രോഹിണീമിത്രന്റെ മകനും ചേമുലകത്തിലെ
വാസിയുമായ സുലസദത്തനാണ് സമ്മാനിച്ചത്.

997 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം
സംസ്കൃതം .....

998 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം
പ്രാകൃതം ലേന, പാനീയപോധി, ഇരിക്കാനുള്ള
ആസനപീഠികകൾ, ഒരു പീഠം, ചക്കമെ(പാത)
ഇവകളോടെ കല്യാണത്തിലെ വാസി
ശിവമിത്രന്റെ മകൻ നിഗമ ധർമ്മ.....നും
ബുദ്ധനും കുടുംബവും നാലു ദിശയിലേയും
ഭിക്ഷുസംഘങ്ങൾക്കായി സമർപ്പിച്ചു. കൂടാതെ
2 (ഭാഗബ, ബിഗബ) ഗൃഹവും ഒരു
ഭോജനചതുശ്ശാലയും ഗാന്ധാരികഭൂമിയിലെ
കല്യാമകവിഹാരത്തിന് കൊടുത്തു. ഇവക്ക്
മുകുടശിവയിവയിൽ നിവസനവും (വീടും)
കൊടുത്തു.

999 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം
പ്രാകൃതം. ഗുഹ(ലേന) പ്രവ്രജിത ആനന്ദന്റെ
സഹോദരൻ ആചാര്യ ബദന്ത അന്തരൻ
സംഘത്തിന് കൊടുത്തു.

1000 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
ലേന, പോധി, ഇവ നെഗമ ഗോളനകപുത്രൻ ,
നെഗമ ഔഷിപാല, (കല്യാണകനിവാസികൾ)
കുടുംബത്തോടുകൂടി മാതാപിതാക്കളുടെ
ശ്രോയസ്സിന് സമ്മാനിച്ചു. മണ്ഡപവും

പവാദവും അറ്റകുറ്റപ്പണി ചെയ്യാനായി
സഹാവു ഗ്രാമത്തിലെ വയലും കൊടുത്തു.

1001 ശകം 8 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ്
ഗുഹാലിഖിതം. രാജാ മാതരിപുത്ര സ്വാമി
ശകസേനകാലം . ശകം 8 എഡി 85 ആണ്.
പ്രാകൃതം. റാണോ മാതരിപുതസ സ്വാമിശത
കണിസ സവച്ചരേ 8 ഗി പ 5 ദിവ 10 ഏതയ
പൂവായ. ലേന ഗഹപതിയും നെഗമയും ആയ
കല്യാണകത്തിലെ നെഗമ വിഷ്ണുനന്ദിപുത്രൻ
,.....ശ്രേഷ്ഠനായ അയ്യക....., വിഷ്ണുനന്ദി,
(അഹരൻ) ബോധിസമാ (അമ്മ) സഹോദരൻ.....
ഹസ്തിൻ , ബന്ധുക്കൾ ഇവർ സമർപ്പിച്ചു.

1002 കാൻഹേരി ഗുഹാലിഖിതം. രാജാ
മാതരിപുത്ര സ്വാമിശകസേനകാലം. ദിവ 10
ഏതയ.....പ്രാകൃതം. ലേന വിഷ്ണുനന്ദിപുത്രൻ
, ഹലനിക, ശ്രേഷ്ഠനായ അയ്യക.....ലാ....ധാമ,
ബുദ്ധകായ ഇവർ

1003 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം .....

1004 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം.....പരിഗഹിത എന്ന് ഉണ്ട്

1005 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം
പ്രാകൃതം ലേന മണികാരൻ നാഗപാലിതൻ

സൂർപ്പാരകത്തിലെ. തന്റെ കുടുംബത്തോടൊപ്പം സമർപ്പിച്ചത്.

1006 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
ലേന, പാനീയപോതി, പ്രവാജിക ജ്യേഷ്ഠതേരി
പൊനകിയാസന , ജ്യേഷ്ഠ തേര ബദന്ത ഘോഷ
ന്റെ അന്തേവാസിനി , തന്റെ സഹോദരി ശമനപ
പാകയോടുകൂടി നാലു ദിശയിലുമുള്ള
ഭിക്ഷുസംഘത്തിന് കൊടുത്തു

1007 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം. ലേന, പോധി, കോധി (ഹാൾ) ഇവ
തേര ബദന്ത ഹാലകന്റെ ശിഷ്യൻ കാൻഹ (കൃ
ഷ്ണ)ന്റെ സമ്മാനം. ഭിക്ഷുസംഘത്തിന്
സമർപ്പിച്ചു.

1008 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം.....

1009 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം.....

1010 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം.....

1011 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം.....

1012 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം.....ലേന, തേരബദന്ത മിത്രഭൂതിയുടെ
സാഗരപലോഗനന്റെ സമ്മാനം.

1013 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം.....പ്രാകൃതം .
കൃഷ്ണശൈലത്തിലെ ലേന, പോധി, അപരാന്ത
ത്തിൽ ജനിച്ച് കല്യാണത്തിൽ വസിക്കുന്ന
ഭോഗി ദാമിലാ എന്ന സ്ത്രീ സമ്മാനിച്ചു.

1014 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം.. ലേന, പോധി, ഭിക്ഷുണി ദാമിലാ
കല്യാണിക സമ്മാനിച്ചു

1015 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം.....

1016 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം..... ലേന, പാനീയപോധി, പ്രവ്രാജക
.....മിത്രനക , ...പാലന്റെ അന്തേവാസി നാലുദിശ
യിലുമുള്ള ഭിക്ഷുസംഘത്തിന് സമ്മാനിച്ചു.

1017 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം.....

1018 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം.
മിശ്രഭാഷ. ലേന, പാനീയപോധി ഇവ ബാദരാ
യണീയർക്ക് അമ്മ നന്ദിനികക്ക് പുണ്യത്തിനാ
യി സമർപ്പിക്കുന്നു. ഒരു ഓവാറകം ഭാര്യ
ഗൃഹിണി ദാമില സമർപ്പിച്ചു. മകൻ

ജെ.....മരുമകൻ ആര്യഘോഷൻ മകൾ
സംഘഭവനിക മറ്റു ബന്ധുക്കൾ ഇവരുടെ
നന്മക്കായി.

1019 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം.....

1020 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം ലേന , പാണീയപോധി ഉപാസക
കുലപ്രിയ ധർമ്മന്റെ മകൾ പ്രവ്രാജിക
സർപ്പയുടെ സമ്മാനം. യേനുകടീയത്തിലെ
സാമസക്കാരിയും തേര ബദന്ത ബോധികന്റെ
അന്തേവാസിയുമാണ്. സർപ്പയും സഹോദരി
രതിനികയും ബന്ധുക്കളും. നാലു ദിശയിലേയും
ഭിക്ഷുസംഘത്തിന് ദാനം ചെയ്തു

1021 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം , ഹാരിതിപുത്ര വിഷ്ണുക്കട
ചുത്തുകുലാനന്ദ ശതകർണ്ണിാലം. സവ....9
ഹേമ...സ ദസമിയ ഏതീയ പൂവായ.
മഹാരാജാ, മഹാഭോജിക മഹാരമിയുടെ
ഭാര്യയും മഹാരാജാ അഹിജ യേനാസേനന്റെ
സഹോദരിയും, സന്തനാഗശാതകന്റെ
അമ്മയുമായ നാഗമൂലനിക ഭിക്ഷുസംഘത്തിന്
സമ്മാനിച്ച ലേന.

1022 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം.....

1023 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം ,,,,,

1024 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം രാജാ ഗോതമിപുത്ര സാമിശിരിയാ
നശതകർണ്ണികാലം. രാണോ ഗോതമിപുതസ
സാമിശിരിയാന ശതകണിസ സതവച്ചരേ 10 6
യിംഗാന പക്ക 1 ദിവസേ 5. ശകം 16 എഡി 93
.കൻഹശൈലത്തിൽ(കൃഷ്ണശൈലം) ലേനയും
കോധിയും കല്യാണത്തിലെ നേഗമ ആനന്ദന്റെ
മകൻ ഉപാസക അപരേണ ദാനം ചെയ്തു.
കുടുംബിനി (ഭാര്യ) ജുവാരിനിക, ആനന്ദന്റെ
അമ്മ, മകൻ ആനന്ദൻ, അനന്ദന്റെ ബാര്യമാരായ
പുത്രവധുക്കൾ ധർമ്മദേവിയും മറ്റുള്ളവരും ,
നാലുദിശയിലേയും ഭിക്ഷുസംഘത്തിന് ദാനം
ചെയ്തു. മംഗലസ്ഥാനമെന്ന സ്ഥലത്ത് (ഗ്രാമം)
അർദ്ധപണക്ഷേത്രവും പണവും നടത്തിപ്പിനാ
യി കൊടുത്തു.

1025 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം ,,,,,

1026 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം .....

1927 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്റ്റ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം ,,,,,

1028 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം.....

1029 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം.....

1030 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം
പ്രാകൃതം .....

1031 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം.. ..

1032 കാൻഹേരി പാറലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
കമ്മാരൻ നന്ദൻ കല്യാണവാസി സമ്മാനിച്ച
പാത

1033 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം. ചേമുലവാസി ഹേരനകൻ രോഹി
ണീമിത്രന്റെ മകൻ ധർമ്മനകൻ സമ്മാനിച്ച പാത.

1034 കാൻഹേരി ബുദ്ധിസ്സ് ശിലാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം.....

1035 മഹാകാലഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം
ഗൌതമഗോത്രത്തിലെ ബ്രാഹ്മണന്റെ ദാനം

1037 കുഡാ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
ലേന, സുലസദത്തന്റെയും ഉത്തരദത്തയുടേയും
മകൻ ശിവഭൂതി, മഹാഭോജി ശതകേരി
വിജയന്റെ മകൻ മഹാഭോജി മാണ്ഡവ

കന്തപാലിതന്നെ ലേഖകൻ, ഭാര്യ നന്ദാ ഇവർ സമ്മാനിച്ചത്.

1038 കുഡാ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. ലേന.....ഭൂതിയുടെ സമ്മാനം

1039 കുടാ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം . രണ്ട് പോയി ദാനം.

1040 കുഡാ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം ലേന ദാനം. പവൈത ഗോവ. തേര ബദന്ത ശിവദന്തന്റെ അന്തേവാസി , സ്വാതിമിത്ര എന്നിവർ

1041 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. ലേന, പോയി, ഇവ തേര ബദന്ത സ്വാതിമിത്ര(പോതി മിത) ,ബദന്ത അഗ്നിമിത്ര, ഇവരുടെ സഹോദരീപുത്രിയായ പ്രവ്രാജിക നാഗനികയും അന്തേവാസിനിമാരായ ബോധിയും ആഷാഡമിത്രയും കൂടി ദാനം ചെയ്തു.

1042 കുഡാ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. സംഘോപസായികയായ ഒരാൾ ദാനം ചെയ്തത്. മിശ്രഭാഷ

1043 കുഡോ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. ശാക്യോപാസിക വ്യാഘ്രകാ ദാനം ചെയ്തു

1044 കുഡാ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. ശാക്യഭിക്ഷു ദാനം ചെയ്തത്

1045 കുഡാ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. മഹാഭോജ സാദഗേരി വിജയന്റേയും ഭാര്യ വിജയായുടേയും മകൻ മഹാഭോജ മാണ്ഡവ കന്തപാലിതന്റെ സേവകരായ സുലസദത്ത, ഉത്തരദത്താ ഇവരുടെ മക്കളിൽ ഇളയവനായ ലേഖകൻ ശിവഭൂതിക്കും താഴെയുള്ള ശിവമൻ സമ്മാനിച്ച ലേന. ശിലാരൂപകർമ്മം സമർപ്പിച്ചത് സുലസദത്ത, ശിവപാലിത, ശിവദത്ത, സർപ്പില എന്നീ പുത്രന്മാർ. സ്തംഭങ്ങൾ സമർപ്പിച്ചത് സർപ്പാ, ശിവപാലിതാ, ശിവദത്താ, സുലസദത്താ എന്ന പുത്രിമാർ.

1046 കുഡാ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. ശാക്യഭിക്ഷു ബുദ്ധസിംഹ മാതാപിതാക്കളുടേയും ഭട്ടാരകന്മാരുടേയും നന്മക്കായി ദാനം ചെയ്തത്

1047 കുഡാ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ. വിഗ്രഹം ശാക്യഭിക്ഷു സംഘദേവൻ, സമർപ്പിച്ചു. ബുദ്ധന്റെ വിളക്ക് തെളിക്കാനുള്ള സ്തംഭം ചേന്ദിനമണ്ഡലത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചു.

1048 കുഡാ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ലേന വൈദ്യൻ സോമദേവൻ സമർപ്പിച്ചു. ഉപാസികയുടെയും വൈദ്യ മാമകവൈദ്യീയ ഋഷിരക്ഷകന്റേയും മകനാണ്.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ മക്കൾ നാഗ, ഔഷിരക്ഷിത,
ശിവഘോഷ, പുത്രിമാർ ഔഷിപാലിത, പുഷ്യ,
ധർമ്മാ, സർപ്പാ.

1049 കുഡാ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ശിവമപുത്രൻ കുമാര മാനഡവ(മായവ)
മാണ്ഡവന്മാരുടെ മുഖ്യൻ.

1050 കുഡാ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം
ചൈത്യഗൃഹം ബ്രാഹ്മണി ഭ്രാജിലാ, ബ്രാഹ്മണ
ഉപാസകൻ അയിതിലന്റെ ഭാര്യ സമർപ്പിച്ചത്.

1051 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
ലേന സമ്മാനിച്ചത് മാലാകാരൻ ശിവപ്രീത,
മാലാകാരൻ വധുകന്റെ മകൻ

1052 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
മഹാഭോജന്റെ പുത്രി മാണ്ഡവി.

1053 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
രാജാമച്ചൻ(രാജാമാത്യ) ഹാലന്റെ പുത്രി
ഗോയമ്മ (ഗൌതമി) സമർപ്പിച്ച ലേന

1054 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
മഹാഭോജ സാധകര സുദർശനന്റെ പുത്രി
വിജയനിക സമർപ്പിച്ച ലേന

1055 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
കരഹാടകത്തിലെ ലോഹവാങ്ജ്യക്കാരൻ
മഹികന്റെ സമ്മാനമായ ലേന

1056 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
 ഗ്രഹപതി സേത്തി വസുലൻ സമർപ്പിച്ച
 സ്നാനപോധി

1057 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.

.....

1058 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
 ചൈത്യാഗാരവും ഒരു ഉയാരകവും അഹിലന്റെ
 പുത്രൻ അർദ്ധഗുഹകൻ രാമദത്തൻ കൊടുത്ത
 ത്. ഒരു ഉയാരകം അവന്റെ ഭാര്യ വെള്ളിദത്ത
 കൊടുത്തത്. മണ്ഡവം (മണ്ഡപം) മഹാഭോജ
 കൊച്ചിപുത്ര(കൗത്സിപുത്ര) വെള്ളിദത്തൻ
 കൊടുത്തത്

1059 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
 അന്തേവാസിനി ബോധി

1060 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
 തേര ബദന്ത വിജയന്റെ അന്തേവാസിനി
 പ്രവ്രാജിക സർപ്പിളയും , ലോഹിതയും
 വിഷ്ണുകയും അന്തേവാസിനി ബോധിയും
 സമർപ്പിച്ച ലേന

1061 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
 മാലാകാരൻ മുഗുദാസൻ(മൃഗദാസ) സമർപ്പിച്ച
 പോധി

1062 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
ശതവാഹ ഗഹപതി നാഗൻ , സ്വാമീപുത്രൻ
സമർപ്പിച്ച ലേന

1063 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
സേത്തി വസുലനകന്റെ ലേന

1064 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
സേത്തി വസുലനകന്റെ പോധി

1065 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
സാതവാഹ വേദമിത്രന്റെ ഭാര്യ ശിവദത്തായും
അമ്മ പുഷ്യനകയും സമർപ്പിച്ച ലേന

1066 കുഡ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
സാതവാഹിക അച്ഛലദാസന്റെ മകൻ ആഷാഡ
മിത്രൻ സമർപ്പിച്ച ലേന

1067 നാദസൂർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം
ശിവഗണകപുത്രൻ ഗോദത്തൻ നിർമ്മിച്ചത്

1068 നാദസൂർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
സ്തൂപശാഖയിലെ സംഘരക്ഷിത മിത്രന്റെ
സമ്മാനം.സ.....ലെ ..... ദിനന്റെ സഹോദരൻ

1069 അംബിവലേ ഗുഹാലിഖിതം. ....

1070 അംബിവാലേ ഗുഹാലിഖിതം.....

1071 കൊണ്ടനേ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. കാൻഹ(കൃഷ്ണ)ന്റെ അന്തേവാസി ബാലുക (ബലക)നിർമ്മിച്ചത്.

1072 മഹാദ് ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം. ലേന, ചൈത്യഗൃഹം, 2 പോയി ലേനക്ക് ഇരുവശം, ലേനയിലെ പാത ഇവ കുമാര കാനഭോജ വിഷ്ണുപാലിതൻ കൊടുത്തത്

1073 മഹാദ് ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ലേനയും ചൈത്യഗൃഹവും ഗൃഹപതി സേത്തി സംഘരക്ഷിതന്റെ മകൻ വി.....ന്റെ ഭാര്യ വാദശ്രീ കൊടുത്തു. ചേരദമായി ഗുഹക്ക് താഴെയുള്ള വയലുകളും കൊടുത്തു.

1074 മഹാദ് ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. ,,,,,,

1075 കോൾ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം ലേന ഗൃഹപതിയുടെ പുത്ൻ സേത്തി സംഘരക്ഷിതന്റെ ദാനം

1076 കോൾ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം . ഉപാസക ,,,,,,ന്റെ മകളും ശിവദത്തന്റെ ഭാര്യ യുമായ ധർമ്മശ്രീ കൊടുത്ത ലേന

1077 കോള ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. അഗാധകർഷഗ്രാമത്തിലെ ശിവദത്തൻ സമ്മാനിച്ച ലേന

1078 ബാജ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം. ഭോഗവതിയിലെ നാഗ നാദസവൻ സമ്മാനിച്ച ഗാഭ (ഉപാരകത്തിന് ഇവിടെ ഈ വാക്കാണ് പറയുന്നത്.

ഗർഭഗൃഹമാകാം. ഒരു അറ)

1079. ബാജ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. പോയി കൌശികീപുത്ര മഹാരാജാ വിഷ്ണുദത്തൻ സമ്മാനിച്ചത്.

1080 ബാജ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം തേര ബദന്ത ധർമ്മഗിരിയുടെ സ്തൂപം

1081 ബാജ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം തേര ബദന്ത അംപികീനാഗന്റെ സ്തൂപം

1082 ബാജ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. തേര ബദന്ത സംഘദത്തന്റെ സ്തൂപം

1083 ബാജ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. ബദന്ത എന്ന് മാത്രം

1084 തേര ബാജ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. ഹാലിക(കലപ്പക്കാരൻ)ന്റെ ഭാര്യ ബാധയുടെ സമ്മാനം

1085 തേര ബാജ ബുദ്ധിസ്സ് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. ....സമ്മാനിച്ച സ്തൂപം

1086 കാർലേ ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. സിദ്ധം എന്ന് മാത്രം

1087 കാർലേ ഗുഹാലിഖിതം .ജംബുദ്വീപിലെ ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായ ശിലാഗൃഹം (ചേലഗൃഹം) വൈജയന്തിയിലെ സേത്ത് ഭൂതപാലൻ നിർമ്മിച്ചു.

1088 കാർലേ സിംഹസ്തംഭം ലിഖിതം ഗൌപ്തി പുത്ര മഹാരഥി അഗ്നിമിത്രകന്റെ സിംഹസ്തംഭം

1089 കാർലേ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം ഹസ്തികളേയും ഹസ്തികളുടെ മുന്നിൽ മുകളിലും താഴെയുമുള്ള വേദികകളേയും തേര ബദന്ത ഇന്ദ്രദേവ സമ്മാനിച്ചു.

1090 കാർലേ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. ഘരമുഖം (ഗുഹാമുഖത്തെ വാതിൽ) ധേനുക്കാകടത്തിലെ ഗന്ധികൻ സിംഹദത്തൻ സമ്മാനിച്ചു.

1091 കാർലേ സ്തംഭലിഖിതം. പ്രാകൃതം ഗൃഹസ്ഥ മഹാദേവനകന്റെ അമ്മ ഭ്രാജില (ബായില്ല) സമ്മാനിച്ചത്

1092 കാർലേ സ്തംഭലിഖിതം പ്രാകൃതം ഘരമുഖം വേണുവാസപുത്രൻ ധേനുക്കാകടത്തിലെ വർദ്ധകി സ്വാമി ഉണ്ടാക്കിയത്.

1093 കാർലേ സ്തംഭലിഖിതം പ്രാകൃതം. ധേനുക്കാകടത്തിലെ യവന സിംഹധ്വജൻ ഉണ്ടാക്കിയ സ്തംഭം

1094 കാർലേ സ്തംഭലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
സ്തംഭം ബാണക സ്വാതിമിത്ര , നടിയുടെ
പുത്രൻ, ബദന്ത ധർമ്മോത്തരീയ തേര.....യുടെ
അന്തേവാസി സൂപാരകവാസി സമ്മാനിച്ചു. .

1095 കാർലേ സ്തംഭലിഖിതം പ്രാകൃതം .
സ്തംഭം സൂപാരകത്തിലെ ബദന്ത ധർമ്മോത്ത
രീയ ബാണക സ്വാതിമിത്രന്റെ അവശിഷ്ടം
ഉള്ളത്.

1096 കാർലേ സ്തംഭലിഖിതം. പ്രാകൃതം
ധേനുക്കാകടത്തിലെ ധർമ്മയവനന്റെ സമ്മാനം

1097 കാർലേ സ്തംഭലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ധേനുക്കാകടത്തിലെ ഉസഭ(ഋഷഭ)ദേവപുത്രൻ
മിത്രദേവനകൻ സമ്മാനിച്ച സ്തംഭം

1098 കാർലേ സ്തംഭലിഖിതം ഭിക്ഷുണി
ആഷാഡമിത്ര

1099 കാർലേ ഗുഹാലിഖിതം ഋഷഭദത്തന്റെ.
പ്രാകൃതം. കരജികഗ്രാമം വാലൂരകഗുഹയിൽ
താമസിക്കുന്ന പ്രവാജികർക്ക് , നാലു ദിശയി
ലേയും സംഘങ്ങളെ സേവിക്കാനായി, ദീനികാ
പുത്രനും രാജാ വഹരത ക്ഷത്രപ നഹാപനന്റെ
പുത്രിഭർത്താവും , പ്രഭാസത്തിൽ ബണാസ
(ബർനാസ)നദീതീരത്ത് ബ്രാഹ്മണർക്ക് ദാനം
ചെയ്തവനുമായ ഋഷഭദത്തൻ (ഋഷഭദത്ത)
കൊടുത്തു.

1100 കാർലേ ഗുഹാലിഖിതം രാജാ
വാസിഷ്ഠിപുത്ര സാമി ശിരി പുലുമാവി.
രാണോ വാസിത്തിപുതസ സാമി ശിരി
പുലുമാവിസ സവചുരേ സതമേ 7 ഗിംഹപക്കേ
പചമേ 5 ദിവസേ പതമേ 1 ഏതായ പുവായ.
പ്രാകൃതം. വാലൂരകലേന(ഗുഹ)യിലെ
സംഘത്തിന് മഹാരമി സോമദേവൻ ,
വാസിഷ്ഠിപുത്രൻ ദാനം ചെയ്ത ഗ്രാമം.
ഒഖലക്കീയരുടെ വംശത്തിലെ കൌശികിപുത്രൻ
മഹാരമി മിത്രദേവൻ, മകൻ വാസിഷ്ഠി, മകൻ
സോമദേവൻ എന്ന് വംശാവലി.

1101 കാർലേ ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ഭിക്ഷു
ഭദ്രശർമ്മൻ രണ്ട് ജോടി വിഗ്രഹം സമ്മാനിച്ചു

1102 കാർലേ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. ഭിക്ഷു
ഭദ്രശർമ്മൻ ഒരു ജോടി വിഗ്രഹം സമ്മാനിച്ചു

1103 കാർലേ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. വേദിക
ഒരു സ്ത്രീ (പേരില്ല) നിർമ്മിച്ചത് അഥവാ
സമ്മാനിച്ചത്

1104 കാർലേ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. ഗുണി
കന്റെ അമ്മ ഭിക്ഷുണി കോതിയുടെ സമ്മാനമായ
വേദിക നിർമ്മിച്ചത് നന്ദിക.

1105 കാർലേ ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ഗൌത
മിപുത്രശതകർണ്ണി. സവ 10 8 വാ പ 4 ദിവ 1.
മാമാദന്റെ അമ്മെച്ചൻ പരിഗുപ്തന്റെ ശാസനം.

മാമാല ആഹാരത്തിലെ കരജകഗ്രാമം ഭിക്ഷു
ഹലത്തിന്റെ വടക്കുവശത്തുള്ള പാത, വാലൂര
കലേനയിൽ താമസിക്കുന്ന പരിപ്രാജകർക്കും
ഭിക്ഷുക്കൾക്കും , മഹാസംഘീയനികായത്തിന്റെ
വിദ്യാസ്ഥാനത്തെ സംരക്ഷിക്കാനായി ദാനം
ചെയ്യുന്നു. ശിവക്കന്തഗുപ്തനാണ് ഈ പത്രിക
തയ്യാറാക്കിയത്.

1106 കാർലേ ഗുഹാലിഖിതം രാജാ വാസിഷ്ഠി
പുത്ര ശിരിപുലുമായികാലം. രാണോ
വാസിതിപുതസ ശിരിപുലുമായിസ സവചുരേ
ചതുരിശേ 20 4 ഹേമന്താന പക്കേ തതീയേ 3
ദിവസേ ബിതീയേ 2 . പ്രാകൃതം. നവഗഭവും (9
അറ) മണ്ഡപവും നാലു ദേശത്തെ സംഘത്തിനാ
യി മഹാസാംഘികർക്ക് , അബുലാമയിൽ
വസിക്കുന്ന സൌവർഷക ശ്വേതാഭരണന്റെ
മകൻ ഹരാഭരണൻ ദാനം ചെയ്തു. ബുദ്ധരക്ഷി
തനേയും അമ്മ ഉപാസികയേയും പരാമർശി
ക്കുന്നുണ്ട്.

1107 കാർലേ ഗുഹാലിഖിതം. 5 ഹേമതാനാം
പക്കേ ...ഏതയ പുവയ. പ്രാകൃതം. ലേനയും
പോധിയും പ്രപ്രാജകസംഘത്തിന് ബദന്ത.....ന്റെ
അന്തേവാസിനി സമ്മാനിച്ചു.

1108 കാർലേ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
പവേത(ഭിക്ഷു)ബുദ്ധരക്ഷിതന്റെ സമ്മാനം

1109 ബേദസ ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം സേത്തി
ആനന്ദന്റെ മകൻ നാസികയിലെ പുഷ്യനകന്റെ
സമ്മാനം.

1110 ബേദസ സ്തൂപലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ആരണ്യകൻ പേദപാദിക(കാൽനടസഞ്ചാരി)
ഗോഭൂതി മാറകൂടത്തിൽ വസിച്ചിരുന്നു.
അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്തൂപം അന്തേവാസിയാ
ആശാഡമിത്രൻ സ്ഥാപിച്ചത്

1111 ബേദസ തടാകലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
മഹാഭോജപുത്രി, മാണ്ഡവി മഹാരാമി
അപദേവാകന്റെ ഭാര്യ സാമദീനിക
സമ്മാനിച്ചത്

1112 നാനാഘട്ട് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ധർമ്മം, ഇന്ദ്ര, സങ്കർഷണ, വാസുദേവ ഇവരെ
സ്തുതിച്ചശേഷം ചന്ദ്രവംശികൾ, നാലു
ലോകപാലകരായ യമ, വരുണ,
കുബേര,വാസവ, നിരവധി യാഗങ്ങളുടെ
ദക്ഷിണ നൽകി, അംഗീയവംശത്തിലെ മഹാരാമി
കലാലയപുത്രിയും, ദക്ഷിണാപഥപതി രാജാ
ശിരി.....ടെ ഭാര്യയും, കുമാര വേദിശ്രീയുടെ
അമ്മയും ആയ ശക്തിശ്രീമതിയുടെ ദാനം

1113 നാനാഘട്ട് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
രാജാ ശിമുഖ ശാതവാഹന ശിരിമത് വിഗ്രഹം

1114 നാനാഘട്ട് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം
രാജ്ഞി നാഗനിക (നായനിക) രാജാ ശിരി
ശതകർണ്ണി ഇവരുടെ വിഗ്രഹം

1115 നാനാഘട്ട് ഗുഹാലിഖിതം. കുമാര
ഭായ.....വിഗ്രഹം

1116 നാനാഘട്ട് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം
മഹാരഥി ത്രണകയിരവിഗ്രഹം

1117 നാനാഘട്ട് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
കുമാര ഹക്കുശിരി (ശക്തിശ്രീ) വിഗ്രഹം

1118 നാനാഘട്ട് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
കുമാര ശതവാഹനവിഗ്രഹം

1119 നാനാഘട്ട് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
സോപാരയകനായ ഗോവിന്ദദാസന്റെ
സമർപ്പണമായ പോയി

1120 ശകം 13 (എഡി 90) നാനാഘട്ട്
ഗുഹാലിഖിതം. രാണോ വാസിത്തിപുത്രസ
ഛത്തരപന ശതകണിസ സവചര തര 110 3
ഹേമന്തപക്ക പച്ചമേ ദിവസേ 10 .ഇത ശതഗര
മലയിൽ ഗൃഹപതി ദമഘോഷൻ കാമവന
ത്തിലെ നിവാസി ഒരു പാനീയപുവ(കിണർ)
കൊടുത്തു.

1121 ശൈലാർവാടി ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
ഹാലകീയ(കലപ്പക്കാരൻ) സിംഹഗുപ്തന്റെ

ഭാര്യയും കുടുംബികൻ ഉഷഭ(ഋഷഭ)നാഗനും
മകൻ ഗഹപതി നന്ദനും ലേന സമ്മാനിച്ചു.
ഇവർ ധേനുക്കാകടത്തിലാണ് വസിക്കുന്നത്.

1122 നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം രാജാ
വസിഷ്ഠിപുത്ര ശിരിപുലുമായി കാലം .
രാണോ വസിതിപുതസ ശിരിപുലുമായിസ
സംവത്സരേ ഛരത്തേ 6 ഗിംഹപക്കേ പച്ചമേ 5
ദിവസേ പ്രാകൃതം

1123 നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം രാജാ
വസിത്തിപുത്ര ശിരിപുലുമായി കാലം. രാണോ
വസിതിപുതസ ശിരിപുലുമായിസ സവിച്ചരേ
ഏകൂനവിശേ 10 9 ഗിംഹാന പക്കേ ബിതീയേ 2
ദിവസേ തേരസേ 13 . പ്രാകൃതം.

തിരഹുപർവ്വതത്തിൽ (ത്രിരശ്മി)ഭിക്ഷുസംഘ
ത്തിന് ലേന കൊടുത്തത് മഹാദേവി ഗൌതമി
ബാലശ്രീ , രാജരാജ ഗൌതമിപുത്ര ശിരിശത
കർണ്ണിയുടെ അമ്മ. അദ്ദേഹം അസിക(ഋഷിക),
അസാക(അസ്മാക) മൂലക, സുരഥ(സൌരാഷ്ട്ര),
കകുര, അപരാന്ത, അനൂപ, വിദർഭ, അകാര
വന്തി, ഇവയുടെ പതിയാണ്. വിന്ധ്യ, അച്ചാ
വത(ഋക്ഷവത്) പാരിപാത്ര, സഹ്യ, കാൻഹ
ഗിരി, മച്ച, ശ്രീസ്ഥാന, മലയ, മഹേന്ദ്ര, ശ്വേത
ഗിരി, ചകോര, പർപ്പതങ്ങളുടെ പതിയാണ്.
ശാക, യവന, പല്ലവരെ തോൽപ്പിച്ചവനും
ഖഖരാതവംശത്തെ നശിപ്പിച്ചവനുമാണ്.
ശതവാഹലവംശത്തിന്റെ മഹിമ പുനസ്ഥാപി

ചവനാണ്. ബാദരായണീയരുടെ നീകായത്തിന്റെ (വിദ്യാസ്ഥാനം) സ്വത്തായ ഈ ഗുഹ അലങ്കരിക്കാനായി, മഹാരാണിയുടെ പൗത്രൻ ദക്ഷിണാപമേശ്വരൻ പിശാചിഭദ്രക ഗ്രാമം , (തിരഹുമലക്ക് തെക്കുപടിഞ്ഞാറുള്ള) ദാനം ചെയ്തു.

1124 ശകം 19, ശകം 22. നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം വാസിഷ്ഠിപുത്ര ശിരിപുലുമാവി നവനരപ്രഭു സവ 10 9 ഗി പ 2 ദിവ 103, സവ 20 2 ഗി പക്കേ ദിവ 7 (ശകം 19 എഡി 96, ശകം 22 എഡി 99) 1123ന്റെ തുടർച്ചയാണ്. നവനഗരസ്വാമി വസിഷ്ഠിപുത്ര ശ്രീ പുലുമായി , ശിവക്കുഞ്ഞിലന്നെ ഗോവർദ്ധനത്തെ അമാത്യനോട് ശാല്മലിപത്രം ഗ്രാമം (ഗോവർദ്ധനആഹാരത്തിന്റെ കിഴക്കേ റോഡിലുള്ളത്) രാജ്ഞിയുടെ ദേവിലേന ഗുഹയിലെ ബാദരായണീയനീകായത്തിലെ ഭിക്ഷുക്കൾക്ക് കൊടുക്കാൻ ആജ്ഞാപിക്കുന്നു. നേരത്തേ കൊടുത്തിരുന്ന ഗോവർദ്ദുന്തിനു തെക്കേ പാതയിലുള്ള സുദർശമഗ്രാമത്തിനു പകരമാണ് ഇത്. സുദർശനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ധനകട അഥവാ ബേനകടത്തിലെ ഭിക്ഷുക്കൾ ,ശമൺനമാർ തിരനു(തീരശ്മി) കുന്നിൽ താമസിക്കുന്നുണ്ട്. മഹാസേനാപതി മേമുനൻ എഴുതി. ....തകണി പത്രം തയ്യാറാക്കി. സ്വാമി ഗോമതിപുത്ര ശിരിശതകർണ്ണിയുടെ (1123) വിവരണം ഗോവർദ്ധനത്തിലുള്ളവർക്ക് സന്തോഷം അരുളും വിധം വിഷ്ണുപാലൻ

നൽകി. ജിനന്മാരിൽ വെച്ച് ശ്രേഷ്ഠനായ
ബുദ്ധനെ പ്രകീർത്തിച്ച് ലിഖിതം
അവസാനിക്കുന്നു.

1125 ശകം 18 (എഡി 95) വേണാകടത്തിലെ പ്രഭു
ഗോതമിപുത്ര ശിരിശതകർണ്ണി നാസിക് ഗുഹാ
ലിഖിതം. സവച്ചരേ 10 8 രാസപക്കേ 2 ദിവസേ
1. പ്രാകൃതം. ഗോവർദ്ധനത്തിലെ ബേണാകട
സ്വാമി ശിരിശതകർണ്ണി വൈജയന്തി വിജയശി
ബിരത്തിലിരുന്ന് ഗോവർദ്ധനത്തിലെ അമാത്യ
വിഷ്ണുപാലനോട് കൽപ്പിക്കുന്നത്.

പടിഞ്ഞാറൻ കക്കടിയിലെ (അപരകക്കടിയ)
ഇതുവരെ അജകാളകീയമെന്ന ഗ്രാമത്തിലെ
വയൽ ഋഷഭദത്ത(ഉസഭ)നെന്ന പ്രവാജകനാണ്
അനുഭവിച്ചിരുന്നത്. അതിനെ തൈരശ്മികത്തി
ലെ (തെക്കിരശി) ഭിക്ഷുക്കൾക്ക് കൊടുക്കുന്നു.
അമാത്യ ശിവഗുപ്ത എഴുതി. മഹാസ്വാമീ
യന്മാർ സൂക്ഷിച്ചു. താപസൻ പത്രം തയ്യാറാക്കി.

1126 ശകം 24 (എഡി 101) നാസിക് ഗുഹാലിഖി
തം രാജാ ഗൌതമിപുത്രശതകർണ്ണി. സവച്ചരേ
20 4 വാസനാ പക്കേ 4 ദിവസേ പച്ചമേ 5 .
സവച്ചരേ 20 4 ഗിംഹാന പക്കേ 2 ദിവസേ 10

പ്രാകൃതം. 1125ൻ തുടർച്ച. രാജാ ഗൌതമിപു
ത്രശതകർണ്ണിയും രാജമാതാ മഹാദേവിയും
ഗോവർദ്ധനത്തിലെ അമാത്യ ശ്യാമകൻ
കൊടുക്കുന്ന ശാസനം. നഗരാതിർത്തിക്കകത്തെ

വയൽ തേരാൻപുക(ത്രൈരശ്മിക) പരിവ്രാജകഭിക്ഷുക്കൾക്ക് തിരഹുഗുഹയിൽ വസിക്കുന്നവർക്ക് കൊടുക്കണം. നേരത്തേ കൊടുത്തിരുന്ന കക്കാടിഗ്രാമത്തിനു പകരമാണിത്. പ്രതിഹാരകി (വാതിൽകാവൽക്കാരൻ)ലോടൻ എഴുതി, സുജീവിൻ പത്രം തയ്യാറാക്കി.

1127 നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. ചതുർഗർഭമുള്ള ഗുഹ ഗ്രഹപതി വീരനും, ഒരു ഓവാരകം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബിനി നന്ദശ്രീയും, ഒരു ഓവാരകം മകൾ പുരുഷഭത്തയും നാലു ദിശകളിലെ ഭിക്ഷുസംഘത്തിന് കൊടുത്തു.

1128 നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ലേനതപസ്വിനി, ബദന്ത സവസന്റെ അന്തേവാസിനി കൊടുത്തത്. നാലു ദിശയിലെ ഭിക്ഷുസംഘത്തിന്

1129 നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. ലേനദാസക(മുക്കുവൻ)മുഗുദാസൻ കൊടുത്തത്.

1130 നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ചേദികളുപാസകീയസംഘത്തിലെ മുഗുദാസൻ ലേന കൊടുത്തു. പടിഞ്ഞാറെ (അപരിലി) കൻഹാഹിനിയിലെ വയലും ലേനക്ക് സമ്മാനിച്ചു. ഉപാസക ബോധിഗുപ്തന്റെ മകൻ ധർമ്മനന്ദിയാണ് ഇത് ഭിക്ഷുക്കളുടെ വസ്ത്രത്തിനായി ദാനം ചെയ്തത്.

1131 നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം ഉഷവദത്തൻ.
 മിശ്രഭാഷ. ഗോവർദ്ധനത്തിലെ ത്രിരശ്മിമല
 യിലെ ലേനയും പോയിയും ദീനികപുത്രൻ
 ള്ഷഭദത്തൻ , ക്ഷഹരത ക്ഷത്രപ നഹാപനന്റെ
 പുത്രിഭർത്താവ് ദാനം ചെയ്തു. ദേവന്മാർക്കും
 ബ്രാഹ്മണന്മാർക്കും ഉള്ള നിരവധി ദാനങ്ങൾ
 ഇദ്ദേഹം ബാർണ്ണാസാനദീതീരത്തും പ്രഭാസതീ
 ര്ത്ഥത്തിലും , ഭാരുകുചരത്തിലും ദാസപുരത്തും
 ഗോവർദ്ധനത്തിലും സൂർപ്പാരകത്തിലും , ഇഭാ,
 പാരാദാ, ദമന, താപി, കരബേണ, ദാഹനുകാ
 നദീതീരങ്ങളിലും നാനംഗോള ഗ്രാമത്തിലും
 ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ചരകപരിഷത്തിന് പിണ്ഡീതക
 വാടത്തിലും ഗോവർദ്ധനത്തിലും സുവർണ്ണമു
 വത്തും സൂപ്പാരകത്തിലെ രാമതീർത്ഥത്തിലും
 ദാനം ചെയ്തു. മാലയന്മാരുടെ ഭട്ടാരകന്റെ
 ആജ്ഞപ്രകാരം മലയന്മാർ പിടിച്ചുവെച്ച
 ഉത്തമഭദ്രനെ വിടുവിച്ച്. ഉത്തമഭദ്രനെക്കൊണ്ട്
 മലയന്മാരെ തോൽപ്പിച്ചു. പുഷ്കരതടാകത്തി
 ലെ അഭിഷേകവും ദാനങ്ങളും, വാരാഹീപു
 ത്രൻ അശ്വിഭൂതിയിൽ നിന്ന് വാങ്ങിച്ച വയൽ
 നാലു ദിശയിലേയും ഭിക്ഷുസംഘത്തിന് ദാനം
 ഇവയും പറയുന്നു.

1132 നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം. ഉഷവദത്തന്റെ
 കാലം. പ്രാകൃതം. ഒരു ഓവാരകം രാജാ
 ഖഹരത ക്ഷത്രപ നഹാപനന്റെ പുത്രിയും

ദീനികപുത്ര ഋഷഭഭട്ടന്റെ പത്നിയുമായ
ദക്ഷമിത്ര ദാനം ചെയ്തു.

1133 ശകം 41, 42, 45. ഋഷഭഭട്ടന്റെ നാസിക
ഗുഹാലിഖിതം. വസേ 40 2 വേസാകമാസേ.
ദത്തം വാസേ 40 1 കാടികസൂദേ പനരസ പൂവക
വാസേ 40 5 പനരസ നിയുതം. പ്രാകൃതം.
ഋഷഭഭട്ടൻ നാലുദിശയിലുമുള്ള സംഘത്തിന്
ലേനയും നടത്താനുള്ള ധനവും കൊടുത്തു.
പണം 2 ഗോവർദ്ധനത്തിലെ 2 നെയ്ത്തുസം
ഘങ്ങളിലാണ് നിക്ഷേപിച്ചത്. ശ്രേണിയും
കോലീകനികായവും. കാപൂരഭൂഹാരത്തിലെ
ചിക്കലപത്രഗ്രാമത്തിലെ തെങ്ങിൻതോപ്പും
ദേവബേരാഹ്മണാദികൾക്കുള്ള ധനവും
കൊടുത്തു.

1134 നാസിക ഗുഹാലിഖിതം ഉഷവദത്തകാലം.
.....ചേത്രസുധേ പനരസ... പ്രാകൃതം. രാജാ
ഖരഹത ക്ഷത്രപ നഹാപനന്റെ പുത്രിഭർത്താ
വും ദീനികപുത്രനുമായ ഋഷഭഭട്ടൻ ചെച്ചിറ
, ദാഹനുകാനഗരം, കേകാപുരം,.....അനുഗാമി,
ഉജ്ജയിനി, ശാഖാ, ഇവിടങ്ങളിലെ ദേവന്മാ
ർക്കും ബ്രാഹ്മണർക്കും ബർണാസനദീതീരത്ത്
തീർത്ഥവും ധനവും കൊടുത്തു.

1135 നാസിക ഗുഹാലിഖിതം. ആഭീര മാത
രീപുത്ര ഈശ്വരസേനൻ ആഭീര ശിവദത്തപു
ത്രൻ .രാജ്ഞാ മാതരീപുത്രസ്യ ശിവദത്താഭീര

പുത്രസ്യ ആഭീരസ്യ ഈശ്വരസേനസ്യ സംവ
 ത്സരേ നവമേ ഗിംഹപക്കേ ചൌമേ 4 ദിവസ
 ത്രയോദശ 10 3 ...യ പൂവായ. മിശ്രഭാഷ.
 നാലുദിശകളിലുമുള്ള ഭിക്ഷുസംഘത്തിന്
 തിരശ്ചിയിലെ വിഹാരത്തിൽ വസിക്കുന്ന
 ഭിക്ഷുസംഘത്തെ , ഉപാസിക വിഷ്ണുദത്താ
 ഏൽപ്പിച്ചു. ശകനിക വിഷ്ണുദത്ത ശക
 അഗ്നിവർമ്മപുത്രി, ഗണപക രേഭിലപത്നി,
 ഗണപക വിശ്വവർമ്മന്റെ അമ്മയാണ്. ധനം
 കുളരികശ്രേണിയയിലും കുശവന്മാരുടെ
 സംഘത്തിലും ആണ് നിക്ഷേപിച്ചത്. ഓദയന്ത്രി
 കന്മാരുടെ സംഘത്തിലും (ഉദകം അഥവാ
 ജലയന്ത്രം ഉണ്ടാക്കുന്നവരുടെ) തിലപിഷ്ഠക
 സംഘത്തിലും നിക്ഷേപിച്ചു. (എള്ളാട്ടുന്നവർ)

1138 നാസിക ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം ലേഖക
 ശിവമിത്രപുത്രൻ രാമനകൻ ലേന കൊടുത്തു.

1139 നാസിക ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ലേന
 കൊടുത്തത് നേമക(വ്യാപാരി) രാമനകൻ.
 ഇദ്ദേഹം വേലാദത്തന്റെ പുത്രൻ ഛാഗലേപകീ
 യൻ (ഛാഗലേപത്തിലെ വാസി). നാലുദിശയിലും
 മുള്ള ഭിക്ഷുസംഘത്തിനാണ് , വസ്ത്രം മുതലാ
 യവക്കായി ദാനം

1140 നാസിക ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം ത്രിര
 ശ്ചിയിലെ ലേന, ചൈത്യഗൃഹം, പോധികൾ
 നാലുദിശയിലേയും ഭിക്ഷുസംഘങ്ങൾക്കായി,

ധർമ്മദേവപുത്രനായ ഇന്ദ്രാഗ്നിദത്തൻ ദാനം ചെയ്തു. ധർമ്മദേവൻ യോനക, ഉത്തരാഹ, ദത്താമിത്രീയ(ദത്താമിത്രനാടിലെ)നാണ്. ഇന്ദ്രാഗ്നിദത്തപുത്രൻ ധർമ്മരക്ഷിതൻ.

1141 നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ത്രിരശ്മിയിലെ ചൈത്യഗൃഹം മഹാഹകുസ്രിയുടെ പൗത്രിയും രാജാമാത്യ അരഹലയപുത്രിയും ചാലിശീലനകത്തിലെ നിവാസിയുമായ ഭട്ടപാലിക നിർമ്മിച്ച് ദാനം ചെയ്തു. രാജാമാത്യ അഗിയതനാഗന്റെ ഭാര്യയും ഭണ്ഡാരകാരിയകകപനനകന്റെ അമ്മയുമാണ്.

1142 നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. നാസികന്മാരുടെ ദംബികത്തിലെ ഗ്രാമദാനം

1143 നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. വേദിയും യക്ഷവിഗ്രഹവും നന്ദശ്രീക നിർമ്മിച്ചു.

1144 നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം മഹാമാത്യ ശ്രാമണ, നാസികാവാസി ശാതവാഹനരാജാ കാൻഹന്റെ കീഴിൽ നിർമ്മിച്ച ലേന.

1145 നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം. സംസ്കൃതം. ലായനം (ലേന) ഉപാസിക മമ്മാ നിർമ്മിച്ചത്. ലേന എന്നത് ലായനം അഥവാ ലാവണം (സ്നാനം)

ആണെന്ന് ഈ ലിഖിതത്തിലാണ് മനസ്സിലാവുന്നത്.

1146 ശകം 7 (എഡി 84) രാജാ ഗൌതമിപുത്ര സ്വാമിശ്രീയാന ശതകർണ്ണി. രാണോ ഗോതമീ പുതസ സാമിശിരിയാന ശതകണിസ സംവച്ചരേ സതമേ 7 ഹേമതാന പക്കേ തതീയേ 3 ദിവസേ പഥമേ 1 . പ്രാകൃതം. ലേന നാലുദിക്കിലുമുള്ള ഭിക്ഷുസംഘത്തിന് സമർപ്പിച്ചത് മഹാസേനാ പതിനി വാസു , മഹാസേനാപതി കൌശിക ഭാവഗോപന്റെ പത്നി. യതി ഗോപകിയുടെ ആവശ്യപ്രകാരമാണ് ലേനനിർമ്മാണം തുടങ്ങിയത്.

1147 ശകം 2 (എഡി 79) നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം. രാജാവ് അസിഷ്ഠിപുത്രസാമിശിരി പുലുമായി. പ്രാകൃതം. കുടുംബികൻ ധനമനാണ് ഗുഹ നിർമ്മിച്ചത്.

1148 നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ലേനയും 2 പോഡിയും ശക ദാമഹരിക വുധിക എന്ന ലേഖകനാണ് സമ്മാനിച്ചത്. ദാസപുരത്ത് വസിക്കുന്ന വിഷ്ണുഭട്ടന്റെ പുത്രനാണ്. പടിഞ്ഞാറേ അറ മാതാപിതാക്കളുടെ പുണ്യത്തിനാണ്.

1149 നാസിക് ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം പോഡി ശാക ദാമചിക വുധികനെന്ന ലേഖകൻ സമർപ്പിച്ചത്

1150 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം
പോഡിയും ലേനയും .....തഭൂതിനകൻ

1151 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം
ഉപസ്ഥാനം മുർദ്ധകവംശം(മുയ്ധകീയ)മല്ലനും,
ഗോലികീയ(ഗോലികാവംശം) ആനന്ദനും
സമർപ്പിച്ചത്.

1152 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ലേനയും പോഡിയും അപഗുരിയന്മാരിലെ
സവഗിരിയസപുത്രൻ പതിബദ്ധക ഗിരിഭൂതി
ശഖുയാരു സമർപ്പിച്ചു. ഇതും നഗരത്തിലെ
ധർമ്മോത്തരീയവും ഭിക്ഷുണീഉപസായവും
നടത്താനുള്ള ധനവും നൽകി. ശിവപാലിത്താന
ത്തിലെ ഭുക്ഷുണീമഠവും പറയുന്നു. ഇത് ശിവ
ഭൂതിപത്നി ശിവപാലിതയുടെ പേരിലുള്ള
നഗർത്തിലാണ്.

1153 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം .
ചൈത്യഗൃഹം ഗൃഹപതിമാരുടെ ധർമ്മനിഗമ
വീരസേനകദാനം

1154 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം. 2 പോഡി ഗതന്മാ
രിലെ (ഗർത്ത) യവന ഇറിലൻ കൊടുത്തു.

1155 ജൂനാർ കിണർ ലിഖിതം. പ്രാകൃതം
പോഡിയും ലേനയും അപഗുരിയശന്മാരുടെ
സവഗിരിയശന്റെ മകൻ പ്രതിബദ്ധക

ഗിരിഭൂതിയും ഭാര്യ ശിവപാലിനികയും
സമ്മാനിച്ചു.

1156 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം
ഗർഭഭാരം യവന ചന്ദ്രന്റെ

1157 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം
പഞ്ചഗർഭം (5 അറയുള്ളത്) ഗഹപതി.....ന്റെ
മക്കൾ 2 സഹോദരന്മാർ

1158 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം
പൂവാനദഗ്രാമത്തിലെ വയൽ , അതിന്റെ
വരവോടുകൂടി അപജിതഗണത്തിന്റെ
വിദ്യാസ്ഥാപനത്തിന് പ്രലപൻ കൊടുത്തു.

1159 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം. ....

1160 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം .....

1161 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം .....

1162 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
വടാലികത്തിലെ ഒരു വയൽ കരഞ്ജവൃക്ഷ
വനം വളർത്താനും മറ്റൊന്ന് വടവൃക്ഷത്തോടും
വളർത്താനും കോണച്ചികത്തിലെ ശ്രേണിയ്ക്ക്
ശകൻ ഉപാസകൻ ആടുത്തുമൻ സമ്മാനിച്ചു.

1163 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. മഹാ
വെജഗ്രാമത്തിലെ വയൽ ജംബുവൃക്ഷത്തോടും
വളർത്താനായി അപരാജിതന്മാരുടെ സിദ്ധഗ
ണത്തെ ഏൽപ്പിച്ചു. മാനമകുടപർവ്വതത്തിനു

കിഴ്ക്ക് ഒരു വയൽ പനമരങ്ങൾ വളർത്താനും കൊടുത്തു. നഗരസീമക്കകത്ത് മൂന്നാമത് ഒരു വയൽ സാലവർക്ഷം വളർത്താൻ കൊടുത്തു.

1164 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. വാഹദ വച്ചേദുകൻ മാനോട്ടം വളർത്താനായി ഒരു വയൽ കൊടുത്തു.

1165 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. വസകരശ്രേണി(മുള കൊണ്ട് പണിയുന്നവർ), സാംസകാരശ്രേണി (ചെമ്പുപണിക്കാർ) എന്നിവർക്ക് ധനം കൊടുത്തു

1166 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. വലാ ഹകഗ്രാമത്തിൽ കരഞ്ജമരങ്ങൾ വളർത്താനുള്ള വയൽ കൊടുത്തു. സ്വൂരകഗ്രാമത്തിലും മറ്റൊരു വയൽ ഇതിന് കൊടുത്തു.

1167 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. പടിഞ്ഞാറെ ആവരില വസരികടകത്തിൽ വയൽ, കോടകഗ്രാമത്തിലെ വയൽ ജംബു വൃക്ഷങ്ങൾ വളർത്താൻ

1168 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. ദാനങ്ങൾ. വൃക്തമല്ല

1169 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. രണ്ട് ഗർഭമുള്ള (അറ)ഗുഹ സഹോദരന്മാരായ ബുദ്ധമിത്രനും ബുദ്ധരക്ഷിതനും കൊടുത്തു.

ഭാരുകുചരത്തിലെ അശ്വശർമ്മപുത്രന്മാരായ ഇവരെ ലംകുടിയന്മാരെന്ന് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

1170 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം ഗൃഹപതി ശിവദാസ, ഗ്രഹപതി സയിതിയുടെ പുത്രൻ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യയും ചെയ്ത ദാനം

1171 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. ത്രിപിടകം അറിയുന്നവനായ തേര ബദന്ത ചേതീയസ ഗണാചാര്യ തേര ബദന്ത സുലസന്റെ അന്തേവാസസി (ത്രിപിടകം അറിയുന്ന) ഗൃഹപതിയുടെ പൗത്രൻ നന്ദനക , ഇവരുടെ ദാനം.

1172 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. ഉപാസക നെഗമ.....ശതമലപുത്രൻ , വീരഭൂതി ഇവരുടെ ദാനം.

1173 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം പോയി ശിവശർമ്മപുത്രൻ ശിവഭൂതി കൊടുത്തത്.

1174 ശകം 46 (എഡി 123) രാജാ മഹാക്ഷത്രപ സാമിനഹാപനകാലം. ചരത്തിയും മണ്ഡപവും വച്ചുഗോത്രത്തിലെ(വത്സ)അയമൻ (ആര്യമൻ) രാജാ മഹാക്ഷത്രപ സ്വാമി നഹാപനന്റെ അമാത്യൻ കൊടുത്തവ

1175 ജൂനാർ ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം ലേന കപിചരിത്തത്തിൽ സംഘത്തിന് , ഉപാസക ശ്യാമളന്റെ മകൻ ശിവഭൂതി കൊടുത്തു

1176 ജൂന്നാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. നാടക തോരികന്റെ പത്നി ലക്ഷ്മിയും, ഋഷിമൂലസ്വാമിയുടെ പത്നി നടബാലികയും ഒരു പോയി കൊടുത്തു.

1177 ജൂന്നാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. സുവർണ്ണകാരൻ സംഘകൻ കുളിരപുത്രൻ കല്യാണവാസി പോയി ദാനം ചെയ്തു

1178 ജൂന്നാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. ഉപാസക താപസപുത്രൻ ഉപാസക കപിലന്റെ പൗത്രൻ ആനന്ദൻ കൊടുത്ത ചൈത്യഗൃഹം.

1179 ജൂന്നാർ ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ചൈത്യഗൃഹം ഹേരണികപുത്രൻ സുലസദത്തൻ കൊടുത്തത്. കല്യാണവാസിയാണ്.

1180 ജൂന്നാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം സപ്തഗർഭമുള്ള ഗുഹയും പോയിയും ധാമ്നീകശ്രേണി(ചോളക്കച്ചവടസംഘം) കൊടുത്തത്.

1181 ജൂന്നാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം ഉപാസക ഉഗ്രാഹന്റെ മകൻ ഋഷിപാലിതനും , മക്കളും കൊടുത്തത്.

1182 ജൂന്നാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം സംഘത്തിന് ഭോജനമണ്ഡപം കൊടുത്തത് ഗർത്തന്മാരുടെ ചിത്തന്നെന യവനൻ

1183 ജൂന്നാർ ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം
ഉദ്ഗ്രാഹപുത്രൻ ഋഷിപാലിതനും കുടുംബവും
കൊടുത്ത ചൈത്യഗൃഹം

1184 കരാഡ് ഗുഹാലിഖിതം ഗോപാലന്റെ മകൻ
സംഘമിത്രൻ കൊടുത്ത ലേന

1185 കോലാപൂർ അവശിഷ്ടം സൂക്ഷിച്ച പെട്ടി
യിലെ ലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ബ്രഹ്മസമ്മാനം.
ധർമ്മഗുപ്തൻ ഉണ്ടാക്കിയത്. അ എന്ന
അക്ഷരവും ഉണ്ട്.

1186 ശകം 12 (എഡി 89) ബനവാസി ശിലാലി
ഖിതം രാജാ ഹാരിതിപുത്ര വിഷ്ണുകുടചുത്തു
കുലാനന്ദശതകർണ്ണികാലം രാണോ ഹാരിതി
പുതസ വിഷ്ണുകുടചുതുകുലാനന്ദശതകണ്ഠ
വസന്തായ സവചാരം 10 2 ഹേമന്താന പക്കോ
7 ദിവസ 1. പ്രാകൃതം. ഒരു രാജപുത്രിയായ നാ
ഗാ കൊടുത്ത തടാകവും വിഹാരവും. രാജാ
വിന്റെ മകനും വംശവും നിലനിൽക്കുന്ന കാലം.
രാജകുമാരൻ സൗമാരശതൻ എന്ന ശിവക്കുന്ദ
നാഗശ്രീ . അമാത്യൻ കന്തസ്വാതി കാമന്തികനാ
യി ജോലി നോക്കി. (മേൽനോട്ടം വഹിച്ചു)
നാഗം (തടാകം) ആചാര്യഇദമോരക (ഇന്ദ്രമയൂ
രക)ശിഷ്യനായ നാടക(നർത്തക)നാണ് പണി
ത്ത്. സംജയന്തിയിലെ നിവാസിയാണ്.

1187 പിത്തൽക്കോര സ്തംഭലിഖിതം. ഗന്ധിക മിത്രദേവനും കുടുംബവും നൽകു സ്തംഭം. പതിത്താന)പ്രതിഷ്ഠാന)നിവാസികളാണ്.

1188 പിത്തൽക്കോര സ്തംഭലിഖിതം. പ്രാകൃതം. പ്രതിഷ്ഠാനത്തിലെ സംഘകന്റെ മക്കൾ കൊടുത്ത സ്തംഭം

1189 പിത്തൽക്കോര ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. വച്ചിപുത്രൻ മഗില(മുഗിലന്റെ) സമ്മാനം

1190 പിത്തൽക്കോര ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. രാജവൈദ്യൻ മഗിലൻ (മുഗിലൻ)

1191 പിത്തൽക്കോര ഗുഹാലിഖിതം വച്ചി(വസ്തി)പുത്രൻ രാജവൈദ്യൻ മഗിലൻ(മുഗില)

1192 പിത്തൽക്കോര ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം. രാജവൈദ്യൻ വച്ചിപുത്ര മഗില(മുഗില)ന്റെ മകൾ ദത്തക കൊടുത്തത്

1193 പിത്തൽക്കോര ഗുഹാലിഖിതം പ്രാകൃതം വച്ചിപുത്രൻ രാജവൈദ്യമഗിലന്റെ മകൻ ദത്തകൻ കൊടുത്തത്

1194 ശകം 13 (എഡി 90) ഏലൂര താമ്രപത്രലിഖിതം സാലകായന മഹാരാജാ ശ്രീവിജയദേവവർമ്മ. പ്രാകൃതം. മുലൂദന്റെ കീഴിലുള്ള ഏലൂരഗ്രാമത്തിലെ ഗ്രാമീണർക്ക് വെങ്കിപുരത്തിലിരുന്ന് മഹാരാജാ ശിരി വിജയദേവവർമ്മ

സാലങ്കായന , ഭഗവത് ചിത്തരശസ്വാമിയുടെ
ഉപാസകൻ, മഹേശ്വരൻ അനുശാസനം.
ബഞ്ചുരഗോത്രത്തിലെ ഗണശർമ്മൻ ഭൂമി ദാനം
ചെയ്ത രേഖ.

1195 ശകം 2 (എഡി 79) മലവള്ളി സ്തംഭലിഖി
തം രാജാ ഹാരിതിപുത്ര വിഷ്ണുകുടചുതു
കുലാനന്ദ ശതകർണ്ണി. സവചരം ബിതീയം
(ദിതീയം) ഗിംഹപക്കം പതമം ദിവസം പഥമം.
പ്രാകൃതം. വൈജയന്തിയിലെ രാജാ ശതകർണ്ണി
മാനവഗോത്രം ഹാരിതിപുത്രൻ വിഷ്ണുകുടചു
തുവംശം രജ്ജുകൻ മഹാവല്ലഭൻ, മലവള്ളി
ദേവനെ സ്തുതിച്ച ശേഷം കൊടുത്ത ശാസനം.
ഗ്രാമാഹാരത്തിലെ ഒരു ഗ്രാമം സഹലാടവി ,
കൌണ്ഡിന്യഗോത്രത്തിലെ , ഹാരിതിപുത്ര
കൊണ്ടുമാനൻ മലപ്പള്ളി ദേവന്റെ ഭോഗത്തി
നായി ബ്രഹ്മദേയമായി കൊടുത്തു.

1196 മലവള്ളി സ്തംഭലിഖിതം. ശിവസ്കന്ധ
വർമ്മൻ ഹാരിതിപുത്ര കദംബരാജാവ്.
സവചരം പദമം ശരദപക്കം ബിതീയം(ദിതീയം)
ദിവസം പദമം നക്ഷത്രം രോഹിണീയം.
പ്രാകൃതം. മലപ്പള്ളിദേവസ്തുതിക്ക് ശേഷം,
നേരത്തേ കൊടുത്ത ദാനങ്ങളുടെ
പുതുക്കിക്കൊടുക്കൽ. ഗ്രാമങ്ങൾ സോമപ്പട്ടി,
കൊങ്ങിനഗരം, മരിയശ, വേലകി, വെഗൂര,
കൊണ്ടപുഗ, എക്കത്തഹാര, സഹാലാ.
കൊണ്ഡിന്യഗോത്രം കൌശികിപുത്ര,

കൊണ്ടമാനവംശഭൂഷണം ശ്രീനാഗദത്തനാണ്,
കദംബരാജാ വൈജയന്തിധർമ്മമഹാരാജാ
ധിരാജാ ശിവക്കന്തവർമ്മൻ (മാനവീയഗോത്രം
ഹാരീതിപുത്ര വൈജയന്തിപതി) പുതൂക്കി
കൊടുത്തത്.

1197 അജന്താ ഗുഹാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ഉപ
വാദകങ്ങളോടുകൂടിയ ഒരു താനം (സ്ഥാനം)
ഉപാശയത്തോടെ വണിജൻ ഘനാമദദൻ
കൊടുത്തു

1199 അജന്താ ചിത്രങ്ങളുള്ള ഗുഹാലിഖിതം.
പ്രാകൃതം. യതികളുടെ ആദിദേവനും യതി
കളുടെ യതിയുമായ ഭഗവത്. (യോഗയോഗേ
ശ്വര)

1200 ഹിരഹദഗല്ലി താമ്രപത്രം പല്ലവ ധമ്മ
മഹാരാജാധിരാജാ ശിവക്കന്തവർമ്മ ലിഖിതം.
പ്രാകൃതം. കാഞ്ചിയിലെ പല്ലവരാജാവ്
ഭരദ്വാജഗോത്രം ധർമ്മമഹാരാജാധിരാജാ
ശിവസ്കന്ധവർമ്മൻ, രാജുമാരന്മാരോടും
സേനാപതിമാരോടും രത്തികന്മാരോടും
മണ്ഡലികന്മാരോടും ദേശാധികൃതരോടും
ഗ്രാമാഗ്രാമഭോജകരോടും വല്ലവന്മാരോടും
ഗോവല്ലവന്മാരോടും അമാത്യന്മാരോടും
ആരക്ഷാധികൃതരോടും ഗുമികന്മാരോടും
ദൂതികന്മാരോടും നേയികന്മാരോടും
രാജാവിന്റെ സേവനത്തിലുള്ള എല്ലാവരോടും

സഞ്ചരന്തകരോടും(ചാരന്മാർ) ഭടമനുഷ്യരോടും,
കൊടുക്കുന്ന വിളംബരമാണ്. സംര 8 വാസ 6
ദിവ 5

സാതാഹനിരാഷ്ട്രത്തിലെ ചില്ലരേകയിലെ
കോടുകയിലെ ഒരു വാടിക നേരത്തെ രാജാ
വിന്റെ പിതാവ് ദാനം ചെയ്തതാണ്. ഇതും
ആപീതിയിലെ ചില വയലുകളും ആപീതിനി
വാസികളായ ചില ബ്രാഹ്മണർക്കും ചില്ലരേക
ത്തിലെ ഭോജകന്മാർക്കും- ഗോളശർമ്മാര്യ,
അഗ്നിശർമ്മാര്യ, എന്നീ ആത്രേയഗോത്രന്മാ
ർക്കും മാധര, പുത്രിഭർത്താവ് അഗ്നില,
കാലശർമ്മൻ എന്നീ ഹാരീതഗോത്രികൾക്കും,
കുമാരശർമ്മനെന്ന ഭരദ്വാജഗോത്രക്കാരനും,
നാലു സഹോദരന്മാരായ കുമാരനന്ദി, കുമാരശ
ർമ്മൻ, കോത്തശർമ്മൻ , ശക്തി എന്നീ കൌശി
കിഗോത്രക്കാർക്കും, കശ്യപഗോത്രത്തിലെ ഭട്ടി
ക്കും, ഭരദ്വാജ കന്തകോന്തിക്കും, (സ്കന്ദകോടി)
കന്താർദ്ധ, ബപ്പ, ദത്താര്യ , നന്ദിയാര്യ, വത്സ
ഗോത്രത്തിലെ രുദ്രശർമ്മൻ , ധർമ്മാര്യൻ, ശാല
ശർമ്മാര്യ, ഹരിമിത്ര, നാഗനന്ദി, ഗോളി,
(കോലി) കന്തശർമ്മൻ , സ്വാമിയാര്യൻ എന്നിവ
ർക്കുമായി ദാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഈ പത്രം
രഹസ്യാധികൃതൻ ഭട്ടിശർമ്മനെന്ന കോളിവാ
ലഭോജകൻ എഴുതി.

1201 ദിയോതെക്ക് ശിലാലിഖിതം ഹേ പാ 1 ദി
10. പ്രാകൃതം . സാമി ചികംബരി

1202 ശകം 20 (എഡി 97) ജഗയ്യപേട്ട സ്തംഭലി
 വിതം. ഇക്ഷാകുവംശത്തിലെ മാതരീപുത്ര
 ശിരിവീര പുരിശദത്തകാലം. രാണോ മാതരീ
 പുതസ ഇക്ഷാകുനാം ശിരിവീര പുരിശദത്തസ
 സംവച്ചര 20 വാസാപക്കം 8 ദിവസം 10. പ്രാക്യ
 തം. ഭഗവദ് ബുദ്ധന്റെ വേളഗിരിഗ്രാമത്തിലെ
 മഹാചൈത്യത്തിന്റെ കിഴക്കേ ദ്വാരത്തിലെ 5
 ആയകസ്തംഭങ്ങൾ ആവേശനി (ശില്പി) സിദ്ധാ
 രത്നൻ മഹാകന്തുരൂരത്തിലെ ആവേശനി നാഗ
 ചന്ദ്രപുത്രൻ സമ്മാനിച്ചു. നാഗചന്ദ്രൻ നടത്തൂര
 (തോടത്തൂര)നിവാസിയാണ്. കമ്മകരാത്തത്തി
 ലാണ്. അമ്മ നാഗില, ഭാര്യ സാമുദ്ര, മകൻ
 മൂലശ്രീ മകൾ നാഗബുദ്ധാ, സഹോദരൻ
 ബുദ്ധിനക, അവന്റെ ബാര്യ കണിക(കൃഷ്ണാ)
 മക്കൾ നാഗശ്രീ, ചന്ദ്രശ്രീ, പുത്രി സിദ്ധാർത്ഥാ
 ഇതാണ് സിദ്ധാർത്ഥന്റെ കുടുംബം.

1203 ശകം 20 (എഡി 97) ജഗയ്യപേട്ട സ്തംഭലി
 വിതം. രാണോ മാതരീപുതസ ഇക്ഷാകുനാം
 ശിരിവീരപുരിസദത്തസ സംവച്ചര 20 വാസാപ
 ക്കം 8 ദിവസം 10 . പ്രാക്യതം . മഹാചൈത്യം
 പറയുന്നില്ല . മറ്റെല്ലാം 1202 പോലെ.

1204 ശകം 20 എഡി 97. ജഗയ്യപേട്ട സ്തംഭലിവി
 തം. ....പുതസ ഇക്ഷാകുനാം ശിരിവീര പുരിസ
 ദത്തസ സംവച്ചര 20 ..ദിവസം 10. പ്രാക്യതം.
 നടത്തൂര ഗ്രാമമാണെന്ന് പറയുന്നുണ്ട്. മറ്റെല്ലാം
 1202 പോലെ

1205 ശകം 10 എഡി 87. മയിഡവോലു (മദ്രാസ് മ്യൂസിയം)താമ്രപത്രലിഖിതം. പല്ലവയുവമഹാരാജാ ശിവക്കന്തവർമ്മ. സംവത്സരം ദശമം 10 ഗിംഹപക്കോ ഛത്തോ 6 ദിവസം പഞ്ചമി 5. പ്രാകൃതം. ഭരദ്വാജഗോത്രം പല്ലവരാജാവ് ശിവസ്കന്ദവർമ്മൻ കാഞ്ചീപുരത്തുനിന്നും കൊടുത്ത ശാസനം. ധാന്യകടത്തിലെ വാപതനാണ് ശാസനം. ആന്ധ്രപഥീയഗ്രാമം വിരിപര അഗ്നിവേശ്യഗോത്രത്തിലെ ബ്രാഹ്മണപുത്രകോടു ജനും അതേ ഗോത്രത്തിലെ ഗോനന്ദ്യാര്യനും കൊടുക്കാനാണ് ശാസനം

1206 അമരാവതി വേദികാലിഖിതം (മദ്രാസ് മ്യൂസിയം) പ്രാകൃതം. ഉപാസിക സംഘരക്ഷിത , ഗഹപതി മരിതിയുടെ പുത്രി, തന്റെ സഹോദരീ സഹോദരന്മാരോടും, ഭൂതായനനിലുണ്ടായ മൂന്നു മക്കളോടും (ചന്ദ്ര, അർജ്ജുന, ചന്ദ്ര മുഖ)കൂടി ദാനം ചെയ്തു

1207 അമരാവതി വേദികാലിഖിതം, വൃക്ഷവും നാഗാരാധനയും ഉള്ള ശില്പമുണ്ട്. ഭഗവതിന്റെ മഹാചൈത്യത്തിന്, പുഷ്പലീയരായബോധിയും നാഗമൂലിയും യാഗാപടം കൊടുത്തു. അവരുടെ മരുമക്കളും പുത്രിഭർത്താക്കന്മാരും പേരക്കുട്ടികളും സുഖമായിരിക്കാനാണ് ദാനം

1208 അമരാവതി(മദ്രാസ് മ്യൂസിയം) സ്തംഭലിഖിതം. ഹാലികനും മറ്റുള്ളവരും ചെയ്ത ദാനം.

1209 അമരാവതി (ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയം) സ്തംഭലി
 പിതം. തുരുലൂരഗ്രാമത്തിലെ ശ്രേഷ്ഠിവാടത്തി
 ലെ ഗൃഹപതി പുഷ്യലന്റെ മകൻ ശിവകനും
 ഭാര്യ മുന്നൂരിയും പുത്രിഭർത്താവ് വിചിതനും
 അവന്റെ പുത്രിഭർത്താവ് വിചിതനും അവന്റെ
 പുത്രിഭർത്താവ് മഹാദേവനും , പുത്രിമാരായ
 ബുദ്ധ, ചന്ദ്രപുഷ്യ, ക്ഷേമ ഇവരും രണ്ട് ഭഗവ
 ദ്പാദം കൊടുത്തു.

1210 അമരാവതി സ്തംഭലിപിതം(ബ്രിട്ടീഷ്
 മ്യൂസിയം) പ്രാകൃതം. ഗന്ധികൻ സംഘനും
 പുത്രിപുത്രന്മാരും കൊടുത്ത ചൈത്യസ്തംഭം.

1211 അമരാവതി സ്തംഭലിപിതം. പ്രാകൃതം
 ഗൃഹപതി ധന.....തിയുടെ മകൻ.....

1212 അമരാവതി സ്തംഭലിപിതം. പ്രാകൃതം.
 മഹാചൈത്യം

1213 അമരാവതി വേദികാലിപിതം. പ്രാകൃതം.
 കൌവൂരൂരയിലെ വാണിയ ബോധിശർമ്മന്റെ
 മകൻ മൂലശ്രീ അമ്മയോടും, ധർമ്മശ്രീ, ബപിശ്രീ,
 സംഘാ ഇവരോടും കൂടി കൊടുത്ത പടം

1214 അമരാവതി ശിൽപ്പലിപിതം. പ്രാകൃതം.
 ദീവ(പ)സ്തംഭം മഹാചേതീയത്തിന്റെ തെക്കേ
 ആയകത്തിൽ(വാതിൽ) വാണിയൻ കൻഹന്റെ
 പുത്രൻ വാണിയൻ ബുദ്ധി , തന്റെ ഭാര്യ, മക്കൾ

പൌത്രന്മാർ, ബന്ധുക്കൾ, സുഹൃത്തുക്കൾ
ഇവരോടുകൂടി സമർപ്പിച്ചു.

1215 അമരാവതി (ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയം)
ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ....തന്റെ
മക്കളോടും പൌത്രന്മാരോടും കൂടി സമർപ്പിച്ച
പടം

1216 അമരാവതി (ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയം) വേദികാ
ലിഖിതം. ചൈത്യം, വേദിക, പടം ഇവ ഗൃഹ
പതി സംഘൻ, ...തിയുടെ മകൻ , തന്റെ
പത്നി വേണ്ഹു(വിഷ്ണു)വോടുകൂടി സമ
ർപ്പിച്ചു.

1217 അമരാവതി വേദികാലിഖിതം. പ്രാകൃതം
രക്കടി ചരദതി സമർപ്പിച്ച പാദുകാപടം

1218 അമരാവതി (ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയം) സ്തംഭലി
ഖിതം. പ്രാകൃതം. സംഘാ, സംഘദാസി, കുമാലാ
എന്നിവർ ലോണവലവക, സംഘരക്ഷിത, മരി
തി ഇവരുടെ ഭാര്യമാർ സമ്മാനിച്ചത്.

1219 അമരാവതി (ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയം) സ്തംഭലി
ഖിതം. പ്രാകൃതം ആനന്ദന്റെ അമ്മ സമർപ്പിച്ച 2
പാദുകം

1220 അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതം ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂ
സിയം) പ്രാകൃതം. ഗൃഹപതി കാൻഹതി, ചാന്ദ
കത്തിലെ നിവാസിയുടെ മകൻ പ....., തന്റെ
ഭാര്യ, മക്കൾ ഇവരോടുകൂടി സമർപ്പിച്ചത്.

1221 അരാവതി (ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയം)
ശിൽപ്പലിഖിതം. ഗ്രഹപതി മരിതിയുടെ
പൌത്രൻ അർജ്ജുനൻ സമർപ്പിച്ച ശില.
അകസവാടികാനിവാസി.

1222 അമരാവതി (ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയം)
സ്തംഭലിഖിതം. ഗ്രഹപതി പാപിന്റെ
പൌത്രനും ഭാര്യ കാൻഹ(കൃഷ്ണ)യും
സമർപ്പിച്ചു. വലികുരനിവാസികളാണ്.

1223 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം
പ്രാകൃതം. രണ്ട് തേര ചൈത്യവനകർ ബദന്ത
ബുദ്ധിയും സഹോദരി ഭിക്ഷുണി ബുദ്ധായും
സമർപ്പിച്ച സിംഹസ്ഥാനം (സിംഹാസനം)

1224 അമരാവതി (ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയം)
ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം ധർമ്മദേവപുത്രൻ
വീരപുരനിവാസി നിർമ്മിച്ചു. ബുദ്ധരക്ഷിതന്റെ
അന്തേവാസിനി .....യുടെ ദാനം.

1225 അമരാവതി വേദികാലിഖിതം. (ബ്രിട്ടീഷ്
മ്യൂസിയം) പ്രാകൃതം. 2 ചൈത്യപടം, 3 പാദുക
ത്തോടും ഉന്നീശത്തോടും (ശില) പുഷ്പഗണി
യപടത്തോടും കൂടിയതും, മഹാചൈത്യത്തിലേ
ക്കുള്ള മറ്റു വസ്തുക്കളും ധാന്യകടകത്തിലെ
രാജഗിരിയിലെ മഹാചൈത്യത്തിന് വടക്കേ
ഭാഗത്തിലേക്ക് സംർപ്പിച്ചു, (പേരില്ല). ഭഗോമ്മു

1226 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം (ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയം) പ്രാകൃതം പടം സമർപ്പണം

1227 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം പ്രാകൃതം

1228 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം പ്രാകൃതം...

1229 അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ചൈത്യസ്തംഭം അവശിഷ്ടത്തോടുകൂടിയത്, തെക്കേ ആയകത്തിൽ വാണീയ കുടനും ബന്ധുക്കളും സമർപ്പിച്ചു

1230 അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ഭഗവത് സ്തുതി. പ്രധാനമണ്ഡപം സംഘത്തിന് സമർപ്പിച്ചത് ഗന്ധികവണിയൻ ധർമ്മിലൻ ആചാര്യശാരിപുത്രശിഷ്യൻ മഹാവനശാലീയൻ മഹാവനശാലയിലെ നിവാസി)

1231 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം ഒരു സ്തരീയും ബന്ധുക്കളും കൊടുത്ത ഉണീസം)

1232 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം പ്രാകൃതം. മുടപടശർമ്മപുത്രൻ..... ബന്ധുക്കളും

1233 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ബദന്ത നാദശ്രീശിഷ്യൻ ബദന്ത ബു.....മഹേകാ നാജത്തിലെ വാസി , ...ന്റെ അന്തേവാസി

1234 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം ഭഗവത് ബുദ്ധസ്തുതി. സിദ്ധാർത്ഥന്റെ ഭാര്യ ഭഗോമ്മു വെച്ചു ഉദൂപടം

1235 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം പ്രാകൃതം....

1236 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
അയ(ആര്യ)കാമയന്റെ 2 അന്തേവാസിനികൾ
കൊടുത്തത്

1237 അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതം. പ്രാകൃതം.....

1238 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം. ....

1239 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം പ്രാകൃതം
ബോധി ലഭിച്ചവനെ സ്തുതിക്കുന്നു. നരശാല
നിവാസിനി ഉപാസക നാഖ, വാണിയ
നാഗതിഷ്യ, അവളുടെ മക്കളോടും ഹിരണിക
ബുദ്ധി, മൂല.....ഇവരോടും കൂടി

1240 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം
ഭഗവത് സ്തുതി. സംഘി, ബദന്തി ബോധിപുത്രി,
പരിപ്രാജിക വാസ്യയുടെ.....(അന്തേവാസിനി)
കേവുരൂരനിവാസിനി സമർപ്പിച്ചു.

1241 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ബുദ്ധരക്ഷിത സമ്മാനിച്ച സൂജി(വേദിക)

1242 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം പ്രാകൃതം.
ശ്രമണിക സിദ്ധാന്തി(സിദ്ധാർത്ഥി)യുടെ
സമ്മാനം.

1243 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം പ്രാകൃതം.
മഹാചൈത്യത്തിനു താഴെ, ഉദേപടം(ഉയർത്തി
യ ശില) ദമിലകൻഹ (ദ്രാവിഡകൃഷ്ണ)നും

സഹോദരൻ ചുലകൻഹനും (ക്ഷുദ്രകൃഷ്ണ)
സഹോദരി നാഗയും സമർപ്പിച്ചു.

1244 അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതം. പ്രാകൃതം
.ഭഗവതിന്റെ മഹാചൈത്യത്തിനു മുമ്പിൽ ദീപ
സ്തംഭം വെച്ചത്, ജതികീയ ഗൃഹപതി സിദ്ധാ
ർത്ഥന്റെ ഭാര്യ കന്താ അവളുടെ ബന്ധുക്കളോടു
കൂടി

1245 അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതം. സംസ്കൃതം .
വിപ്രജാതപ്രിയ

1246 അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതം. ആര്യരേതി
യുടെ അന്തേവാസിനി ആര്യധർമ്മാ സമർപ്പി
ച്ചത്

1247 അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതം. പ്രാകൃതം
ഹേരണിക സിദ്ധാർത്ഥൻ, ഗൃഹപതി ബുദ്ധില
ന്റെ മകൻ ബന്ധുക്കളോടുകൂടി സമർപ്പിച്ച
സൂയി

1248 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം രാജാ
വാസിഷ്ഠിപുത്ര ശ്രീപുലുമാവികാലം. രാണോ
വാസിതിപുതസ സാമിശിരിപുലുമാവിസ
സവച്ചര....പ്രാകൃതം. മഹാചൈത്യത്തിന്റെ പടി
ഞ്ഞാറേ വാതിൽക്കൽ ധർമ്മചക്രം സ്ഥാപിച്ചത്
പിണ്ഡസുതാരിയന്മാരുടെ ഗൃഹപതി പുരിയു
ടെ മകൻ ഗൃഹപതി കഹൂതരനും, ഋഷിലനും
ഋഷിലന്റെ ഭാര്യ നാകനികയും മറ്റു ബന്ധു

ക്കളും. .ചൈത്യകീയരുടെ നികായത്തിന്റെ
അവകാശമായി.

1249 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ബന്ധുക്കളോടുകൂടി.....സമർപ്പിച്ച അബദമല

1250 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
തേര ബദന്ത ബുദ്ധരക്ഷിത, ചൈത്യകത്തിന്റെ
നവകാമികന്റെ അന്തേവാസിനിയാ യ ഭിക്ഷുണി
ബുദ്ധരക്ഷിതയുടെ സമ്മാനം. ഈ ബദന്ത മക
ളോടൊപ്പം ധർമ്മദത്തയോടും സംഘരക്ഷിത
യോടും ഒപ്പം രാജരിഗിയിലാണ് വസിക്കുന്നത്.

1251 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം
മഹാചൈത്യത്തിലെ വടക്കേ ആയകത്തിലെ
ഉനിസ .....എന്ന സ്ത്രീയും കുടുംബവും
സ്ഥാപിച്ചു

1252 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം പ്രാകൃതം
ഉപാസിക കാമ്യ, ഗൃഹപത്നി കാൻഹ(കൃ
ഷ്ണാ) ഗൃഹപതി ഇന്ദ്ര ഇവരുടെ പുത്രി
ബന്ധുക്കളോടും ഭിക്ഷുണി നാഗമിത്രയോടും
കൂടി സമർപ്പിച്ചത്

1253 അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതം പ്രാകൃതം.
കോജ(കുബ്ജ)യുടെ ധർമ്മചക്രപടമുള്ള ശില

1254 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം. 2
സൂചി പരിചക്രത്തോടുകൂടി (വൃത്താകൃതി

യുള്ള പരിചകം) ഗൃഹപതി ബുദ്ധിയുടെ മകൻ
മകബുദ്ധി

1255 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
തെക്കേ വാതിൽ ഉയർത്തിയത് ഗൃഹപതി സുല
സന്റെ മകൻ ഗൃഹപതി..... . നാഗദത്തപുത്രൻ
സുലസനും മകൾ.....കൂടി

1256 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം
അജകനും അഹരനും കൂടി ഉനിസ സ്ഥാപിച്ചു

1257 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ഭിക്ഷുണി.....

1258 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം പ്രാകൃതം.
ശ്രമണികിയും സഹോദരിയും

1259 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം. ....

1260 അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
സ്തംഭം കാമ്യന്റെ പൗത്രൻ, മകൾ ഭാഗി
ഹീരലൂരയിലെ ഗൃഹപതി രാഹുലന്റെ പത്നി

1261 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ധർമ്മമായ ബദനിഗമം ചർക്കിയരുടെ തലവൻ
സേത്തിയുടെ സുചി

1262 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം
ദേവപരവനത്തിലെ പവജിതികാ സംഘരക്ഷി
താ മക്കൾ ഭിക്ഷുണി സംഘാ, ജീയകാ

1263 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ബദന്ത ബുദ്ധി ചേത്യവാദകന്റെ സഹോദരൻ
പാപിൻ സമ്മാനിച്ച സൂചി

1264 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
സുജാതയുടെ മകൾ ഭിക്ഷുണി രോഹാ

1265 അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതം. പ്രാകൃതം....

1266 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
സേനാഗോപൻ മുദുകുതല(മുദുകുന്തള)ന്റെ
സ്തംഭം

1267 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ഒദിപെരവനത്തിൽ താമസിക്കുന്ന ധർമ്മകാമി
കൻ ബുദ്ധിയുടെ സമ്മാനം

1268 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം പ്രാകൃതം.
ഉപാസിക ശീവലയും മക്കളും

1269 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം. കുറെ
ആളുകളും ബന്ധുക്കളും കൂടി സമർപ്പിച്ച
വേദിക

1270 അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
മഹാവിനയധരൻ അയബുദ്ധി(ആര്യബുദ്ധി)
യുടെ അന്തേവാസിനി പ്രവ്രജിത

1271 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം പ്രാകൃതം.
ഭഗവതിനെ സ്തുതിച്ച്, ഉപാസക ബുദ്ധരക്ഷിത
ഗോമതീപുത്ര, ധാന്യകടകവാസി , ഭാര്യ പത്മ, ,

മകൻ സംഘ, ബുദ്ധി, ബോധി.....ബുദ്ധരക്ഷിത
ഇവരും സമർപ്പിച്ച ഉദ്ധപടം

1272 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
മഹാവനശാലയിൽ വസിക്കുന്ന പാദപാഥിക
പ്രശമൻ പുഷ്പകവനത്തിലെ മഹാതേര
പരവനൂതന്റെ അന്തേവാസിയും, സംയുതകന്റെ
സഹോദരനും സംഘനും കൊടുത്ത ഉദ്ധപടം

1273 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം
പൂർണ്ണഘടപടം ഉപാദ്യ നാഗന്റെ മകൻ ചർമ്മ
കാർ വിധികനും മകൻ നാഗനും ബന്ധുക്കളും
കൊടുത്തത്

1274 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ഗൃഹപതി സംഘിയുടെ മകൻ ദുഷകൻ

1275 അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതം. ....

1276 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം പ്രാകൃതം.
ഐര ഉത്ഥായിപാബഹിന്റെ ചൈത്യത്തിന്
ശരത്രം കൊടുത്തത് ഉപാസിക ചന്ദ്ര , ബുദ്ധി
യുടെ അമ്മ.

1277 അമരാവതി സ്തംഭലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ഗൃഹപതി വസുമിത്രന്റെ മകൻ ഹിമലനും
ബന്ധുക്കളും

1278 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം പ്രാകൃതം.
വാണിയനും ബന്ധുക്കളും

1279 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം
രാജാ ശിരിശിഖമകസഭയുടെ പാനീയഗൃഹത്തി
ന്റെ നോട്ടക്കാരൻ

1280 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ചുലഅയിര(ക്ഷുദ്രഭൂര്യ) രാജശൈലത്തിലെ
അയിര ഭൂതരക്ഷിതന്റെ (ഭൂര്യ) അന്തേവാസിക
യും ഭിക്ഷുണി നന്ദയും(അരഹത അയിരബുദ്ധ
രക്ഷിതന്റെ അന്തേവാസിനി) സ്ഥാപിച്ച സ്തംഭം

1281 അമരാവതി(രേജാദ)ശിൽപ്പലിഖിതം.
പ്രാകൃതം. ഭഗവതിന്റെ മഹാചൈത്യത്തിന്
ഉന്നിസ കൊടുത്തത് ഗൃഹപതി സംഘന്റെ മകൻ
വണിയ സമുദ്രന്റെ ഭാര്യ , തൊംപുക്കി ജില്ല
രഥത്തിൽ അധിഷ്ഠാനത്ത് വസിക്കുന്നവരും,
ഗൃഹപതി കൊടുച്ചുടി.....യും.

1282 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം 4
സ്തംഭവും ശിലകളോടുകൂടിയ സഹതയും
മഹാനാഗൻ കൊടുത്തു.

1283 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ഉന്നീസ സ്ഥാപിച്ചത് ഹയത, കന്ദത. സംഘദ

1284 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ഭവാത ധർമ്മശ്രീകായും പ്രശമയും , അഗ്നിശ്രീ,
ചമ്പാ, ഉപാസക രവിശ്രീ ഇവരോടുകൂടി .

1285 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
വണിയിനി സിദ്ധി, വിജയപുരത്തിലെ ചന്ദ്രന്റെ
മകൾ സ്ഥാപിച്ച ഉണിസ

1286 അമരാവതി(മദ്രാസ് മ്യൂസിയം) ശിലാലിഖി
തം. പ്രാകൃതം . 2 പാദുകം ഉപാധ്യായിനി
സാമുദ്രികയുടെ അന്തേവാസിനി മാല സമർപ്പി
ച്ചു. വിനയാന്ധര അയ പുനർവസുവിന്റെ
(ആര്യ) അന്തേവാസിനിയാണ് സാമുദ്രിക

1287 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം
സ്വസ്തികപടമുള്ള ശിലകൾ , അബാതമാല ഇവ
കാൻഹാ (കൃഷ്ണ) .....ന്റെ ഭാര്യ അഹരനോടും
ബന്ധുക്കളോടും സുഹൃത്തുക്കളോടും കൂടി

1288 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. ....

1289 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം തേര മഹാ
ധർമ്മക

1290 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. ....

1291 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ലേഖകൻ കാൻഹ(കൃഷ്ണ)

1292 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം പ്രാകൃതം.
വാണിയിനി നാഗചമ്പകാ , ചന്ദ്രശ്രീ, ബുധിലാ

1293 അമരാവതി ശിൽപ്പ ലിഖിതം .....

1294 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം.....

1295 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം പ്രാകൃതം
തെക്കേ ആയകത്തിലെ പടം കൊടുത്തത് ദഹര
ഭിക്ഷു വിധികൻ കുഭൂരയിലെ ബദന്ത നാഗന്റെ
അന്തേവാസികൻ , അന്തേവാസിനി ബുദ്ധരക്ഷി
താ , അവളുടെ പൌത്രി ചൂലബുദ്ധരക്ഷിതാ
(ക്ഷുദ്രബുദ്ധരക്ഷിതാ)

1296 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം.....

1297 അമരാവതി വിഗ്രഹലിഖിതം പ്രാകൃതം.
ഹേരണിക

1298 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം. നന്ദ
, ആവേശനി നന്ദഭൂതിയുടെ മകൾ കൊടുത്ത
സ്തംഭം

1299 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.....

1300 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ഒരാളും മകളും കൊടുത്തത്

1301 അമരാവതിശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ഒരാളും ബന്ധുക്കളും

1302 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം പ്രാകൃതം.
ഗൃഹപതിയും ഭാര്യയും കൊടുത്ത സ്തംഭം

1303 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
കാടകശോലയിലെ ഉപാസക ഉത്തരനും
ബന്ധുക്കളും

- 1304 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. ....
- 1305 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം.....
- 1306 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം....
- 1307 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം .....
- 1308 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം പ്രാകൃതം.....
- 1309 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം.....
- 1310 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം. പ്രാകൃതം....
- 1311 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം.....
- 1312 അമരാവതി വേദികാലി
- 1321 ലിഖിതം.....
- 1313 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം....
- 1314 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം....
- 1315 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം.... പ്രാകൃതം
ശ്രമണിക സംഘമിത്രം
- 1316 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം....പ്രാകൃതം...
- 1317 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം....
- 1318 അമരാവതി വിഗ്രഹലിഖിതം....
- 1319 അമരാവതി ശിലാലിഖിതം....
- 1320 അമരാവതി ശിൽപ്പലിഖിതം....

1321 മുതൽ 1326 വരെ ഇപ്രകാരം തന്നെ.

1327 ഗുണപമേയ താമ്രപത്രലിഖിതം ചാരുദേവി (ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയം) പല്ലവമഹാരാജാ വിജയ ക്ഷേത്രദേവകാലം. സിരി വിജയക്ഷേത്രവമ്മാ മഹാരാജസ സംവച്ചരാ.... പ്രാകൃതവും സംസ്കൃതവും യ യുവമഹാരാജാ ഭാരദ്വാജ പല്ലവ ശ്രീവിജയബുദ്ധവർമ്മന്റെ ദേവിയും കാടകത്തിലെ വ്യാപതനായ ശ്രീവുദ്ധ്യാകുരന്റെ അമ്മയും ആയ ചാരുദേവി. രാജതലാകത്തിനു താഴെയുള്ള ഛെദദ്രവയൽ ആടുകൻ ഊഴുത്, ഭഗവത് നാരായണന്റെ കൂലിമഹാതാരക ക്ഷേത്രം ദേവകുലത്തിന് (ദാലൂരയിലെ) കൊടുക്കണം. ഗാമീയആയുത്തന്മാർ ഈ വയലിനെ കരത്തിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കണം. ആനത്തി (ആജ്ഞാപ്തി) രോഹിണ്യാശ്വൻ.

1328 ശകം 10 എഡി 87. കൊണ്ടമുടി (മദ്രാസ് മ്യൂസിയം) താമ്രപത്രം മഹാരാജാ ജയവർമ്മൻ ബൃഹദ്ഫലായനഗോത്രം. സംവ 10 ഹേ പ 1 ദിവ 1. പ്രാകൃതവും സംസ്കൃതവും. വിജയനഗരമായ കുടൂരയിലിരുന്നാണ് രാജാവ് പുറപ്പെട്ടു. വിടുന്നത്. പാത്തൂരഗ്രാമം, കുടൂരഹാരത്തിലെ 8 ബ്രാഹ്മണർക്ക് കൊടുക്കുന്നു.

സർവ്വഗുപ്താര്യ, ഗൌതമഗോത്രത്തിലെ ജായ പാരൻ(ഗൃഹസ്ഥൻ)സവിഗിജനെന്ന താനവ്യൻ, ഗോഗിനാര്യ, കൌണ്ഡിന്യഗോത്രത്തിലെ ഭവനാര്യ, ഭരദ്വാജഗോത്രത്തിലെ രുദ്രവിഷ്ണവാര്യ,

ഈശ്വരദത്താര്യ കാർഷ്ണായന, ഔപമന്വ
വനായ രുദ്രഘോഷാര്യ, കൗശികഗോത്രം
കന്തരുദാര്യ, ഇവരാണ് ബ്രാഹ്മണർ. മഹാദണ്ഡ
നായക ബാപഹാനവർമ്മൻ താമ്രപത്രം തയ്യാ
രാക്കി. മഹാത്യാഗി വരൻ എന്ന് അദ്ദേഹത്തെ
വിശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. സീലിന്മേൽ മഹാരാജാ
ശ്രീജയവർമ്മൻ ബൃഹദ്ഫാലായനഗോത്രം
എന്നാണ്.

1329 ഭട്ടിപ്രോലു പെട്ടിയിലെ ലിഖിതം. പ്രാകൃ
തം. മജുഷീ പെട്ടി, ചാണുഗ (ക്രിസ്റ്റൽ പെട്ടി) ഇവ
ബുദ്ധന്റെ അവശിഷ്ടം വെക്കാൻ കുറ, അദ്ദേഹ
ത്തിന്റെ മാതാപിതാക്കൾ ഇവർ സമ്മാനിച്ചു.

1330 ഭട്ടിപ്രോലു പെട്ടിലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
മജുസി, ചാണുഗ ബുദ്ധാവശിഷ്ടം വെക്കാൻ കുറ
മാതാപിതാക്കൾ കൊടുത്തു

1331 ഭട്ടിപ്രോലു പെട്ടിലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
വിഗ്രഹന്റെ മകൻ ഉത്തരനാണ് കാണിത്ത
(കാണിക്ക)

1332 ഭട്ടിപ്രോലു പെട്ടിലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
നീരവധി പേരുള്ള കോത്തി(ഗോഷ്ഠി) കമ്മിറ്റി.
ഹിരണ്യവ്യാഘ്രപാദ, ഉദ്ഗാലഹ, കാലഹ,
വിശ്വാക, സ്ഥൗലശീർഷി, ശ്രമണ, ഓദാല,
അപകര, സാമുദ്ര, അനുഗ്രഹ, കുറ, ശത്രുഘ്ന,
ജയന്തക, ജയന്ത, ആളീനക, വരുണ, പിംഗളക,
കൗശിക, ശ്രുത, പാപ, കുബേരക, ഘാലേക,

ശ്രമണദാസ, ഭരത, ഔദാര, സ്ഥൗലശിഷ്യ,
തിഷ്യ, ഗ്ലാന, ജംബ, പുതര, ആമ്ര, ഗാലവത,
ഗോശാലകന്മാരുടെ ജനക, കൂര, ഉപോസത
പുത്രൻ , കാരഹപുത്രൻ ഉത്തരൻ.

1333 ഭട്ടിപ്രോലു പെട്ടിലിവിതം. പ്രാകൃതം.
ഗോത്തിസമന (ഗോഷ്ഠിയുടെ തലവൻ)കുംഭ,
ഭണ്ഡാരം സൂക്ഷിക്കുന്നത് ഗ്രാമണിയുടെ
പുത്രനായ ഹിരണ്യകാരൻ ബുബ

1334 ഭട്ടിപ്രോലു പെട്ടിലിവിതം. പ്രാകൃതം.
ശ്രമണദാസ, ബുദ്ധന്റെ അവശിഷ്ടം

1335 ഭട്ടിപ്രോലു പെട്ടിലിവിതം. പ്രാകൃതം.
നിഗമപുത്തത്തിലെ നിവാസികളുടെ ഗോഷ്ഠി
ഷാ.....പുത്രൻ രാജാ കുബേരകന്റെ കീഴിലാണ്.
മജുഷയും ശാണുകയും (ക്രിസ്തലും ശിലയും
കൊണ്ടുള്ള ശാണുകങ്ങൾ) അവരുടേതാണ്.

1336 ഭട്ടിപ്രോലു പെട്ടിലിവിതം. പ്രാകൃതം
ചാഗകപുത്രൻ ശമണ ഉത്തരൻ ആരാമം ദാനം
ചെയ്തു.

1337 ഭട്ടിപ്രോലു പെട്ടിലിവിതം. പ്രാകൃതം
നെഗമനിവാസികൾ:- വച്ച(വത്സ) ചാഗ,ജട
(ജയന്ത) ജംബ, തിസ്സ, രേത, അച്ചിന, സബിക,
അക്ഷഹ്ന, കേല, മഹാ, ശേതാ(ശ്രേഷ്ഠാ)
ഹരികോഘ, വാബുല, സോനുത്തര(ശ്രാവ

ണോത്തര) ശ്രമണ, ശ്രമണദാസ, ശ്യാമാക,
കാമുക, ചിത്രക.

1338 ഭട്ടിപ്രോലു പെട്ടിലിവിതം. പ്രാകൃതം.
മജുഷ ശാണുക ഇവ അർഹജത്തഗോഷ്ഠിയു
ടേത് . രാജാവ് കുബേരകനാണ്.

1339 ഭട്ടിപ്രോലു ക്രിസ്തൽ പെട്ടിലിവിതം.
പ്രാകൃതം. നന്ദപുരത്തിലെ സ്ത്രീകളും,
സുവർണ്ണമഹാസാമനുദേശരും ആര്യാശക
സത്തിയിലെ ഗ്ലാനകാര്യഗോഷ്ഠിയും

1340 ശകം 27 എഡി 104 . ചിന (മദ്രാസ് മ്യൂസി
യം)ശിലാലിവിതം. രാജാ ഗൌതമിപുത്ര ശിരി
യാനശതകർണ്ണികാലം. രാണോ ഗോതമിപുതസ
അരകശിരിയാന ശാതകണിസ വസസതായ
സംവച്ചര ശതവി....മം 20 7 ഹേമതാനാം പക്കം
ചതുത്തം 4 ദി....മം 5 ഏതീയ പൂവായ. പ്രാകൃ
തം. ഭഗവതിന് സ്തുതിയോടെ ആരംഭിക്കുന്നു.
അരക മഹാതരക മഹാ.....

1341 ശകം 13 എഡി 90 . വസിത്തിപുത്ര സാമിശി
രി ചതസാത കൊടവോലു ലിവിതം. രാണോ
വാസിതിപുതസ സാമി ശിരി ചതസാദസ
സംവച്ചരേ 10 3 ഹേ പ 3 ദിവ ദശമേ .
പ്രാകൃതം. അമാത്യൻ ചെയ്ത ഒരു ഭൂമിവേഷം

1342 ഖണ്ഡഗിരി അനന്തഗുഹ. ....

1343 ഖണ്ഡഗിരിഗുഹ. പ്രാകൃതം. ....

1343 ഖണ്ഡഗിരി ഗുഹ. പ്രാകൃതം.....

1344 ഖണ്ഡഗിരി ഗുഹ പ്രാകൃതം. .പാദമൂലിക
കുസുമന്റെ ലേന

1345 ഉദയഗിരി ഹാത്തിഗുഹ (ഗുഹ). കലിംഗാ
ധിപതി ഖരവേലൻ. പ്രാകൃതം. സിദ്ധരേയും
ആർഹതരേയും സ്തുതിച്ച് ആരംഭം. ഐര
(ആര്യ) മഹാരാജാ ശിരിഖരവേല മഹാമേഘ
വാഹന, കലിംഗാധിപതി ചേതിവംശവർദ്ധനൻ
, ക്ഷേമരാജാ, വൃദ്ധരാജാ, ഭിക്ഷുരാജാ എന്നീ
നാമധേയങ്ങളിൽ അറിയപ്പെടുന്നവൻ 15 വയ
സ്സിൽത്തന്നെ യുവരാജാവായി, 9 വർഷം ഭരി
ച്ചു. 24ആം വയസ്സ് പൂർത്തിയായപ്പോൾ കലിംഗ
ത്തിലെ മൂന്നാം തലമുറയിലെ മഹാരാജാവായി
അഭിഷിക്തനായി. 1ആം ഭരണവർഷത്തിൽ
കലിംഗനഗരിയിൽ നിർമ്മിതികൾ ഉണ്ടാക്കി.
2ആം വർഷം ശതകർണ്ണിയെ വില വെക്കാതെ
പടിഞ്ഞാറേക്ക് വലിയ സൈന്യത്തെ അയച്ചു.
കുശംബരുടെ സഹായത്തോടെ വലിയ നഗരം
പിടിച്ചടക്കി. 3ആം വർഷം ആ നഗരത്തിൽ
ഉത്സവം ആഘോഷിച്ചു. 4ആം വർഷം പുരാത
നകലിംഗരാജാക്കന്മാർ ആദരിച്ച ഒരു തീർത്ഥ
സ്ഥാനം ആദരിച്ച് രഥികന്മാരുടേയും ഭോജക
ന്മാരുടേയും ആദരവ് നേടി. 5ആം വർഷം , 103
വർഷമായി, നന്ദരാജാക്കന്മാരുടെ കാലം മുതൽ
ഉപയോഗിക്കാതെ കിടന്ന പണാദി (ജലസേച
നമാർഗ്ഗം) നഗരം വരെ കൊണ്ടുവന്ന്

ഉപയോഗിച്ചു. 8ആം വർഷം .....നെ വധിച്ച് രാജഗൃഹത്തിലെ നൃപനെ വിഷമിപ്പിക്കയാൽ അദ്ദേഹം മമൂരക് ഒടിപ്പോയി. 9ആം വർഷം ബ്രാഹ്മണർക്ക് നിരവധി ദാനം ചെയ്ത് മഹാവിജയരാജധാനി പണിയിച്ചു. 10ആം വർഷം ഭാരതവർഷം മുഴുവനും സ്വന്തമാക്കി. 11ആം വർഷം പഴയ രാജാക്കന്മാർ നിർമ്മിച്ച സ്ഥലം (പിത്തൂദ) കലപ്പ കൊണ്ട് ഉഴുതു . 113 വർഷമായി നിന്നുപോയിരുന്ന ജിനപാദധ്യാനം പുനരാർത്ഥിച്ചു. 12ആം വർഷം ഉത്തരാപഥരാജാക്കന്മാരെ ഉപദ്രവിച്ചു. മഗധന്മാരെ ഭയപ്പെടുത്തി. തന്റെ ആനകളെ ഗംഗാജലം കുടിപ്പിച്ചു. മഗധരാജാവ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാദം വണങ്ങി. ക്ഷേത്രങ്ങൾ പണിതു, ദാനങ്ങൾ ചെയ്തു. നന്ദരാജാവിനെ ഈ വർഷവും പരാമർശമുണ്ട്. 13ആം വർഷം കുമാരീപർവ്വതത്തിൽ ആർഹതരുടെ വാസസ്ഥാനത്തിനടുത്ത് (നിശീദിയ) സ്തംഭങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു. കാലം പറയുന്നില്ലെങ്കിലും നന്ദകാലത്തിന് 113, 103 എന്നീ വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷം എന്ന പരാമർശം കാലഗണനക്ക് സഹായകമാണ്

1346 ഉദയഗിരി ജൈനഗൃഹ സ്വർഗ്ഗപുരഗുഹം . . പ്രാകൃതം. കലിംഗത്തിലെ ശമണർക്ക് , ആർഹതരെ ആദരിക്കാനായി, ചക്രവർത്തി ഖരവേലന്റെ പട്ടമഹിഷി കൊടുത്ത ലേന. ലാലകരാജാ

വിന്റെ പുത്രിയാണ്. ഹസ്തിസിംഹന്റെ പ്രപൗത്രനാണ് ലാലകരാജാ.

1347 ഉദയഗിരി മഞ്ചപുരിഗുഹാ. പ്രാകൃതം. കലിംഗാധിപതി മഹാമേവവാഹന വകദേവ (വകദേവ)ശിരി ഐരമഹാരാജാവിന്റെ ലേന.

1348 ഉദയഗിരി മഞ്ചപുരിഗുഹാ. പ്രാകൃതം. കുമാര വധുകന്റെ ലേന

1349 ഉദയഗിരി ഹാത്തിഗുഹാ. പ്രാകൃതം. ചൂലകാമ (ക്ഷുദ്രകർമ്മ) കോട. ജയ എന്നിവർ

1350 ഉദയഗിരി ഹാത്തിഗുഹാ പ്രാകൃതം. കാമനും ഹരവിനനും

1351 ഉദയഗിരി ബാഗ്ഗുഹാ. പ്രാകൃതം. നഗരാഖണ്ഡസ ഭൂതിയുടെ ലേന

1352 ഉദയഗിരി ജംബേശ്വരഗുഹാ. പ്രാകൃതം. മഹാമദന്റെ ഭാര്യ നാഗിയുടെ ലേന

1353 ഉദയഗിരി ഹരിദാസഗുഹാ. പ്രാകൃതം. ചൂലകാമന്റെ കോത, ജയാ ലേനകൾ

ഉത്തരാപഥം ലിഖിതങ്ങൾ: 1354 മുതൽ 1452 വരെ. 959 ലിഖിതം ഇവയിൽ പലതും തെറ്റു തിരുത്തലുകളാണ്. അതിനാൽ 1 മുതൽ വേറെ എഴുതുന്നു. (1353 ന് ശേഷം 1354 എഴുതാതെ)

1. ശകം 51 എഡി 128 . അന്യോർ (മമൂര)
ബുദ്ധവിഗ്രഹലിഖിതം. സ 50 1 ഗ്രി 3 ദി....
2. ....ുടെ
3. ശകം 31 എഡി 108 . ബുദ്ധവിഗ്രഹലിഖിതം.
റാൽ ബാദർ (മമൂര) ഹുവിഷ്കസ്യ സം 30 1
...ദി 20. മിശ്രഭാഷ. കുദാ(ക്ഷുദ്ര).....ദത്തായു
ടെ അന്തേവാസിനി .....
4. റാൽ ബാദർ (മമൂര) വിഗ്രഹലിഖിതം. മിശ്ര
ഭാഷ. സിദ്ധൻ ആമോദിക്കട്ടെ
5. ....മോര (മമൂര) കനിഷ്കകാലത്തെ
വിഗ്രഹലിഖിതം. മമൂരയിലെ നിവാസി
കലവദാ
6. നംഗവ (മമൂര) ബുദ്ധവിഗ്രഹലിഖിതം.
സംസ്കൃതം. വിഹാരത്തിൽ വിഗ്രഹം
സ്ഥാപിച്ചു
7. സക്ന(മമൂര)വിഗ്രഹലിഖിതം. മിശ്രഭാഷ.
8. ഗണേശ(മമൂര) മിശ്രഭാഷ. ഉലനന്റെ പ്രതിമ
9. മഹോളി(മമൂര)നാഗവിഗ്രഹലിഖിതം.
സംസ്കൃതം. ഭുവനപുത്രൻ ശ്രീഅശ്വസേനൻ
സ്ഥാപിച്ചു. ത്രിപ്രവരകനാണ്. 3 പ്രവരം
ഉണ്ട്
10. മുതൽ 22 വരെ തെറ്റിതിരുത്തിയതാണ്.
22. ശകം 9 (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം.
മിശ്രഭാഷ. ഗ്രഹമിത്യുടെ മകളും
അവശ്രീയുടെ പുത്രവധുവും കലലന്റെ
ഭാര്യയും ആയ ഗ്രഹപാലാ കൊടുത്തത്.

കോലീയഗണം സ്ഥാനീയകുലം, വൈരശാഖ,
ആര്യതാരകയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം.
ആര്യഅഘമയുടെ ശിഷ്യ എന്ന് വേറെ ലിഖി
തം ഉണ്ട്.

23 (1364) ശകം 12 (ലക്നൗ) ജൈനവിഗ്രഹലി
ഖിതം. എഡി 79. മിശ്രഭാഷ.സാവിക
വദ്ധാധിനി ജിനദാസി , രുദ്രദേവ, ദത്താഗാളി,
രുദ്രദോവസ്വാമിനി, രുദ്ര.....ദത്ത, ഗ്രഹമിത്രാ,
രുദ്ര,....നാ, കുമാരശിരി, വാമദാസി, ഹസ്തി
സേന, ഗ്രഹശ്രീ, രുദ്രദത്താ, ജയദാസി, മിത്രശ്രീ,
ഇവർ പ്രതിഹാരി ദേവയുടെ അപേക്ഷപ്ര
കാരം. ദേവാ, നന്ദിയുടെ സഹോദരിയും,
കോലീയഗണം ബ്രഹ്മദാസികാകുലം ഉച്ചൈനാ
ഗരിശാഖയിലെ ജ്ഞാനി പുഷ്യലന്റെ ശിഷ്യ
യുമാണ്.

24.....44 തെറ്റു തിരുത്തിയതാണ്.

45 ശകം 48 ലക്നൗ മ്യൂസിയം. എഡി 125 .
മഹാരാജസ്യ ഹുവിഷ്കസ്യ സവചുര 40 8 വ
2 ദി 10 7 ഏതസ്യ പൂർവ്വായാം. മിശ്രഭാഷ.
സാംബവവിഗ്രഹം ബുദ്ധികയുടെ പുത്രവ
ധുവും ശിവത്രാതന്റെ പൗത്രിയും ആയ യശാ
കൊടുത്തത്. കോലീയഗണം, ബ്രഹ്മദാസീയകു
ലം, ഉച്ചൈനാഗരിശാഖയിലെ ധന്യാവലശിഷ്യ
യായ ധനാശിരിയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരമാണ്.

46-62 തെറ്റിതിരുത്തലുകളാണ്.

62 (1371) ശകം 77 എഡി 154. മമൂര . നാലു ദിശയിലെ സംഘങ്ങൾക്കുമുള്ള പാത്രം സൂക്ഷിക്കുന്ന (ഭാജനകനായ)ഭിക്ഷു ബുദ്ധിശ്രേഷ്ഠ . സ്തംഭലിഖിതം ബുദ്ധിശ്രേഷ്ഠ ഭാജനകന്റെ സമ്മാനം എന്ന് വേറെയും കാണുന്നു.

69 ശകം 84 എഡി 161 മമൂര ബലഭദ്രകുണ്ഡ് (മമൂര) ജൈനവിഗ്രഹലിഖിതം. മഹാരാജസ്യ രാജാധിരാജസ്യ ഷാഹി വാസുദേവസ്യ രാജ്യസംവത്സരേ 80 4 ശ്രീഷ്മമാസേ ദി 2 ദി 5 ഏതയ പൂർവായാം. മിശ്രഭാഷ. ഭഗവത് ആർഹതഘൃഷ്ടന്റെ വിഗ്രഹം , ഉഗിഭീമക ഭട്ടഭത്തന്റെ പുത്രവധു, ഗ്രാമിക പിണ്ഡിയുടെ ഭാര്യയും, ധാരാസിംഹന്റെ ഭാര്യയും , ഗ്രാമിക ഗുപ്തന്റെ ശിഷ്യൻ കുമാരകന്റെ അപേക്ഷയാൽ ദാനം ചെയ്തു.

89 വർഷേ പ്രഥമേ ...വസേ 10 1 ....സംസ്കൃതം. ശകം 1 ആണെങ്കിൽ എഡി 77-78. അപൂർണ്ണമായ ഒരു വംശാവലി ഉണ്ട്. പാഞ്ചാലദേശത്തെ ....നമിത്ര, പ്രപൗത്രൻ ,,,,,, പൗത്രൻ ഭാർഗ്ഗവി, മകൻ ശ(സ).....

92 (1381) ലക്നൌ മ്യൂസിയം. പ്രാകൃതം. സൌവർണ്ണികൻ ഉത്തരൻ ഗൌപ്തിപുത്രൻ

140 കാകതികന്മാരുടെ പചനസ്ഥാനം ശ്രീകുണ്ഡത്തിൽ അവരുടെ തന്നെ വിഹാരത്തിൽ

വ്യവഹാരികളും സംഘപ്രാക്യതരെ സഹായിക്കുന്നവരും .....സ്ഥാവരജത്ര, ബുദ്ധരക്ഷിത, ജീവശ്രീ, ബുദ്ധദാസ, സംഘരക്ഷിത, ധർമ്മവർമ്മൻ, ബുദ്ധദേവ, അഖില.....ഇവരും ഉണ്ടാക്കി.

149 (1417) ശകം 24 എഡി 101 . ഈശപൂർ തൂണിലെ ലിഖിതം (മമൂര) മഹാരാജസ്യ രാജാധിരാജസ്യ ദേവപുത്രസ്യ ഷാഹേർ വാസിഷ്ഠകസ്യ രാജ്യസംവത്സരേ ചതുർവിംശേ 20 4 ശ്രീഷ്ഠമാസേ ചതുർത്ഥേ 4 ദിവസേ ത്രിംശേ 30 അസ്യാം പൂർവ്വായാം. സംസ്കൃതം. ബ്രാഹ്മണൻ ഭ്രാണലൻ രുദ്രലപുത്രൻ ഭാരവാജഗോത്രം, മാനഹരനോഗ 12 ദിവസം സത്രം നടത്തിയ ശേഷം യൂപം നാട്ടി.

ഹാർഗാവോൻ (മമൂര) നാഗവിഗ്രഹം മഹാരാജാ രാജാധിരാജസ്യ ഹുവിഷ്ഠകസ്യ സംവത്സരേ ചതുരിസ 40 ഹേമത്തമാസേ 2 ദിവസേ 203 ഏതസ്യ പൂവായ. മിസ്രഭാഷ. സ്വന്തം പുഷ്കരണിയിൽ 2 സുഹൃത്തുക്കളാണ് നാഗവിഗ്രഹം സ്ഥാപിച്ചത്. പിണ്ഡപാര്യപുത്രൻ സേനാഹസ്തിയും വീരവൃദ്ധിപുത്രൻ ബോണ്ഡകനും

ലാക്കനു ബുദ്ധവിഗ്രഹലിഖിതം ഹുവിഷ്ഠക കാലത്ത് ശകം 35 (എഡി 112)ലാണ്.

684 (1422) ജംഘട്ട് ശിലാലിഖിതം. സ്വാമിവിര
സേനകാലം. സാമിസ വിരസേനസ സംവത്സരേ
10 3 ശ്രീഷ്മാണാം. പക്ഷേ 4 ദിവസേ പഞ്ചമേ.
ശകം 13 എഡി 90.

929 (1430) സാരനാഥ് വേദികാലിഖിതം. മിശ്ര
ഭാഷ. പ്രദീപം (വിളക്ക്) കൊടുത്തത് പരമോ
പാസികാ സുലക്ഷ്മണാ, ഭഗവാൻ ബുദ്ധന്റെ
മൂലഗന്ധകുടിയിൽ

സാരനാഥ് ബുദ്ധവിഗ്രഹലിഖിതം (1436)
ശിലായശസ്ത് ആദിത്യബന്ധുവായ ബുദ്ധന്റെ
വിഗ്രഹം നിർമ്മിച്ചു. (എഡി 400നു ശേഷമാ
ണ്)

964 മുതൽ തെക്കേ ഇന്ത്യയിലെ ലിഖിതങ്ങൾ:-
964 (1452) വർഷം 52. അന്ധൻ ശിലാലിഖിതം.
രുദ്രദാമകാലം. രാണോ ചേഷ്തനസ
ഗസമോതികപുത്രസ രാജേന്താ രുദ്രദാമസ
ജയദാമപുത്രസ വർഷേ ദിപഞ്ചാശേ 50 2
ഹഗുനബഹുലസ ദിതീയാം 15 2 . മിശ്രഭാഷ. 4
കോപ്പി ഇതേ ലിഖിതം ഉണ്ട്.

1205. അമരാവതി ശിലാലിഖിതം. പ്രാകൃതം.
ഗ്രഹപതി കുബലന്റെ മകൻ ബുദ്ധിയുടെ ഭാര്യ
തുകാ സമ്മാനം. തുലകിച്ച(തുലകത്തിലെ
നിവാസി) 1230 വരെ തെറ്റുതിരുത്തിയവ.

Reference . Epigraphica Indica Volume 10

